

Det Veterinære Sundhedsråds Årsberetning 2013

I 2015 har Rådet besøgt dele af fjerkræproduktionen herunder økologisk æglægningsproduktion, hvorfra billedet stammer.

Kolofon

**Det Veterinære Sundhedsråd
Årsberetning
2013**

Denne årsberetning er udarbejdet af Det Veterinære Sundhedsråd.

Ansvarshavende for redaktionen: Lissi V. Karlsen og Mette Hvid Monin

Forsidefoto: Foto venligst udlånt af Jørgen Nyberg Larsen, Sektorchef for Danske Æg.

© Miljø- og Fødevareministeriet
Tlf.: 7227 6900

Websted: www.detvetsund.dk

Publikationsnummer: 2015092

Det Veterinære Sundhedsråd:

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851 og er et uafhængigt og uvildigt organ, som afgiver veterinærfaglige udtalelser i enkeltsager på begæring og om generelle forhold enten på begæring eller af egen drift. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlæger m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 12/09/2015.

Rådet udarbejder hvert år en årsberetning, hvor de sager som er forelagt Rådet i årets løb og hvor der foreligger myndighedsafgørelse, fremgår.

Indholdsfortegnelse

1 Det Veterinære Sundhedsråd	3
1.1 Rådets virksomhed	3
1.2 Sager i Rådet 2013	5
2 Rådets udtalelser retrospektivt inden lukketid	6
3 Handelssager	9
4 Ansvarssager	16
4.1 Ansvarssager vedrørende heste	16
5 Dyreværnsager	20
5.1 Dyreværnsager vedrørende heste	20
5.2 Dyreværnsager vedrørende kvæg	23
5.3 Dyreværnsager vedrørende svin	39
5.4 Dyreværnsager vedrørende hunde og katte	65
5.5 Dyreværnsager vedrørende får og geder	76
5.6 Dyreværnsager vedrørende andre dyr	79
6 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed	82
7 Høringer	91
8 Andre sager	98
9 Fødevarestyrelsens sager	100
9.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende heste	100
9.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg	112
9.3 Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin	120
9.4 Fødevarestyrelsens sager vedrørende hunde og katte	158
9.5 Fødevarestyrelsens sager vedrørende får og geder	173
9.6 Fødevarestyrelsens sager vedrørende andre dyr	175
9.7 Fødevarestyrelsens sager vedrørende blandede besætninger	183
10 Afgjorte sager fra tidligere år	194
11 Register	260

1 Det Veterinære Sundhedsråd

1.1 Rådets virksomhed

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlæger m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 12/09/2015.

Det Veterinære Sundhedsråd består af 5 medlemmer. Rådet nedsættes af miljø- og fødevareministeren. Ministeren skal ved sammensætningen af Rådet så vidt muligt sikre, at der blandt Rådets medlemmer er personer med indsigt i de faglige discipliner, der er af særlig betydning for løsning af de opgaver, der er henlagt til Rådet. Ministeren udpeger blandt Rådets medlemmer en formand og en næstformand.

Det Veterinære Sundhedsråd afgiver veterinærfaglige udtalelser i sager, der forelægges Rådet af ministeren. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke myndigheder der over for Rådet kan fremsætte begæring om en udtalelse fra Rådet, og i hvilke sager dette kan ske.

Det Veterinære Sundhedsråd er et uafhængigt og uvildigt organ, som afgiver veterinærfaglige udtalelser i enkeltsager på begæring af offentlig myndighed og om generelle forhold enten på begæring eller af egen drift. Pr. 1. januar 2016 kan Rådet ikke længere udtale sig af egen drift.

Rådet skal på begæring af de i før nævnte myndigheder inden for disses ressort afgive udtalelser om særlige spørgsmål af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning. Indtil 1. januar 2016 afgiver Rådet endvidere udtalelser om veterinærfaglige spørgsmål fra parter i borgerlige sager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår.

Rådet kan indhente udtalelser hos særligt sagkyndige eller anmode sådanne sagkyndige om at deltage i sagens behandling eller i behandlingen af det forelagte spørgsmål, når behandlingen af en for Rådet forelagt sag eller et forelagt spørgsmål forudsætter en sagkundskab, som Rådets medlemmer ikke i tilstrækkeligt omfang er i besiddelse af.

[Bekendtgørelse af lov om dyrlæger](#), LBK nr. 1149 af 12/09/2015

[Bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen](#), BEK nr. 120 af 28/02/2005.

Medlemmer for året 2013:

Formand: Dyrlæge Eiliv Svalastoga, dr. med. vet., ph.d., professor i kirurgi og billeddiagnostik.

Næstformand: Dyrlæge Susanne Nautrup Olsen, klinikchef, ph.d., dip. ECEIM.

Øvrige medlemmer:

Dyrlæge Carl Kortbæk Svendsen, ph.d., fagdyrlæge i sygdomme hos hunde og katte.

Dyrlæge Svend Kargo Jensen, fagdyrlæge i svineproduktion og svinesygdomme (indtil 31. maj 2013).

Dyrlæge Asger Lundorff Jensen, institutleder, professor, dr. med. vet, ph.d., Dipl. ECVCP, Dipl. ECVIM-Ca, MPL.

Dyrlæge Sten A. Larsen (pr. 1. juni 2013).

Sekretariatet:

Faglig sekretær: Dyrlæge Lissi Vestergaard Karlsen

Adresse:

Stationsparken 31

2600 Glostrup

Tlf.: 72 27 69 00

Præparater og andet materiale bør inden fremsendelse af sagen til Det Veterinære Sundhedsråd have været sendt til undersøgelse, således at obduktionsattest medfølger sagen. Præparatet sendes efter aftale med professor Henrik Elvang på tlf.: 35 33 31 00 eller helj@sund.ku.dk til:

Sektion for Patologi

Institut for Veterinær Sygdomsbiologi

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Københavns Universitet

Ridebanevej 3

1870 Frederiksberg C

Det bør fremgå af det indsendte, at man bl.a. ønsker en vurdering af lidelsens karakter og alder.

1.2 Sager i Rådet 2013

Rådet har i beretningsåret 2013 behandlet 3 handelssager, 2 ansvarssager, 38 dyreværnsager, 2 sager vedrørende dyrlægers virksomhed, 22 høringer og 1 generel udtalelse og 3 andre sager. I alt 71 sager, hvoraf de sager, hvori der foreligger endelig afgørelse, er med i denne årsberetning.

Handels-, ansvars- og dyreværnsager fordeler sig efter dyreart således:

	HANDELSSAGER	ANSVARSSAGER	DYREVÆRNSSAGER	I ALT
HESTE	3	1	4	8
KVÆG		1	8	9
SVIN			11	11
HUNDE OG KATTE			10	10
FÅR OG GEDER			2	2
ANDRE DYR			3	3
BLANDEDE BE- SÆTNINGER				
I ALT	3	2	38	43

2 Rådets udtalelser retrospektivt inden lukketid

Det Veterinære Sundhedsråd blev oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851, og selvom der siden da er sket betydelige udviklinger og ændringer i samfundet, så har det vist sig, at Rådet også i dag har en berettigelse som et uafhængigt og uvildigt organ.

Rådet har gennem årene publiceret en årsberetning med resume og udfald af de sager, som Rådet har behandlet, og det er Rådets opfattelse at Rådets udtalelse i disse sager i væsentlig grad har bidraget til ”best practice” og dermed til bedre dyrevelfærd. Den 1. januar 2016 ændres Rådets opgavestruktur og Rådets mulighed for at komme med generelle udtalelser af egen drift ophører ved lovens ikrafttræden.

Fra 1990 indførtes i Rådets årsrapport et forord, der fra 1998 ændredes til et tema. Det første Forord blev skrevet af den daværende formand for Rådet, professor, dr.med.vet., dyrlæge Knud Nielsen, og indeholdt en historisk beskrivelse af Rådet og dets arbejdsopgaver samt de skift i arbejdsopgaver, som samfundsudviklingen nødvendigvis gav anledning til.

Gennem årene behandlede forordene aktuelle emner. Således beskæftigede forordene i 1991 og 1992 sig dels med ændringer af den daværende Dyreværnsloven, hvor flere af Rådets forslag kunne genfindes i den nye lov, dels med transport af syge og tilskadekomne dyr.

I de følgende år beskæftigede forordene sig med udegående dyr om vinteren (1993), dyrevelfærd i produktionsbesætninger og avl af katte (1994), Rådets udtalelser set i et retsligt perspektiv (1995), transport af syge og tilskadekomne dyr med særligt fokus på svin (1996) og i 1997 omhandlede forordet Rådets graduering af overtrædelser af Dyreværnsloven.

Fra 1998 overgik forordet til at være et tema, og det første tema fra 1998 udtrykte Rådets bekymring for, hvorvidt EU-lovgivningen begrænser rådigheden over essentielle lægemidler til behandling af produktionsdyr, et emne som også temaet i 2001 omhandlede, herunder de mange administrative pligter, der herved pålagdes praktiserende dyrlæger i produktionsdyrspraksis.

Tema 1999-2000 beskrev en kendelse fra Højesteret, der gav Rigsadvokaten anledning til en nøjere præcisering og afgrænsning af Rådets kompetencer. Det konkluderedes således, at Det Veterinære Sundhedsråd er et sagkyndigt organ, der kan afgive udtalelser om veterinære spørgsmål. I udtalelser vedrørende overtrædelse af dyreværnslovgivningen kan Rådet, ifølge præmisserne fra Højesterets kendelse, udtale sig om, hvorvidt en adfærd, der er nærmere beskrevet i konkrete spørgsmål til Rådet, indebærer en uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling, jf. dyreværnslovgivningen. Rådet kan endvidere give udtalelser om andre veterinære spørgsmål, herunder for eksempel om en nærmere beskrevet fremgangsmåde ved behandlingen af dyr er anerkendt eller forsvarlig, og om et bestemt indgreb på et dyr kræver autorisation som dyrlæge.

En stigning i antallet af klagesager mod dyrlæger forelagt Rådet førte i 2002 til et tema omhandlede mangelfulde forhold, som Rådet havde konstateret i forbindelse med Rådets vurdering af, hvorvidt en dyrlæge havde udvist omhu og samvittighedsfuldhed, nemlig:

Mangelfuld eller ingen journalføring

Mangelfuld kommunikation m.v. dyrlæger imellem i sager, hvor flere dyrlæger konsulteres

Mangelfuld opdatering af faglig viden

Mangelfuld kommunikation mellem dyreejeren og dyrlægen.

I tema 2003 præciserede Rådet, at masseproduktion ikke fritager for ansvar for det enkelte dyr.

Igen i 2004 havde Rådet fokus på kvalitetssikring af arbejdet i veterinærklinisk praksis i årets tema. På basis af et antal klagesager over dyrlæger kunne Rådet konkludere, at der udover problemer i kommunikationen mellem dyrlæger og i kommunikationen mellem dyreejer og dyrlæge tillige var problemer med mangelfuld journalføring. Dette gav Rådet anledning til at indskærpe de hovedelementer, som en klinisk journal forventes at opfylde:

At journalen har en sådan kvalitet, at sagen problemfrit kan overdrages til en kollega

At journal udfærdiges over det materiale/dyr, som den enkelte dyrlæge har undersøgt

At det af journalen fremgår, hvilke diagnoser, differentialdiagnoser, undersøgelser og behandlinger, der knytter sig til det undersøgte dyr/ materiale

At journalen udformes således, at såvel patient som ejer entydigt kan identificeres

At journalen angiver, hvilke instrukser der er meddelt ejer

At journalen indeholder prognose for patientens helbredelse, eventuelle forslag til yderligere undersøgelser samt givne anbefalinger.

I tema 2005 understregede Rådet, at uanset om motivet for et dyrehold er et stærkt følelsesmæssigt engagement, interesse, underholdningsværdi, image eller økonomisk vinding, så skal alle dyr behandles omsorgsfuldt, herunder huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

I forlængelse af Rådets generelle udtalelse om skuldarsår hos søer fra 2003 omhandlede tema 2006, Rådets erfaringer vedrørende håndteringen af denne smertefulde lidelse hos søer både ude i besætningerne og i forbindelse med anmeldelser og efterfølgende retsforfølgning af anmeldte landmænd, der har haft søer med skuldarsår. Et centralt element i temaet var konklusionen, at hovedårsagen til sårene er en trykpåvirkning af huden mellem et hårdt underlag og skulderbladskammens prominens i perioden, hvor soen opholder sig i farestien og ammer sine grise.

I tema 2007 udtrykte Rådet bekymring for, hvorvidt tilliden til Rådets udtalelser var svækket. Rådet havde i to høringer i forbindelse med indførelse af Ny Sundhedsrådgivning i kvægbesætning udtalt, at Rådet ikke fandt det dyreværns-mæssigt forsvarligt, at en besætningsejer eller dennes ansatte fik adgang til at foretage behandling af egne dyr, herunder intravenøs indgift af kalk og anbringelse af medicin i livmoderen på nykælvede køer. Rådets udtalelser blev ikke taget i betragtning, hvorfor der nu i reglerne for Ny Sundhedsrådgivning i kvægbesætninger, er en udvidet adgang for besætningsejere til behandling af egne dyr, som Rådet finder dyreværns-mæssigt betænkeligt.

I tema 2008 beskæftigede Rådet sig med anvendelse af elastrator, som Rådet ikke finder, er en acceptabel og dyreværns-mæssig forsvarlig metode til brug ved kastration og halekupering. Rådet fremførte desuden, at anvendelse af elastrator ikke er en acceptabel og dyreværns-mæssig forsvarlig metode til brug for behandling af brok og halebid ved grise.

Tema 2009 omhandlede mink, hvor Rådet på foranledning af de forelagte sager vedrørende velfærdsproblemer på minkfarme fremkom med udtalelse vedrørende håndteringen af sygdomme og skader på mink.

Tema 2010/2011 omhandlede brug af dyr i underholdningsbranchen, hvor Rådet opfordrede arrangører af underholdningsarrangementer, hvori der indgår dyr, til at sikre, at dyrene indgår på en måde, der er forenelig med dyreværnslovens bestemmelser og at enhver tvivl kommer dyret til gode.

Tema 2012 omhandlede som forordet knap 20 år tidligere udendørs hold af dyr i vinterperioden, idet der tilsyneladende var opstået en usikkerhed vedrørende tolkningen af den reviderede fællesudtalelse fra 2012 fra Det Veterinære Sundhedsråd og Dyreværnsrådet. I temaet præciserede Rådet, at der ikke med fremkomsten af den nye udtalelse var tale om stramninger i forhold til tidligere krav, men tværtimod udelukkende var tale om lempelser.

Siden 1977 har Rådet publiceret 83 generelle udtalelser, hvoraf 70 fortsat er gældende. Som oftest har de generelle udtalelser været baseret på en række konkrete aktuelle sager, hvor Rådet med udtalelserne hurtigt har kunnet give vejledning til brug i praksis. Ennemæssigt spænder de generelle udtalelser meget vidt, lige fra lægmands patteamputation på køer, håndtering af brand- og røgskadede dyr ved staldbrande, tilskadekomne produktionsdyrs transportegnethed, aflivning af pindsvin, lægmands anvendelse af akupunktur, anvendelse af tatoveringshammer, til udendørs hold af dyr i vinterperioden.

Den ennemæssige spændvidde og det betydelige antal gældende generelle udtalelser vidner om Rådets virke for hold og brug af dyr, dyrevelfærd og veterinær praksis.

Det er Rådets opfattelse, at det gennem generelle udtalelser og temaer har formidlet viden om dyrevelfærd og dyrlægers ageren og herved har været informativt og retningsgivende for landmænd, kontrollerende myndigheder, anklagemyndigheden, praktiserende dyrlæger, advokater, domstole o.a. i forhold til, hvorledes der skal ageres veterinærfagligt korrekt i specifikke situationer og Rådet anser derfor udtalelserne og temaerne for at være vigtige arbejdsredskaber. Disse har, efter Rådets opfattelse, over tid bl.a. bidraget væsentligt til at fremme ”best practice” og bedre dyrevelfærd. Denne mulighed bortfalder med den nye bekendtgørelse.

Det Veterinære Sundhedsråd
København, december 2015

3 Handelssager

2013-32-03-00011

Skrivelse af 27. september 2013 fra advokat

A købte en unghest ca. 4 år gammel af B efter at dyrlæge D1, fra Dyrehospital 1, havde foretaget en handelsundersøgelse incl. røntgen. Undersøgelsen afslørede en del mindre skader og mangler, som dog ikke forventedes at få indflydelse på hestens anvendelse som ridehest. Den 27. maj blev hesten halt og undersøgtes 1. juni 2011 af dyrlæge D2 også fra Dyrehospital 1. Konklusionen på undersøgelsen var, at hesten var uegnet til ridebrug. Køber ønskede at hæve handelen, men sælger vægrede sig.

Rådet udtalte:

På baggrund af sagens bilag, herunder bilag 11-12, rekvirering af røntgenbilleder optaget den 19. maj 2011 af dyrlæge D1, syns- og skønserklæring af 3. april 2013 og supplerende skønstema af 4. juli 2013 udarbejdet af dyrlæge D3 bedes Det Veterinære Sundhedsråds afgive en veterinærfaglig udtalelse i forbindelse med nedenstående spørgsmål:

Spørgsmål:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes redegøre for, hvorvidt dyrlæge D1 (sagsøgte II) har gennemført handelsundersøgelse af 19. maj 2011 i overensstemmelse med veterinærfaglig god skik, og på baggrund heraf konkluderet ligeledes i overensstemmelse med veterinærfaglig god skik. Der henvises i den forbindelse til bilag 11 og 12.

Svaret bedes begrundet, herunder bedes Det Veterinære Sundhedsråd redegøre for med hvilken vægt den kliniske undersøgelse skal tillægges i forhold til den røntgenologiske undersøgelse.

Svaret bedes endvidere begrundet individuelt for henholdsvis den røntgenologiske undersøgelse (bilag 11) og den kliniske undersøgelse (bilag 12) samt for handelsundersøgelsen i sin helhed.

Svar:

Besvarelsen opdeles i vurdering af henholdsvis den kliniske undersøgelse samt vurderingen af billedmaterialet.

(a) Den kliniske undersøgelse.

Rådet noterer, at købsundersøgelsen omhandler en 4 årig hest, der, iflg. Købekontrakten side 4, var i let arbejde og redet ca. 2-3 gange ugentligt i de sidste 3 måneder inden undersøgelsen, samt at hesten var prøveredet 2 gange før købet.

Ifølge den kliniske undersøgelses attest samt yderligere forklaring i en attest fra Dyrehospital 1 (dyrlæge D2), dateret 07.6.2011, inkluderede dyrlæge D1s kliniske undersøgelse, udover undersøgelse i ro, mønstring med negative bøjepøver samt longering på både blød og hård bund. Der var ingen kommentarer omkring kodeleddene på forbenene.

Rådet finder, at dette er tilstrækkeligt i henhold til den gængse standard for disse undersøgelser og Rådet finder derfor ingen grund til kritik af dyrlæge D1s kliniske vurdering.

(b) Vurdering af billedmateriale

Attesten, vedrørende den røntgenologiske undersøgelse, beskriver, at denne finder sted som følge af kliniske symptomer under den kliniske undersøgelse, pkt. 12. Dette punkt omhandler udelukkende en hævelse

ved venstre has, og det noteres derfor, at der ikke blev noteret nogen form for kliniske problemer i forbindelse med kodeleddet på forbenene. Det betyder derfor, at eventuelle mindre forandringer på røntgenbilleder af kodeleddene generelt set ikke bør vurderes som værende af betydning, specielt ikke i lyset af, at hesten havde været i regelmæssig ridning for en ung hest i mindst 3 måneder inden undersøgelsen.

Røntgenbillederne af hesten inkluderede en sideprojektion af kodeleddet på begge forben. Projektioneringen er helt acceptabel med hensyn til lateralitet og rimeligt god og acceptabel med hensyn til definition og kontrast. Der ses en minimal irregularitet i knogleoverfladen ved den dorsoproximale margin af kodebenet (P1) i begge forben. Dette påtegnes korrekt beskrivelsen af røntgenbillederne og vurderes, på baggrund af den kliniske undersøgelse og den påtænkte anvendelse af hesten, ikke at kunne få betydning.

Rådet vurderer, at dette er en dækkende og tilstrækkelig detaljeret beskrivelse af røntgenbillederne, samt at dyrlæge D1 ikke kunne eller burde have vurderet disse røntgenbilleder anderledes. Rådet er derfor ikke enig med skønsmandens konklusion, at der på dette tidspunkt kunne konkluderes (svad ad 2 og 7) at *"der allerede her var lettere osteoarthritis forandringer i koderne på hestens forben"*. Rådet finder ligeledes, at der ikke var grundlag for at foreslå skråprojektioner af kodeleddene til yderligere vurdering af disse observationer på dette tidspunkt og er derfor ikke enig i skønsmandens konklusion (svar ad 8). Rådet noterer endvidere, at skråprojektioner af kodeleddene optaget i forbindelse med en halthedsundersøgelse 10 dage senere heller ikke demonstrerer forandringer, som ikke kunne ses på en sideprojektion og derfor heller ikke ville have gjort det 10 dage tidligere.

Konklusion

Det er Rådets vurdering, at dyrlæge D1 gennemførte sin handelsundersøgelse den 19. maj 2011 i overensstemmelse med veterinærfaglig god skik, og på baggrund heraf konkluderede korrekt og i overensstemmelse med veterinærfaglig god skik.

Røntgenbilleder samt evt. andet billedmateriale skal altid vurderes ud fra en grundig og systematisk klinisk undersøgelse, som det også var tilfældet i denne sag. Røntgenbilleder kan og bør kun tolkes i lyset af en sådan klinisk undersøgelse.

Rådet finder endvidere, at hvad der blev dokumenteret 10 dage senere derfor er uden relevans for spørgsmålet om standarden af dyrlæge D1s undersøgelse og konklusioner. Rådet finder det endvidere ekstremt usædvanligt, og uforklarligt at en så markant og bilateral halthed samt udvikling af tydeligt ændrede røntgenforandringer kan finde sted på 10 dage, uden at dette dog på nogen måde ændrer Rådets vurdering af dyrlæge D1s handling i denne sag.

Afgørelse:

Sagsøgte (sælger) skulle inden 14 dage til sagsøger (køber) tilbagebetale 65.363,42 kr. (købesum samt erstatning for udgifter i perioden frem til hestens aflivning).

Sagsøgte (sælger) skulle desuden betale sagens omkostninger.

Retten lagde vægt på, at da hesten ikke kunne anvendes som ridehest forelå der en væsentlig mangel, som berettigede køber til at hæve købet. Da der kun gik 8 dage fra hesten var leveret til haltheden blev konstateret, samt at slidgigt ikke opstår på så kort tid, måtte man lægge til grund, at slidgigten var til stede på leveringstidspunktet.

Den anlagte sag mod Dyrehospital H1 blev hævet. Sagsøger (køber) skulle betale sagens omkostninger for sagsøgte Dyrehospital H1.

2013-32-03-00010

Skrivelse af 15. august 2013 fra advokatfirma

A køber efter en klinisk og røntgenologisk handelsundersøgelse, som blev udført af dyrlæge D1, den 17. januar 2012 en hest. Ifølge A var den allerede ved afhentning den 22. januar 2012 hævet omkring koden på højre bagben. Grundet problemer med hestens gang undersøgte dyrlæge D1 hesten igen den 9. maj 2012 og senere den 15. maj 2012 foranledigede A hesten undersøgt også af dyrlæge D2. A søgte herefter at hæve handelen. Efterfølgende blev hesten undersøgt på dyrehospital i juli 2012 ved dyrlæge D3.

I forbindelse med sagens behandling har der efterfølgende været afholdt syns- og skønsforretning 9. april 2013.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det ønskes oplyst, om der på røntgenbillederne af hestens bagben optaget 17. januar 2012 kan konstateres rethaset benstilling (forstørret overlap af tibia og calcaneus) samt distalt placerede kodeseneben?

I bekræftende fald ønskes det oplyst, om dette under hensyntagen til den kliniske undersøgelse burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge, og i så fald hvorledes?

Svar ad 1:

Rådet finder ikke, at sideprojektionerne af haserne viser forstørret overlappning af tibia og calcaneus som tegn på en rethaset benstilling. Rådet finder endvidere, at afklaring af denne problemstilling bør baseres på en klinisk vurdering frem for røntgenundersøgelse. Såfremt den kliniske undersøgelse havde afsløret en usædvanlig rethaset benstilling, burde dette have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge.

Rådet bekræfter, at der ses distalt placerede kodeseneben på røntgenbillederne af begge bagben.

Spørgsmål 2:

På baggrund af dyrlæge D3s beskrivelse af hestens benstilling på bagbenene ("meget rethaset og blød i koderne") under klinisk undersøgelse af hesten den 11. juni 2012 sammenholdt med skønsmandens beskrivelse af hestens benstilling på bagbenene ("rethaset og bløde koder") ønskes det med henvisning til røntgenbillederne af hesten optaget 17. januar 2012 oplyst, om det er sundhedsrådets opfattelse, at hesten på tidspunktet for den kliniske handelsundersøgelse den 17. januar 2012 havde en afvigende benstilling på bagbenene, som burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge?

I bekræftende fald ønskes årsagen hertil oplyst, ligesom det ønskes oplyst, hvorledes fundet skulle have været beskrevet og risikovurderet i forhold til hestens anvendelse som ridehest?

Svar ad 2:

På baggrund af dyrlæge D3s samt skønsmandens beskrivelse af hestens benstilling, sammenholdt med svar ad 1 ovenfor, finder Rådet, at hesten ved den kliniske handelsundersøgelse burde have været beskrevet som havende en rethaset benstilling og derfor som havende en øget risiko. Rådet finder, at det primært er de "bløde koder" i forbindelse med røntgenfundene i samme, som burde have givet anledning til en risikovurdering.

Rådet finder, at spørgsmålet omkring en eventuel forbindelse imellem rethaset benstilling og "bløde koder" samt gaffelbåndsbetændelse er vanskelig, da det ikke er klart hvad der kommer først, kodevinklingsanomalien eller gaffelbåndsbetændelsen. Røntgenfundet indikerer primært, at der er kronisk beskadigelse af gaffelbåndet, som er blevet strakt som følge af beskadigelse og af samme grund indeholder arvæv. En ultralyds undersøgelse af gaffelbåndet ville have været indiceret og kunne kvalificere risikoen med hensyn til hestens holdbarhed for den potentielle køber.

Spørgsmål 3:

Medfører rethaset benstilling og bløde koder en forøget risiko for udvikling af gaffelbåndsbetændelse?

Svar ad 3:

Se svar ad spørgsmål 2. Uanset om kodevinklingsanomalien forelå førend gaffelbåndsbetændelsen eller omvendt, er det Rådets opfattelse, at det kliniske billede samt røntgenbillederne af bagkoderne burde have givet anledning til mistanke om potentiel eller allerede eksisterende gaffelbåndsbetændelse.

Spørgsmål 4:

Sundhedsrådet bedes med henvisning til karakteren og omfanget af hestens gaffelbåndsskader på begge bagben, der blev konstateret den 11. juni 2012 af dyrlæge D3, samt under hensyntagen til indholdet af skønserklæringen, herunder besvarelsen af spørgsmål 2 b) oplyse, hvorvidt det må anses som mere sandsynligt, at skaderne må antages at være forårsaget af rethaset benstilling og bløde koder hos hesten fremfor som en traumatisk skade på begge bagbens gaffelbånd?

Besvarelsen bedes begrundet.

Svar ad 4:

Der er i sagen vedlagt en enkelt ultralydsoptagelse fra dyrlæge D3s ultralydsundersøgelse 11.6.2012. Rådets svar er derfor baseret på ultralydsbeskrivelserne givet af denne dyrlæge samt skønsmanden, dyrlæge D4. Til trods for at der er forløbet ca. 6 måneder siden købsundersøgelsen, finder Rådet at ultralydsbeskrivelsen tyder på kroniske forandringer, hvilket sammenholdt med de røntgenologiske forandringer ved købstidspunktet, primært de lavt placerede kodeseneben, med overvejende sandsynlighed betyder, at gaffelbåndsforandringerne var til stede ved købstidspunktet. Denne kronicitet bekræftes også af de markante endosteale remodeleringsforandringer der ses ved udspringsstedet for gaffelbåndet i den proksimale pibeknogle på handelsrøntgenundersøgelsen den 17. januar 2012.

Imidlertid er der også røntgenologiske forandringer på optagelserne dateret 09.05.2012 som ikke var til stede ved samme optagelser d. 17.1.2012. Dette kunne skyldes et i denne periode tilført eksternt traume, men kunne også, i lyset af de bilaterale forandringer samt kroniciteten af forandringerne, skyldes en fortløbende degeneration (næret af fortsat træning) af et allerede tidligere beskadiget gaffelbånd (jf. kodesenebenenes placering ved købsrøntgen).

Spørgsmål 5:

Det ønskes oplyst, om sundhedsrådet finder, at der på røntgenbillederne optaget 17. januar 2012 kan konstateres områder med let sclerose henholdsvis indvendigt og i midtplanet øverst på pibeknoglen ved gaffelbåndets udspring på begge bagben?

I bekræftende fald ønskes det oplyst, om dette under hensyntagen til den kliniske undersøgelse burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge, og i så fald hvorledes?

Svar ad 5:

Rådet finder, at der er diskrete områder med trabekulær sclerisering centralt og axialt ved det indvendige griffelbenshoved subtarsalt i begge bagben, mere udtalt i venstre bagben end i højre bagben. Forandringerne ses også tydeligt på sideprojektioner af området. I sig selv er disse forandringer ikke nødvendigvis signifikante, men sammenholdt med kodesenebenenes position samt hestens benstilling, burde en ultralyds scanning have været foreslået, eller hesten ikke godkendt med baggrund specielt i kodevinklingen og den dermed øgede sandsynlighed for en tidligere gaffelbåndsbeskadigelse. Hestens træningsstand samt konkurrenceresultater i en 6 måneders periode op til købstidspunktet burde også have været grundigt vurderet af såvel køber som undersøgende dyrlæge inden køb. Ikke mindst i lyset af oplysningerne i Købekontrakten, bilag 2, punkt 7. 4. 2.

Spørgsmål 6:

Det ønskes oplyst, om sundhedsrådet finder, at der på røntgenbillederne optaget 17. januar 2012 kan konstateres en inaktiv exostose omkring midten af det indvendige griffelben på højre bagben?

I bekræftende fald ønskes det oplyst, om dette under hensyntagen til den kliniske undersøgelse burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge, og i så fald hvorledes?

Svar ad 6:

Rådet finder, at der på røntgenbillederne optaget d. 17.1.2012 kan ses forandringer i forbindelse med det indvendige griffelben på højre bagben. Det drejer sig om en fortykkelse af griffelbenet i forbindelse med et antal lineære røntgenopklaringer i overgangsområdet imellem griffelbenet og det interosseøse ligament.

Rådet kan ikke udtale sig om, hvorvidt forandring er ”inaktiv” eller ej, men den burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge, også selvom dyrlægen ikke med sikkerhed kunne have udtalt sig om røntgenforandringernes fremtidige kliniske betydning.

Spørgsmål 7:

Det ønskes oplyst, om sundhedsrådet finder, at der på røntgenbillederne optaget 17. januar 2012 kan konstateres en brudlinje omkring midten af det indvendige griffelben på venstre bagben?

I bekræftende fald ønskes det oplyst, om dette under hensyntagen til den kliniske undersøgelse burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge, og i så fald hvorledes?

Svar ad 7:

Der ses midt på venstre bagben indvendige griffelben et område med diffus uhomogen røntgentæthed samt en mindre brudlinje. Rådet kan dog ikke helt udelukke, at det kan dreje sig om et Mack fænomen. Dette burde have været afklaret, og hvis Mack fænomen kan afvises, da er forandringerne reelle og burde da beskrives og risikovurderes som en eventuelt kronisk griffelbensbeskadigelse, som eventuelt kunne have konsekvens for hestens fremtidige anvendelse i en kortere eller længere periode.

Spørgsmål 8:

Det ønskes oplyst, om sundhedsrådet finder, at der på røntgenbillederne optaget 17. januar 2012 kan konstateres ”indkærvninger” på den distale kant af begge forbens hovseneben?

I bekræftende fald ønskes det oplyst, om dette under hensyntagen til den kliniske undersøgelse burde have været beskrevet og risikovurderet af den handelsundersøgende dyrlæge, og i så fald hvorledes?

Svar ad 8:

Rådet finder, at der i begge forbens hovseneben kan iagttages mere end 6 forstørrede samt synoviale invaginationer (”indkærvninger”) langs den distale kant.

Der er stor variation imellem dyrlægers vurdering af betydningen af disse forandringer og ligeledes stor variation i den kliniske relevans af disse forandringer, hvilket til dels afhænger af hestens alder samt anvendelse. En ”skyline” projektion af hovsenebenene (PPrPDiO) ville have hjulpet i vurderingen af forandringerne. Røntgenforandringerne burde have været bemærket og risikovurderet, da forandringerne i størrelse, antal, form og position er i grænseområdet af hvad der kan beskrives som normale forandringer uden øget risiko.

Spørgsmål 9:

Det ønskes oplyst, om sagen i øvrigt giver sundhedsrådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 9:

Sagen giver ikke Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Sagen blev forligt mellem parterne.

Sagsøgte 1 betalte til sagsøger kr. 140.000 med tillæg af renter fra 21. juni 2012 til den 30. juni 2014 mod sagsøgte 1s afhentning af hesten inden 15. juli 2014 og mod sagsøgers udlevering af hestens pas og ejercertifikat.

Sagsøgte 2 betalte til sagsøger kr. 89.290,91 med tillæg af renter kr. 55.645,46 fra 21. juni 2012 og af kr. 33.645,45 fra 26. juni 2014.

Sagsøger kærede afgørelsen for så vidt angik størrelsen af sagsomkostningerne. Landsretten stadfæstede byrettens afgørelse med den ændring at beløbet, som de tiltalte skulle betale i sagomkostninger, forhøjedes med 1.310 kr. for hver.

2013-20-03-00009

Skrivelse af 4. marts 2013 fra advokat

Sagen drejer sig om mulig tilbagedatering af en ledskade til før købstidpunktet. Hesten X blev købt af sagsøger d. 9. november 2010 efter at have gennemgået en købsundersøgelse af dyrlæge D1 dagen forinden.

Det oplyses, at hesten på grund af manglende kondition og form blev igangsat langsomt, men ikke desto mindre begyndte at vise urenhed i sit trav og senere halthed. Den blev derfor undersøgt klinisk og røntgenologisk samt ved MRI scanning d. 3. og 4. marts 2011. Ved disse undersøgelser var der smerte fra venstre forbens kodeled. Røntgenbilleder af samme viste ingen forandringer, men MRI scanningen viste en bruskskade dorsalt i kodeleddet ledsaget af sklerosering af den underliggende knogle.

Efterfølgende behandling(er) har tilsyneladende ikke resulteret i permanent haltfrihed. Spørgsmålet til Det Veterinære Sundhedsråd drejer sig om, hvorvidt det kan konkluderes, og med hvilken grad af sandsynlighed, at den diagnosticerede bruskskade må antages at være påført hesten før eller efter 8. november 2010.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes vurdere og begrunde, om og i så fald med hvilken grad af sandsynlighed den diagnosticerede bruskskade VF kode må antages at være påført hesten før eller efter 8. november 2010?

Svar:

Efter gennemlæsning af det store materiale på over 200 sider, inklusiv billedmateriale samt skønsmandens besvarelser, finder Rådet det nødvendigt at besvare spørgsmålet under 4 overskrifter, henholdsvis:

- Klinik
- Billeddiagnostik
- Patologi
- Eventuel tilbagedatering af billeddiagnostiske forandringer.

Klinik: Den kliniske diagnose er smerte udgående fra kodeleddet. Eftersom ledbrusken hos udvoksede individer er avaskulær, aneural og alymfatisk, er der ikke umiddelbart og nødvendigvis smerte i forbindelse med en primær brusksdefekt, med mindre bruskskaden er så fremskreden, at der er biokemiske reaktioner i leddet, som resulterer i en kronisk inflammation af leddet i takt med degenerationen af leddet, eller fordi ledbrusksdefekten er ledsaget af en smertefuld proces i den underliggende subchondrale knogle.

Det er ikke umuligt, at denne hest har en intermitterende inflammation af leddet (kodeledsbetændelse) af andre, endnu ikke diagnosticerede årsager – det er ikke ukendt, at diagnostisk artroskopi (kikkert undersøgelse for eksempel i forbindelse med fjernelse af en ikke-symptomatisk ledmus) viser begrænsede områder af delvist beskadiget ledbrusk, uden at dette er ledsaget af tydelige kliniske symptomer. Ligeledes vides det, at for eksempel lidelser i gaffelbåndsgrenene kan bedøves via kodeleddet. Der kan derfor tilsvarende ikke sættes lighedstegn imellem de udviste billedforandringer og smerten fra leddet, omend det er en mulighed.

Værdien af den kliniske handelsundersøgelse ved køb er afhængig af hestens træningsgrad ved handelstidspunktet. I denne sag havde hesten tidligere haft arbejdsfrihed i en 3 års periode, og det kan ikke udelukkes, at

de forandringer, der ses på MRI scanningen, var udviklet på et meget tidligere tidspunkt i hestens karriere. Ligesom ved røntgendiagnostik kan det ikke generelt konkluderes, at alle billediagnostiske forandringer, som kan iagttages på MRI optagelser, er klinisk relevante.

Værdien af bøjepróven ved købsundersøgelsen er også subjektivt relateret til den undersøgende dyrlæge og til hestens træningsgrad og i øvrigt ikke specifik for kodeleddet.

Billeddiagnostik:

En bedre vurdering kunne eventuelt være opnået, hvis MRI scanningen var blevet ledsaget af en scintigrafi til vurdering af knogleforandringernes aktivitet. Ligeledes ville en senere repetition af MRI scanningen også have givet mulighed for bedre at verificere signifikansen af de beskrevne forandringer.

Patologi:

Som skønsmanden også beskriver det i sine besvarelser, kan en endelig diagnose i tilfælde som dette kun stilles ved en patologisk undersøgelse af leddet post mortem.

Det kunne eventuelt også have været relevant at have fået foretaget en diagnostisk artroskopi af hele leddet for eventuelt at bekræfte graden af bruskeforandringer, eventuelt beskrive andre forandringer i leddet, og have haft en mulighed for en afhjælpning af beskadigelsen under artroskopian samt give forslag til yderligere behandling. Rådet går ud fra, at disse yderligere undersøgelser ikke blev afholdt på grund af den igangsatte retssag.

Eventuel tilbagedatering af billediagnostiske forandringer:

Det må initialt fastslås, at ingen er i stand til at beskrive, hvorledes de beskrevne lidelser i leddet ser ud *in vivo*. Dette vanskeliggør også tilbagedateringen, idet det derfor er vanskeligt at vurdere, om forandringerne er resultatet af en enkelt akut (eng. "one-off") traumatisk beskadigelse af leddet, eller de skyldes en gradvis udvikling af en tidligere, men subklinisk (eng. "dormant"), tilstand i ledbrusken. En sådan lidelse kunne skyldes et tidligere traume før købstidspunktet eller kunne have årsag i en udviklingsforstyrrelse i dette område af leddet.

Man kan, og bør, ikke adskille ledbrusken og dens underliggende subchondrale knoglevæv, idet de bør betragtes som en funktionel enhed. Subchondrale forandringer er ikke usædvanlige fund i forbindelse med afvigelse fra den "normale" udvikling af denne region (endochondral ossifikation) i leddene og kunne eventuelt have udløst problemet i form af patologiske primære knogletrabekler, som senere ledsagedes af sammenfaldet ledbrusk.

På baggrund af ovenstående forbliver en mere snigende udvikling over en måske meget længere periode en mulighed, og formuleringen "påført" i spørgsmålet vil da være forkert.

Det er derfor ikke muligt for Rådet, på grundlag af det givne materiale, at præcisere tilbagedateringen nærmere eller besvare spørgsmålet yderligere.

Afgørelse:

Sagsøger hævdede sagen, idet parterne var enige om, at hver part bar egne sagsomkostninger.

Det har ikke været muligt at få oplyst nærmere begrundelse for ophævelse af sagen.

4 Ansvarssager

4.1 Ansvarssager vedrørende heste

2013-20-04-00040/2014-32-014-00001

Skrivelse af 11. februar 2013 fra advokat

Sagen drejer sig om en klinisk halthedsudredning af en ponyhingst på hospital H1. Der synes at være nogen uenighed imellem parterne om de oplysninger der blev givet ved undersøgelsens begyndelse, men det er oplyst, at hingsten var blevet sparket under bedækning 3 uger tidligere, men havde fortsat med bedækninger samt gået på fold i den mellemliggende periode.

Der er nogen uenighed om begivenhederne på hospitalet under halthedsudredningen. Faktum er, at der efter den anden regionale blokering midt på pibeknøgen spontant opstår en splintret (komminut), åben fraktur af kodebenet, hvorfor hingsten må aflives straks i henhold til Dyreværnslovens § 21, stk. 1 og 3.

Der er sidenhen opstået uenighed, inklusiv påstand om en eventuel fejl og forsømmelse fra den undersøgende dyrlæge i dennes undersøgelse af hingsten.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at sagsøgte var i færd med at behandle ponyen, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om behandlingen af ponyen er udført veterinærfagligt korrekt.

Svar ad 1:

Rådet er helt uforstående overfor, hvorledes det beskrevne forløb på nogen måde kunne beskrives som en "behandling". Regionale nerveblokader, som beskrevet, er et diagnostisk middel til at identificere, hvor årsagen til en halthed ligger og kan ikke karakteriseres som en "behandling".

Spørgsmål A:

Såfremt det lægges til grund at sagsøgte var i færd med at gennemføre en halthedsundersøgelse af ponyen, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om halthedsundersøgelsen af ponyen blev udført veterinærfagligt korrekt.

Svar ad. A:

Jævnfør svar ad.1 fremgår det klart, at sagsøgte var i færd med at gennemføre en halthedsundersøgelse.

Hvorvidt denne halthedsundersøgelse blev udført veterinærfagligt korrekt afhænger primært af 2 forhold; for det første hvilken anamnese sagsøgte blev præsenteret for ved undersøgelsens begyndelse, for det andet sagsøgtens umiddelbare kliniske vurdering af haltheden og hvorvidt kombinationen af disse to faktorer burde have forårsaget, at sagsøgte havde udført sin undersøgelse på anden måde. Dette vil fremgå af svar på spørgsmål 2, se nedenfor.

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at hesten var halt på tidspunktet for indlevering til hospital H1, bedes syns- og skønsmanden oplyse, om det er dyrlægefagligt korrekt at bedøve hesten og efterfølgende udsætte den for longering.

Svar ad 2:

Rådet finder, at spørgsmålet om, hvorvidt regionale nervebedøvelser er dyrlægefagligt korrekt, afhænger af hvilken anamnese dyrlægen bliver givet og hestens halthedsgrad ved undersøgelsens start. Hvis anamnesen havde lydt på alvorlig halthed med akut opståen, ville det have været dyrlægefagligt ukorrekt at have nerve-

bedøvet hesten, idet der burde have været mistanke om en fraktur, specielt en fissur/fraktur af kodebenet (P1).

Der skelnes undertiden i forskellige artikler og lærebøger mellem mønstring ved hånd og longering, med speciel advarsel imod longering efter nervebedøvelse. Det er Rådets overbevisning, at dette spørgsmål ofte præsenteres lidt for "firkantet", idet det mere er risikoen for pludselig overbelastning ved ukontrollerede bevægelser, end det faktum, at hesten traver på en cirkel i modsætning til på en lige linje, der kan være afgørende.

Med hensyn til halthedsgraden beskriver sagsøgte i sin erklæring, at hesten havde været halt i cirka 3 uger, og i denne periode havde den været brugt til naturlig bedækning. Haltheden beskrives som ½-1° på en 0-5° skala. Med en sådan anamnese og en sådan halthedsgrad finder Rådet, at det var dyrlægefagligt korrekt at foretage undersøgelsen som beskrevet, specielt dyrlægens initiale palpation af benet, mønstring samt bøjeprobe. Rådet er bekendt med og finder det forsvarligt, at heste i tilsvarende situationer bliver blokeret og longeret dagligt på klinikker og hospitaler over hele verden uden tragiske komplikationer, som var tilfældet hos denne hest.

Spørgsmål 3:

Det bedes oplyst, om det er påregneligt, at en halt hest vil blive påført et åbent benbrud i forbindelse med longering i bedøvet tilstand.

Svaret bedes ledsaget af en begrundelse, herunder om muligt angive sandsynlighedsgraden; ikke sandsynligt, mindre sandsynligt, sandsynligt, overvejende sandsynligt eller helt overvejende sandsynligt.

Svar ad 3:

Rådet finder det ikke påregneligt, at en halt hest vil blive påført et åbent benbrud i forbindelse med longering efter nervebedøvelse. Frakturer kan, på den anden side set, opstå som resultat af gradvis akkumulering af subkliniske traumer samt eventuelt maladaptation af knogleremodelleringen med pludselig katastrofal fraktur som resultat – uden at dette på nogen vis kunne have været forventet på baggrund af kliniske observationer. Svaret på den anden halvdel af spørgsmål 3 må derfor, iflg. svar ad. 2 + 3 være, at det er yderst sjældent og derfor ikke sandsynligt, at benbruddet i denne sag (med de oplyste fakta) skete som resultat af sagsøgtes gøremåde. Sådanne spontane, katastrofale frakturer kan opstå, omend heldigvis yderst sjældent, ved mønstring ved hånd eller ved spontan motion (alene) på fold.

Spørgsmål 4:

Skønsmanden bedes på grundlag af obduktionsattesten af 19. maj 2011, jf. bilag 11, oplyse, om der på baggrund af den beskrevne anamnese og den kliniske undersøgelse forud for anlæggelse af ledningsanalgesien på venstre forben burde være foretaget røntgenundersøgelse af tå- og kodebensregionen.

Svar ad 4:

Røntgenundersøgelse af tå- og kodebensregionen inden en klinisk undersøgelse i form af mønstring og eventuelt longering sker normalt udelukkende i tilfælde af akut opstået, højgradig halthed (såkaldt springhalt), der ikke umiddelbart kan forklares ud fra eksterne fund på benet. Dette var tydeligvis ikke tilfældet hos denne hest. Hvis den beskrevne anamnese derudover også lød på, at hesten havde gået frit på fold og bedækket naturligt over en 3 ugers mellempriode, finder Rådet ikke, at der var indikation for at røntgenfotografere inden mønstringen. Den patologiske undersøgelse understøtter ligeledes hverken tidligere patologi i kode- eller kronled eller en eksisterende fissur / inkomplet fraktur af 3 ugers varighed.

Spørgsmål 5:

Skønsmanden bedes på grundlag af obduktionsattest af 19. maj 2011, jf. bilag 11, oplyse, om der på baggrund af den beskrevne anamnese og den kliniske undersøgelse forud for anlæggelse af ledningsanalgesien på venstre forben burde være foretaget ultralydsundersøgelse af tå- og kodebensregionens ligament- og senestruktur.

Svar ad 5:

Det er Rådets opfattelse, at en eventuel ultralydsundersøgelse af tå- og kodebensregionens ligament- og senestrukturer ikke var indiceret, idet de patologiske forandringer i sener og ligamenter (som beskrevet i obduktionsattesten) er beskrevet som værende akutte og efter Rådets opfattelse er sekundære til den pludselige instabilitet af underbenet, der opstår som følge af den komminute (splintrede) fraktur af kodebenet. En ultralydsundersøgelse som beskrevet ville derfor ikke have været klinisk indiceret.

Spørgsmål 6:

Skønsmanden bedes på grundlag af obduktionsattest af 19. maj 2011, jf. bilag 11, oplyse, om der på baggrund af den beskrevne anamnese og den kliniske undersøgelse forud for anlæggelse af ledningsanalogesi på venstre forben burde have været udført yderligere undersøgelser inden anlæggelse af ledningsanalogesi på venstre forben.

Svar ad 6:

Nej.

Skrivelse af 17. december 2013 fra advokat

Rådet fik stillet supplerende spørgsmål

Rådet har ved skrivelse af 17. december 2013 fået forelagt 10 supplerende spørgsmål i ovenstående sag. Rådet besvarer udelukkende konkrete spørgsmål med relation til den konkrete sag og det konkrete dyr. Rådet kan ikke påtage sig at referere eller bekræfte, hvad der står i sagsakterne, der indgår i sagens behandling, herunder lærebogsstof, artikler og øvrig generel litteratur. Det påhviler derfor sagens parter at udpege de konkrete forhold og lidelser/gener, som parterne ønsker Rådets veterinærfaglige vurdering af.

Rådet finder generelt det supplerende spørgetema hypotetisk i forhold til sagens fakta, og at koblingen af det nye spørgetema til det gamle under de opstillede forudsætninger (spørgsmål 7) synes at være umulig. Flere af spørgsmålene giver anledning til fortolkning og nærmere udredning af de stillede spørgsmål.

Såfremt yderligere konkrete veterinærfaglige spørgsmål ønskes besvaret, er man velkommen til at forelægge disse for Rådet.

Rådet skal gøre opmærksom på Vejledning til forelæggelse af civile retssager for Det Veterinære Sundhedsråd, som vedlægges i kopi, samt på Vejledning nr. 41 af 10. juni 2005 om bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen, at beslutningen om, hvilke fakta, der skal lægges til grund for udtalelsen træffes af Rådet. En part i en sag vil således ikke kunne kræve, at bestemte fakta skal udelades eller indgå i udtalelsen.

Skrivelse af 1. april 2014 fra advokat

Rådet fik stillet supplerende spørgsmål.

Rådet har ved skrivelse af 17. december 2013 fået forelagt 10 supplerende spørgsmål i ovenstående sag.

Rådet afviste ved brev af 28. februar 2014 at besvares spørgsmålene med henvisning til, at Rådet udelukkende besvarer konkrete spørgsmål med relation til den konkrete sag og det konkrete dyr. Rådet kan ikke påtage sig at referere eller bekræfte, hvad der står i sagsakterne, der indgår i sagens behandling, herunder lærebogsstof, artikler og øvrig generel litteratur. Det påhviler derfor sagens parter at udpege de konkrete forhold og lidelser/gener, som parterne ønsker Rådets veterinærfaglige vurdering af.

Advokat A1 har ved skrivelse af 1. april 2014 genfremsendt spørgsmålene, og anfører heri, at der ikke er tale om hypotetiske forhold, men at der derimod er tale om faktuelle forhold, hvorom parterne dog er uenige.

Rådet finder fortsat generelt det supplerende spørgetema hypotetisk i forhold til sagens fakta, og at koblingen af det nye spørgetema til det gamle under de opstillede forudsætninger (spørgsmål 7) som værende umulig. Flere af spørgsmålene giver som anført anledning til fortolkning og nærmere udredning af de stillede spørgsmål.

Når Rådet samlet ser på de stillede spørgsmål, forstår Rådet spørgsmålene således, at der ønskes en vurdering af, hvorvidt det er veterinærfagligt korrekt at foretage en halthedsundersøgelse, såfremt der i forbindelsen med indleveringen af ponyen alene blev anmodet om at der skulle foretages en røngtenundersøgelse.

Såfremt det er dette der er essensen i de stillede spørgsmål, og som der ønskes besvaret, kan spørgsmål omformuleres og genfremsendes.

Rådet skal gøre opmærksom på Vejledning til forelæggelse af civile retssager for Det Veterinære Sundhedsråd, som vedlægges i kopi, samt på Vejledning nr. 41 af 10. juni 2005 om bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen, at beslutningen om, hvilke fakta, der skal lægges til grund for udtalelsen træffes af Rådet. En part i en sag vil således ikke kunne kræve, at bestemte fakta skal udelades eller indgå i udtalelsen.

Afgørelse:

Sagen blev forliget som følge af udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd og således, at sagsøgeren hævede sagen mod at hver part bar egne omkostninger.

5 Dyreværnssager

5.1 Dyreværnssager vedrørende heste

2013-32-051-00044

Skrivelse af 10. april 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Ved politiets velfærdskontrol i henhold til dyreværnslovens § 24 fandtes flere heste i et hestehold at være opstaldet i spiltove, og flere af hestene var ikke beskåret og havde snabelhove. En af hestene var afmagret, mens resten var i godt huld. Velfærdsbesøget blev foretaget i februar måned og to heste var opstaldet uden-dørs og havde ikke mulighed for at søge ly og læ.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Rådets opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling af hesteholdet og hvorvidt der efter Rådets opfattelse bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens attest af 28. februar og 6. marts 2013, at der fandtes 12 heste/ponyer i hesteholdet. En hest var afmagret, resten af hestene var ved godt huld.

Den 27. februar 2013 fandtes følgende ved dyrlægens inspektion af hesteholdet:

- Hest 1
En pony kat. 1, hoppe, m.br., gik på en mark uden læskur. Hoppen havde snabelhove på begge forben, manglende beskæring på begge bagben, havde meget svært ved at gå og havde liggesår på venstre forbens overarm og skulder, venstre brystkasse, hoftehjørne og lår. Hoppen var væsentlig afmagret med manglende muskelfylde over ryg og kryds. Hesten havde ligget meget ned, idet der var hår på jordoverfladen. Dyrlægen vurderede, at hesten havde kraftige smerter med væsentlig ulempe samt at hestens tilstand var uhelbredelig, og hesten blev aflivet under besøget.
- Hest 2
En pony kat. 3, skimmel, der gik på mark uden læskur. Hesten var halt på højre bagben. Hesten kunne ikke indfanges. Årsag til haltheden ukendt. Hesten blev den efterfølgende dag indfanget. Der var ingen påviselig årsag til haltheden. Hesten blev beskåret.
- Hest 3
En shetlandspony, hoppe, rød var opbundet i spiltov i stald. Snabelhove begge forben og forvoksede hove begge bagben. Venstre forbens hov var forvokset med snabelhov og drejet. Det blev vurderet at hoven ikke kunne rettes ved beskæring, således at hesten bliver haltfri. Hesten vurderedes til at have kraftig smerte med væsentlig ulempe. Hestens tilstand vurderedes uhelbredelig, hvorfor hesten blev aflivet under besøget.
- Hest 4
En pony, kat. 1, hingst, skimmel var opbundet i spiltov i stald. Snabelhove begge forben og forvoksede hove begge bagben. Det blev vurderet, at hesten havde meget smerte med væsentlig ulempe, samt at beskæring af hestens hove kunne medføre, at hestens tilstand blev acceptabel i henhold til lov om værn for dyr. Hingsten blev den efterfølgende dag beskåret i henhold til politiets pålæg.

- Hest 5
Pony, kat. 3, vallak, skimlet m. pletter, var opbundet i spiltov i stald. Snabelhove begge forben og forvoksede hove begge bagben. Hesten vurderedes, at havde meget smerte med væsentlig ulempe, samt at beskæring af hestens hove kunne medføre, at hestens tilstand blev acceptabel. Den efterfølgende dag blev hesten aflivet, idet det blev vurderet, at hesten trods beskæring ville have væsentlig smerte og ulempe.
- Hest 6
En pony, kat. 1, hoppe, rødbrun, var opbundet i spiltov i stald. Snabelhove begge forben og begge bagben. Hesten vurderedes, at have megen smerte med væsentlig ulempe, samt at beskæring af hestens hove kunne medføre, at hestens tilstand blev acceptabel. Den efterfølgende dag blev hesten aflivet i henhold til lov om værn for dyr § 1, da det blev vurderet, at hesten trods beskæring ville have væsentlig smerte og ulempe.
- Hest 7
En pony, kat. 2, hoppe, sortbrun, var opbundet i spiltov i stald. Snabelhove begge forben og bagben. Hesten vurderedes til at havde meget smerte med væsentlig ulempe samt at beskæring af hestens hove kunne medføre, at hestens tilstand blev acceptabel. Den efterfølgende dag blev hesten aflivet i henhold til lov om værn for dyr § 1, idet det blev vurderet, at hesten trods beskæring ville have væsentlig smerte og ulempe.
- Hest 8
En pony, kat. 3, hingst, skimmel m. pletter, opstaldet i separat aflukke i læskur. Snabelhove begge forben og bagben. Det vurderedes, at hesten havde meget smerte med væsentlig ulempe, samt at beskæring af hestens hove kunne medføre, at hestens tilstand blev acceptabel. Hesten blev den efterfølgende dag aflivet i henhold til lov om værn for dyr § 1, da det blev vurderet, at hesten trods beskæring ville have væsentlig smerte og ulempe.
- Hest 9
En pony, kat. 1, skimmel, gik løs på mark og kunne ikke indfanges. Snabelhove begge forben og bagben. Det vurderedes, at hesten havde meget smerte med væsentlig ulempe, samt at beskæring af hestens hove kunne medføre, at hestens tilstand blev acceptabel. Hesten blev den efterfølgende dag beskåret.
- Hest 10, 11 og 12
Et føl født 14.8 2012 og 2 ponyer, kat. 1. gik løse på mark og kunne ikke indfanges. Sundhedstilstanden på hest 10, 11 og 12 kunne ikke endeligt bedømmes, da de ikke kunne indfanges, men skønnedes ikke at være i strid med lov om værn for dyr.
Hestene blev den efterfølgende dag beskåret.

Hest 1 fandtes endvidere at være væsentlig afmagret, mens øvrige 11 heste var i godt huld.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet vedrørende hest nr. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 og 9, at de ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt, huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og

sundhedsmæssige behov ved ikke at være blevet regelmæssigt beskåret, således at de har udviklet snabelhove, nogle i en grad at de blev aflivet, da beskæring ikke ville kunne rette op på hestenes lidelser. Hestene har herved over længere tid været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet finder, at hestene har været udsat for groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Rådet finder det ikke muligt på baggrund af sagens akter at udtale sig om hest nr. 2, 10, 11 og 12.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jvf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Rådets side?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller i det hele taget beskæftige sig med heste i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Retten lagde vægt på grovheden i antallet af dyr, som måtte aflives. Retten lagde endvidere vægt på, at tiltalte tidligere er straffet for ligesindet kriminalitet.

5.2 Dyreværnsager vedrørende kvæg

2013-32-052-00061/2014-32-0151-00002

Skrivelse af 21. august 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Ved ankomst til et slagteri, fandtes en ko at være svært støttehalt. Koen var adskilt fra de andre under transporten. Ved gang førte koen venstre bagben ud af (abducerende) og der blev ikke taget støtte på hele sålefladen. Koen tog ikke støtte på benet, når den stod stille. Ud fra denne adfærd vurderedes det, at koen kunne have hofteskred eller bækkenbrud. Koen rejste sig med besvær, da den blev trukket bag i vognen for at blive aflivet på vognen. Chaufføren oplyste, at koen havde ligget ned under hele transporten. Ved den efterfølgende undersøgelse af slagtekroppen fandtes kronisk knæledsbetændelse i begge knæ og udbredt arvævsdannelse. Deformering af lårbenshoved samt hofteskålen og friske blødninger i hofteleddet. Sigtede besætningsejer oplyste, at koen var en ældre ko født i 1997, som havde haft mange kælvninger. I december 2012 fik koen hofteskred og var straks blev taget væk fra de andre dyr. Koen havde ikke været behandlet af dyrlæge eller fået anden behandling. Han oplyste at koen havde sprunget rundt som de andre dyr og havde støttet på alle 4 under læsningen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Rådets opfattelse foreligger uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr i den konkrete sag og ud fra obduktionsattesten.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne, at koen i december 2012 fik hofteskred og blev isoleret fra de andre dyr i flokken. Koen blev ikke behandlet af dyrlæge eller fik anden behandling. Koen blev transporteret 28. februar 2013 til slagteriet og var isoleret fra de andre dyr under transporten. Af embedsdyrlægens anmeldelse af 15. april 2013 fremgår det, at koen ved det levende syn under gang førte venstre bagben ud ad (abducerende), og at den ikke tog støtte på hele sålefladen. Koen tog ikke støtte på benet, når den stod stille. Ud fra denne adfærd vurderedes det, at koen kunne have hofteskred eller bækkenbrud. Koen observeredes at rejse sig med besvær, da den blev trukket bag i vognen for at blive aflivet. Ved den efterfølgende undersøgelse af slagtekroppen fandtes kronisk knæledsbetændelse i begge knæ og udbredt arvævsdannelse, deformering af lårbenshoved og hofteskål og friske blødninger i hofteleddene. Koens huld var normalt/middel.

Af obduktionsattest af 7. august 2013 fra Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, fremgår følgende:

”Materiale:

Bækkenet og bagbenets lange knogler (femur, tibia og fibula) fra en ko. Ifølge de ledsagende oplysninger stammede materialet fra en ko med CKR-nr. X, slagtet på Y den 28. februar 2013. Der ønskedes en undersøgelse af materialet og en udtalelse med hensyn til en vurdering af forandringernes årsag og alder.

Beskrivelse:

På grund af udbening var der kun begrænsede mængder blødt væv tilbage på knoglerne. I venstre hofteledd kunne ledbåndet (lig. capitis ossis femoris) ikke erkendes. Brusken på lårbenshovedet, der var deformeret, manglede stort set, og det underliggende knoglevæv var stærkt forhærdet (eburnisering). Lårbenshovedet var omgivet af et tykt lag bindevæv, der lateralt indeholdt et fritliggende, nydannet knoglestykke, der målte 10x4x3 cm. Efter gennemsavning af lårbenet fandtes en cystelignende struktur, der målte 3 cm i diameter og var under og lateralt for lårbenshovedet omgivet af eburniseret knoglevæv. Strukturen fandtes at kommunikere med ledhulen.

Brusken i hofteskålen (acetabulum) manglede helt og det underliggende knoglevæv var eburniseret.

Omkring hofteskålen fandtes store mængder bindevæv og nydannet knoglevæv. Over og bag (kaudo-dorsalt for) hofteskålen fandtes store mængder bindevæv udgående fra sædebenet (os ischii). Bindevævet var op til 5 cm tykt på det tykkeste sted.

I højre hofteskål og på højre lårbenhoved fandtes overfladiske slidfurer (erosion) i ledbrusken. Derudover var leddet omgivet af øgede mængder bindevæv.

I begge knæled fandtes erosioner i ledbrusken. Omkring venstre knæled fandtes knogle- og bindevævsnydannelser udgående fra ledkapslen.

Afkogning (maceration) af materialet afslørede omfattende knoglenydannelser, ud over dem, der blev fundet ved den ordinære makroskopiske undersøgelse (se vedlagte fotos). Nydannelserne var især omfattende omkring venstre hofteled, hvor de også fandtes på bækkenets inderside (foto 2), men derudover fandtes der nydannelser omkring højre hofteled og venstre knæled samt, i mindre grad, omkring højre knæled.

Mikroskopisk undersøgelse:

Histopatologisk (mikroskopisk) undersøgelse af venstre lårben viste, at den cyste-lignende struktur indeholdt nekrotisk (dødt) knoglevæv og brusk.

Diagnoser:

Venstre hofteled: Kronisk deformerende og ulcerativ artrose med omfattede periartikulær fibrose og knoglenydannelse.

Begge knæled og højre hofteled: Kronisk erosiv artrose med moderat til lavgradig periartikulær fibrose og knoglenydannelse.

Konklusion:

Mængden af bindevævs- og knoglenydannelser viser, at forandringerne har været måneder under udvikling.

Forandringernes karakter tyder på, at de er opstået på grund af abnorm bevægelighed af venstre hofteled som følge af ruptur af ledbåndet med deraf følgende recidiverende luksationer (gentagne ledscred). Forandringerne i og omkring begge knæled samt højre hofteled må formodes at skyldes abnorm og excessiv belastning som følge af forandringerne i venstre hofteled.

Den histopatologiske undersøgelse af den cyste-lignende struktur i venstre lårben afslørede ikke noget om strukturens opståen. Den har muligvis ingen relation til de andre forandringer.”

Rådet finder, at køer med bækkenbrud eller hoftescrad, umiddelbart efter skaden er sket, skal aflives og/eller nødslægtes, idet det ofte vil være forbundet med en betydelig grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe at afvente afheling. En sådan afheling vil være usikker m.h.t. fuld restitution, tage lang tid og ved overbelastning pludselig kunne forværres med stor smerte og lidelse til følge.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koens situation, straks skaden blev konstateret, burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at den straks blev aflivet eller tilset af en dyrlæge med henblik på endelig diagnose og herefter aflivning/nødslagtning. Koen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse og angst samt væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at koen i besætningen under det langvarige sygdomsforløb samt ved at blive transporteret har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Embedsdyrlæge D1, Fødevarestyrelsen, har i sin udtalelse oplyst, at koen har været udsat for grovere uforsvarlig behandling i forbindelse med transporten. I den forbindelse vedlægges en DVD, som blev optaget af

D1, da koen ankom til slagteriet.

Er Det Veterinære Sundhedsråd enig i D1s vurdering?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

I øvrigt henvises til Rådets udtalelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste samt Rådets udtalelse af 18. marts 2003 om transport af slagtedyrl med bækkenbrud og/eller hofteskred.

Afgørelse:

Tiltalte landmand blev frifundet.

Tiltalte chauffør blev straffet med bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 10 dage.

Tiltalte vognmandsfirma blev straffet med bøde på 25.000 kr.

Den tiltalte chauffør og det tiltalte vognmandsfirma skulle betale egne sagsomkostninger, mens statskassen skulle betale sagsomkostninger vedrørende den frifundne landmand.

2013-32-052-00059

Skrivelse af 22. juli 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En ko af racen dansk Holstein blev transporteret levende til slagteriet uden at være adskilt fra de andre køer. Koen havde et meget spændt yver på venstre side, mens højre var helt slapt. På slagtegangen fandtes en forstørret slap uterus/bør, med tyktflydende indhold, der blev vurderet til at være delvist nedbrudt tilbageholdt efterbyrd. Det blev, på baggrund af uterus's udseende, vurderet at koen havde kælvet ca. 6 dage tidligere og at den havde en ubehandlet tilbageholdt efterbyrd. Ejer oplyste, at han havde forvekslet kælvningsdatoerne på to køer ved indberetningen til CHR registret, det havde han nu fået rettet op på. Den transporterede ko havde kælvet 14 dage før levering til slagteriet og ikke 6 som først indberettet. Han kunne ikke erkende forholdet. Anmeldende dyrlæge fastholdt anmeldelsen på baggrund af uterus udseende, som var forenelig med kælvning 6 dage tidligere.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Var transport af koen, fra landmanden til slagteriet i X, en handling som kan betegnes som værende, uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling eller eventuelt mishandling af dyr?

Svar:

Det fremgår blandt andet af dyrlægens anmeldelse af 30. januar 2013, at en ko af racen Dansk Holstein blev transporteret levende til slagtingen uden at være adskilt fra de andre dyr. Koen fremstod med et meget spændt yver på venstre side og højre side var slapt. Ved den efterfølgende kontrol af det slagtede dyr fandtes uterus at være forstørret og slap, med et tyktflydende indhold. Det vurderedes, at koen var slagtet ca. 6 dage efter kælvning.

Politiet foranledigede, at uterus blev indsendt til obduktion på Sektion for Veterinær reproduktion og obstetrik, KU. Af obduktionsrapport af 3. juni 2013 fremgår bl.a. følgende:

”Præparatet blev modtaget den 8. marts 2013 i frosset stand og blev undersøgt efter optøning den 11 marts 2013. Præparatet bestod af de indre kønsorganer (livmoderhals, cervix), livmoder (bør/uterus) og æggestokke (ovarier) med tilhørende strukturer fra ko Y (slagtenr. Z). Iflg. de medsendte oplysninger var koen slagtet den 8. januar 2013. Det ønskes afklaret om koen har kælvet den 2. januar 2013 (dvs. 6 dage inden slagting) eller den 25. december 2012 (dvs. 14 dage inden slagting). Ved undersøgelsen fandtes uterus asymmetrisk forstørret, idet venstre horn var større end det højre svarende til at koen havde været drægtig i venstre side.

Det samlede præparat vejede 4,88 kg. Uterus var åbnet midt på venstre horn - ved modtagelsen. Der fandtes et sparsomt ikke-lugtende indhold i de perifere dele af hornene bestående af afstødt henfaldet karunkelvæv (børknuder) (debris, lokkier). Tilbageholdte fosterhinder kunne ikke iagttages. Slimhinden var let rød svarende til den normalt forekommende betændelsesreaktion i livmoderslimhinden i dagene efter kælvning.

Selve karunklerne var tydeligt identificerbare og generelt velbevarede. De var dækket af et lag dødt karunkelvæv. I corpus og det drægtige horn havde de en maksimal diameter på 2-8 cm, mens de i de ikke drægtige horn havde en maksimal diameter på 1½-3 cm.

Uterus målt fra hornspids til den ydre åbning af livmoderhalsen havde en længde på 133 cm i det venstre horn og 88 cm i det højre horn målt langs curvatura major. Livmoderhalsen havde en længde på 10 cm.

Længden af højre horn og venstre horn målt langs curvatura major var hhv. 79 og 51 cm. Største diameter på hhv. venstre og højre horn var henholdsvis 18 og 11 cm.

Æggestokkene fandtes uden cyklisk aktivitet.

Der blev udtaget karunkler (børknuder) til mikroskopisk undersøgelse. Der ses begyndende tilbagedannelse af karunklerne idet disse findes dækket af et veludviklet lag af dødt (nekrotisk) væv (den føto-maternelle del) samt markant betændelsesreaktion.

Konklusion

Tilbagedannelsen af livmoderen svarer til hvad der forventes hos en ko 6 dage efter kælvning og adskiller sig betydeligt fra hvad der forventes hos en ko ca. 14 dage efter kælvning. Det vurderes således at denne ko kælvde 2. januar 2013 dvs. 6 dage inden slagting.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at en ko, der undergår naturlige reproduktionsmæssige tilbagedannelser af livmoder m.m., ikke er egnet til transport de første 14 dage efter kælvning, jf. Rådets redegørelse af 7. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste.

Lægges ovennævnte til grund, burde koen således ikke have været transporteret levende til slagting. Herved er koen blevet udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe, ligesom den ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet at koen ved at blive transporteret levende til slagteriet har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte modtog et udenretligt bødeforlæg på 13.000 kr.

2012-20-052-00046/2013-20-052-00055

Skrivelse af 24. april 2012 fra Nordjyllands Politi

En besætningsejer tilkaldte en dyrlæge til en ko, der havde pådraget sig en pludselig skade i et lår. Dyrlægen kunne ikke konstatere et evt. brud og stillede diagnosen forvridning. Koen blev anbragt i dybstrøelse, kælvende efterfølgende normalt og ydede en konstant normal ydelse og havde normal ædelyst. Da koen ikke kom sig helt, besluttede besætningsejeren i samråd med dyrlægen at sende koen til slagtning og dyrlægen anbefalede at transportere koen i separat aflukke. Ved slagtning og efterfølgende patoanatomisk undersøgelse blev der påvist et ældre brud af lårbenshals med dannelse af falsk led omgivet af bindevævsnydannelser. Forholdet blev af embedsdyrlægen på slagteriet anmeldt til politiet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Burde en dyrlæge kunne diagnosticere ledscredet – akut og senere i forløbet (med udposning i bækkenet), især da koen ”vedblev at være lidt skæv og var delvis halt” iht. ejer, og da koen formentligt har haft sidestillet venstre bagben under hele forløbet?

Svar ad 1:

Det fremgår af obduktionsattesten af d. 10. februar 2012, at venstre hofteskål (acetabulum) ikke var erkendelig, men erstattet af store mængder bindevæv. Foran den normale lokalisation fandtes en falsk ledhule, som indeholdt lårbenshovedet (caput femoris), der var omgivet af en ca. 15 mm tyk bindevævs-kapsel med knoglenydannelse. Den falske ledhule havde en diameter på ca. 16 cm og begrænsedes opadtil (dorsalt) af tarmbenet (os ilium), der var glatpoleret som følge af kontakt med lårbenshovedet. Lårbensknuden (trochanter major) var brækket fra resten af lårbenet og var forbundet til bækkenet ved hjælp af store mængder bindevæv. Den patoanatomiske diagnose var kronisk brud (fraktur) af lårbenet (femur) og hofteledsskred (hofteledsluksation) med formation af falsk led. Det konkluderedes, at forandringer havde en alder på mindst 2 måneder.

Af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 12. november 2011 og det ledsagende billedmateriale fremgår, at den omhandlede ko efter skånetransport til slagteriet ved det levende syn konstateredes stærkt støttehalt, hvor venstre ben førtes skævt ud til siden. Koen var tydeligt skæv i bækkenet med en ældre trykning på venstre sædeben. Koen var i normalt huld. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse observeredes en stor udposning fortil i bækkenhulens venstre side – en udposning, der viste sig at være en del af det udvidede hofteled og indeholdt ½-2 liter blodig ledvæske. Det konkluderedes, at skaden bestod i et ældre hofteskred.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at det for en dyrlæge efter en grundig undersøgelse var muligt at diagnosticere det beskrevne ledscred og bruddet på lårbenshalsen både akut og senere i forløbet ved en kombination af undersøgelser via endetarm (rektal eksploration), passive bevægelser og auskultation af venstre hofteled, samt ved den med stor sandsynlighed tilstedeværende forøgede bevægelighed i dette led.

Spørgsmål 3:

Hvilken grad af smerte vurderes koen at have haft siden traumets (ledscred og brud) opståen?

Svar ad 3:

Rådet vurderer, at koen akut som følge af det akutte traume har haft stærke smerter, som efterfølgende kan være delvis aftaget som følge af opheling og patoanatomisk organisation af den opståede skade.

Spørgsmål 4:

Er der sammenhæng mellem smerte og ædelyst/produktion/huld?

Svar ad 4:

Rådet vurderer, at der i det akutte forløb er en vis sammenhæng mellem smerte og ædelyst/produktion/huld, men der findes ingen absolut sammenhænge mellem disse parametre.

Spørgsmål 5:

Hvad er sandsynligheden for svær støtتهalthed ved den aktuelle deformerende ledbetændelse?

Svar ad 5:

Rådet vurderer, at der med stor sikkerhed vil være stor sandsynlighed for betydelig støtتهalthed efter de konstaterede traumer.

Spørgsmål 6:

Kan sidestilling af bagbenet skyldes dysfunktion frem for smerteaflastning?

Svar ad 6:

Rådet vurderer, at sidestillingen af bagbenet overvejende var begrundet i de konstaterede skader sfa. brud og dislokation af lårbenshoved med efterfølgende dannelse af falsk led m.m.

Spørgsmål 7:

Såfremt det lægges til grund, at omstændighederne er som beskrevet ovenfor af såvel besætningsdyrlægen, landmanden og chaufføren sammenholdt med obduktionsattestens konklusion og de fremlagte fotos, er forholdet omkring koens skader/støtتهalthed, så af en sådan karakter, at Rådet finder:

- a) At koen forud for transporten og i forbindelse med opholdet i besætningen har været udsat for unødvendige lidelser?
- b) At koen forud for transporten og i forbindelse med opholdet i besætningen ikke har været behandlet omsorgsfuldt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe?
- c) Har besætningsdyrlægen i forbindelse med sine undersøgelser, heraf mangel på yderligere undersøgelser af koen, efter Rådets opfattelse i dyreværnmæssigt henseende undladt at behandle koen omsorgsfuldt og beskyttet den bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe?
- d) Burde landmanden – der trods alt løbende har konsulteret sin dyrlæge og sat koen på dybstrøelse – i dyreværnmæssigt henseende handlet anderledes, og i givet fald hvilke tiltag kunne man i dyreværnmæssig henseende anføre?

Og i forbindelse med besvarelsen af c) og d) kan denne adfærd i givet fald i dyreværnmæssig henseende betegnes som:

- 1a) uforsvarlig behandling af dyr?
- 1b) grovere uforsvarlig behandling af dyr? Eller
- 1c) mishandling af dyr?

Svar ad 7:

- a) Rådet finder, at koens pådragne skade har været ledsaget af en høj grad af smerte. Rådet finder, at kvæg med bækkenbrud eller hofteskred skal aflives og/eller nødslægtes, da det ofte vil være forbundet med en betydelig grad af smerte, lidelse, og væsentlig ulempe at afvente heling, som dels vil være usikker m.h.t. fuld restitution, tage lang tid og ved overbelastning pludselig kan forværres med stor smerte og lidelse til følge.
- b) Lægges svar ad a) til grund finder Rådet, at koen under opholdet i besætningen ikke har været beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den heller ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Af anklageskriftet fremgår, at besætningsejeren tilkaldte dyrlæge til koen, da den pludseligt blev skadet. Efterfølgende blev den indsat i dybstrøelse. Da den ved-

blev at ”være lidt skæv” og delvis halt blev dyrlægen af besætningsejeren flere gange forespurgt om koens situation, dog uden at dyrlægen hver gang undersøgte koen. Da den ikke kom sig fuldstændigt besluttede besætningsejeren efter samråd med dyrlægen at sende koen til slagtning. Dyrlægen anbefalede transport i separat rum under transporten, men udstedte ikke nogen attest.

- c) Det fremgår blandt andet af sagsakterne: ”at dyrlægen tilså koen første gang d. 31. maj 2010, hvor den havde besvær med at rejse sig. Han foretog en undersøgelse af koen, dels ved at bevæge benet, dels ved rektalundersøgelse, for at mærke, om der var noget i vejen med hoften, evt. noget brækket i bækkenet. Han kunne ikke mærke noget, ligesom han ej heller kunne høre nogle karakteristiske lyd/skurren, der kunne antyde, at der var noget i vejen med bækkenet eller benet. Diagnosen forvriddning af led blev stillet. Koen kunne rejse sig normalt, men var dog lidt halt på venstre bagben. Koen blev behandlet en gang med smertestillende medicin. Under hele sygdomsforløbet gik koen i dybstrøelse. Koen kælvende selv og fik en levende kalv. Koens mælkeydelse var normal, og koen forsynede sig selv med foder og vand. Koen gik ikke normalt, men tog støtte på det venstre bagben. Han tilså koen flere gange i tidsrummet juni til oktober måned. Han så ikke koen dagen inden den skulle sendes til slagtning, men blev spurgt til råds vedr. transportegnethed. Han bedømte koen som transportegnet til en transport adskilt fra de andre på lastbilen. Der blev dog ikke udskrevet nogen attest, men han bekræfter at have sagt dette.”

Endvidere fremgår det, at koen ved ankomsten til slagteriet d. 4. oktober 2010 ved det levende syn blev observeret stærkt støttehalt, førende benet skævt ud til siden. Koen var meget uvillig til at gå. Koen havde friske afskrabninger på højre hoftehjørner, højre knæ og venstre kode samt blødning på halen, som tegn på, at koen pga. smerte ikke kunne tage støtte i bilen trods skånetransport. Koen var tydelig skæv i bækkenet med en ældre trykning på venstre sædeben.

Rådet finder, at en dyrlæge ikke uden ved selvsyn at have foretaget en nøje klinisk vurdering af et dyr bør udtale sig om dyrets transportegnethed. En ko med skævt kryds samt udpræget bagbenshaltethed bør give anledning til mistanke om bækkenbrud/hofteskred og bør ikke transporteres.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at koen i det lange sygdomsforløb burde have været underkastet yderligere klinisk undersøgelse, samt at koen inden transport burde have været underkastet en klinisk undersøgelse, som burde have vist at koen ikke var transportegnet. Rådet finder ud fra det forelagte, at koens situation på et tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det forelagte bedst ville være sket ved, at den blev aflivet.

Rådet finder, at undladelsen af nærmere klinisk undersøgelse af koen har medvirket til, at koen blev udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og derved også har været udsat for manglende omsorg.

Der skal endvidere henvises til ”Meddelelse fra Det Veterinære Sundhedsråd til landets dyrlæger om udtalelse vedr. dyrs transportegnethed” af d. 11. februar 2000 samt Rådets udtalelse af d. 18. marts 2003 om transport af slagtedyr med bækkenbrud og/eller hofteskred.

- d) Rådet finder, at koen med den beskrevne skade under sit ophold i besætningen mindst har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere dette forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1. Det fremgår af sagsakter, at landmanden har fulgt dyrlægens anvisninger/råd vedrørende håndteringen af koen. Hvorvidt dette er en formildende omstændighed beror imidlertid på en juridisk vurdering.

Spørgsmål 8:

Såfremt det lægges til grund at omstændighederne er som ovenfor beskrevet af såvel besætningsdyrlægen, landmanden, chaufføren samt obduktionsattestens konklusion og de fremlagte fotos, er forholdet omkring koens skader/halvhed, så af en karakter, at Rådet finder:

- e) At koen har været transportegnet, således som det faktisk er foregået i separat skillerum, adskilt fra øvrige dyr?
- f) At koen i forbindelse med transporten ikke har været behandlet omsorgsfuldt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe?

Og kan denne adfærd (udvist af såvel chaufføren som landmanden) i givet fald i dyreværnsmæssig henseende betegnes som

- 2a) uforsvarlig behandling af dyr?
2b) grovere uforsvarlig behandling af dyr? Eller
2c) mishandling af dyr?

Svar ad 8:

- e) Jf. Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste af d. 17. februar 2009 finder Rådet, at dyr, der ikke kan gå og stå ved egen hjælp, eller dyr, der er springhalte, svært støtthalte eller udpræget gangbesværede på grund af diagnosticeret eller formodet knoglebrud, ledeskred, smertefulde betændelsestilstande i lemmerne (ledbetændelse, seneskedebetændelse o. lign.) samt dyr som lider af almen svækkelse, ikke må transporteres levende til slagting eller til levebrug, men skal aflives eller nødslægtes på stedet. Den omhandlede ko har ikke med de konstaterede lidelser været transportegnet.
- f) Rådet kan ikke udelukke, at koen under den beskrevne transport har været udsat for yderligere smerte og lidelse, ligesom den heller ikke har været behandlet omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Det fremgår af sagens akter at landmanden har fulgt dyrlægens anvisninger/råd vedrørende håndteringen af koen. Hvorvidt dette er en formildende omstændighed beror imidlertid på en juridisk vurdering.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at fremkomme med yderligere bemærkninger, herunder f.eks. omkring den dyreværns

Svar ad 9:

Nej.

Skrivelse af 23. januar 2013 fra Nordjyllands Politi

Rådet fik stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål 10:

Giver det af advokat A1 stillede spørgsmål og besvarelsen heraf anledning til en ændret udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd i relation til den tidligere besvarelse af anklagemyndighedens spørgsmål under spørgsmål 8e og 8f?

Svar ad 10:

Advokat A1 har vedrørende anklagemyndigheden mod chauffør C1 anført følgende:

- A. ”Med henvisning til akterne i Det Veterinære Sundhedsråds sag, herunder udtalelsen til Nordjyllands Politi af den 26. oktober 2012 og oplysningerne i sagen om, at besætningsdyrlægen før transporten – der bestod i 10-12 km kørsel fra bedrift til slagteri – havde erklæret koen for transportegnet til skåne-transport, forespørges: Om chaufføren efter modtagelsen af denne oplysning fra dyrlægen selvstæn-

digt kunne træffe beslutning om, at koen ikke var transportegnet, når koen ifølge chaufførens observation kunne gå ved egen hjælp, og dermed dyreværnsmæssigt havde handlet anderledes end sket?

- B. Med henvisning til spørgsmål 8 pkt. e og pkt. f bedes Det Veterinære Sundhedsråd på ny overveje besvarelsen, når det bestrides, at det kan lægges til grund, at chaufføren ved transporten har udvist mangel på omsorg og beskyttelse af koen mod smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe, som forudsat i spørgsmålet.”

Af sagens akter fremgår det, at besætningsejeren og chaufføren inden transporten (16,3 km ifølge Krak ruteplan) vurderede koen ved at lade den ”gå lidt frem og tilbage. Koen gik ikke helt normalt, men med venstre bagben strittende bagud, når den havde taget et skridt”. Der forelå ingen skriftlig udtalelse vedrørende transporten fra den praktiserende dyrlæge, men denne havde mundtligt sagt god for en skånetransport. Den praktiserende dyrlæge havde ikke nærmere undersøgt koen dagen inden transporten.

Ved ankomsten til slagteriet konstateredes koen ved det levende syn at være stærkt støtتهalt, idet den førte benet skævt ud til siden. Koen var uvillig til at gå.

Ved den veterinære kødkontrol konstateredes et gammelt brud af lårben og hoftedsluksation (ledskred) med dannelse af en falsk ledhule.

De patoanatomiske forandringer blev efterfølgende verificeret ved obduktion af et repræsentativt præparat på KU LIFE, der endvidere konkluderede, at mængden af bindevæv og knogledannelse tydede på, at forandringerne havde en alder på mindst to måneder.

Lægges ovennævnte og sagens akter til grund finder Rådet, jf. svar ad spørgsmål 8e samt 8f (Rådets besvarelse af d. 26. oktober 2012), at den omhandlede ko, - med de konstaterede patoanatomiske forandringer samt med dens konstaterede gang med et venstre bagben, der strittede ud til siden ved en gang, der i øvrigt ikke var villig, - ikke har været transportegnet, hverken i mindst 2 måneder før, under eller efter transporten.

Idet der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste af d. 17. februar 2009 burde en ko, der var stærkt støtتهalt på et bagben, have været afvist fra at blive transporteret levende til slagteriet.

Om det til sagen forklarede fra besætningsejer og den praktiserende dyrlæge kan have influeret på chaufførens objektive ansvar iht. dyreværnslovens §§ 1 og 2 vedrørende koens transport er et juridisk spørgsmål, som Rådet ikke har kompetence til at udtale sig om.

Spørgsmål 11:

I fald spørgsmål 10 besvares bekræftende, da ønskes oplyst på hvilke (hvilket) punkter (punkt)?

Svar ad 11:

Bortfalder.

Afgørelse:

Tiltalte leverandør blev frifundet.

Tiltalte chauffør blev frifundet.

Tiltalte vognmand blev frifundet.

Tiltalte dyrlæge blev straffet med bøde på 15.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Dyrlægen skulle betale egne sagsomkostninger. Øvrige sagsomkostninger skulle betales af statskassen.

Retten lagde i sin afgørelse vægt på, at dyrlægen burde have foretaget en mere detaljeret klinisk undersøgelse af koen. Herunder lagde retten vægt på udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd, hvor Rådet udtalte, at dyrlægen ved en sådan undersøgelse kunne have konstateret, at koen var skadet i et omfang, som gjorde, at den ikke var transportegnet.

2013-32-052-00062/2014-32-0151-00010

Skrivelse af 13. november 2013 fra Sydøstjyllands Politi

En ko blev leveret til et slagteri den 19. november 2012. Koen var forinden, den 1. og den 3. november 2012 behandlet med 150 ml Noropen Vet. 300.000 IE/ml mod en omfattende infektion i mundhulen. Den praktiserende dyrlæge angav en tilbageholdelsestid på 15 dage, svarende til den tilbageholdelsestid, som angives i produktresumeeet for Noropen Vet. for dosering med 10.000-20.000 IE/kg legemsvægt, svarende til 1 ml pr. 15-30 kg. Koens anslåede vægt på behandlingstidspunktet angives af dyrlægen til 800 kg. Angivet maksimal dosis ifølge produktresumeeet er således max. 53.3 ml. Dvs. dyrlægen behandlede koen med en ca. 3 gange højere dosis end angivet som maksimal dosis to gange med en dags mellemrum.

Koen blev den 12. november 2012 endvidere behandlet med 25 ml Dinalgen (150 mg/ml) mod forfangenhed. Dosis er cirka en 1/2 gang højere end angivet til kvæg i produktresumeeet, som er 16 ml til en ko med den angivne vægt.

Ved slagtning den 19. november 2012 blev dyret kasseret pga. en ubehagelig lugt. Jf. analyseattest påvist penicillin G > 150 mikrogram/ mod maksimalgrænseværdi på 50 mikrogram/kg.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorledes bør en, som i bekendtgørelse nr. 543 af 29. maj 2013 § 33 angivet "passende lang tilbageholdelsestid" beregnes?

Svar ad 1:

En passende tilbageholdelsestid er ikke fastlagt generelt og bygger i de konkrete tilfælde på dyrlægens faglige vurdering. Denne foretages ud fra kendskabet til det pågældende lægemiddel, herunder de farmakokinetiske forhold og andre faktorer, der måtte skønnes at påvirke udskillelsen af lægemidlet.

Spørgsmål 2:

Hvor lang burde tilbageholdelsestiden have været i den aktuelle situation?

Svar ad 2:

Halveringstiden for Noropen Vet. er cirka 6.7 timer beregnet ud fra oplysninger fra produktresumeeet. Da koen er behandlet med ca. 3 gange så høj dosis som angivet som den anbefalede dosering i produktresumeeet, burde tilbageholdelsestiden været forlænget med minimum 2 x 6.7 timer = 13.4 timer. Der kan argumenteres for at tilbageholdelsestiden burde have været forlænget yderligere i den pågældende sag, da der anvendes en særlig høj dosis af Noropen Vet. (som gentages to dage senere). Se endvidere svar ad 5.

Spørgsmål 3:

Har den lidelse, som koen behandles for betydning for beregning af tilbageholdstiden?

Svar ad 3:

Det vurderes som mindre sandsynligt, men syge dyr kan have en ændret metabolisme af lægemidler og dermed en nedsat udskillelse, hvilket kunne tale for at forlænge tilbageholdelsestiden yderligere.

Spørgsmål 4:

Har den lidelse, som koen behandles for betydning for fundet af penicillin over maksimal-grænseværdi?

Svar ad 4:

Det vurderes som mindre sandsynligt, men som angivet i svar ad 3, så kan syge dyr have en ændret metabolisme af lægemidler og dermed en nedsat udskillelse af lægemidler, hvilket kunne have betydning for fundet af penicillin over maksimal grænseværdi.

Spørgsmål 5:

Har den lidelse, som koen behandles for den 12/11 eller behandlingen med 25 ml dinalgen betydning for fundet af penicillin over maksimalgrænseværdi?

Svar ad 5:

Det vurderes som mindre sandsynligt, at lidelsen forfangenhed kunne have haft indflydelse, men behandlingen med Dinalgen kan have haft betydning. I produktresumeeet angives at brugen af Dinalgen, som tilfældet ved de fleste lægemidler indenfor stofgruppen NSAID's, frarådes ved mistanke om beskadiget lever- eller nyrefunktion hos patienten. Omsætningen af NSAID's vil udgøre en yderligere belastning for de pågældende organer, og kan medvirke til en ændret nedbrydning og udskillelse af andre lægemidler herunder penicillin.

Spørgsmål 6:

Det fremgår, at koen blev kasseret på slagteriet pga. dårlig lugt. Kan der være tilstødt en ny lidelse, som har betydning for fundet af penicillin over maksimalgrænseværdien?

Svar ad 6:

Det kan ikke udelukkes, at koen har haft en ikke-diagnosticeret svækket lever- og nyrefunktion, der har givet anledning til fejllugt af slagtekroppen og efterfølgende kassation. Samme lidelse kan have medført en ændret omsætning og udskillelse af lægemidler medførende en unormal høj restkoncentration på slagtetidspunktet.

Anvendelse af smertestillende midler indenfor NSAID gruppen, som Dinalgen Vet. frarådes iflg. produktbeskrivelserne (resumeer) bl.a. til dyr med nedsat lever- og nyrefunktion, da det må antages at medføre en yderligere belastning af de omtalte organer og forstærke en i forvejen kompromitteret lægemiddelomsætning.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 7:

Det er ikke ukendt blandt praktiserende dyrlæger, at medicinsk behandling af diagnosen *Trætunge* hos kvæg kan være overordentlig vanskelig. Bl.a. som følge af en besværet vævs-perfusion i de forandrede bløddelsområder. Historisk set har der været anvendt magistrelle lægemidler som f.eks. jodforbindelser. Anvendelse af antibiotisk behandling kræver erfaringsmæssigt meget høje doseringer for at give en klinisk effekt. En dosering af det aktive stof *penicillinprokain* i niveaue 50-60.000 i.e. / kg legemsvægt (1 ml/5 kg) er i den sammenhæng ikke usædvanligt. Noget anderledes forholder det sig med lægemidler tilhørende NSAID gruppen (bl.a. Metacam® og Dinalgen Vet.).

For lægemidlet Dinalgen angives i produktresumeeet en overdosering med en faktor 3 hos kvæg som det niveau, hvor der tidligst kan konstateres kliniske bivirkninger.

Afvigelse af normale anvendelsesområder (off-label use) vil normalt afstedkomme at dyrlægen ændrer angivelsen af tilbageholdelsestider for kød- og mælkeprodukter. Typisk til 28 dage for slagting og 7 dage for mælk.

Konklusion:

Godkendelse og registrering af veterinære lægemidler (Specialiteter) er forbundet med krav til dokumentation af f.eks. klinisk effekt og evt. bivirkninger. Disse specifikationer fremgår bl.a. af det offent-

ligt tilgængelige produktresumé. Anvendelse af godkendte, registrerede veterinære lægemidler i de kommanderede doseringer vil dermed som udgangspunkt være forbundet med en stor sikkerhed.

Fastlæggelse af tilbageholdelsestider på kød- og mælkeprodukter fra produktionsdyr behandlet med antibiotika vil normalt være behæftet med en stor sikkerhedsmargin. Sådan at forstå, at der kun accepteres en lav sandsynlighed for at finde restkoncentrationer over en fastsat maximalgrænse efter et givent tidsrum. En grænse, som for Noropen Vet.s vedkommende er fastsat til 15 dages slagtefrist, betyder dermed ikke, at der helt frem til den skæringsdato stadig kan findes restkoncentrationer over en vis maksimalværdi i flertallet af de behandlede individer. Et tilsvarende penicillinprokain produkt er til sammenligning i dag godkendt til kvæg med en slagtefrist på blot 5 døgn.

En unormal lang udskillelse af antibiotiske stoffer med høje restkoncentrationer til følge er forventelig ved sygelige tilstande i lever og nyrer.

Af meddelelsen fra slagteri S1 fremgår at den omtalte ko er kasseret med abnorm lugt og farve i slagtekroppen pga. lever eller nyresvigt.

Det er Rådets opfattelse, at den unormalt langsomme udskillelse af penicillinprokain i slagtedyret med større sandsynlighed skyldes en ikke-diagnosticeret kronisk lidelse i lever eller nyre fremfor at skyldes en høj dosering af produktet Noropen Vet. under behandling af diagnosen trætunge.

Afgørelse:

Sigtelsen blev opgivet, da man ikke fandt, at en domstol ville finde tiltalte skyldig.

Der blev lagt vægt på Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om, at den unormalt langsomme udskillelse af penicillinprokain i slagtedyret med større sandsynlighed skyldtes en ikke-diagnosticeret kronisk lidelse i koens lever eller nyre fremfor en høj dosering af produktet Noropen Vet. under behandling af diagnosen trætunge.

2013-32-052-00056

Skrivelse af 16. april 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En kvægbesætning på 34 stykker herefordkvæg opholdt sig i januar måned ude, kun med adgang til et 8 x 8 m stort læskur uden strøelse. Dyrene havde været uden drikkevand de seneste 2-3 uger. De havde tidligere været fodret med sukkerroeffald, men var ikke blevet fodret de seneste 8 dage.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan kvæg af racen Hereford, der går ude hele døgnet i vinterperioden, holde godt huld alene ved fodring med sukkerroeffald over en periode på 2-3 uger?

Svar ad 1:

Nej. Rådet vil ikke anse fodring med sukkerroeffald som tilstrækkeligt til opretholdelse af et godt huld hos udegående kreaturer under vinterlige forhold.

Spørgsmål 2:

Indeholder sukkerroeffald så meget væske, at kvæget ikke har lidt nød ved at være uden vand i perioden for fodringen med sukkerroeffaldet?

Svar ad 2:

Et kreatur på den angivne vægt vil have et vandbehov, der er betydeligt højere end det, der kan opnås via den angivne maksimale mængde sukkerroeffald. Rådet finder, at kreaturernes vandbehov ikke har været dækket

sufficient uden ekstra tilbud af frisk vand. Kreaturer skal også under vinterlige forhold have konstant adgang til frisk vand.

Spørgsmål 3:

Er et læskur uden strøelse på 8 x 8 m tilstrækkeligt læ og ly til 34 stykker kvæg af racen Hereford, der går ude hele døgnet i vinterperioden?

Svar ad 3:

Et læskur på den angivne størrelse omfattende i alt 64 m², finder Rådet ikke, har haft en passende størrelse og lag af strøelse til den anførte mængde herefordkreaturer.

Spørgsmål 4:

Hvis det kan lægges til grund, at kvæget ikke kan holde huld alene ved fodring med sukkerroeffald over en periode på 2-3 uger i vinterperioden, ikke har fået tilstrækkeligt med vand i perioden, og ikke har haft tilstrækkeligt med læ og ly, anmodes om en udtalelse af, hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene.

Svar ad 4:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne kreaturer ved alene i længere tid at være fodret med sukkerroeffald uden tildeling af frisk vand og ved at være unddraget passende muligheder for at søge læ og ly på et tørt lag strøelse igennem vinteren har været udsatte for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Dyrene har endvidere ikke været sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Det fremgår af sagsakterne, at politiet ved deres besøg 24. januar finder to døde køer på ejendommen, at en kalv 6. februar ”afgår ved døden” under indfangning samt at en tyr, der tidligere er givet påbud om at skulle tilses af dyrlæge, må aflives. Ved politiets besigtigelse på ejendommen 13. februar konstaterer politiet ”.. og i en boks samme sted, lå der en pony, som havde fået det højre bagben ud mellem boksens låge og gulvet og det kunne med det samme ses, at denne pony var skadet og havde store smerter, idet den ikke kunne rejse sig op”. En tilkaldt dyrlæge havde mistanke om bækkenbrud, og i samråd med ejer blev det besluttet at aflive ponyen.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Rådet skal desuden henvise til Dyreværnsrådets og Det Veterinære Sundhedsråds Fællesudtalelse af 8. november 2012 om hold af dyr, der går ude hele døgnet i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2012-20-052-00050/2013-20-052-00054

Skrivelse af 26. september 2012 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Efter en anmeldelse aflagde politiet besøg i en besætning, hvor det konstateredes, at kreaturerne stod i et lag af gødning, urin og strøelse, som nåede dem til bugen. En embedsdyrlæge blev tilkaldt og konstaterede det samme. Ved et efterfølgende besøg var der muget ud og rengjort, hvorved det konstateredes, at flere kreaturer havde lange og snabelskoformede klove.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt den adfærd, der er nærmere beskrevet, indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 6. oktober 2012, samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med politiet ved et besøg i sigtedes besætning d. 16. september 2012 konstaterede, at 10 kreaturer, der var opbundne i halsremme i bindestald, stod i et lag af egne ekskrementer og urin blandet med sparsom strøelse, som nåede nogle af dyrene til bugen. Dyrene kunne ikke flytte benene, men kunne alene rejse og lægge sig. Dyrene var rolige og fremstod i normal foderstand. Sigtede oplyste, at der nok ikke var rensset ud hos kreaturerne de seneste 3-4 måneder, samt at dyrene blev fodret og vandet i krybben 2 gange dagligt.

Embedsdyrlægen inspicerede igen besætningen sammen med politiet d. 19. september 2012, hvor det konstateredes, at hovedparten af dyrene stod med forvoksede klove, heraf i særlig grad ko nr. 14 og 21. Ko nr. 14 havde tillige stærkt hævede forknæ og underben, samtidigt med at forbenene var fejlstillede krumme, idet forknæene ikke kunne rettes helt ud. Hævelserne var hårde og af kronisk karakter. Flere dyr stod og trippede og virkede ømbenede. Yderligere et dyr havde et hævet forknæ og flere stod med understillede bagben uden påviselig årsag. Alle dyrene var lettere usikre på benene, og nogle havde udstående skuldre.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovenstående til grund finder Rådet, at de beskrevne kreaturer ved at stå i et lag af gødning, urin og strøelse, der nåede flere til bugen, således at de var unddraget mulighed for et tørt og rent leje, igennem længere tid (måneder) har været udsat for en høj grad af lidelse og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, passet og ydet klovpleje under hensyntagen til deres fysiologiske,

adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De staldforhold, hvorunder dyrene blev holdt, var ikke indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Skrivelse 27. december 2012 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt den beskrevne adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk.1.

Svar ad 1:

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport af 8. oktober 2012, samt af det ledsagende billedmateriale, at politiet d. 8. oktober 2012 besigtigede tiltalte husdyrhold, hvorved det konstateredes, at kreaturerne stod i "faldefærdige bygninger" "i mellem 70-80 cm gødning/komøg. "Det fremgår af sagsakterne, at det tykke gødningslag fandtes, såvel under dyrene, som bag dem i grebningen. Dette var det samme syn, som mødte politiet ved en tidligere lejlighed. En embedsdyrlæge blev tilkaldt.

Af embedsdyrlægens udtalelse af 5. november 2012 fremgår, at der ved dennes inspektion d. 8. oktober 2012 i sigtedes dyrehold konstateredes, at "Nu var der 7 dyr i stalden samt et kadaver, der var død for ny-lig."..."Gødningslaget var muligvis en smule højere end i 2011, idet det flere steder lå op til vindueskarmen. Dyrene kunne ikke flytte benene, og var således fikserede permanent på alle 4 ben. De kunne rejse sig og lægge sig på gødningslaget, som var 50-70 cm i højden." Fra embedsdyrlægens udtalelse fremgår endvidere, at dyrene var i normal foderstand. Den døde ko blev ikke undersøgt nærmere. Efter at stalden var muget ud, og dyrene kunne besigtiges beskrives "Klovene var ikke blevet slidt eller beskåret igennem en længere tidsperiode, hvorved et dyr havde udviklet begyndende snabelsko".

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. § 1 i dyreværnsloven. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. § 2 i dyreværnsloven. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile, jf. § 3, stk.1 i dyreværnsloven.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne kreaturer igennem lang tid (måneder) ved at stå opbundne under forhold, hvor der ikke blev rensset ud ved dem, har været udsat for en høj grad af lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum eller arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at de havde fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Såfremt det kan eftervises, at den dødfundne ko er død som følge af de utilstrækkelige opstaldningsforhold, finder Rådet, at koen har været udsat for højeste grad af lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet vil i så fald karakterisere forholdet som groft uforsvarlig med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1,2 og 3, stk 1.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 20.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig med produktionsdyr i 3 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

5.3 Dyreværnsager vedrørende svin

2013-32-053-00114

Skrivelse af 23. september 2013 fra Sydøstjyllands Politi

Et slagtesvin leveredes til slagteriet sammen med flere fra samme leverandør. Svinet, der ikke havde været adskilt fra de øvrige under transporten, var springhalt på et bagben, hvor haseleddet var dobbelt så tykt som den modsvarende has.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På baggrund af det angivne, og hvis det forudsættes, at dyret er behandlet med noromylin, er dyret da behandlet i overensstemmelse med bekg. om mindstekrav § 5 og dyreværnslovens § 1 og 2 forud for leveringen, hvis det forudsættes, at dyret ikke haltede ved transportens start og vil Rådet betegne dette som uforvarlig behandling?

Svar ad 1:

Rådet skal indledningsvis anføre, at Rådet kun har kompetence til at udtale sig om forhold af veterinærfaglig karakter. En vurdering af, hvorvidt der er sket overtrædelse af regler i lovgivningen, ligger uden for Rådets kompetence, idet det beror på juridiske overvejelser.

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af 27. september 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at slagteriet d. 21. september 2011 modtog slagtesvin fra sigtedes besætning. Blandt svinene, ikke adskilt fra øvrige svin på transporten, kom et slagtesvin, der var springhalt på højre bagben. Haseleddet var synligt hævet til mindst den dobbelte størrelse. Svinet var uvilligt til at bevæge sig og havde svært ved at lægge sig. Muskulaturen på bagparten rystede tydeligt, da den prøvede at lægge sig ned ved først givne lejlighed i sygefolden. Transportens chauffør oplyste, at svinet helt klart ikke skulle have været med i transporten, og at han ikke ville have taget det med, hvis han havde set det. Ved inspektion og palpation af haseleddet konstateredes, at dette var tydeligt forstørret til dobbelt størrelse samt, at benet var ustabil over haseleddet, og det hævede område følte varmt. Hævelsen havde både bløde og hårde områder.

Embedsdyrlægen og en kollega undersøgte efter slagting slagtesvinet, hvorved det konstateredes:

- Højre haseled var mindst dobbelt så stort som det venstre,
- der var et mindst 15 mm tykt lag arvæv rundt om leddet som tegn på, at den sygelige tilstand var af kronisk karakter,
- ved den nederste del af skinnebenet var der kroniske misdannelser af leddets overflade,
- der var rødt betændelsessekret i leddet samt hvid/grå materie, og
- svinet led af højgradig PSE (Pale Soft Exudative – en blød væskende muskeldegeneration) i rygskulatur.

Højre bagben blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet. Herved konstateredes kronisk ledbetændelse i haseleddet med en udtalt fortykket ledkapsel. Med kommunikation til leddet fandtes kroniske abscesser (bylder), hvis kapsler var op til 5 mm tykke. Yderligere var haseleddet – især mod hælbenet – omgivet af nydannet fibrøst væv (arvæv) med en tykkelse på op til 1½ cm. Det konkluderedes, at der forelå en kronisk ledbetændelse i haseleddet med bylde dannelse og udtalt arvævsdannelse omkring leddet. På baggrund af omfanget af dannelsen af sår- og arvæv vurderedes læsionen at have en alder på ikke under 3 uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres,

vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at slagtesvinet - uanset den beskrevne medicinske behandling - med sikkerhed har været lidende af en betydelig grad af halvhed i besætningen før transporten, som har været tydelig og let erkendelig. Rådet finder forudsætningen om, at slagtesvinet ikke haltede forud for transporten udelukkende hypotetisk og kan således ikke tage den til følge, men vurderer, at slagtesvinet ved at blive transporteret med den beskrevne kroniske ledbetændelse - og herunder ikke adskilt fra øvrige slagtesvin - har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt.

Rådet finder, at slagtesvinet med den beskrevne kroniske ledbetændelse, der har været klinisk tydelig siden lidelsens opståen, ikke burde være transporteret levende til slagteriet. Rådet vurderer, at slagtesvinets kroniske lidelse med en deraf følgende udtalt grad af halvhed langt tidligere burde være afhjulpet i besætningen med en sufficient behandling, og såfremt dette ikke lykkedes, ved at aflive det. Rådet finder, at slagtesvinet i besætningen under det lange sygdomsforløb har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom det ikke er behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at slagtesvinet under det lange sygdomsforløb i besætningen har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet, med henblik på transporten af slagtesvinet til slagteriet, betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 2:

På baggrund af det ovenfor angivne, og hvis det forudsættes, at dyret er behandlet med noromylin, er dyret da behandlet i overensstemmelse med bekg. om mindstekrav § 5 og dyreværnslovens § 1 og 2 forud for leveringen, hvis det forudsættes, at dyret haltede ved transportens start og vil Rådet betegne dette som uforsvarlig behandling?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Burde svinet have været transporteret til slagteriet, hvis det ikke haltede og hvis det forudsættes, at dyret er behandlet med noromylin og vil Rådet betegne dette som uforsvarlig behandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Burde svinet have været transporteret til slagteriet, hvis det haltede og hvis det forudsættes, at dyret er behandlet med noromylin og vil Rådet betegne dette som uforsvarlig behandling?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Jeg skal anmode om Rådets stillingtagen til spørgsmål 1 til 4, men uden forudsætningen om dyrets behandling med noromylin.

Svar ad 5:

Se svar ad 1.

På foranledning af forsvareren bedes yderligere besvaret nedennævnte spørgsmål:

Spørgsmål 6:

Er behandling med noromylin en sædvanlig og forsvarlig behandling ud fra diagnosen ledbetændelse?

Svar ad 6:

Behandling med antimikrobielle lægemidler er en sædvanlig behandling ved forekomst af infektiøse leddelidelser. Behandlingens varighed og valg af antibiotika vil være fastlagt ud fra den besætningsdiagnose, der er stillet af besætningsdyrlægen. I præparatvalget bør der være taget hensyn til typen af ledinfektion. Såfremt lidelsens omfang ikke har den ønskede effekt, bør grisen aflives.

Spørgsmål 7:

Kan det udelukkes, at synlige symptomer på ledbetændelse, herunder hævelse og halten, kan være svundet/forsvundet, ud fra behandlingen med noromylin i 2 døgn i perioden 7. og 8. september 2011, i perioden frem til og med læsning af grisen til transport den 21. september 2011?

Svar ad 7:

Med baggrund i de konstaterede patoanatomiske forandringer anser Rådet det for højest usandsynligt, at hævelse og halten kan være svundet/forsvundet i betydelig grad efter den beskrevne behandling.

Spørgsmål 8:

Er det muligt med nogen grad af sikkerhed at udtale sig om, i hvilket omfang akut opstået betændelsestilstand i haseleddet i sammenstød med kronisk betændelse er årsag til synlig forstørrelse af haseleddet?

Svar ad 8:

De beskrevne patoanatomiske forandringer er led i en kronisk reparationsproces med dannelse af granulativt væv og arvæv. Rådet anser det ikke for sandsynligt, at mindre akutte udviklinger i den kroniske proces kan have medført synlige ændringer i det kronisk forstørrede haseled.

Spørgsmål 9:

Er det i samme forbindelse muligt at udelukke, at haseleddet forud for transporten ikke fremtrådte synligt forstørret?

Svar ad 9:

Rådet anser det for udelukket, at haseleddet før transporten ikke fremstod som synligt forstørret.

Afgørelse:

Tiltalte landmand blev straffet med bøde på 28.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 20 dage.

Tiltalte chauffør blev straffet med bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 8 dage.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-053-00069/2013-32-053-00113

Skrivelse af 17. august 2011 fra Sydøstjyllands Politi

Fødevarestyrelsens Veterinærrejsehold foretog et uanmeldt velfærdsbesøg i en svinebesætning. Ved besøget blev der konstateret flere dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold, bl.a. skuldarsår hos søer, hale- og øresår hos slagtesvin, støtتهalte dyr med ledbetændelser, svin med større navlebrok, for få og mangelfuldt indrettede sygestier og flere dyr, der burde have været isoleret i sådanne. Ved et opfølgende kontrolbesøg ½ år senere konstateredes tilsvarende uforsvarlige forhold.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvis det må lægges til grund at 3 søer den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato havde svære skuldarsår, var magre og den ene tillige halebidt og ikke var opstaldet i sygesti, tilset af en dyrlæge eller behandlet på en anden måde, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 27. januar 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en medarbejder fra Plantedirektoratet udførte et uanmeldt velfærdsbesøg i sigtedes besætning, hvorunder der blev konstateret flere dyreværnsmæssigt kritisable forhold.

So 94 havde dobbeltsidige skuldarsår, hvor begge sår var dækket af en brunsort skorpe med nekrotisk (dødt) væv. Såret på venstre skulder var ca. 2 cm dybt, og begge sår havde rigeligt granulationsvæv (reparationsvæv) og med sammenvoksning af hud til det underliggende væv. Soen var afmagret med tydeligt synlige ryg-, skulder- og hofteknogler. Soen var opstaldet i enkeltdyrsboks og var ikke behandlet for lidelsen.

So 76 havde et svært skuldarsår på venstre skulder; den var afmagret med tydeligt synlige ryg-, skulder- og hofteknogler og havde halebid. Skuldarsåret var dækket af en brunsort, løstsiddende, nekrotisk sårskorpe, hvorunder der var rigeligt med granulationsvævsvæddannelse. Huden var adhæreret til det underliggende væv. Soen var ikke aflastet eller behandlet for lidelsen.

So 73 havde dobbeltsidige skuldarsår, hvor såret på venstre side var let med et inficeret centrum. Såret på højre side var svært med gennembrud af læderhuden og delvist dækket af en brunsort, nekrotisk sårskorpe. Under sårskorpen var der rigeligt granulationsvæv. Huden var adhæreret til det underliggende væv. Soen var ikke aflastet eller behandlet for lidelsen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at udviklingen af de beskrevne svære skuldarsår hos de 3 søer samt den manglende aflastning og behandling af sårene har udsat dyrene for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvis det må lægges til grund at en so den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var svært støt-tehalt på et bagben uden at være aflastet, tilset af en dyrlæge eller behandlet, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 2:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at so 217 var svært støt-tehalt på venstre bagben, der havde en stor, øm bylledannelse ud for knæet. Soen var opstaldet i enkeltdyrsboks og var under middel af huld. Soen var ikke behandlet eller aflastet for lidelsen.

Lægges dette til grund finder Rådet, at den støt-tehalte so med bylledannelse ved ikke at have været anbragt i sygesti og ved ikke under sygdomsforløbet at være blevet behandlet for dens lidelse har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Hvis det må lægges til grund, at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var smågrise i 3 stier opstaldet i klimastald, hvor stalden var kold, og dyrene ikke have mulighed for at finde rent, tørt og varmt leje, ligesom 3 grise var sat tilbage i vækst og mindst 6 grise var halebidte, ligesom dyrene ikke havde adgang til foder på samme tid selvom de udviste tegn på sult og blev gulvfodret på tilsølet gulv. De skadede dyr var ikke blevet behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, og alle grise frøs, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 3:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at der i en kold klimastald opholdt sig smågrise, hvoraf mindst 6 smågrise var halebidte, og mindst 3 var utrivelige med synlige rygknogler. En afmagret gris var selvdød og lå i den ene sti. Ingen af grisene var behandlet for nogen lidelse.

Lægges dette til grund finder Rådet, at de beskrevne smågrise igennem flere dage uden behandling for konstaterede lidelser samt ved ikke at være anbragt i passende indrettet sygesti har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De stier, hvor smågrisene var opstaldet, var ikke indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 4:

Hvis det må lægges til grund at en stor gris den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var springhalt på et forben uden at være opstaldet i en sti med blød bund og ekstra varme, behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 4:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at et stort slagtesvin var opstaldet i en sti sammen med andre slagtesvin. Stien var strøet med et tyndt lag halm ovenpå en hård gumdimatte. Slagtesvinet lå på siden med højre forben bøjet i en unaturlig stilling og kunne kun rejse sig med stort besvær. Højre forbens albueled var tydeligt fortykket, og benet kunne ikke bøjes eller strækkes. Svinet blev aflivet, hvorefter der ved obduktion påvistes stinkende, gult betændelsessekret fra albueledet, der var sammenvokset.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at slagtesvinet ved ikke at have været anbragt i sygesti isoleret fra dets raske stifæller og ved formentlig ikke under dets lange sygdomsforløb at være blevet behandlet for dets lidelse har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og ikke er passet omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Hvis det må lægges til grund at 3 mindre slagtesvin den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato, havde kroniske benlidelser, hale- og øresår, var magre og utrivelige, var opstaldet i en tilsølet sygesti, var tydeligt uhelbredelige, og alligevel var de ikke behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 5:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at der i en sti strøet med et lag halm under en overdækning var opstaldet 9 små slagtesvin. På kontrol dagen var halmen våd og tilsølet af gødning og urin, ligesom området udenfor overdækningen var et ælte af gylle.

Et svin kunne ikke rejse sig pga. kronisk knæledsbetændelse i begge bagben og det havde øresår på begge ører.

Et svin havde kronisk albueledsbetændelse på højre forben med fisteldannelse og sammenvoksning af albueledet. Svinet var magert og alment påvirket.

Et svin havde et halesår, hvor hele halestumpen var væk, og endetarmens lukkemuskel var medinddraget. Desuden havde dyret en kronisk ledbetændelse i venstre skulderled samt ledbetændelse og bylde dannelse ved koden og haseledet på højre bagben. Svinet var afmagret og virkede slapt og alment påvirket.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at svinenes sygdomsforløb har været af længere varighed (uger), og at deres situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af deres lidelser eller ved at aflive dem. Ved at opholde sig i den ikke passende indrettede sti og ved igennem længere tid at have været lidende af de beskrevne lidelser har svinene været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den sti, hvori svinene var opstaldet, var ikke indrettet på en sådan måde, der tilgodeså dyrenes behov, herunder en sikring af, at de havde passende tørt og varmt leje at ligge på.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 6:

Hvis det må lægges til grund at 3 mindre slagtesvin den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato havde kroniske benlidelser, hale- og øresår, var magre og utrivelige, var opstaldet i en tilsølet sygesti, var tydeligt uhelbredelige, og alligevel var de ikke behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 6:

Spørgsmålet er det samme som under spørgsmål 5, hvorfor svaret er det samme.

Spørgsmål 7:

Hvis det må lægges til grund at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var mindst 5 slagtesvin med særdeles alvorlige øresår og mindst 14 slagtesvin med alvorlige øresår samt mindst 4 slagtesvin med alvorlige halesår ikke opstaldet i et passende rum, behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 7:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at der i almindelige slagtesvinestier var dyr opstaldet, der havde sår på ører og halestumper. Mindst 5 svin havde alvorlige øresår, hvoraf svin 1 havde sår på begge ører, hvor højre øre var flået delvist af samtidig med, at området var inficeret, hævet, varmt og ømt. Venstre øre var ligeledes med sår, der havde bevirket tab af ørevæv. Svin 2, 3, 4 og 5 havde alle nekrotiske og inficerede sår på ørerne, og svinene var alment påvirkede og nedstemte. Svinenes huld var under middel. Desuden havde mindst 14 andre svin øresår, der havde medført større eller mindre tab af ørevæv.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at svinenes sygdomsforløb for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at isolere svinene i sygesti og ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af deres lidelser eller ved at aflive dem. Ved at opholde sig sammen med øvrige artsfæller og ved ikke at være behandlet passende for deres lidelser har svinene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Hvis det må lægges til grund at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var mindst 7 svært halte slagtesvin og 1 springhalt so ikke var opstaldet i sygesti, behandlet, tilset af en dyrlæge eller rettidigt aflivet, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 8:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at der i almindelige stier opholdt sig 7 slagtesvin og en so, der alle var springhalte eller svært støttehalte. De havde alle diverse hævelser omkring led på lemmerne eller ved hofte. Det blev vurderet, at dyrene havde været lidende af lidelserne igennem dage til uger.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at svinenes og soens sygdomsforløb for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at isolere dyrene i sygesti og ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af deres lidelser eller ved at aflive dem. Ved at opholde sig sammen med øvrige artsfæller og ved ikke at være behandlet passende for deres lidelser har dyrene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 9:

Hvis det må lægges til grund at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var mindst 2 søer opstaldet i stier, hvor der ikke var adgang til vand selvom søerne udviste tegn på tørst, kan der da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig behandling?

Svar ad 9:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at 2 søer var opstaldet i enkeltdyrsbokse uden adgang til hverken foder eller vand. Ejeren oplyste, at dyrene blev flyttet to gange om dagen, så de kunne få noget at drikke.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at søerne ved at være anbragt i bokse uden adgang til drikkevand kan have været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 10:

Hvis det må lægges til grund at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato var 1 slagtesvin med inficeret elephantiasis og 1 slagtesvin med elephantiasis ikke opstaldet i sygesti, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 10:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at 2 slagtesvin i almindelige stier havde elephantiasis i det ene øre. Hos det ene svin var øret så forstørret, at øret dækkede for venstre øje, og hos det andet svin var øret inficeret og med nekrotiske sår. Dette svin var alment påvirket og nedstemt. Det blev vurderet, at tilstandene havde stået på igennem uger.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at svinenes sygdomsforløb for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at isolere dyrene i sygesti og ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af deres lidelser eller ved at aflive dem. Ved at opholde sig sammen med øvrige artsfæller og ved ikke at være behandlet passende for deres lidelser har dyrene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 11:

Ingen spørgsmål.

Svar ad 11:

Udgår.

Spørgsmål 12:

Hvis det må lægges til grund at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato at samtlige smågrise opstaldet i en klimastald, 2 orner og 6 sopolte ikke var tildelt tilstrækkeligt mængder rode- og beskæftigelsesmaterialer, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig behandling?

Svar ad 12:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at 2 orner og 6 sopolte ikke havde adgang til rode- eller beskæftigelsesmateriale. I klimastalden lå der løse kæppe, der var helt tilsølede af gødning. Der observeredes tegn på adfærdsmæssige problemer hos smågrisene i form af alvorlige halesår.

Lægges dette til grund finder Rådet, at de beskrevne svin ved at opholde sig i stier uden passende rode- eller beskæftigelsesmateriale derved har været udsat for en betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske,

adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 13 og 14:

Ingen spørgsmål

Spørgsmål 15:

Hvis det må lægges til grund at den 7. december 2010 og i perioden op til denne dato at have udsat cirka 98 dyr for uforsvarlig behandling, idet der ikke var tilstrækkeligt med sygestipladser til at opstalde alle de dyr, der havde behov for det, ligesom de sygestier, der var på stedet, ikke var indrettet hensigtsmæssigt, idet én sti med halmstrøelse var tilsølet, og 3 stier var uden blød bund ligesom belægningsgraden i stierne ikke var overholdt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 15:

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at der i besætningen var indrettet 3 stier som sygestier, hvoraf den ene var med tilsølet halmstrøelse og gødningsareal, medens de 2 øvrige havde en hård gummimåtte på en lille del af gulvet. Desuden var der en større sti indrettet med overdækning, hårde gummimåtter og med en beskeden mængde halmstrøelse. Det vurderedes, at ca. 98 dyr havde behov for blødt leje med muligheder for ekstra varme. De sygestier, der var til rådighed, ydede ikke muligheder for tilstrækkeligt blødt og tørt leje og ekstra varme for de syge dyr.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at flere syge dyr ved at opholde sig i ikke passende indrettede sygestier har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De stier, hvori svinene var opstaldet, var ikke indrettet på en sådan måde, der tilgodeså dyrenes behov, herunder en sikring af, at de havde passende blødt, tørt og varmt leje at ligge på.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 16:

Ingen spørgsmål

Svar ad 16:

Udgår.

Spørgsmål 17:

Hvis det må lægges til grund den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato, at ca. 40 søer ikke fik stillet deres sult eller mæthedsfølelse, ligesom der var mange i huld under middel og flere var magre, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 17:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 9. maj 2011 sammen med politiet foretog et uanmeldt, opfølgende kontrolbesøg hos sigtede.

Ca. 40 søer (forhold 1) opstaldet i enkeltdyrsbokse var ikke fodret efter deres behov, idet de var i dårligt, under middel huld, og flere blev betegnet som magre. Det vurderedes, at samtlige krybber var tomme og slikket helt rene. Når der kom mennesker ind i stalden rejste samtlige dyr sig og blev urolige, og nogle begyndte at puffe til foderrørene. Ved håndfodring af en so (nr. 78) åd den grådigt foderet, og nabodyr udviste stor interesse for og prøvede at nå foderet. Det vurderedes, at so nr. 78 var magret af over flere uger.

Lægges dette til grund finder Rådet, at de beskrevne søer ved ikke at være fodret i sufficient omfang har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 18:

Hvis det må lægges til grund den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato, ca. 200 smågrise var kronisk syge med diarré og afmagring og trods dette ikke var behandlet eller tilset af en dyrlæge eller opstaldet på blødt og varmt leje ligesom mindst 3 stier var overbelagt med op til, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 18:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at ca. 200 smågrise (forhold 2) var opstaldet i klimastalden. De fremstod utrivelige og syge, og de gik tæt. Der var tegn på diarreproblemer. Stierne fremstod tilsølede, og dyrene var beskidte, idet ikke alle grise kunne finde tørre og rene lejer. En smågrisesti blev opmålt, hvorved belægning med ca. 40 grise i stien blev vurderet at være en overbelægning på ca. 19 %.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at smågrisene ved at opholde sig i overbelagte stier, der var tilsølede og ikke ydede muligheder for tørre og rene lejer til alle smågrise, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De stier, hvori smågrisene var opstaldet, var ikke indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af passende blødt leje.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 19:

Hvis det må lægges til grund at en gylt den 9. maj 2011 og i perioden op til denne var opstaldet på bart cementgulv, selvom den ikke kunne rejse sig, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig behandling?

Svar ad 19:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at en gylt var opstaldet på bart cementgulv mellem to rækker drægtige søer i enkeltdyrsbokse. Dyret kunne ikke rejse sig på bagparten. Ved hjælp til at rejse sig skreg den som tegn på smerter og forsøgte slet ikke at bruge bagbenene. Der kunne ikke erkendes udvendige forandringer på dyret, der var i god foderstand. Ejeren oplyste, at gylten var behandlet med antibiotika dagen forinden.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at gylten burde have været isoleret i sygesti og tilset af en dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive dem. Ved at opholde sig på det bare cementgulv har gylten været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 20.

Hvis det må lægges til grund, at den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato havde to søer svære sår på skuldrene og var kronisk underernærede, og en so havde et let sår på en skulder, uden at være passende aflastet, rettidigt behandlet eller tilset af en dyrlæge eller kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 20:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at 3 søer (forhold 4) havde skulderrsår.

En so (nr. 166) havde dobbeltsidige svære skulderrsår, hvor såret på venstre side var ca. 5 cm i diameter og omgivet af en kage af indtørret sekret. Læderhuden var gennembrudt, og granulationsvæv prominerede ud af såret, og der var en stor fast hævelse adhæreret til det dybereliggende væv. Soen var mager med fremtrædende knogler og generaliseret muskeltab. Såret på højre side var mindre af omfang, men lignede ellers såret på venstre side. Soen var ikke aflastet på nogen måde i boksen.

En so (nr. 94) med dobbeltsidige skulderrsår var placeret på hård gummimåtte. Den var afmagret med tydeligt synlige knogler og generaliseret muskeltab. Sårene var begge ca. 6 cm i diameter med gennembrudt læderhud. Der var tydeligt prominierende hævelser omkring begge sår med rigeligt granulationsvæv og adhærencer til det underliggende væv.

En so (nr. 201) havde et let, men tydeligt skulderrsår på højre skulder. Såret var overfladisk og 3 cm i diameter. Soen blev påbudt aflastet på gummimåtte.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at udviklingen af de beskrevne svære skulderrsår hos de 3 søer samt den manglende sufficente behandling og aflastning af sårene mindst har udsat dyrene for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet vedrørende so nr. 166 og so nr. 94 som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, og forholdet vedrørende so nr. 201 som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 21.

Hvis det må lægges til grund at en so den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato var kronisk underernæret, havde et stort og dybt sår på ryggen, var halebidt, så halespidsen fremstod rården samt haltede på et bagben, og det andet bagben var hævet og 2 søer var kronisk underernærede og var halebidte, og ingen af de 3 søer var behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 21:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at en so (nr. 225) stod i enkeltdyrsboks i drægtighedsstalden. Soen var afmagret med tydeligt synlige knogler og generaliseret muskelsvind. På ryggen havde soen et ca. 5 cm stort, nekrotisk sår. Soen var halebidt og var halt på højre bagben, der var hævet fra hasen og nedad. Soen blev aflivet og efterfølgende nærmere undersøgt, hvorved det konstateredes, at venstre inderklov var skadet ved afrivning af et stort stykke væv på ballen og med underliggende dannelse af granulationsvæv og tegn på infektion. Det vurderedes, at afmagringen, såret på ryggen og skaden på kloven havde stået på i uger, medens halesåret blev vurderet at være flere dage gammelt. Soens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at den blev tilset af en dyrlæge og behandlet eller aflivet. Under det lange sygdomsforløb har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

mæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

To søer (nr. 193 og 269), der var opstaldet i enkeltdyrsbokse, fremstod magre med tydeligt synlige knogler og generaliseret muskelsvind og var begge halebidte. Det vurderedes, at søerne var magret af igennem flere uger. Søernes situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at de blev tilset af en dyrlæge og behandlet eller ved at blive aflivet. Under det lange sygdomsforløb har de været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges dette til grund finder Rådet, at de beskrevne søer ved ikke at være fodret i sufficient omfang og ved at være lidende af sår og halebid mindst har været udsat for en betydelig grad af lidelse, smerte, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet vedrørende so 225 som groft uforsvarlig behandling af dyr og forholdene vedr. søerne 193 og 269 som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 22:

Hvis det må lægges til grund, at tre slagtesvin med store navlebrok med sår på den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato ikke var opstaldet på et tykt lag strøelse, behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 22:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at der i en slagtesvinesti med sparsom halmstrøelse var opstaldet 6 slagtesvin med navlebrok, hvoraf de tre havde store brok med sår på bunden og på siden af broksækken. Sårene var tydelige og havde gennembrudt huden og var med rigelige mængder granulationsvævsvæddannelse, hvilket var indikation på, at de havde været til stede i mindst 6 dage. De tre slagtesvin blev aflivet straks. Herefter blev der ved nærmere undersøgelse af et stykke hud fra et af svinene med et brok på 20-25 cm i diameter konstateret, at der var en hård vulstagtig bræmme af granulationsvæv rundt om et 5,5 cm stort sår. Denne dannelse var indikation på, at lidelsen havde stået på i mindst 6 dage.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at udviklingen af de beskrevne navlebrok, den manglende aflastning på blød bund og manglende sufficente behandling af sårene har udsat dyrene for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 23:

Hvis det må lægges til grund, den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato, at mindst 10 slagtesvin med særdeles alvorlige øresår og flere slagtesvin med alvorlige øresår ikke var opstaldet i passende rum, behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet rettidigt, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 23:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at der i almindelige slagtesvinestier var opstaldet mindst 10 svin med alvorlige sår på øreflapperne, medens adskillige grise havde mindre alvorlige øresår.

Svin 1 havde nekrotiske sår på begge øreflapper med tab af mindst 2/3 af det ydre øre. Dyret var nedstemt og sat tilbage i vækst. Ved nærmere undersøgelse kunne selve øreflapperne ikke erkendes, og det tilbageværende væv var råddent og stinkende med blottet bruskskive. Vævet var brunsort og flosset som tegn på, at andre grise havde bidt i de sårede ører. Det blev vurderet, at tilstanden havde stået på i mindst en uge.

Svin 2 havde dobbeltsidige, nekrotiserende sår på ørerne. Dyret var alment påvirket og nedstemt. Ved nærmere undersøgelse kunne det konstateres, at sårene var omgivet af råddent, flosset og stinkende brunligt væv med blottet ørebrusk. Ca. det halve af ørevævet var afstødt eller ædt af andre svin. Tilstanden blev vurderet at have stået på i mindst en uge.

Svin 3 havde dobbeltsidig elefantiasis, der var kompliceret med en infektion. Dyret sad i et hjørne og var alment påvirket og nedstemt. Ved nærmere undersøgelse blev det konstateret, at begge ører var med et flæsket væv med store, nekrotiske ørebasissår. Der kunne ses og palperes et markant vævstab, ørebrusken var blottet og ørerandene med nekrotiske sår. Ca. 1/3 af ørevævet var afstødt eller ædt af andre svin. Det blev vurderet, at tilstanden havde stået på i mindst en uge.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at svinene med voldsomme øresår for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at isolere dyrene i sygesti og ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af deres lidelser eller ved at aflive dem. Ved at opholde sig sammen med øvrige artsfæller og ved ikke at være behandlet passende for deres lidelser har dyrene været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 24:

Hvis det må lægges til grund den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato, at et magert slagtesvin med et særdeles alvorligt halesår og alvorlige øresår samt tre slagtesvin med henholdsvis akut blodøre, kronisk halebid og kronisk forstoppelse, var opstaldede i almindelig sti, og ikke havde fået behandling, eller rettidig aflivning, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 24:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at et slagtesvin med et akut blodøre var opstaldet i en almindelig slagtesvinesti. Dyret var påvirket af sin lidelse og havde en skæv hovedholdning. Det blev vurderet, at tilstanden havde stået på i flere dage.

Et slagtesvin havde et åbent halesår, hvor 2/3 af halestumpen var væk. Såret var med granulationsvæv. Dyret var ikke behandlet eller taget fra i sygesti. Det blev vurderet, at tilstanden havde stået på i mindst en uge.

Et slagtesvin havde dobbeltsidige, nekrotiserende øresår samt et nekrotiserende halesår. Halen var ikke erkendelig, og såret involverede endetarmen. Såret var ca. 8 cm i diameter med en bræmme af brunsort, tør hud, som tegn på at infektionen havde bredt sig yderligere, og at nekrosen ville fortsætte. Såret var omgivet af en bræmme af råddent væv, og der kunne ses rigelige mængder granulationsvæv. Svinet var alment påvirket og nedstemt samt under middel i foderstand. Dyret var ikke skilt fra i sygesti. Det blev vurderet, at tilstanden havde stået på i mindst 2 uger.

Et slagtesvin opstaldet i en almindelig sti havde en udspilet vom og fremstod mager. Dyret havde svært ved at afsætte gødning, hvorved bugomfanget øges.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at de beskrevne svin med de beskrevne lidelser ved ikke at være behandlet for deres lidelser og ved at opholde sig i ikke passende indrettede sygestier har været udsatte for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De stier, hvori svinene var opstaldet, var ikke indrettet på en sådan måde, der tilgodeså dyrenes behov, herunder en sikring af, at de havde passende blødt, tørt og varmt leje.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 25:

Hvis det må lægges til grund den 9. maj 2011 og i perioden op til denne at samtlige besætningens smågrise opstaldet i klimastalden, ca. halvdelen af svin opstaldet i slagtesvinestalden, 1 orne og 6 sopolte ikke var tildelt tilstrækkelige mængder rode og beskæftigelsesmateriale selv om der var adfærdsmæssige problemer hos dyrene, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 25:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011, at dyrene i en ornesti og i en sti med sopolte ikke havde adgang til rode- eller beskæftigelsesmateriale. I klimastalden hang der i hver sti en trækloids i en jernkæde. I slagtesvinestalden var der i halvdelen af stierne synlig halmstrøelse på gulvet, medens der i de øvrige stier ikke var adgang til hverken rode- eller beskæftigelsesmateriale. I enkelte stier uden halmstrøelse lå der nogle gødningsforurende trækævler.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at dyrene i de beskrevne stier uden rode- eller beskæftigelsesmateriale kan have manglet passende stimuli, hvorved de kan have været udsat for en grad af væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

På det foreliggende finder Rådet det ikke muligt at vurdere den eventuelle uforsvarlighed ved det passerede.

Spørgsmål 26 til 28:

Ingen spørgsmål

Spørgsmål 29:

Hvis det må lægges til grund den 9. maj 2011 og i perioden op til denne dato at have udsat flere dyr for uforsvarlig behandling, idet der ikke var tilstrækkeligt med sygestipladser til at opstalde alle de dyr, der havde behov for det i sygestier, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 29:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 8. juni 2011, at der på kontrol dagen reelt ikke var plads nok i sygestier til alle de dyr, der skønnedes at have behov for indsættelse i sådanne særligt indrettede sygestier.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at syge dyr, der har været opstaldet sammen med raske stifæller i almindelige stier, ved ikke at være opstaldet i særligt indrettede sygestier har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 30:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 30:

Som sagen er forelagt Rådet, finder Rådet, at der i flere tilfælde og igennem en længere periode er konstateret dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold i sigtedes besætningen, der, om de var pådømt tidligere eller enkeltvis efterfølgende kunne have medført overvejelser om rettighedsfrakendelse, jf. dyreværnslovens § 29. En hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr, jf. dyreværnslovens § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Skrivelse af 8. august 2013 fra Statsadvokaten i Viborg

Rådet fik stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål 1-7:

- 1) Er det videnskabeligt kendt af Det Veterinære Sundhedsråd, at der udsiver lækstrøm fra bl.a. transformatorer, stærkstrømsledninger m.v.?
- 2) Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende, er det således videnskabeligt bekendt for Det Veterinære Sundhedsråd, hvorledes sådan en lækstrøm bevæger sig?
- 3) Er Det Veterinære Sundhedsråd bekendt med, om der ligger magnetfelter omkring stærkstrømsledninger, herunder ledninger til jernbanedrift?
- 4) Er det Det Veterinære Sundhedsråd bekendt, om der findes magnetfelter omkring stærkstrømsledninger og ved transformatorer?
- 5) Er det Det Veterinære Sundhedsråd bekendt, hvorledes strøm og/eller magnetfelter påvirker levende dyr, herunder grise?
- 6) Såfremt der svares bekræftende på spørgsmål 5, bedes det oplyst, hvorledes reaktionerne er hos levende dyr, herunder grise, når disse påvirkes af strømforhold og magnetfelter?
- 7) Såfremt Det Veterinære Sundhedsråd ikke kan svare bekræftende og uddybende på de foranstillede spørgsmål, ønskes det oplyst, om Det Veterinære Sundhedsråd kan afvise, at der sker udslip/lækstrøm, og at sådanne lækstrøm/magnetfelter har påvirkninger på levende dyr, herunder grise.

Svar ad 1-7:

Rådet finder hovedparten af spørgsmålene som værende af ikke veterinærfaglig karakter og skal med henblik på eventuel yderligere udredning henvise til DTU.

Rådet kan svare følgende på de veterinærfaglige dele af spørgsmålene. Rådet er vidende om emnet herunder, at adfærdsforstyrrelser i besætninger, hvor årsagsforholdene skønnes at være forbundet med krybestrøm, forsøges afhjulpnet ved at etablere effektive jordforbindelser. Rådet har ikke kendskab til videnskabelig dokumentation for sygdom forårsaget af krybestrøm, stråler og lign. Rådet er vidende om, at der humant er større viden på området og skal henvise dertil.

Uanset, at der nu rejses spørgsmål omkring en evt. årsagssammenhæng mellem krybestrøm og visse af de i sagen beskrevne sygdomsproblemer, finder Rådet, at der i flere tilfælde og gennem en længere periode er konstateret dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold i sigtedes besætningen, der, om de var pådømt tidligere

eller enkeltvis, efterfølgende kunne have medført overvejelser om rettighedsfrakendelse, jf. dyrevæmslovens § 29. En hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr, jf. dyrevæmslovens § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Byretten straffede tiltalte med bøde på 50.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 30 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe eller i det hele taget at beskæftige sig personligt med produktionsdyr for et tidsrum af 2 år, der regnedes fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Retten tog ved fastsættelse af bødens størrelse hensyn til, at det ikke umiddelbart kunne afvises, at tiltalte, der drev et mindre landbrug med kun en ansat, som følge af udefrakommende strømpåvirkninger har haft ekstraordinære udfordringer med hensyn til at tage tilstrækkelig vare på sin besætning.

Retten lagde dog navnlig vægt på forholdenes karakter, antal og grovhed, herunder at tiltalte er fundet skyldig i flere forhold af grovere uforsvarlig behandling af dyr både i perioden op til den 7. december 2010 og igen i perioden op til den 9. maj 2011.

Af samme grund fandt retten, at der var nærliggende fare for gentagelse, hvorfor tiltalte endvidere i 2 år frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller i det hele taget beskæftige sig personligt med produktionsdyr.

Sagen blev anket til landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom med undtagelse af forhold 20, hvor tiltalte frifandtes for så vidt angik den sidste af de 3 søer.

Landsretten var enig med byretten i, at eventuelle udefrakommende strømpåvirkninger ikke havde betydning for skyldsspørgsmålet, idet tiltalte, uanset eventuelle strømpåvirkninger, har haft pligt til at tage tilstrækkelig vare på sin besætning i overensstemmelse med reglerne. De begåede forhold kunne derfor tilregnes som uagtsomme.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2013-32-053-00109

Skrivelse af 18. februar 2013 fra Østjyllands Politi

Ved en ordinær stikprøvekontrol konstateredes, at en so var ude af stand til at rejse sig på bagbenene. Soen havde faret 9 dage forinden og havde slidsår på begge haser. I besætningen konstateredes en del ubehandlede grise med hale- og ørebid samt enkelte svækkede og nedstemte grise med bevægelsesforstyrrelser. Besætningen havde ikke et tilstrækkeligt antal indrettede sygestier, ligesom der generelt manglede rode- og beskæftigelsesmateriale i stierne.

Rådet udtalte:

Spørgsmål A:

En so fandtes ude af stand til at rejse sig, idet begge bagben var skredet ud. Der var afslidninger og sårddannelser på begge haseled. Soen kunne sidde oprejst med strakte forben og kunne således give die til sine pattegrise og selv æde og drikke. Der var tegn til begyndende afmagring. Lidelsen vurderes opstået senest d. 28.5.2012, hvor soen farede. Der var ikke sket nogen form for behandling af soen. Forholdet vurderes som grovere uforsvarlig behandling af soen. Sigtede forklarer, at soen kunne stå uden vanskelighed senest 2 dage før kontrolbesøget.

Kan Rådet udtale, hvor længe lidelsen mindst må antages at have varet inden d. 7.6.2012. Kan forholdet – afhængig af mindsteperiodens længde – karakteriseres som groft uforsvarlig eller som uforsvarlig behandling af soen.

Svar ad A:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af 22. juni 2012 samt af det ledsagende fotomateriale, at denne 7. juni 2012 foretog en ordinær stikprøvekontrol i sigtedes svinebesætning. Herunder konstateredes, at en so i farestalden var ude af stand til at rejse sig – også selvom opdrivning forsøgte. Soen havde faret 28. maj 2012 efter forinden at være flyttet til farestien. Begge bagben var skredet ud i et for en so unaturligt leje. Soen var i stand til at sidde oprejst med strakte forben, hvorved den har kunnet give die til pattegrisene samt trække sig frem til foder og vand. Bag soen lå en større mængde gødning. På begge haseled var der afslidninger og sår dannelse. Venstre haseled havde et cirkelformet slidsår med kraterdannelse på ca. 6 cm i diameter. I såret var der begyndende arvævsdannelse (granulationsvæv). På højre has var der et mindre og mere overfladisk sår. Soen blev aflivet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne sår dannelser og slidskader med granulationsvævsdannelse og begyndende arvævsdannelse har været mindst 5-7 dage om at udvikle sig. Rådet finder, at soen på et tidligere tidspunkt burde have været underkastet en nærmere undersøgelse med henblik på diagnosticering, vurdering af prognose for helbredelse og behandling eller aflivet. Ved at unklade sufficient behandling eller aflivning har soen, ved ikke at være i stand til at rejse sig på bagbenene gennem flere dage, været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

B:

Ved besøget fandtes desuden 2 stier, hvor en del af grisene havde halebid. Én af de halebidte grise havde også ørebid, én var springhalt og én var afmagret og nedstemt. Der var ikke sket behandling af de halebidte grise, der var ikke tildelt rodemateriale og de halebidte grise var ikke isoleret fra andre grise. Forholdet vurderes som uforsvarlig behandling.

C:

Yderligere fandtes en sti med 32 grise, hvoraf de 2 var halte, 1 havde svære ørebid og 1 var afmagret og svækket. Der var ikke blødt underlag i stien, de syge grise var ikke isoleret fra de raske, og kun 1 af de syge grise var tildelt behandling. Forholdet vurderes som uforsvarlig behandling.

D:

Der manglede sygestier.

E:

Der var ikke rode- og beskæftigelsesmateriale til en stor del af svinene.

Spørgsmål B, C, D og E:

Der forespørges om punkt, B, C, D og E giver Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad B, C, D og E:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af 22. juni 2012 samt af det ledsagende fotomateriale, at der i 2 stier konstateredes henholdsvis 10 ud af 28 grise samt 28 ud af 42 grise med halebid. Disse varierede fra

lettere grader til overvejende svære tilfælde med afkortelse af halen med hævelse, sår dannelse og friske bid-sår i den tilbageværende halestump. Blandt de halebidte var der en svækket gris med ørebid, en gris, der var ude af stand til at tage støtte på venstre forben samt en halebidt gris, der virkede nedstemt og slinger ved fremdrivning. Ingen af de halebidte grise var anbragte i sygestier eller tildelt behandling.

I en sygesti med 32 både syge og raske grise var der intet blødt underlag. En gris på ca. 10 kg var afmagret, svækket og stærkt nedstemt samt slinger ved bevægelse. Ejeren valgte selv at aflive grisen ved besøget. I stien var der endvidere en gris med svære ørebid samt mindst 2 halte grise. Af medicinoptegnelsen fremgik kun en enkelt behandling.

Det konstateredes, at trods flere syge grise med behov for sygesti var der ikke indrettet sygestier med passende muligheder for blødt leje og mulighed for ekstra varme.

Endvidere konstateredes, at der generelt manglede rode- og beskæftigelsesmateriale i besætningen.

Rådet finder, at de beskrevne forhold med ubehandlede grise med hale- og ørebid samt svækkede dyr, der har opholdt sig ikke adskilt fra raske artsfæller i stier, der ikke har været indrettet som sygestier, har medført, at grisene mindst har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere de beskrevne forhold som mindst uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 15.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-32-053-00110

Skrivelse af 14. maj 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

I forbindelse med en anmeldelse kørte politiet 25. oktober 2012 til en ejendom, hvor der i en stald befandt sig 3 grise. Grisene var meget tynde. De havde hverken adgang til foder eller vand. Staldinventaret var i stykker og der var ikke strøet hos dem. Forholdene for grisene var flere gange tidligere blevet påtalt. Det blev aftalt med ejeren, at grisene ville blive aflivet inden 1. november.

Ved 3 opfølgende besøg var forholdene uændrede og ved det sidste besøg 20. november var grisenes tilstand så ringe, at en praktiserende dyrlæge blev tilkaldt.

Rådet udtalte:

Fødevarestyrelsen har ved skrivelse af 7. maj 2013, j.nr. 2013-15-2930-00918 svaret følgende:

I forbindelse med en anmeldelse kørte politiet 25. oktober 2012 til en ejendom, hvor der i en stald befandt sig 3 grise. Grisene var meget tynde. De havde hverken adgang til foder eller vand og der var ikke strøet hos dem. Staldinventaret var i stykker, så grisene kunne komme til skade på det. Forholdene for grisene var flere gange tidligere blevet påtalt. Det blev aftalt med ejeren, at grisene ville blive aflivet inden 1. november.

Ved 3 opfølgende besøg var forholdene uændrede, og ved det sidste besøg 20. november var grisenes tilstand så ringe, at en praktiserende dyrlæge blev tilkaldt.

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene i Xs svinehold den 20. november 2012 var som beskrevet i sagens bilag 3 og fotodokumenteret på bilag 5, kan de da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at svineholdet omfattede 3 voksne dyr - en ældre orne og to yngre.

De blev holdt i et meget forfaldent og mørkt staldrum som mest af alt mindede om et brændeskur, da der lå adskillige store grene på kryds og tværs derinde. Gulvet var af jord og der var ingen strøelse eller stråfoder tilstede. Der hang uafskærmede el-ledninger i en højde, så grisene kunne nå dem.

Ved dyrlægens ankomst havde politiet givet grisene vand, og de havde drukket 3 spande a ca. 12 liter. Dyrene var kakektisk afmagrede med tab af alt fedtvæv og stort svind af muskelvæv. Alle knogler var synlige over ryg, kryds og lår. Det fremgår af de medsendte fotos, at grisenes hoveder var uforholdsmæssigt store i forhold til kroppene. Huden var sæde for eksematøse forandringer og den var elefant-hudsagtigt fortykket. Grisene var livlige og åd med stor iver det foder, der blev smidt ind til dem.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisene ved gennem lang tid at gå under de beskrevne forhold uden tilstrækkelig fodring og vanding har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§1,2 og 3 stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2011-20-053-00066 (DVS indkommende afgørelser 2012) og 2006-20-053-00243 (DVS årsberetning 2006).

Rådet har yderligere bemærkninger til svar ad 2:

Det fremgår af sagsakterne, at sigtede flere gange gennem de seneste år har fået påpeget, at forholdene for grisene ikke var i orden. Det sidste år er forholdene blevet værre og værre, og sigtede har ikke formået at få forholdene gjort acceptable for de tilbageværende grise på trods af gentagne besøg og aftaler. Rådet finder, at oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Byretten straffede tiltalte med fængsel i 14 dage og en bøde på 10.000 kr.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 10 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med produktionsdyr i 3 år fra endelig dom. Retten lagde vægt på, at tiltalte to gange tidligere er fundet skyldig i overtrædelse af dyreværnsloven og igen i denne sag er fundet skyldig i groft uforsvarlig behandling af dyr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Sagen blev anket til landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom med den ændring, at bestemmelsen om bødestraf udgik.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2011-20-053-00054/2013-20-053-00103

Skrivelse af 7. februar 2011 fra Sydøstjyllands Politi

Ved ankomst til et slagteri fandtes et slagtesvin at mangle den forreste del af kæbe, mundhule og tryne. Svinet havde fået trynen knust/afrevet/hugget af, idet det var kommet i klemme i et luftgitter, medens vogndækket blev hejst. Svinet var meget påvirket og blev stående uden at gå frem sammen med de andre svin. Det blev aflivet straks. Chaufføren havde oplyst til embedsdyrlægen, at han ved læsningen havde hørt skrig, da han hævdede vogndækket og derfor havde sænket dækket igen og skrigene var holdt op. Derefter fortsatte han læsningen.

Rådet udtalte:

Politiets fremstilling af sagen:

Den 19. maj 2010 blev indleveret et slagtesvin på slagteri X, som under transport havde fået hugget sin tryne af, idet den var kommet i klemme i et luftgitter, medens vogndækket blev hejst op. Den forreste del af hovedet, inklusive kæbe, mundhule og næse var kuperet. Det er oplyst, at chaufføren har hørt skrig under læsning og ophævning af vogndæk. Skaden antages at være sket ved læsning kl. ca. 16.43 eller senest ved en læsning kl. 17.20. Læsset blev herefter kørt på slagteriet hvortil det ankom 19.49. Grisen er ikke behandlet eller adskilt fra de øvrige svin i den mellemliggende periode.

Nedenstående spørgsmål bedes besvaret under forudsætning af, at det i referatet anførte, sammenholdt med billederne af svinet, lægges til grund:

Spørgsmål 1:

Burde grisen have været afhjulpel i umiddelbar forlængelse af beskadigelsen eller var det tidsnok ved ankomst til slagteriet?

Svar ad 1:

Hovedet er blevet sendt til nærmere undersøgelse på Det Biovidenskabelige Fakultet for Fødevarer, Veterinærmedicin og Naturressourcer, Sektion for Patologi. Ved sektion af præparatet fandtes overmunden stærkt læderet og manglede som følge af en amputation ca. 8 cm af overkæben og næsepartiet. Den bagerste del af ganen med kindtænderne var fraktureret fra omgivelserne og var kun forbundet til resten af kraniet via mundslimhinden. Spidsen af underkæben var fraktureret, og fortænderne i undermunden manglede. Den forreste del af huden omkring underkæben var løsnet fra det benede underlag. Der blev foretaget en mikroskopisk undersøgelse af kanten af amputationssåret og de overskårne strukturer i næsehulen. Den viste ingen synlig betændelsesreaktion. Den manglende betændelsesreaktion viser, at læsion er opstået mindre end 4 timer før dødens indtræden.

Af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 8. juni 2010 fremgår det, at svinet ved ankomsten til slagteriet var meget påvirket og blev stående uden at gå frem sammen med de andre svin.

Lægges politiets referat samt billederne af den pågældende gris til grund finder Rådet, at grisens situation straks i umiddelbar forlængelse af skaden burde have været afhjulpet, hvilket bedst ville være sket ved at aflive den.

Spørgsmål 2:

Hvis ja- er der tale om, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund finder Rådet, at svinet ved ikke straks at blive afhjulpet for den pådragne læsion og ved at blive transporteret videre har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet finder at svinet derved har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. Dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Findes det at være, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling at transportere svinet til slagting, efter at det er kommet til skade?

Svar ad 3:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 4:

Hvis det lægges til grund, at lastvognens indretning, eller manglende lukning af luftfilter i forbindelse med læsning er skyld i grisens tilskadekomst, finder dette da at udgøre uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 4:

Spørgsmålet bedes uddybet.

Rådet skal endvidere bemærke følgende, at enhver transport af levende dyr skal ske i særligt indrettede transportvogne, der er indrettede på en måde, der forebygger enhver beskadigelse af dyr såvel under læsning, transport og aflæsning af disse.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 5:

Af anmeldelsen fremgår det, at chaufføren hørte skrig under ophejsningen af vogndækket, hvorpå dyret befandt sig og ved sænkning af dækket holdt skrigene op. Af de medsendte fotos fremgår det, at der var en del blod fra luftgitteret og ned på siden af vognen. Rådet finder, at vognen straks burde have været undersøgt for tilskadekomne dyr.

Skrivelse af 20. december 2012 fra Sydøstjyllands Politi

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål 1:

Der vedlægges foto af en afhugget tryne. Det forudsættes, at chaufføren af grisetransporten efterfølgende fandt trynen i bilen. Den beskadigede gris havde været transporteret sammen med en række andre svin.

- a. Kan det da lægges til grund at trynen ville have været beskadiget langt voldsommere, såfremt trynen havde været i vognen fra kl. 16.43 eller 17.20?

Svar ad 1:

De til sagen vedlagte fotos viser et par uskarpe billeder af det omhandlede slagtesvin efter aflæsningen på slagteriet. På det foreliggende grundlag finder Rådet det ikke muligt at vurdere en eventuel patoanatomisk udvikling af den opståede skade imellem de to anførte tidspunkter.

Spørgsmål 2:

Der henvises til foto af svinet med afhugget tryne. Billedet er taget kort efter ankomsten til slagteriet kl. 19.49. Det forudsættes, at svinet er transporteret sammen med andre svin.

- a. Kan det lægges til grund, at grisen ville have blødt langt voldsommere, såfremt skaden var sket kl. 16.43 eller 17.20?
- b. Kan det lægges til grund, at grisen ville være langt mere presset, såfremt skaden var sket kl. 16.43 eller 17.20?

Svar ad 2:

Ad a: Rådet finder ikke, at det kan lægges til grund, at slagtesvinet umiddelbart ville have blødt langt voldsommere, såfremt skaden var sket kl. 16.43 i forhold til, hvis skaden var opstået kl. 17.20. Blødningerne fra den stumpede amputation ville være afhængig af flere faktorer såsom, hvor mange blodkar der er amputeret, hvorledes denne stumpede amputation/afklemning er foregået (stumpet – skarpt) og hastigheden, som amputationen/afklemningen er foregået med.

Ad b: Rådet finder, at slagtesvinet, som følge af den voldsomme skade, har været udsat for den højeste grad af smerte efter amputationen, og indtil den blev aflivet på slagteriet. Skaden og følgerne heraf har med sikkerhed påvirket slagtesvinet mere, jo længere tid der gik, indtil slagtesvinet blev aflivet.

Spørgsmål 3:

Der vedlægges foto af blod på lastvognen? Fotoet er taget ca. kl. 19.57. Blodet beskrives som indtørret.

- a. Er det muligt ud fra disse oplysninger at afgøre om blodet er afsat på vognen kl. 16.49 eller kl. 17.20

Svar ad 3:

Rådet finder det ikke muligt på baggrund af de optagne fotos af det på lastvognen afsatte blod at afgøre, om blodet er afsat på det ene eller det andet tidspunkt. Rådet skal henvise til den uddybende udtalelse fra Sektion for Veterinær Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU-SUND, hvoraf det efter nye undersøgelser af seriesnit af ikke tidligere undersøgte dele af det indsendte materiale er konstateret en lokal, akut cellulær reaktion, der ikke var til stede i de tidligere undersøgte snit af skaden. På basis af disse undersøgelser er det konkluderet, at læsionen er opstået ca. 4 timer før dødens indtræden.

Afgørelse:

Tiltalte transportfirma og tiltalte chauffør blev frikendt.

Retten lagde vægt på, at det ikke var godtgjort, at chaufføren havde tilsidesat kendte handlenormer, og skaden på grisen måtte betegnes som hændelig.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2013-20-053-00106

Skrivelse af 27. februar 2013 fra Fyns Politi

Efter påvisning af salmonella i et svin aflagde Fødevareregionen besøg i en svinebesætning. Herunder konstateredes flere dyreværnsmæssigt uforvarselige forhold (forhold 1), som medførte en politianmeldelse. En stærkt støttehalt so manglede klove og de yderste led på et forben, flere svin havde halebid og var lamme i bagparter, en havde udskudt endetarm og et svin fandtes døende. Fra samme besætning blev der til slagteriet leveret 2 slagtesvin, der var stærkt halte. Svinene var ikke transportegnede som følge af kroniske læsioner og

ledbetændelse (forhold 2a og 2b). Ligeledes blev der i 2 omgange leveret slagtesvin til slagteriet med tydelige mærker på rygge efter slag (forhold 3).

Rådet udtalte:

Vedr. anklageskriftets forhold 1:

Spørgsmål 1:

Kan det for de enkelte beskrevne skader/tilstande anslås, hvor lang tid, der er forløbet, inden tilstanden er blevet som beskrevet?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af 12. august 2010, at denne sammen med en kollega 6. august 2010 foretog et tilsyn i sigtedes svinebesætning, hvorunder der blev konstateret flere dyreværnsmæssigt uacceptable forhold.

- Svin 1. I en sti gik en so, der var svært støttehalt på venstre forben, som manglede klovene. Når soen skulle gå, humpede den på biklovene samt den amputerede stump på dette ben. Det blev oplyst, at soen var behandlet ca. en måned tidligere. Soen blev aflivet, og det skadede ben blev indsendt til patologisk undersøgelse på KU LIFE. Herved konstateredes, at begge klove på hovedtærerne manglede, og tåspidserne var dækkede af forhornet hud. Biklovene var forvoksede ca. 6 cm lange. Foran på forknæet fandtes et 3x3,5 cm stort sår med en ca. 7 mm tyk skorpe af dødt (nekrotisk) væv. Efter gennemsavning fandtes de to yderste tåled at mangle på hovedtærerne. På baggrund af de konstaterede fund vurderedes læsionernes alder til at være adskillige uger.
- Svin 2 var et slagtesvin med halebid, der havde bylder flere steder på kroppen og svær halthed. Svinet blev aflivet.
- Svin 3 var så afmagret, at det var ude af stand til at rejse sig. Det lå i en sti sammen med raske svin og var tydeligt døende. Svinet blev aflivet, og dets tilstand blev vurderet til at være udviklet over flere uger.
- Svin 4 havde udskudt endetarm (rektalprolaps). Det var lam i bagparten og var ikke isoleret fra andre svin, hvorfor det blev trådt på og bidt i den betændte endetarm. Dyrlægen kunne ikke vurdere, i hvor lang tid tilstanden havde stået på. Svinet blev aflivet.
- Svin 5 var lam i bagparten og havde halebid. Det lå i en sti med andre svin. Svinet havde tydelige bid og trædemærker fra de andre svin på bagbenene. Svinet blev aflivet. Det kunne ikke vurderes, hvor lang tid tilstanden havde stået på.
- Svin 6 havde halebid, og det kunne ikke rejse sig samt havde højre forben permanent sammenkrummet. Svinet var ikke skilt fra andre svin. Svinet blev aflivet. Tilstanden vurderedes at være udviklet igennem flere uger.
- Svin 7 havde halebid og var lam i bagparten og ikke adskilt fra andre svin. Svinet blev aflivet. Det kunne ikke vurderes, hvor lang tid tilstanden havde stået på.
- I en sti med mindst 16 slagtesvin gik mindst 5 med betændte halebid.
- I sostalden stod en so med et svært skuldarsår.
- På gangene blev der fundet mindst 6 selvdøde svin.

Lægges ovenstående til grund finder Rådet, at de beskrevne lidelser kan være udviklet under de ovenfor anslåede tidsrammer. Det er ikke muligt for Rådet, på det foreliggende grundlag, yderligere at anslå en tidsramme for udviklingen af tilstandene.

Spørgsmål 2:

Kan de i politirapporten angivne behandlinger i de enkelte tilfælde anses for tilstrækkelig og relevant?

Svar ad 2:

Det fremgår af politirapporten, at de beskrevne svin 1 – 7 (med undtagelse af svin 3) alle havde været behandlet med penicillin. Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at de beskrevne behandlinger ikke har været tilstrækkelige og til en vis grad ikke relevante, mens svinene ved lidelsernes opståen i stedet burde have været anbragt i passende indrettede sygestier, ligesom de på et langt tidligere tidspunkt burde have været undersøgt af en dyrlæge, behandlet sufficient eller aflivet.

Spørgsmål 3:

Kan det, såfremt det ovenfor angivne faktum lægges til grund, udtales, hvorvidt der foreligger uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af dyr?

Svar ad 3:

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne svin ved at være unddraget sufficient veterinærfaglig behandling, ved at være behandlet insufficient eller ved ikke at blive aflivet på et tidligere tidspunkt og ved ikke at være anbragt i passende indrettede sygestier adskilt fra raske artsfæller igennem længere tid, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Vedr. anklageskriftets forhold 2a og 2b:

Spørgsmål 4:

Har de 2 grise været transportegnede i levende stand?

Svar ad 4:

Af den veterinære kontrolrapport af 28. april 2011 samt af embedsdyrlægens anmeldelse af 4. maj 2011 fremgår, at der 28. april 2011 blev leveret 2 slagtesvin til slagteri X. De 2 svin var transporteret i særskilt aflukke, som ikke var forsynet med et ekstra lag strøelse.

Det ene svin var springhalt på venstre bagben og gav under bevægelse udtryk for at være tydeligt smertepåvirket. Tåen var misdannet og slæbte hen over gulvet, når svinet var i bevægelse. Benet blev såvel i bevægelse som i hvile holdt fremad. Den venstre has var hævet med trykninger og overfladiske sår, ligesom der var overfladiske læsioner på forsiden af kodeleddet. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes en misdannet venstre bagtå samt trykninger omkring begge albuer og omkring højre has, som tegn på, at svinet igennem et stykke tid havde aflastet det venstre bagben.

Det andet slagtesvin rejste sig ikke umiddelbart og havde ifølge chaufføren været stresset ved pålæsningen. Med kraftig hjælp fra staldpersonalet rejste svinet sig og gik selv fra aflukket og ud i modtagelsesområdet. Under bevægelse støttede den kun på bagbenene og på begge forknæ og var ude af stand til at gå og stå normalt på forbenene. Grisen havde store bylder i hals- og brystregion samt dybtgående afskrabninger på forsiden af begge forknæ samt på kodeleddene af begge forben. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes kronisk, deformerende ledbetændelse i begge albuer – mest udtalt i den venstre, hvor der var nedsat indhold af ledvæske, tydelige slidforandringer af ledbrusk samt en markant fortykket ledkapsel med rødme og udtalt trevledannelse på indersiden. Der var tydeligt nedsat bevægelighed af det venstre albueled. Desuden fandtes trykninger på ydersiden af alle kodeled og på yder- og bagside af begge haser, på yderside af begge albuer og trykninger på begge forknæ. Der var en stor byld i den nederste del af halsens højre side.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svinene har været lidende af tydeligt erkendelige kroniske bevægelsesforstyrrelser i svinebesætningen. De beskrevne læsioner har været af en karakter, der har gjort svinene uegnede til levende transport.

Spørgsmål 5:

Har de 2 grisenes tilstand været erkendelig før transporten?

Svar ad 5:

Se svar ad 4.

Spørgsmål 6:

Kan det, såfremt det beskrevne faktum lægges til grund, udtales, hvorvidt der foreligger uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af dyr?

Svar ad 6:

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne slagtesvin ved at være transporteret levende til slagteriet har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Vedr. anklageskriftets forhold 3:

Spørgsmål 7:

Kan det på baggrund af de foreliggende oplysninger vurderes, hvorvidt de pågældende skader må anses for påført ved slag eller kan være opstået ved sammenstød med eventuelle sider/kanter/udragende genstande under drivning fra stald til lastbil.

Svar ad 7:

Det fremgår af de veterinære kontrolrapporter af hhv. 28. oktober 2011 og 28. november 2011, af embedsdyrlægens anmeldelse af 2. december 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at der fra sigtedes svinebesætninger er leveret hhv. 2 og 3 slagtesvin med lange smalle mærker efter slag. Vedrørende leveringen af 120 slagtesvin til slagteriet den 28. november 2011 fremgår det, at 2 slagtekroppe havde hhv. 1 og 3 smalle længdegående mærker efter slag på ryggen, og en slagtekrop havde 2 mærker med dybdegående blødninger på tværs af ryggen.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne slagtesvin med tydelige og dybdegående mærker forenelige med slag har været udsat for en betydelig grad af lidelse, smerte, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Kan det på baggrund af de forefundne skader udtales, hvorvidt der foreligger uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af dyr?

Svar ad 8:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 9:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte 1 (besætningsejer) blev straffet med bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 2 (erhvervschauffør) blev straffet med bøde på 6.500 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 3 (daglig leder) blev straffet med bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

5.4 Dyreværnssager vedrørende hunde og katte

2013-32-054-00058

Skrivelse af 24. juni 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Med henblik på aflivning lagde en dyrlæge 2 hunde i bedøvelse uden at foretage sig yderligere mht. om hundene døde af bedøvelserne. Det Veterinære Sundhedsråd blev anmodet om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne med oplysningerne i politirapporten, at de to hunde var blevet bedøvet med en indsprøjtning efterfulgt af etablering af en simpel bedøvelse ved et skud med boltspistol. Boltskydningen blev ikke fulgt op umiddelbart af procedurer til at sikre dødens indtræden, respektive at aflive hundene ved afblødning eller andre procedurer, såsom injektion af aflivende medicin eller bedøvende medicin i dødelig overdosis.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Vedr. bedøvelsesmetoder:

Dyr må kun aflives efter bedøvelse i overensstemmelse med metoderne og de specifikke krav, der er knyttet til anvendelsen af disse metoder, jf. bilag I i Rådets forordning (EF) nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet. Dyret skal forblive bevidstløst og uden smerteopfattelse indtil sin død. Metoder i bilag I, der ikke medfører øjeblikkelig død (i det følgende benævnt "simpel bedøvelse"), skal så hurtigt som muligt efterfølges af en procedure, der medfører døden, jf. Rådets forordning (EF) nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet, artikel 4, stk. 1.

Ved ikke, umiddelbart efter boltskydningen af hundene, at have konstateret dødens indtræden, respektive at sikre sig dødens indtræden ved afblødning eller andre procedurer, såsom injektion af aflivende medicin eller bedøvende medicin i dødelig overdosis, er de ikke blevet aflivet hurtigt og effektivt af dyrlægen.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet anse forholdet for uforsvarlig behandling af dyr, jf. §§ 1 og 2 i dyreværnsloven, § 6, stk. 2 i bek. nr. 1302 af 17/12/2012 om slagting og aflivning af dyr og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2009 af 24. september 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet, artikel 4, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen i øvrigt giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Sundhedsrådets svar.

Svar ad 2:

Rådet finder ikke, at dyrlægen i sin gerning ved det beskrevne har handlet med omhu og samvittighedsfuldhed, jf. § 8, stk. 1 i lov om dyrlægegerning.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-32-054-00055

Skrivelse af 9. juli 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

En bullmastiff hanhund blev forsøgt aflivet ved et skud med en salonriffel. Hunden blev efterfølgende opereret på dyrehospital, hvor et salonriffelprojektil blev fjernet fra hundens ene bagben.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at A har skudt en hund af racen Bullmastiff på ca. 65 kg med en salonriffel kaliber 22 og ramt hunden på ydersiden af højre lår, så projektilet måtte opereres ud, kan det da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, jf. § 28, stk. 1. Der henvises i den forbindelse til forhold 1, bilag 7-3, 7-3a og b, samt bilag 7-7.

Svar ad 1:

Det fremgår af politiets afhøringsrapport af 19. november 2012, at sigtede agtede at aflive naboens hund med en salonriffel, fordi hunden gentagne gange havde været inde på sigtedes grund og forøve skade.

Det fremgår af journaludskrift af 1. august 2012 fra Dyrehospitalet i København, at hunden X af racen Bullmastiff blev konstateret skudt med et projektil, der var gået tværs igennem lårbensknoglen midt på denne efterladende et hul og revnedannelser i knoglen. Røntgenundersøgelsen viste mange små knoglefragmenter i projektilets penetrationsretning. Projektilet var beliggende bagtil i låret.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Ved at forsøge at aflive en hund på ca. 60 kg ved på en afstand af ca. 30 m at afgive et skud med en salonriffel med kaliber .22 ammunition er det ikke muligt at tilsikre, at aflivningen sker så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Dersom ovennævnte lægges til grund, har hunden ved beskyddningen ikke været beskyttet mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og det blev ikke tilsikret, at hunden blev aflivet så hurtigt og så smertefrit som muligt. Den har ved at blive ramt på ydersiden af højre lår med dybe skader til følge, så projektilet måtte opereres ud, været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 13, stk. 1, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen i øvrigt giver rådet anledning til bemærkninger, bedes disse medtages i udtalelsen.

Svar ad 2:

Rådet har ikke yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 10 dagbøder på hver 800 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte skulle inden 14 dage betale 13.506,49 kr. til hundens ejer.

2013-32-054-00054

Skrivelse af 1. maj 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

En hundehvalp af racen Cocker spaniel blev den 18. september 2012 præsenteret for dyrlægen med henblik på et sundhedseftersyn og revaccination. Dyrlægen konstaterede, at hvalpen havde en snæver underkæbe, hvilket medfører at mælkehjørnetænderne i undermundens rammer ganen, når munden lukkes. For at kompensere for dette havde opdrætteren slebet mælkehjørnetænderne i undermundens rammer med en neglefil. Tænderne var nu svært misfarvede og løse ved berøring, hunden var da upåvirket. Det blev aftalt med køberen af hunden, at den skulle have fjernet de pågældende tænder. Den 26. september var hunden påvirket, sløv og nedstemt. Undersøgelse af mundhulen var på grund af smerter ikke mulig. Opdrætter oplyste, at det var normal procedure i den pågældende kennel og at hun var blevet vejledt af andre avlere til at håndtere problemet på denne måde.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund at hundens tilstand den 18. september og 26. september 2012 var som beskrevet i dyrlæge D1s anmeldelse af 27. september 2012 med tilhørende foto-dokumentation kan det da betegnes som uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling af dyr eller grov uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Rådet forstår spørgsmålet således:

Såfremt det lægges til grund, at hundens tilstand den 18. september og 26. september 2012, som følge af slibning af dens mælketænder 704 og 804 med en neglefil, var som beskrevet i dyrlæge D1s anmeldelse af 27. september 2012 med tilhørende foto-dokumentation, kan det da betegnes som uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling af dyr eller grov uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, at have slebet hundens tænder med en neglefil?

Det fremgår af dyrlægens anmeldelse af 27. september 2012 samt journaludskrift af 4. oktober 2012, at hundehvalpens mælketænder 704 og 804 ved præsentation i klinikken den 18. september var svært misfarvede og løse ved berøring, tydende på afkortning af tandspidser så pulpa var blottet. Hunden var da upåvirket. Det blev aftalt med køberen af hunden, at den skulle have fjernet de pågældende tænder. Den 26. september var hunden påvirket, sløv og nedstemt og spiste nødt. Hunden var nu meget smertepåvirket og ville nødtig undersøges i munden. Tænderne 704/804 fremstod inficerede med fistelopbrud til tandkødet (gingiva) på læbesiden med pusflåd. Ved ekstraktion af de pågældende tænder fandtes begge meget løse og inficerede, og der var pusflåd efter udtrækningen.

Rådet skal anføre følgende: Skal tandkronens højde reduceres for at undgå bidskade i ganen ved for snævert stillede underhjørnetænder, kan det på en så ung hvalp ikke undgås, at tandens nerve og blodkar bliver blottede, da afstanden mellem tandnerven og den yderste emaljespids af kronen er meget kort (få millimeter). Herved påføres dyret smerte og infektion i tandnerven øjeblikkeligt. Smerten og infektionen bliver kronisk og forsvinder kun ved tab af tanden (enten af sig selv eller ved operativ fjernelse).

Uanset hensigten med reduktion af tandkroner er det et operativt indgreb, der skal foretages under fuld bedøvelse, og det må kun udføres af dyrlæger med kendskab til anatomi og de fysiologiske forhold. En sådan

procedure skal altid medføre en plombering af hullet ind til nerven/blodkarrene. Beskrivelsen af det kliniske fund er i de vedlagte fotos og røntgenbilleder korrekt - dog kan det fistuløse opbrud ikke ses med sikkerhed af vedlagte fotos.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hundehvalpen ved at få filet tænderne 704/804 ned med en neglefil, således at ovennævnte læsioner opstod, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, væsentlig ulempe og risiko for varigt mén og herunder ikke passet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens sundhedsmæssige behov. Hundehvalpen har derved været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-32-054-00056

Skrivelse af 3. juni 2013 fra Østjyllands Politi

To hunde med samme ejer bliver indbragt til undersøgelse på dyrehospitaler med ca. ½ års mellemrum. I begge tilfælde konstateres traumer i hundenes hoveder og øjne. Efterfølgende mistænkes ejerens kæreste for at have udøvet fysisk vold imod hundene.

Rådet udtalte:

Spørgsmål a:

Kan det med sikkerhed siges, at hunden X den 19. marts 2013 mellem kl. 06.30 og 16.30 har været udsat for slag/spark eller lignende mod hovedet forårsaget af et menneske.

Svar ad a:

Det fremgår af politiets afhøringsrapport af 20. marts 2013 kl. 13.12 samt af dyrlægeerklæringen af 9. april 2013 fra dyrlæge D1, at hunden X af racen Chihuahua blev indbragt til undersøgelse, efter at ejerens søster var kommet hjem fra arbejde og havde fundet hunden med kraftigt hævet hoved. Ved undersøgelsen konstateredes, at hunden var smertepåvirket og hævet i pande- og tindingeregion på grund af hæmatomdannelse (blodansamlinger) efter traume. Hunden virkede angst og uvillig til bevægelse. Den var øm for berøring i hovedet og havde blege slimhinder. Øjenomgivelserne var hævede og i øjets slimhinder var der blodudtrædninger efter traume. Dyrlægen konkluderede, at hunden havde skader efter voldsomt påført traume/slag frontalt i hovedet, samt at den burde undersøges for indre skader/brud på knogler/kranium.

Af dyrlægeerklæringen af 26. marts 2013 fra dyrlæge D2 blev ovennævnte hund indbragt til undersøgelse 19. marts kl. 18 med mistanke om, at hunden havde været udsat for vold. Hunden havde været upåvirket med normal adfærd samme morgen. Hunden havde en kraftig hævelse i hovedet med blodudtrædninger i begge øjnes bindehinder. Den havde balanceproblemer, halvt lukkede øjne og med nedstemt og påvirket almenbe-

findende. Det vurderedes, at de påviste fund kun kunne opstå, såfremt hunden havde været udsat for alvorlig tilskadekomst eller vold.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de påviste skader med hæmatomdannelse (blodansamlinger) og blødninger i øjnens slimhinder er fremkommet som følge af flere aktivt påførte traumer.

Spørgsmål b:

Kan de opståede skader være sket under slagsmål med en gravhund.

Svar ad b:

Rådet finder, at karakteren af de beskrevne skader ikke er forenelige med skader påført ved slagsmål med en anden hund.

Spørgsmål c:

Kan skaderne være opstået på anden vis.

Svar ad c:

Rådet finder det næppe sandsynligt, at de beskrevne skader med blodansamlinger og blødninger i begge øjnes bindehinder ville kunne opstå på anden vis end efter et udefra kommende traume.

Vedrørende hunden af racen Chihuahua blanding med navnet Y:

Spørgsmål a:

Kan det med sikkerhed siges, at hunden Y (Rådet antager, at der i fremsendelsesskrivelsen foreligger en skrivefejl, idet spørgsmålet drejer sig om hunden Y og ikke X, som allerede er beskrevet ovenfor) (X) den 19. oktober 2012 mellem kl. 09.30 og 17.00 har været udsat for slag/spark eller lignende mod hovedet forårsaget af et menneske.

Svar ad a:

Det fremgår af dyrlægeerklæringen af 9. april 2013, at hunden Y blev indbragt til dyrehospitalet om aftenen 19. oktober 2012. Ved undersøgelsen, hvor 3 dyrlæger deltog, konstateredes, at hunden var ukontaktbar og ude af stand til at stå på sine ben. Den havde en temperatur på 36,8 °C. Der var blødning til det forreste øjenkammer i højre øje samt blødning i dette øjes sclera (senehinde). Hunden var meget øm for undersøgelse (palpation) af bughulen. Hunden blev indlagt på dyrehospitalet med mistanke om væskeansamling i hjernen (cerebralt ødem eller hæmatom), som kunne skyldes et traume. Under indlæggelsen blev hunden ligeledes mistænkt for leverbetændelse og blodforgiftning på baggrund af udtagne blodprøver. Hunden responderede ikke på behandlinger af disse lidelser, men blev efter flere krampeanfald aflivet 24. oktober. Det konkluderes, at hunden havde en cerebral nervøs skade, forenelig med en væskeansamling i hjernen (cerebralt ødem eller hæmatom) og sammenholdt med det blodskudte øje og den lave kropstemperatur ved indlæggelsen, var den sandsynlige årsag et traume mod hundens hoved.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hunden Y har været udsat for et udefra kommende traume.

Spørgsmål b:

Kan skaderne være opstået på anden vis.

Svar ad b:

Bortfalder.

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet. Der fandtes ikke tilstrækkeligt bevis for, at traumerne var påført af tiltalte.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2013-32-054-00060

Skrivelse af 8. oktober 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Et vidne overværede på vej ud af en købmandsbutik, at sigtede gik over til en schæferhund, som stod lænket til hundekrogen ved butikken.

Da sigtede kom over til hunden beskriver vidnet, at sigtede gik amok og slog hunden adskillige gange med knytnæver og sparkede hunden rigtig mange gange i maven med fødderne. Sigtede tog kvælertag på hunden og bankede hunden op mod murstensvæggen. Vidnet kunne ikke oplyse, hvor mange gange sigtede slog og sparkede hunden. Til sidst faldt hunden om på jorden. Sigtede forlod derefter stedet. Hunden var bevidstløs og blødte ud af munden. Vidnet ruskede lidt i hunden, hvorefter den kort efter kom til bevidsthed igen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt vidnets observationer og fagdyrlægens erklæring lægges til grund, hvilken grad af grovhed har schæferhunden efter Det Veterinære Sundhedsråd, da været udsat for. Der ønskes en dyrlægefaglig vurdering af hvorvidt schæferhunden har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlige behandling med karakter af mishandling jf. dyreværnslovens § 28 i forbindelse med overfaldet.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at sagens person er sigtet for overtrædelse af dyreværnsloven i forbindelse med at have udsat en hund for slag, spark og kvælning:

"Et vidne var ved at handle i en købmandsbutik. På vej ud af butikken hørte vidnet at sigtede råbte "nu afliver jeg sgu din hund". Vidnet så i det samme, at sigtede gik over til hunden, som stod lænket til hundekrogen ved butikken. Det var en schæferhund.

Da sigtede kom over til hunden beskriver vidnet, at sigtede gik amok og slog hunden adskillige gange med knytnæver og sparkede hunden rigtig mange gange i maven med fødderne. Sigtede tog kvælertag på hunden og bankede den op mod murstensvæggen. Vidnet kunne ikke oplyse, hvor mange gange sigtede slog og sparkede hunden. Til sidst faldt hunden om på jorden. Sigtede forlod derefter stedet. Hunden var bevidstløs og blødte ud af munden. Vidnet ruskede lidt i hunden, hvorefter den kort efter kom til bevidsthed igen.

Der er til brug for sagen indhentet dyrlægeerklæring fra den dyrlæge, der umiddelbart efter overfaldet har tilset hunden. Denne erklæring er vedlagt sagen."

Det fremgår bl.a. af to dyrlægeattester af 5. april 2013 fra fagdyrlæge D1:

"Ved ankomst var hunden vågen igen, han støttede på alle fire lemmer og virkede lettere chokeret. Slimhinderne var røde, normal kapillærfyldning samt af normal fugtighed. Temperaturen var 38.1 (normal 38.5). Hjerteslagene var lidt forstærket og pulsen lå omkring 100 slag/min. Hunden hyperventilerede en smule, men havde frie luftveje.

Hunden havde kastet blodigt slim op, som lå på fortovet. Jeg palperede bughulen og fandt ikke nogle unormale forhold. Der var ingen tegn på frakturer af lemmer eller brystben. Jeg behandlede hunden med stærk smertestillende medicin (morfin og nonsteroid antiinflammatorisk medicin). Ejer fik hunden med hjem, hvor han fik besked på at holde hunden i fuldstændig i ro pgra hjernerystelse og risikoen for indre kvæstelser. Ejer skulle observere hunden om natten og han skulle kontakte mig, hvis tilstanden blev forværret igen. Vi aftalte, at hunden skulle komme til kontrol hos os næste dag."

Og:

Af en telefonsamtale med ejer dagen efter oplyste denne, at natten var forløbet ok. Hunden havde tisset blod og der var blod i afføringen. Ejer vurderede, at hunden ikke havde brug for en klinisk undersøgelse hos dyrlægen.

Der blev udstedt en recept på smertestillende medicin, da dyrlægen vurderede, at patienten ville have ondt i hele kroppen de følgende dage.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Ved at blive overfaldet som beskrevet i sagsakterne og slået og sparket samt udsat for kvælertag og banket op mod en murstensvæg, hvorved den besvime og efterfølgende fik blod i urinen og afføringen, er hunden ikke behandlet forsvarligt. Den har ved den beskrevne handlemåde været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen giver Sundhedsrådet anledning til supplerende kommentarer udbedes disse også.

Svar ad 2:

Rådet har ikke supplerende kommentarer.

Afgørelse:

Byretten staffede tiltalte med fængsel i 20 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte skulle betale 1.477,15 kr. med tillæg af procesrente til hundens ejer.

Sagen blev anket.

Landsretten ændrede byrettens dom således at straffen på fængsel i 20 dage blev gjort betinget, idet fuldbyrdelse af straffen blev udsat og bortfaldt efter en prøvetid på 1 år fra denne dom på betingelse af, at tiltalte i prøvetiden ikke begik noget strafbart forhold.

Byrettens afgørelse om erstatning og om sagsomkostninger blev stadfæstet.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2013-32-054-00053

Skrivelse af 2. april 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Politiet ankom til anmelder, som havde taget en hund i forvaring. Den havde 3 køkkenelastikker viklet om snuden, så den ikke kunne åbne munden. Da elastikkerne blev taget af var der tydelige mærker, der hvor elastikkerne havde siddet. Anmelder kunne oplyse, at hunden havde været lukket ude siden middagstid og var sprunget over hegnet kl. 18-18.15. Anmelder havde taget den ind og tilkaldt politiet, der ankom kl. 20.15. Ejer oplyste, at han havde givet den elastikker på, så den ikke kunne ødelægge noget. Det havde sneet flere gange med kraftig sne og blæsevejr. Temperaturerne havde været under frysepunktet. Hunden havde ikke haft mulighed for at komme ind og ej heller fået mad og vand.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der ønskes en udtalelse om i hvilken grad hunden er mishandlet/uforsvarligt behandlet.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Det fremgår af politirapporten, at en stor labradorhvalp var lukket ude i blæsende snevejr med temperaturer under frysepunktet fra middagstid til ca. kl. 18.15 uden mulighed for ly og læ. Hunden havde 3 køkkenelastikker viklet om snuden, så den ikke kunne åbne munden. Da elastikkerne blev taget af, var der tydelige mærker, der hvor elastikkerne havde siddet. Ejer oplyste, at elastikkerne var påsat, så den ikke kunne ødelægge noget.

Rådet finder, at hunden ved den ovenfor nævnte behandling har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, samt at den ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, vandet og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at labradorhvalpen samlet set har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte modtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2013-20-054-00052

Skrivelse af 12. marts 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi.

I forbindelse med besigtigelse af et hus konstaterede politiet tilstedeværelsen af 2 hunde, som var i dårlig foderstand. Begge hunde var meget tynde med synlige ribben.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Vi vil gerne bede om udtalelse i sagen mhp. at klarlægge om hundene er uforsvarligt behandlede, groft uforsvarligt behandlede, eller om der er tale om egentlig mishandling.

Svar:

Det fremgår af erklæring af d. 26. februar 2013 fra dyrlæge D1:

”2 hunde indleveret til Dyrepension X.

Hundene er helbreds undersøgt dags dato: 26 / 2 — 2013 klinisk, der er ikke foretaget røntgen og/eller blodprøver.

Hund Sort Labrador blanding, Tæve

Chip nummer: XX

Mager, underernæret.

Hud & slimhinder: normale

Ikke dehydreret

Led og ben: normale

Hud og hårlag: normale

Ører: normale

Tænder: normale
Hjerte og lunger: normale
Kønsorganer: normale
Bug: Normale tilstande ved palpation og auskultation.
Hunden er som beskrevet mager og underernæret som følge af massiv fodermangel over en periode.
Underernæringen vurderes at være reversibel således at hunden kan komme på fode igen ved god pleje.

Hund brun / tigerstribet blanding Tæve

Chip nummer: YY

Mager, underernæret

Hud & slimhinder: normale

Ikke dehydreret

Led og ben: normale

Hud og hårlag: normale

Ører: normale

Tænder: normale

Hjerte og lunger: normale

Kønsorganer: normale

Bug: Normale tilstande ved palpation og auskultation.

Hunden er som beskrevet mager og underernæret som følge af massiv fodermangel over en periode.

Underernæringen vurderes at være reversibel således at hunden kan komme på fode igen ved god pleje.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte dyrlægeerklæring tillige med beskrivelsen af hundenes magre fodertilstand i den vedlagte politirapport med fotos til grund, er det Rådets opfattelse, at hundene ikke er behandlet forsvarligt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved i længere tid ikke at være fodret tilstrækkeligt til at oprettholde en normal foderstand været udsat for en betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte fik en advarsel i retten.

2013-32-054-00057

Skrivelse af 18. juni 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Sagen omhandler en hund, der havde en skade på det ene forben. Hunden havde et åbent sår på højre forben, hvor der var indtrådt forrådnelse, som havde bredt sig. Hunden havde haft skaden i lang tid og havde været til behandling ved dyrlæge, og ejeren havde selv forsøgt at behandle skaden. Hunden blev aflivet og obduceret.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om udtalelse om, hvorvidt skaden kan betegnes som værende en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 2.

Kan skaden betegnes som værende uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller dyremishandling.

Svar:

Rådet skal indledningsvis anføre, at Rådet kun har kompetence til at udtale sig om forhold af veterinærfaglig karakter. En vurdering af, hvorvidt der er sket overtrædelse af regler i lovgivningen, ligger uden for Rådets kompetence, idet det beror på juridiske overvejelser.

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport af 28. maj 2013 med udtalelse fra dyrlæge D1, at hunden havde et åbent sår på højre forben, hvor der var indtrådt forrådnelse, som havde bredt sig. Dyrlægen skønnede, at hunden skulle aflives, idet det ville påføre hunden unødige alvorlige lidelser, hvis den fortsat skulle leve, og der evt. skulle afventes et påbud om aflivning.

Det fremgår bl.a. af obduktionsrapport af 13. juni 2013 fra Sektion for Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Københavns Universitet:

”Ved inspektion af hunden fandtes denne at være i normal ernæringstilstand. Der fandtes atrofi af alle muskler på højre forben inklusiv musklerne omkring skulderbladet. Den store trædepude var delvist intakt, men øvrige trædepuder og tæer (digiti) manglede. På undersiden (palmart) af højre forben fandtes to sår målen- de henholdsvis 4 x 1,5 cm og 3,5 x 2 cm. Begge sår var belagt med granulationsvæv. Hundens højre hånd- rodsled (carpus) kunne ikke lokaliseres. Røntgenbilleder bekræftede, at der fandtes en kontinuitetsadskillelse af skelettet samt mangler i skeletsystemet omkring højre håndrodsled og pote.

Ved palpation af højre forben fandtes total ledstivhed i albueledet og fuld bevægelighed i skulderleddet. Ved åbning af leddene fandtes periartikulær fibrosering i højre albueled.

Med henblik på histologisk undersøgelse blev der udtaget væv fra sårene på undersiden af hundens højre forben. Ved den histologiske undersøgelse fandtes der i sårranden brud på hudens yderste lag (epidermis). I epidermis fandtes retepeg-dannelse og hyperkeratose. I sårene fandtes nydannet bindevæv og granulation- svæv samt massiv infiltration med neutrofile granulocytter og makrofager strækkende sig ned i underhuden.

Hundens højre forben er sæde for to kroniske sår, udtalt muskelatrofi samt tab af knoglevæv i området ved håndrodsleddet og poten. Skeletforandringer og mangel på de distale dele af højre forben har en alder på flere uger. Sår-dannelserne har en alder på flere dage.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Ved at gå i flere uger med den ovenfor beskrevne skade i højre forben uden at få en passende behandling er hunden ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har under sygdomsforløbet været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betegne forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 2.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte blev frikendt for retlighedsfrakendelse.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

Retten lagde vægt på, at der ved forelæggelse af sagen for Københavns Universitet og Det Veterinære Sundhedsråd ikke var oplyst om, at hundens forkrøblede ben og for den inderste del også den beskadigede pote var en oprindelig tilstand, som hunden havde levet med i ca. 7 år. Det Veterinære Sundhedsråds konklusion var således baseret på forkerte forudsætninger, og det kunne efter sagens sammenhæng ikke afvises, at dette havde medført en anden konklusion end ellers.

Ifølge dyrlægeerklæringerne havde tiltalte gennem sin ejertid flere gange haft hunden til dyrlæge, og det blev vurderet forsvarligt at lade hunden leve med det forkrøblede ben og generne heraf. Tiltalte er blevet vejledt i at beskytte poten og behandle evt. sår, og det er for så vidt lykkedes for tiltalte.

Det Veterinære Sundhedsråd udtalte, at sårets tilstand havde en varighed af flere dage, og tiltalte indrømmede, at tiltalte ikke havde råd til at gå til dyrlæge, hvorfor det blev forsinket i tre dage.

Det måtte derfor statueres, at en sådan forsinkelse med at søge dyrlægebehandling for så alvorligt et sår udgør en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 2, samt at overtrædelsen udgør en uforsvarlig behandling, jf. § 28, stk. 1, 1. pkt.

5.5 Dyreværnsager vedrørende får og geder

2013-32-055-00017

Skrivelse af 24. juli 2013 fra Nordsjællands Politi

Efter en anmeldelse til politiet om løsgående får samt døde får i et hegn konstaterede politiet et får ude af stand til at rejse sig. Efter tilkaldelse af en praktiserende dyrlæge konstaterede denne 2 afmagrede og afkræftede får med spyflueangreb. To får blev aflivet. En del af den øvrige bestand udviste tegn på diarre med større klumper af indtørret afføring i pelsen på bagparten. I en fold flød der med affald og ståltrådsstumper og hegnsrester.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har de spyflueangrebne får (får nr. 1 og 3) efter Rådets opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af den praktiserende dyrlæges erklæring af 2. juli 2013, samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 28. juni 2013 af politiet blev tilkaldt til sigtedes fårebesætning.

Af dyrlægens erklæring vedrørende får 1 fremgår: ”Ved ankomsten fandtes et får liggende i brystleje, tydeligt afkræftet og afmagret, ude af stand til at rejse sig. Nærmere inspektion afslørede et kraftigt angreb af spyfluelarver på fårets bagpart og ned af bagbenene, der i øvrigt var forurenede af større mængder indtørret gødning. Dyret blev aflivet i henhold til lov om værn for dyr.”

Det fremgår desuden af dyrlægens erklæring, at endnu et får (får 3) fandtes ”.. afmagret, havde lang pels med indtørret afføring bagtil og ligeledes led under et betragteligt spyfluelarveangreb på bagparten. Dette får blev også aflivet på stedet.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de to fårs situation for længst burde være opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive dem. Fårene har ved undladelsen af tilstrækkelig fodring og behandling af de konstaterede spyfluelarveangreb igennem længere tid været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Har det døde får i hegnet efter Rådets opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 2:

Af dyrlægeerklæringen af 2. juli 2013 fremgår: ”Et andet får (får 2) lå dødt med hovedet i klemme i et stykke hegn, som var væltet og formentlig havde knækket nakken på dyret i samme øjeblik. Fårets huld fandtes i øvrigt normalt.”

Lægges dette til grund finder Rådet, at hegnet har været utilstrækkeligt sikret mod at vælte, hvorved fårene og det konkrete får har været udsat for risiko for tilskadekomst. Rådet finder, at fåret har været udsat for en betydelig smerte, lidelse og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Det areal, hvor fåret har været holdt, har ikke været indrettet på en måde der har tilgodeset dets behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1,2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 3:

Har de øvrige får på foldene (både fold nr. 1 og fold nr. 2) efter Rådets opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 3:

Det fremgår af dyrlægeerklæringen af 2. juli 2013: ”Fåreflokken var delt i to grupper, hvoraf de ovennævnte dyr og ca. 20 andre moderfår og store lam gik i en indhegning med nedbidt græsdække. Resten af flokken ca. 20-30 får befandt sig på en fold ved siden af med langt græs. Begge grupper af dyr blev inspiceret på afstand og flere individer viste tegn på længerevarende diarré (ofte forårsaget af indvoldsorm) – klumper af afføring hængende omkring anus og nedad bagbenene. Et får, som var en af de mest tilsmudsede, haltede desuden i lettere grad på et bagben. Da flere af dyrene havde lang, uklippet pels, var det ikke muligt på afstand at bedømme huldets tilfredsstillende.

På den første fold spiste fårene af et par wrapballer af ældre dato, som var lukket delvist op af plastikindpakningen og der fandtes fyldte vandkar til dyrene. Her lå en del plastik og andet affald spredt over hele foldarealet og enkelte steder fandtes ståltrådsstumper og hegnsrester, som udgør en potentiel fare for skader og fasthængning. Adgang for dyrene til en faldefærdig tætvedliggende staldbygning var spærret. Hvor den anden fåreflok befandt sig, på det lange græs, var det ikke muligt at erkende nogen form for vandforsyning til dyrene. Her var gamle rustne vandkopper som tydeligt var ude af funktion og en tom balje. Herudover fandtes et kadaver reduceret til knogler og pels af et får liggende tæt ved hegnet.”

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de to flokke igennem længere tid ved ikke at være tilstrækkeligt fodret og passet samt ved de forhold hvorunder de har været holdt, har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer hvorunder dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Rådet finder, at såvel oplysningerne i sagsakterne samt Rådets tidligere udtalelse i sag 2013-32-055-00017 vedrørende dyreværnmæssigt uforsvarlige forhold i samme ejers besætninger peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnmæssigt forsvarlige forhold for sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelsen af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 20 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale en bøde på 50.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 20 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr for et tidsrum af 5 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Sagen blev anket til Østre Landsret, som stadfæstede byrettens dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

5.6 Dyreværnsager vedrørende andre dyr

2013-32-056-00048

Skrivelse af 21. august 2013 fra Københavns Politi

Politiet blev i december måned kaldt ud til et sommerhus, idet der fandtes kritisable forhold vedrørende nogle fugle. Ved ankomst til stedet kunne det konstateres, at der ikke havde været åbnet for nyligt. Ved besigtigelse af sommerhuset fandtes adskillige fuglebure med mere end 50 døde fugle. Ligeledes blev der i et voliere i haven konstateret mere end 30 døde fugle. Der blev sikret 27 døde fugle til nærmere undersøgelse. Det blev endvidere konstateret, at der ikke var vand i burene, ligesom, at der kun var skaller tilbage af spiste frø. De ovenfor nævnte beslaglagte døde fugle blev sendt til forensisk undersøgelse. Ejeren af ejendommen oplyste, at han havde været på adressen samme morgen og givet fuglene mad og vand.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har dyrene været behandlet forsvarligt og herunder beskyttet bedst muligt imod smerte, lidelse og væsentlig ulempe.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotos fra Københavns Politi vedr. 11. december 2012, at patruljen på en sommerhusadresse fandt over 100 døde fugle fordelt på en udendørs voliere og i bure i sommerhusets stue. Temperaturen ude var omkring frysepunktet, og i sommerhuset var der ligeledes koldt, idet der ikke var tændt for varmen. I volieren stod der bundfrossent vand i skåle. I andre skåle lå der spor efter fuglefoder i form af agner og skaller fra de spiste frø. I burene i sommerhuset var der ikke vand, ligesom der kun var agner og skaller tilbage fra spiste frø. I husets vandhane var der ikke vand.

Det fremgår af ”Udtalelse af d. 20. december 2012 vedr. J. nr. 0107-89110-00017-12 – dødfundne fugle” fra Faculty of Health and Medical Sciences, University of Copenhagen:

“Emne 1: 9 fugle fra Voliere (3 nymfe-parakitter og 6 undulater)

Alle fugle var af rimelig foderstand (2 lidt under middel). Dyrene var ikke specielt nedbrudte, hvorfor de ikke kan have ligget døde i lang tid (svært at angive et præcist tidspunkt da der var koldt på findestedet).

Der blev ikke fundet foder i dyrenes mave-tarmkanal, hvorfor de ikke har spist i en længere periode (minimum 15-20 timer). Dyrene var alle lettere dehydreret og havde lette nyreskader og tegn på uræmi. Der blev ikke konstateret andre specifikke fund.

Emne 2: 18 fugle fra bure i dagligstue (en blanding af kanariefugle, parakitter og undulater)

Alle fugle var af rimelig foderstand.

2 undulater har ligget døde i miljøet i en længere periode og var indtørrede og nedbrudte, den ene af dem havde tegn efter traumatisk skade i form af blødninger i underhuden.

Der blev ikke fundet foder i dyrenes mave-tarmkanal, hvorfor de ikke har spist i en længere periode (minimum 15-20 timer). Dyrene var alle lettere dehydreret og havde lette nyreskader og tegn på uræmi. Der blev ikke konstateret andre specifikke fund.

Konklusion:

Dyrene udviste ikke tegn på at have infektioner og eneste specifikke fund (udover et dyr med traume) er tom mave-tarmkanal samt dehydrering og nyreskader som er foreneligt med manglende foder -og vandoptagelse. Disse fund passer således med hvad der er observeret på findestedet hvor manglende foder og

vand blev konstateret. Det kan ikke udelukkes at kulde i en længere periode også kan have haft en medvirkende årsag, men dette kan ikke eftervises ved en undersøgelse af den karakter som er foretaget her.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at fuglene ikke er tildelt tilstrækkelig mængde foder og vand, og de er ikke beskyttet mod kulde. De er ved den mangelfulde pasning blevet bragt i en tilstand af dehydrering og nyreskader. Rådet vil vurdere, at de mange fugle er døde af en kombination af underforsyning med foder og vand og dertil kulde. De er således ikke behandlet forsvarligt eller beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe og de er ikke huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Har dyrene været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger

Svar ad 3:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Dommen skulle dog ikke fuldbyrdes, såfremt tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 2 år.

Prøvetiden blev regnet fra endelig dom.

Hos tiltalte konfiskeredes 3 pennantparakit, 1 sangparakit, 1 pragtrosellaparakit, 2 zebrafinker, 3 vagtler og 5 undulater.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger, herunder salær til den beskikkede forsvarer.

2013-32-056-00047

Skrivelse af 29. april 2013 fra Københavns Politi

Fem Bulbul fugle blev transporteret i en lille kasse, 25x15,5x7 cm, fra en by i Iran via Tyrkiet til Danmark. Ved indrejsen i Danmark var den ene fugl livløs, og de øvrige 4 fugle skønnedes i live, men i dårlig helbredstilstand. Fuglene blev overdraget til grænsedyrlægen, hvor flere af fuglene efterfølgende døde eller måtte aflives.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Anser Det Veterinære Sundhedsråd en opbevaring af 5 fugle af arten Bulbul, i en papkasse, som den i sagen beskrevne, under transport fra Iran over Tyrkiet til Danmark, som tilstrækkelig til at tilgodese disse fugles behov?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter, at 5 Bulbul fugle blev transporteret i en papkasse med målene 25x15,5x7 cm, fra Iran via Tyrkiet til Danmark i en håndbagage. Fuglene blev overgivet til grænsedyrlægen, hvor de 3 af fuglene døde de næste efterfølgende 3 dage. De 2 sidste fugle var i en så afkræftet tilstand, at det blev besluttet at aflive dem.

Rådet finder ikke, at transport af 5 Bulbul-fugle i en kasse af den ovenfor nævnte størrelse, i en håndbagage, fra Iran via Tyrkiet til Danmark med fly, tilgodeser fuglenes behov for plads, lys, luft og ventilation. Rådet finder, at fuglene derved ikke er behandlet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Spørgsmål 2:

Anser Det Veterinære Sundhedsråd den beskrevne transport af de 5 Bulbul-fugle for en forsvarlig behandling og tilstrækkelig beskyttelse mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund, finder Rådet, at de 5 Bulbul fugle under transporten har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet finder at fuglene derved har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum.

Spørgsmål 3:

Giver sagens fakta i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr. I sagen indgår også et forhold omkring overtrædelse af våbenloven.

6 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed

2013-20-07-00016

Skrivelse af 26. februar 2013 fra Fødevarestyrelsens Veterinærrejsehold

En hund blev d. 29. juni undersøgt og behandlet af dyrlæge. Hunden havde feber, hostede, var nedstemt og havde vesikulær respiration. Dyrlæge D1 opfordrede ejeren til at få foretaget en Baermann test af hundens fæces for at kontrollere, om hunden havde hjerte-lungeorm. Dyrlægen ordinerede på baggrund af den kliniske undersøgelse behandling med antibiotika (Curamox). Hunden blev ikke indlagt.

Den 3. juli konstaterede dyrlæge D2 på samme dyreklinik ifølge journaloplysningerne, at Baermann testen var positiv, og ejer blev herefter telefonisk informeret herom. Dyrlæge D2 ordinerede samme dag 4 Milbemax tabletter i den anbefalede styrke og med den anbefalede dosering til klageren. Ifølge dyrlægen blev hunden ikke tilset i forbindelse med udlevering af lægemidlerne. Det er i sagen uoplyst, om dyrlægen forespurgte til hundens tilstand.

Ifølge ejer oplyste dyrlæge D2 ikke om evt. bivirkninger og risici af behandlingen, ligesom der ikke blev udleveret en indlægsseddel med tabletterne.

Ejer skulle på ferie d. 4. juli 2012 og oplyser, at have spurgt 4 ansatte på dyreklinikken, om det var forsvarligt at tage på rejse med hunden. Alle 4 personer svarede, at det var OK at tage på ferie med hunden, selv om den lige var blevet sat i behandling for hjerte-lungeorm, idet behandlingen blev beskrevet som værende harmløs.

Den 5. juli blev hunden meget syg med toksisk shock. Først blev hunden tilset af dyrehospital DH1, der efter telefonisk rådgivning fra dyrlæge D1 henviste hunden til dyrehospital DH2, der kunne foretage den nødvendige blodtransfusion.

Rådet udtalte:

Af Fødevarestyrelsens fremskrivelsesbrev fremgik følgende:

I Sundhedsstyrelsens produktresumé af 9. november 2009 (vedlagt) angives for det receptpligtige lægemiddel Milbemax vet. til hunde med de aktive indholdsstoffer Milbemycinoxim og Praziquantel at: *Behandling af hunde med et stort antal cirkulerende mikrofilariar kan af og til føre til overfølsomhedsreaktioner, som f. eks. blege slimhinder, opkastning, rystelser, besværet vejrtrækning eller voldsom savlen. Disse reaktioner hænger sammen med frigivelse af proteiner fra døde eller døende mikrofilariar og er ikke en direkte toksisk effekt af præparatet. Som følge heraf anbefales det ikke anvendt til hunde, der lider af mikrofilariæmi.*

Spørgsmål 1:

Vurderer Det Veterinære Sundhedsråd, at det er sandsynligt, at hunden led af mikrofilariæmi?

Svar ad 1.

De for Rådet fremlagte sagsakter ses ikke at indeholde undersøgelsesresultater af f. eks. blodundersøgelser af hunden, der understøtter, at denne led af mikrofilariæmi. Der foreligger ingen oplysninger om, at hunden har været udenlands i lande, hvor den kunne være blevet smittet med filarier og dermed lide af filariosis. Såfremt det kan lægges til grund, at hunden har opholdt sig hele sit liv i Danmark siden fødslen d. 2. oktober 2011, vil Rådet anse det for usandsynligt, at hunden led af mikrofilariæmi.

Spørgsmål 2:

Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende, vurderer Rådet så, at dyrlægerne har handlet veterinærfagligt korrekt ved at behandle hunden med Milbemax vet.?

Svar ad 2.

Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Ved en gennemgang af litteraturen vedrørende behandling af hunde med hjerteorm diskuteres, hvorvidt en forebyggende behandling med prednisolon er gavnlig.

Finder Rådet, at en hund med kliniske symptomer pga. hjerte-/lungeorm sideløbende med den antiparasitære behandling skal behandles med prednisolon for at forebygge evt. overfølsomhedsreaktioner, når filarierne dør?

Svar ad 3:

Rådet er ikke bekendt med dokumentation der sætter Rådet i stand til at give et entydigt svar på spørgsmålet. Der henvises til faglitteratur om amerikansk hjerteorm, *Dirofilaria immitis*.

Spørgsmål 4:

Dyrlæge D2 ordinerede efter det oplyste Milbemax til hunden uden at tilse hunden eller forhøre sig om hundens tilstand.

Er det Rådets holdning, at hunden burde have været undersøgt igen efter den positive Baermann test og inden start af behandlingen?

Svar ad 4:

Ja. Det fremgår af det vedlagte ”Produktresumé for Milbemax Vet. til små hunde og hvalpe, tabletter Milbemax Vet. til hunde, tabletter” dateret 9. november 2009, afsnit 4.5 om ”Særlige forsigtighedsregler for dyret”, at:

”Der er ikke foretaget undersøgelser med alvorligt svækkede hunde eller dyr med væsentligt nedsat nyre- eller leverfunktion. Præparatet anbefales ikke anvendt til sådanne dyr eller alene anvendt efter en risikovurdering foretaget af den dyrlæge, der er ansvarlig for behandlingen.”

Se svar ad 7 vedr. hundens tilstand d. 29. juni 2012, altså fire dage før indledningen af behandlingen med Milbemax Vet.

Spørgsmål 5:

Ejer blev ikke frarådet, at tage på ferie med hunden ved start af behandlingen med Milbemax.

Er det Rådets holdning, at dyrlægen i forbindelse med medicinsk behandling af en hund med de beskrevne kliniske symptomer burde have rådgivet om, at hunden skulle holdes i ro i vante omgivelser eller alternativt indlægges og observeres?

Svar ad 5:

Det er Rådets holdning, at der burde være orienteret om mulige uheldige bivirkninger og komplikationer ved behandlingen.

Spørgsmål 6:

Ejer blev ikke oplyst om Milbemaxbehandlingens evt. bivirkninger, når larverne begyndte at dø.

Er det Rådets holdning, at dyrlæge D1 og dyrlæge D2 ud fra en veterinærfaglig begrundelse burde have oplyst ejer om risici ved behandlingen?

Svar ad 6:

Ja. I forbindelse med orientering om resultatet af Baermann undersøgelsen og forslag om behandling burde der være orienteret om mulige uheldige bivirkninger og komplikationer ved behandlingen.

Spørgsmål 7:

Vurderer Rådet, at dyrlæge D2 har handlet med omhu og samvittighedsfuldhed?

Svar ad 7:

Det fremgår af de fremlagte sagsakter med kopi af sagsfremstilling af d. 21. juli 2012 fra X og af kopi af journalkort fra Dyreklinik1 vedr. cockerspaniel Y tilhørende X, at hunden d. 21. maj 2012 blev bragt til sundhedseftersyn, fordi ejeren havde iagttaget nogle tegn på dårlig fysik, bl. a. opkastninger, træthed og nedsat appetit. Hunden blev ved denne lejlighed undersøgt af dyrlæge D2, der noterede i journalen under initialerne D2: ”Lidt dyb ”cul de sac”, grad 1 lateral patellalux bilateralt. øvrig us iab”.

Det fremgår af de ovenfor nævnte sagsakter, at ejeren d. 29. juni 2012 vurderede, at hunden var blevet så afkræftet, at man valgte at tage hunden til Dyreklinik1 igen. I perioden mellem d. 21. maj 2012 og d. 29. juni 2012 var ejeren flere gange i kontakt med dyreklinikken, fordi man iagttog opkastninger, hoste og træthed hos hunden. D. 29. juni 2012 blev hunden undersøgt af dyrlæge D1. I journalen er under kontaktårsag noteret: ”Hoste, vil ikke spise og drikke, er trist”. Under initialerne D1 er noteret: ”Ausk iab, vesikulær respiration, hjertelyde ok. Temp 40.1. D: luftvejsinfektion. T: inj curamox 250mg 1 x 2 x 5 dg. Anbef. Baerman.”

Af kopi af journalkort fra Dyreklinik1 vedr. d. 3. juli 2012 fremgår: ”030712 GH Baermann positiv”. Under initialerne D2 er noteret: ”Ejer informeret. Sættes på Milbemax 1 X ugentligt i 4 uger.”

Af kopi af journalkort fra Dyreklinik1 vedr. d. 4. juli 2012 fremgår: Under initialerne D1 er noteret: ”040712 D1 tlf: har kastet op, med lidt blod, og han har hostet lidt blod op. Virker ellers ikke påvirket. Gjort opmærksom på, at han skal holdes øje med. Han må ikke blive rigtigt sløv, i så fald skal han tilses.”

Af kopi af journalkort fra Dyreklinik1 vedr. d. 5. juli 2012 fremgår: ”050712 XX: De ringer fra Dyrehospital1. Y har det ikke så godt. Vil helst bare stå op. T 39,6. Anbefalet blodprøve + rtg i 3 plan. Symptomatisk behandling. Overvej at skifte antibiotika. Talt om medrol. Omtalt risiko for allergisk reaktion pga mange døde orm.”

Dersom sagens akter med journaloplysninger fra Dyreklinik1, Fødevarestyrelsens sagsfremstilling og resumé sammenholdt med ejers sagsfremstilling lægges til grund, vil Rådet vurdere:

1. Dyrlæge D2 ordinerede Milbemax Vet. til hunden Y uden at undersøge hunden igen umiddelbart inden indledningen af behandlingen.
2. Dyrlæge D2 orienterede ikke hundeejeren om mulige uheldige bivirkninger og komplikationer ved behandlingen.

Rådet vil vurdere, at dyrlæge D2 i forbindelse med indledningen af behandlingen af hunden Y med Milbemax Vet. ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i tilstrækkeligt omfang.

Spørgsmål 8:

Vurderer Rådet, at dyrlæge D1 har handlet med omhu og samvittighedsfuldhed?

Svar ad 8:

Dersom sagens akter med journaloplysninger fra Dyreklinik1, Fødevarestyrelsens sagsfremstilling og resumé sammenholdt med ejers sagsfremstilling lægges til grund, vil Rådet vurdere, at dyrlæge D1 i forbindelse med undersøgelser af hunden Y har handlet med omhu og samvittighedsfuldhed. Se svar ad 7.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Rådets side?

Svar ad 9:

Nej.

Afgørelse:

Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold vurderede, at dyrlæge D1 ved behandling af hunden Y ikke havde overtrådt bestemmelsen om at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, jf. §8, stk. 1, i lov om dyrlæger.

Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold vurderede, at dyrlæge D2 ved behandling af hunden Y havde overtrådt bestemmelsen om at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, jf. §8, stk. 1, i lov om dyrlæger og gav dyrlæge D2 en indskærpelse.

2011-20-07-00012/2013-20-07-00015

Skrivelse af 18. juli 2011 fra Sydøstjyllands Politi

Ejeren af en hoppe anmeldte dyrlæge D1 for at have mishandlet sin hest. Ejeren oplyste, at han havde en hest der skulle føle. Hesten havde tidligere folet, og havde da haft problemer med at efterbyrden ikke afgik spontant, hvorfor der var en aftale med egen dyrlæge om, at hesten, når føllet var kommet ud, skulle have en indsprøjtning med stoffet oxytocin, idet efterbyrden så ville forløses af sig selv. Dette aftaltes, at skulle oplyses over for en evt. anden dyrlæge, hvis det ikke var egen dyrlæge der kom til stedet. Som følge af tidspunktet for tilkald af dyrlæge, var det en vagtdyrlæge, dyrlæge D1, der kom til stedet. Ejeren gjorde ham opmærksom på, at der tidligere havde været problemer med efterbyrden efter foling, og at hesten derfor skulle behandles med oxytocin. Til dette havde dyrlæge D1 udtalt: "Er det mig eller dig der er dyrlæge".

Hesten blev på foranledning af dyrlæge D1 flyttet til tvangsboks til undersøgelse. Herefter påbegyndte dyrlæge D1 undersøgelsen af hesten. Medens undersøgelsen stod på begyndte det at bløde kraftigt fra hesten, da han rykkede i efterbyrden, der sad fast. Dyrlægen rykkede på et tidspunkt så kraftigt i efterbyrden, at hesten gled ned over begge forben og skreg i smerte. Hesten fik ingen smertestillende medicin. Herefter hev dyrlæge D1 efterbyrden ud i flænsede stykker. På et tidspunkt skød hoppen børen/livmoderen ud, 30-40 cm, således at dyrlæge D1 stod med børen i armene. Børen blev ved hjælp af en gelflaske, som blev vasket af i en spand med vand, skubbet tilbage i hesten. Dyrlæge D1 lagde 4 antibiotikastave i børen og kørte herefter fra stedet. Efter at have vasket hoppen og sat den i boks til føllet, blev der tilkaldt anden dyrlæge.

Dyrlæge D2 der ankom til stedet fandt at der var umådelig meget blod bag hesten og der kom stadig meget blod fra børen. Hesten havde blege slimhinder, hurtig overfladisk respiration og høj puls. Ved undersøgelse af børen udviste hoppen stor smerte ved berøring af børen. Børen fandtes at være indtakt og blev behandlet med 1,5 ml oxytocin intravenøst og fik 1,5 l sterilt saltvand iblandet 350 ml calciumborogluconat i drop med henblik på at få børen til at trække sig sammen. Endvidere blev den behandlet med 25 ml dexadron intramuskulært samt 1 ml Torbugesic, 12 ml Metacam iv og 40 ml Norodine intermuskulært (antibiotika). Hoppen blev de næste 5 dage behandlet med skyldning af børen, smertestillende, antibiotikabehandling lokalt samt systemisk samt longering. Hoppens tilstand de første dage var kritisk. Syv dage senere blev behandling genoptaget i 5 dage.

Dyrlæge D1 kunne ikke erkende sig skyldig i manglende omhu og samvittighedsfuldhed og ved grov uagtsomhed at have udsat hoppen for fare, idet han ikke mente, at hoppen var udsat for fare, på noget tidspunkt. Han var kommet til stedet, og da han begyndte behandlingen af hoppen, havde der været en god stemning blandt sigtede og den mandlige ejer. På et tidspunkt kom den kvindelige ejer til stedet og stemningen blev pludselig meget dårlig, idet den kvindelige ejer forstyrrede arbejdet med hoppen. Dyrlæge D1 forklarede, at han vurderede hoppen til at have en normal tilstand, som en hoppe der lige havde folet. Han oplyste, at han ikke behandlede hoppen med oxytocin, idet han havde erfaring med, at hopper behandlet med oxytocin begyndte at svede meget, hvilket ikke var til fordel for hoppen. Han havde herefter foretaget en manuel afløsning og pludselig skød hoppen børen ud. Han forklarede endvidere at han medtog desinfektionsmiddel, når han foretog behandlinger af denne art og havde også gjort det i dette tilfælde. Efter reponering af børen havde han ilagt 4 antibiotikastave i børen. Han havde ikke udleveret tilbageholdelsesseddel, idet hesten skulle tilses af ejerens egen dyrlæge dagen efter.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvis det lægges til grund, at vagtdyrlægen tilkaldes, efter at der er gået et par timer efter at hoppen har folet og at vagtdyrlægen ikke behandlede med oxytocin, men foretog manuel afløsning af efterbyrden, hvorunder hoppen pludselig skød børen ud findes der da at være tale om, at dyrlægen ikke har udvist tilstrækkelig omhu og omhyggelighed og vurderes dette groft uagtsomt og er der fremkaldt skade eller fare herfor, som beskrevet i dyrlægelovens § 38, stk. 2, jf. § 8.

Svar ad 1:

Rådet har til brug for sin besvarelse gjort brug af ekstern bistand.

Det fremgår af sagsakterne:

- at hoppen tidligere har folet, samt at der ligeledes ved den foling var tilbageholdt efterbyrd,
- at sigtede dyrlæge ikke anvendte oxytocin, idet det var hans erfaring at hopperne begyndte at svede meget
- at uterus under forsøget på forløsning af efterbyrden prolaberede 30-40 cm
- at sigtede dyrlæge efter reponering af uterus ilagde 4 streptocillin med sulfa børstave

Faglig korrekt behandling af tilbageholdt efterbyrd hos hest indledes med en klinisk undersøgelse af hoppen omfattende både en generel klinisk bedømmelse og en undersøgelse rettet mod fødselsvejen. I forbindelse med undersøgelsen indhentes oplysninger om folingsforløb og tidligere drægtigheder, og fødselsvejens indre tilstand undersøges ved indføring af hånd/arm gennem skeden (vagina). Forud for dette sikres tilstrækkelig aseptik dels gennem afvaskning og desinfektion af området omkring skedeåbningen (herunder afdækning af halen) dels gennem anvendelse af undersøgelseshandsker (eller vask og desinfektion af hænder/arm). På baggrund af denne undersøgelse foretages der en beslutning om behandlingsforløbet.

Manuel afløsning har tidligere været beskrevet som ”treatment of choice” men rapporterede bivirkninger ved manuel afløsning er blødning fra uterus, risiko for invagination (indkrængning) eller intussusception af uterus, hvor placenta sidder fast samt forsinket uterin involution, hvorfor manuel løsning og fjernelse af den tilbageholdte efterbyrd af adskillige forfattere anses for værende kontraindiceret. Den generelt accepterede fremgangsmåde er at indgive oxytocin, for eksempel 10-20 IE i.m. hver 1-2 timer indtil afgang af placenta.

Såfremt det ikke lykkes at få efterbyrden til at afgå, kan der opstå en potentielt livstruende tilstand, hvor der udvikles betændelse i livmoderen, intoxication (forgiftning) og forfangenhed. I litteraturen angives mange forskellige supplerende behandlinger til oxytocin hvis denne ikke har haft effekt indenfor et vist tidsrum. Nogle anbefaler at supplere med systemisk antibiotika og NSAIDS efter 12 timer, andre supplerer med intrauterin antibiotika, og/eller skylninger af uterus. På dette punkt er der i litteraturen forskel på hvor hurtigt og hvilken medicinering der anvendes.

I spørgsmålet refereres til at hoppen udviklede uterus prolaps (”skød børen ud”) i forbindelse med behandlingen. Uterus prolaps er en potentielt livstruende fødselskomplikation hos hopper. Årsagen til udvikling af denne tilstand er ikke altid klar, men enhver tilstand, som fremkalder trængninger, efter følet er født vil disponere for prolaps af børen. Tilbageholdelse af en efterbyrd vurderes i sig selv at kunne fremprovokere trængninger og således disponere for prolaps af børen. I litteraturen angives en bivirkning ved manuel afløsning at være invagination af uterus. Det skønnes at et træk i en tilbageholdt efterbyrd – afhængig af hvor hårdt dette er – kan medvirke til at uterus prolaberer.

Ved prolaps af uterus afvaskes og reponeres denne hurtigst muligt, der lægges antibiotika intrauterint og der kan gives oxytocin for at trække uterus sammen og således undgå prolaps igen. Systemisk antibiotika og NSAIDS anbefales givet rutinemæssigt i følge nogle forfattere, imens andre mener, at lokal antibiotika er

tilstrækkeligt. Valg af medicinsk behandling afhænger af graden af prolaps, hvor længe det har stået på, og om uterus er beskadiget.

En komplikation til uterus prolaps er ruptur af arteria uterina, som ligger i de brede ligamenter. Ved ruptur af arteria uterina vil hoppen vise tegn på shock og kan forbløde, hvis blødningen er ud i bughulen. Hvis den er indeholdt i ligamenterne, kan blødningen standse, når trykket på arterien bliver stort nok. Ved kompromitteret blodforsyning til en del af uterus, kan dette først erkendes i de følgende dage, hvor hesten kan få feber og eventuelt tegn på endotoksinæmi.

Sigtede dyrlæges begrundelse for ikke at behandle med oxytocin, vurderer Rådet ikke at være tilstrækkelig fagligt funderet til at undlade denne behandling. Oxytocin-behandling er den korrekte behandling af tilbageholdt efterbyrd og undladelse af dette forudsætter tilstedeværelse af individuelle fagligt velfunderede forhold. Sigtedes begrundelse vurderes ikke at være tilstrækkeligt fagligt velfunderet, da afløsning af efterbyrd uden forudgående forsøg på afløsning ved oxytocin-behandling kan udløse de ovenfor beskrevne komplikationer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrlægen ved at undlade at behandle med oxytocin, ikke har handlet med omhu og samvittighedsfuldhed og ved undladelse heraf bragt hoppens sundhed i fare, jf. dyrlægelovens § 8, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Hvis det lægges til grund, at der blev indlagt børstave i hoppen, at den ikke blev behandlet med smertestillende, idet dyrlægen fandt den rolig og med puls 44 og at efterbyrden kun var delvist fjernet da dyrlægen forlod den 15. juni 2008, ca. kl. 1530, men hvor han vidste at egen dyrlæge ville tilse hoppen den følgende morgen og at egen dyrlæge blev tilkaldt samme aften og fandt hoppen tydeligt smertepåvirket, jf. redegørelse i bilag 4 og iværksatte behandling, som beskrevet i bilag 4 og 5 er der da tale om, at dyrlægen ikke har udvist tilstrækkelig omhu og omhyggelighed og vurderes dette groft uagtsomt og er der fremkaldt skade eller fare herfor, som beskrevet i dyrlægelovens § 38, stk. 2, jf. § 8.

Svar ad 2:

Tilbageholdt efterbyrd hos hoppen er i sig selv ikke smertefremkaldende. Idet der er beskrevet behandling af tilbageholdt efterbyrd med intrauterin antibiotika, kan fremgangsmåden i henhold til efterbyrden ikke siges at være utilstrækkelig, men de fleste forfattere anbefaler en behandling med NSAIDS, uterus skylninger og enten intrauterin eller systemisk antibiotika hvis placenta ikke er afgået indenfor et vist tidsrum i forbindelse med oxytocinbehandlinger.

Ved prolaps af uterus afvaskes og reponeres denne hurtigst muligt, der lægges antibiotika intrauterint, og der kan gives oxytocin for at trække uterus sammen og således undgå prolaps igen. Systemisk antibiotika og NSAIDS anbefales givet rutinemæssigt i følge nogle forfattere, imens andre mener, at lokal antibiotika er tilstrækkeligt. Valg af medicinsk behandling afhænger af graden af prolaps, hvor længe det har stået på og om uterus, er beskadiget.

Lægges ovennævnte samt tilsendte sagsakter til grund, herunder at hoppen ved dyrlægens undersøgelse fandtes rolig og med puls 44 til grund, samt at ejeren blev instrueret i at tilkalde egen dyrlæge næste dag, finder Rådet ikke belæg for at dyrlægen ikke i tilstrækkelig omfang har udvist omhu og samvittighedsfuldhed ved, at hoppen kun blev behandlet med børstave, og at den ikke blev behandlet med smertestillende medicin.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Den sigtedes behandling af hoppen kan ikke vurderes i detaljer, da eneste dokumentation er sigtedes forklaring i Afhøringsrapport dateret d. 21.1.2011, regningsbilag samt enkelte billeder. Der foreligger en ejerob-

ervation samt beskrivelse af det efterfølgende forløb af dyrlæge D1 dateret d. 29.10.2008. Ud fra sigtedes egen forklaring og observationer udført af dyrlæge D1 kan det konkluderes at:

- a) Sigtede undlod at behandle med oxytocin med den begrundelse at hoppen forventedes at få svedudbrud
- b) Sigtede efterfølgende ilagde 4 streptocillin med sulfa børstave
- c) Hele efterbyrden blev ikke afløst

Ad a) Se svar ad 1.

Ad b & c) Idet der er beskrevet behandling af tilbageholdt placenta med intrauterin antibiotika, kan fremgangsmåden på det foreliggende grundlag ikke siges at være utilstrækkelig, men de fleste forfattere anbefaler en behandling med NSAIDS, uterusskylninger og enten intrauterin eller systemisk antibiotika hvis placenta ikke er afgået indenfor et vist tidsrum i forbindelse med oxytocinbehandlinger.

Skrivelse af 20. december 2012 fra Sydøstjyllands Politi

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål:

Rådet har til brug for besvarelsen inddraget sagkyndig bistand på området.

Spørgsmål A:

I rådets besvarelse af 16.4.2012 omtales på side 2 i 2. afsnit manuel afløsning, som angiveligt "tidligere har været beskrevet som "treatment of choice" men rapporterede bivirkninger...". Sundhedsrådet bedes redegøre for, hvordan og hvilke forfattere eller andre rådgivere/sagkyndige, der har rapporteret sådanne bivirkninger, og hvornår og hvordan det er sket.

Svar ad A:

Inden for såvel lægevidenskab og veterinærvidenskab udvikles, og forbedres behandlingsmuligheder i takt med indsamlede dokumentationer og erfaringer. Men med øget viden, indhentede erfaringer og ændrede behandlingsmuligheder bliver nogle behandlinger forældede. Manuel afløsning af efterbyrden hos hopper er en sådan forældet behandlingsmetode, som nu er fagligt ukorrekt, da de alvorlige komplikationer man kan se som følge af manuel afløsning undgås ved en anden behandling. I tilfældet med tilbageholdt efterbyrd er den nuværende anbefalede behandling en for dyrlæger simpel behandlingsmetode (injektion af oxytocin), hvilket yderligere bidrager til at gøre manuel afløsning til en fagligt forkert behandling.

Bivirkningerne ved manuel afløsning beskrives eksempelvis allerede i 1971 (Vandeplassche M, Spincemaille J, Bouters R. Aetiology, pathogenesis and treatment of retained placenta in the mare. *Equine Vet J* 1971;3: 144-7).

Desuden kan henvises til at der i 8. udgave af bogen (2001), "Arthur's Veterinary Reproduction and Obstetrics", edited by Noakes, Parkinson and England, tidligere brugt i undervisningen af dyrlægestuderende ((side 617): "As uterine contractility plays an important role in the dehiscence of the fetal membranes, administration of oxytocin is recommended as a first, and most successful, method of treatment in up to 90% of cases" og videre "Only if this (behandling med oxytocin) treatment fails and the membranes are almost detached but retained within the uterus should one attempt gentle manual removal" og "... and no undue force should be applied, for even moderate traction on the afterbirth may cause the uterus to become inverted and prolapsed". På side 618 fremføres: "Unwanted side-effects of this manual removal may be serious haemorrhage, invagination of one of the horns and a higher chance of retention of microvilli in the endometrium" og (side 628) "The consequences of difficult removal are increased puerperal exudate, containing much tissue debris; endometritis and laminitis." I 9. udgave af bogen *Veterinary Reproduction and Obstetrics*, 9. udgave (2009) af Noakes, Parkinson og England), som nu anvendes i undervisningen af dyrlægestuderende, genfindes ovenstående ordret på siderne 323, 324, 627 og 628.

Der skal henvises til Rådets tema, årsberetning 2002, ad 3, "Klagesager over dyrlæger - hvad klages der over", hvor Rådet blandt andet skriver, ".at den enkelte dyrlæge i udførelsen af sin gerning har pligt til løbende at holde sig orienteret om eventuelle tiltag/udvikling indenfor de behandlinger, den pågældende dyrlæge udfører. Hermed sikres, at dyret behandles med størst mulig omhu og samvittighedsfuldhed."

Spørgsmål B:

I samme forbindelse ønskes uddybet fra samme afsnit, hvornår og af hvilke "forfattere" en manuel afløsning skulle være "anset for værende kontraindiceret".

Svar ad B:

Se svar til spørgsmål A.

Spørgsmål C:

Har den undladte indledende behandling med oxytocin i det konkrete tilfælde medført de i rådets besvarelse på side 2 beskrevne komplikationer? Som begrundelse for dette spørgsmål henvises til, at Sundhedsrådet i sit svar på side 3 første afsnit skriver, at "afløsning af efterbyrd uden forudgående forsøg på afløsning ved oxytocin-behandling kan udløse de ovenfor beskrevne komplikationer". Der spørges således uddybende om, hvorvidt ordet "kan" i det konkrete tilfælde har udløst de beskrevne komplikationer, eller om der efter sundhedsrådets opfattelse alene har været en risiko for, at der kunne indtræde komplikationer, uden at dette skete?

Svar ad C:

Rådet finder at dyrlægen har anvendt en forældet behandlingsmetode. Den væsentligste grund til at denne behandlingsmetode er forældet, er netop at den kan udløse de komplikationer, som beskrives hos den pågældende hoppe. Dyrlægen har derfor udsat hoppen for en behandling med unødige risici. Det skønnes som sandsynligt, at komplikationerne er opstået som følge af dyrlægens behandling da spontan prolaps af livmoderen er en meget sjælden tilstand hos hopper og som netop kan fremprovokeres af manuel afløsning af efterbyrden.

Spørgsmål D:

Af straffesagens bilag 6 (svar på tidligere indgiven klage til klientklageudvalget for Den Danske Dyrelægeforening fra 1.4.2009) fremgår det på side 2 midt i slutningen af afsnittet med overskriften "pkt. 1", at den undladte behandling med oxytocin før forsøg på manuel afløsning "ikke har haft indflydelse på, at hoppen får livmoderfremfald eller rester af efterbyrden tilbageholdes i flere dage efter fødslen". Er Sundhedsrådet enig i denne vurdering fra klientklageudvalgets side?

Svar ad D:

Manglende behandling med oxytocin fremkalder ikke prolaps af livmoderen. Den sidste del af det refererede svar fra Klientklageudvalget for Den Danske Dyrelægeforening er uklar. Med henblik på præcisering henvises til Klientklageudvalget.

Spørgsmål E:

I Sundhedsrådets besvarelse side 3 øverst i 3. linje angiver rådet, at forudgående oxytocin-behandling er "den korrekte behandling". Tidligere i svaret er samme fremgangsmåde betegnet som "den generelt accepterede fremgangsmåde", og udeladt oxytocin som værende "kontraindiceret". På baggrund af disse tre indbyrdes noget afvigende udsagn spørges, om dyrlægens konkrete anvendte behandling vurderes som groft uforsvarlig eller blot uforsvarlig?

Svar ad E:

Rådet forstår spørgsmålet således at der spørges, om hesten ved dyrlægens konkrete anvendte behandling har været udsat for groft uforsvarlig eller blot uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Rådet finder ikke de tre udsagn er indbyrdes afvigende. De er udtryk for at behandling med oxytocin er den generelt accepterede korrekte behandling og at manglende oxytocinbehandling er fagligt forkert. Dette fremgår af for dyrlæger almindelig tilgængelig litteratur.

I den konkrete sag, ved brug af en forældet behandlingsmetode har den pågældende hest været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet finder at hesten herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

Retten lagde vægt på, at tiltaltes behandling af hoppen ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne karakteriseres som værende af en sådan grovhed, at forholdet er omfattet af dyrlægelovens § 38, stk. 2, jf. § 8, stk. 1.

Retten fandt samtidig, at tiltalte ikke kunne dømmes jf. dyrlægelovens § 38, stk. 1, jf. § 8, stk. 1, idet strafansvaret var forældet.

7 Høringer

2013-32-08-00109

Høring over udkast til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr, udkast til bekendtgørelse om privates hold af særlige dyr, udkast til bekendtgørelse om anbringelse af levende dyr i forretningslokaler og udkast til bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer inden for erhvervsmæssig handel med dyr

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til høringen:

I udkastet til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr finder Rådet, at §§ 9 og 10 bør udgå, da de nævnte bestemmelser blot gengiver dyreværnslovens §§ 2 og 3, som er gældende uanset henvisningen hertil i bekendtgørelsen. Såfremt bestemmelserne bibeholdes, er det Rådets opfattelse, at der også bør henvises til eller citeres fra dyreværnslovens § 1.

Det er endvidere Rådets opfattelse, at der er visse uklarheder i anvendelsesområdet og snitflader til anden lovgivning/bekendtgørelser. Rådet savner således en stillingtagen til forholdet mellem dyrehandlerbekendtgørelsen og øvrig regulering vedrørende zoologiske haver og forsøgsdyr samt andre evt. relevante områder.

Med hensyn til udkast til bekendtgørelse om anbringelse af levende dyr i forretningslokaler finder Rådet det tvivlsomt, om der er grund til at opretholde denne bekendtgørelse. Rådet finder således, at eventuelle dyrvelfærdsmæssige problemer ved anbringelse af levende dyr i forretningslokaler vil være omfattet af dyreværnsloven. Rådet opfordrer Fødevarestyrelsen til at overveje dette og blandt andet forholde sig til, om der er tilstrækkelig hjemmel i dyreværnslovens § 4, stk. 1 til det foreslåede forbud, hvordan forbuddet skal håndhæves samt det hensigtsmæssige i at opretholde et så vidtgående forbud.

Rådet har ikke bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om privates hold af særlige dyr samt til udkast til bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer inden for erhvervsmæssig handel med dyr.

Afgørelse:

[Erhvervsmæssig handel med dyr](#)

[Privates hold af særlige dyr](#)

[Anbringelse af levende dyr i forretningslokaler](#)

[Anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer](#)

2013-32-08-00108

Høring over ny bekendtgørelse om veterinær kontrol

Rådet har ingen bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om veterinær kontrol](#)

2013-32-08-00107

Høring over udkast til bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på veterinærområdet

Rådet har ingen bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om ophævelse af visse bekendtgørelser på veterinærområdet](#)

2013-32-08-00106

Høring i forbindelse med lovovervågning af lov om hold af heste

Det Veterinære Sundhedsråd finder at lov om hold af heste på en berettiget måde har præciseret dyreværnslovens § 1-3 og har ført til dyreværnsmæssige forbedringer indenfor hesteområdet.

Afgørelse:

Der er udarbejdet en redegørelse "[Redegørelse om lovovervågning af lov om hold af heste, jf. lov bekendtgørelse nr. 251 af 8. marts 2013](#)".

2013-32-08-00105

Høring - kapitler til OIE's Terrestrial Animal Health code

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkninger til ovenstående høring:

Rådet finder at familiedyr bør indgå i anbefalingerne om aflivning af dyr som led i sygdomsbekæmpelse, "KILLING OF ANIMALS FOR DISEASE CONTROL PURPOSE".

Afgørelse:

Høringssvarene danner samlet set grundlag for mandat for input til drøftelserne på koordineringsmøderne i EU.

2013-32-08-00104

Høring over bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr

Rådet har ingen bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om slagtning og aflivning af dyr](#)

2013-32-08-00103/2013-32-08-00100

Høring over udkast til bekendtgørelse om forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjerkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjerkræ m.m.

Det Veterinære Sundhedsråd har ingen bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjerkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjerkræ m.m.](#)

2013-32-08-00102

Høring - forslag til lov om ændring af hundeloven - samt forslag til ændring af mark- og vejfredsloven

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkninger til ”HØRING - forslag til lov om ændring af hundeloven - samt forslag til ændring af mark- og vejfredsloven”.

Vedrørende § 3b i ændringsforslaget til lov om hunde, finder Rådet, at ordet ”glubske” bør præciseres. Rådet finder, at politiet skal give tilladelse såfremt blot én løsgående ”glubsk” hund anvendes til bevogtning af pladser. Dette vurderes ud fra betydningen af ordet ”glubsk” - ”stærkt tilbøjelig til at angribe eller bide” – dvs. der er altså tale om hunde, hvor risikoen for skambid er større end normalt.

Vedrørende § 5 stk. 4, skal Rådet gøre opmærksom på, at hunden også skal have adgang til frisk drikkevand. Det fremgår af § 6 b i den nugældende hundelov (LBK nr. 254 af 08/03/2013):

§ 6 b. Politiet kan beslutte at anbringe hunden i pension, indtil der er truffet afgørelse § 1b, stk. 1, eller § 6, stk. 2, nr. 4. eller stk. 4 eller 5, om aflivning af hunden, og hvis der træffes afgørelse om, at hunden skal aflives, indtil afgørelsen kan fuldbyrdes.

Det fremgår af det fremlagte ændringsforslags baggrundsbemærkninger, at denne bestemmelse opretholdes.

Det fremgår af det fremlagte ændringsforslag:

I § 6 a indsættes som stk. 3.:

”Stk. 3. Når der, inden der træffes afgørelse om aflivning af hunden i medfør af § 6, stk. 5, foretages en hundesagkyndig undersøgelse jf. § 6 a, stk. 1 og stk. 2, skal omstændighederne omkring bidepisoden indgå i undersøgelsen.”

Det fremgik af Høring i Fødevarerudvalget om Hundeloven i Landstingssalen d. 2. oktober 2013 kl. 10.00 – 13.00, at hunde, der er anbragt i pension eller internat i medfør af ovennævnte § 6 b i nogle tilfælde oplever ventetider på uger eller måneder, inden en afgørelse bliver truffet.

Det fremgik ligeledes, at den type ophold i pension eller i internat kan foregå med meget lidt eller ingen menneskelig kontakt.

Rådet vil påpege risikoen for, at en hundesagkyndig undersøgelse af hundens adfærd bliver misvisende, hvis den udføres efter mange ugers eller måneders ophold i bur med ringe eller ingen menneskelig kontakt sammenlignet med en hundesagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, der udføres hurtigt efter hundens anbringelse i pension eller internat.

Hunde, der huses på den ovenfor beskrevne måde i bur med ringe eller ingen menneskelig kontakt, er ikke behandlet omsorgsfuldt, og de er ikke huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens § 2.

Rådet vil således opfordre til, at en revision af hundeloven kommer til at tage højde for ovenstående problematik ved bl. a. at indeholde en forpligtelse for myndighederne til at få foretaget den hundesagkyndige undersøgelse så hurtigt som muligt, dvs. i løbet af få dage, jf. forslaget § 6 a, stk. 3.

Rådet vil ligeledes opfordre til, at det tilsikres, at hundenes ophold i pension eller internat i ventetiden på en afgørelse foregår under opfyldelse af dyreværnslovens bestemmelser.

Endelig opfordrer Rådet til, at den videnskabelige dokumentation, der ligger til grund for listen over forbudte racer følges nøje. Der bør endvidere fastsættes en bestemmelse om revision af listen med henblik på en vurdering af, om det fortsat er relevant at bibeholde samtlige racer på listen.

Det Veterinære Sundhedsråd havde ingen kommentarer til høringen vedrørende Mark- og Vejfredsloven.

Afgørelse:

[Hundeloven](#). Efterfølgende samlet i [lovbekendtgørelse](#).

[Mark og Vejfredsloven](#)

2013-32-08-00101

Høring over forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr

Rådet havde ingen bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

[Lov om ændring af lov om hold af dyr](#)

2013-32-08-00099

Høring - Forslag til ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte

Det veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til høringen:

I §5 stk 1, er det anført: "*Hvis dyrene er opstaldet i grupper, kan enkelte dyr, som er aggressive, er blevet angrebet af andre svin eller er syge eller skadede, dog opstaldes midlertidigt i individuelle stier eller aflastningsstier.*"

Rådet finder at det i loven skal sikres at syge eller tilskadekomne svin skal opstaldes i sygestier.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse af lov om indendørs hold af gylte, goldsøer og drægtige søer](#)

2013-32-08-00098

Høring over udkast til forslag om harmoniseret resistens overvågning i EU

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til høringen:

Rådet finder med hensyn til sampling, at dyr (animalske biprodukter til undervisning og forskning), samt paragraf 3 foder (egne dyr og materiale fra ikke autoriserede slagtesteder, f. Eks. Zoo), bør undtages.

Afgørelse:

[Kommissionens gennemførelsesafgørelse om overvågning og rapportering af antimikrobiel resistens hos zoonotiske og kommensale bakterier](#)

2013-32-08-00097

Høring om ændring af bilaget til direktiv 2008/38 om udarbejdelse af en liste over anvendelsesområder for foder med særlige ernæringsformål

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til høringen:

Rådet finder forslaget til ændringen positiv. Rådet finder dog, at der i visse situationer hvor foder med særlig høj/lavt indhold af stoffer, som led i terapi, hvor det kan være helseskadeligt, kan opstå dyreværnskritisable situationer. Rådet finder, at det bør overvejes at sådan foder kun må sælges på apotek og efter recept.

Afgørelse:

Der forelå intet nyt vedrørende afgørelse ved redaktionens ophør.

2013-32-08-00096

Høring over forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på anvendelsen af fødevarer- og foderstoflovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed, planteformeringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til høringen:

Rådet finder tiltaget med dette forslag positivt.

Rådet kunne ønske sig en mere fleksibel håndtering af animalske biprodukter.

For nuværende og med dette forslag, så er alle døde dyr eller dele af dyr (hvad enten disse er hvirvelløse dyr eller hvirveldyr) at betragte som animalske biprodukter, såfremt de anvendes i undervisning og forskning.

I og med, at der på nuværende tidspunkt findes omfattende regelsæt for arbejdsmiljø og studiemiljø, så virker det meget bureaukratisk og yderligere administrationsskabende at Fødevarestyrelsen skal godkende brug af døde dyr og dele fra dyr i undervisning og forskning på folkeskoler, gymnasier, erhvervsuddannelse, erhvervsakademiuddannelser, professionshøjskoler, universiteter, privat dyrlægepraksis mv.

Rådet finder under henvisning til artikel 25 stk. 1 i det fremsendte forslag, at såfremt animalske biprodukter skal anvendes i undervisning og/eller forskning ved offentlige undervisnings og/eller forskningsinstitutioner, så delegeres kontrollen automatisk til lederen af uddannelsen.

Afgørelse:

Man er fortsat i gang med arbejdet på baggrund af høringssvarene.

2013-32-08-00093

Høring - kapitler om dyrevelfærd til OIE's Terrestrial Animal Health Code

Det Veterinære Sundhedsråd har ingen bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

Høringssvarene danner samlet set grundlag for mandat for input til drøftelserne på koordineringsmøderne i EU.

2013-32-08-00092

Høring over udkast til Bekendtgørelse om forretningsorden for Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer

I udkast til bekendtgørelsen om forretningsorden for Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer fremgår det af § 2, stk. 3 at ”udvalget skal udveksle oplysninger om dyrevelfærdsorganers virksomhed og projektevaluering i forbindelse med dyreforsøg og udveksle praksis indenfor unionen.” Rådet finder det bør præciseres med hvem der skal udveksles oplysninger.

Rådet har ikke yderligere kommentarer til høringen.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om forretningsorden for Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer](#)

2013-20-08-00091

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr

Det Veterinære Sundhedsråd hilser forslaget velkomment og har ingen yderligere bemærkninger til høringen.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr](#)

2013-20-08-00088

Høring over ændring af bekendtgørelse om uddannelse af personer der beskæftiger sig med aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter

Det Veterinære Sundhedsråd har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Afgørelse:

[Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om uddannelse af personer der beskæftiger sig med aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter på slagteri](#)

2013-20-08-00087

Høring over forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin

Det Veterinære Sundhedsråd har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Afgørelse:

[Lov om ændring af lov om udendørs hold af svin](#)

8 Andre sager

2013-32-09-00032

Fødearestyrelsen modtog en henvendelse fra Landbrug og Fødevarer, Kvæg, og fra Økologisk Landsforening vedrørende tolkning af Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets reviderede fællesudtalelse af 8. november 2012 om hold af dyr der går ude hele døgnet i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, idet man bl.a. fandt at Rådernes udtalelse havde medført en ændret kontrolpraksis på området.

Fødearestyrelsen har foranlediget heraf videresendt henvendelserne til Det Veterinære Sundhedsråd og bedt om, at Rådet i samarbejde med Dyreværnsrådet behandler henvendelserne.

Rådene udtalte:

Spørgsmål 1:

Vedrørende tolkningen af forudsætningen: *At de naturlige forhold er af en sådan beskaffenhed, at der kan ydes dyrene en beskyttelse, der i vidt omfang svarer til den beskyttelse, som et læskur eller en bygning vil kunne give, for at kunne holde udegående dyr uden læskur om vinteren og i perioder med vinterlignende vejr anført i den reviderede fællesudtalelse.*

Svar ad 1:

Beskrivelsen af, hvilken beskaffenhed de naturlige forhold skal opfylde for at kreaturer må gå ude hele døgnet om vinteren og i perioder med vinterlignende forhold uden adgang til læskur, afviger ikke i den nye udtalelse fra den tolkning Rådene tidligere har lagt til grund. Der har således også i den gamle udtalelse været krav om adgang til et tørt leje og en beplantning, som yder en høj grad af både læ og beskyttelse mod nedbør ligesom området skulle have en særlig veldrænet bund. Disse krav er således ikke ændret.

Der er i den nye udtalelse af 8. november 2012 anført en mere detaljeret beskrivelse af, hvilke naturlige forhold, der skal være til stede for at kravet om læskur kan fraviges. Det er Rådernes vurdering, at denne mere detaljerede angivelse stemmer overens med den praksis, som Fødearestyrelsen hidtil har anvendt ved deres kontroller i praksis på grundlag af den gamle udtalelse, så heller ikke denne højere detaljeringsgrad giver anledning til en ændret vurdering af forhold, der skal være til stede for at en afvigelse fra kravet om skur eller bygning kan ske.

Der er en forskel i ordlyd mellem den tidligere udtalelse og den nye vedrørende oplysningen af kravene, hvor der i den tidligere udtalelse anførtes, at fravigelse af kravet om læskur kunne ske, hvis de arealer, som dyrene holdes på, havde en beplantning, som yder en høj grad af beskyttelse mod nedbør og har en særligt veldrænet bund, medens der i den nye udtalelse anføres, at de naturlige forhold skal være af en sådan beskaffenhed, at der kan ydes dyrene en beskyttelse, der i vidt omfang svarer til den beskyttelse, som et læskur eller en bygning ville kunne give.

Rådet finder ikke, at denne forskel i ordlyd giver anledning til en ændret vurdering af forholdene.

Det er Rådernes opfattelse, at den eneste praktiske ændring vedrørende kvæg i udtalelserne er, at muligheden for at fravige kravet om adgang til et læskur eller en bygning i den nye udtalelse af 8. november 2012 om hold af dyr der går ude i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr er lempet fra udelukkende at være til stede for 4 kvægracer til nu at være til stede for alle kvægracer.

De betingelser som arealer og det enkelte dyr skal opfylde er uændrede.

Spørgsmål 2:

Vedrørende tolkningen af forudsætningen: *Det bemærkes, at der efter rådernes opfattelse alene findes ganske få steder i Danmark, hvor de naturlige forhold er af en sådan beskaffenhed, at dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr vil kunne holdes ude i mere end 12 timer om dagen uden adgang til læskur eller bygning.*

Svar ad 2:

Ved læsning af bemærkningerne i skrivelserne fra Økologisk Landsforening og Landbrug og Fødevarer, Kvæg, kunne man få det indtryk, at der med den nye udtalelse af 8. november 2012 var sket en skærpelse af kravene til en evt. fravigelse af kravet om læskur. Dette finder Rådene jævnfør svar ad 1 ikke er tilfældet. Det er således Rådenes uændrede opfattelse, at der ikke er mange steder, hvor de naturgivne forhold har en sådan karakter, at alle kravene for fravigelse af kravet om adgang til et skur eller en bygning om vinteren kan opfyldes. Dette forhold er således ikke ændret.

Spørgsmål 3:

Har Rådene i øvrigt bemærkninger i forbindelse med tolkningen af de 2 anførte formuleringer.

Svar ad 3:

Nej.

9 Fødevarestyrelsens sager

9.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende heste

2013-15-2930-00903

Skrivelse af 23. januar 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Politiet kørte 4. november 2012 til en mark efter en anmeldelse om, at der gik 3 heste i vand på marken.

Spørgsmål 1:

Vedlagt sendes akterne i sagen mod besætningsejer, idet Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse foreligger en overtrædelse af dyreværnsloven, herunder særligt, hvorvidt der er tale om "vinterperiode" eller "vinterlignende vejr", ligesom der anmodes om udtalelse om evt. overtrædelse af dyreværnsloven, såfremt der ikke er tale om vinterperiode eller vinterlignende vejr. Såfremt der er tale om overtrædelse af dyreværnsloven, anmodes om udtalelse om, hvorvidt der foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling af hestene.

Svar ad 1:

Fødevarestyrelsen skal indledningsvis henlede opmærksomheden på, at styrelsen ikke besvarer spørgsmål, der lægger op til en stillingtagen til om sigtede, kan anses for skyldig i bestemte lovovertrædelser, jf. vejledning til bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for DVS og FVST.

Det fremgår af politirapporten, at området hvor hestene befandt sig bestod af lavtliggende engarealer der mod syd stødte op til en å. Politiet skønnede, at ca. 90 % af arealet var oversvømmet i større eller mindre grad, idet åen var gået over sine bredder. Oversvømmelsen skyldtes store regnmængder i dagene forud, hvorved vand inde fra landet blev presset ud gennem åen. Hestene havde derfor ikke mulighed for at græsse i disse områder. De 3 heste stod på et ca. 15 x 15 m stort højtliggende areal, hvor de kunne græsse. Hestene var af en stor race med kort pels. Deres huld var normalt.

Der sås intet læskur, tørt leje eller adgang til rent vand ud over vandet fra åen. Da politiet besøgte arealet på ny 2 dage senere var vandstanden sunket væsentligt og åbrinkerne var blotlagt, men politiet vurderede, at området var sumpet efter oversvømmelsen.

Det fremgår af de medsendte fotos, at der ved adgangen til marken befandt sig et område afgrænset af levende hegn på den ene side og lav bebyggelse på den anden, hvor hestene iflg. ejeren havde læmøjlighed. Det fremgår ikke af sagsakterne om også dette område var oversvømmet d. 4. november.

De arealer, som dyr, der er udegående hele døgnet, opholder sig på i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, skal i størrelsen være afpasset efter antallet af dyr samt være så store, at der altid er græsdækkede arealer, som dyrene ikke har trådt op.

Desuden skal dyr, der er udegående hele døgnet i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidigt kan hvile på et tørt, strøet leje.

Månederne december, januar og februar skal iflg. Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd forstås som "vinterperiode". Efter rådernes opfattelse er der i månederne november og marts ofte vinterlignende vejr, men der kan dog også efter rådernes opfattelse tidligere på efteråret samt i forårsperioden forekomme perioder med vinterlignende vejr.

Da sagsakterne ikke indeholder en beskrivelse af de lokale vejrforhold er det ikke muligt for Fødevarestyrelsen, at udtale sig om hvorvidt der på det pågældende tidspunkt var tale om vinterlignende vejr.

Lægges sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hestene har været udsat for en grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe under oversvømmelsen, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen har imidlertid på det foreliggende grundlag ikke mulighed for med nogen grad af sikkerhed, at vurdere graden af en evt. uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra styrelsens side?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets fællesudtalelse om hold af dyr der går ude hele døgnet i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr af 8. november 2012.

Afgørelse:

Tiltalte modtog bøde på 2.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00976

Skrivelse af 22. maj 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En praktiserende dyrlæge blev tilkaldt til en adresse for at aflive en hest. Hesten befandt sig i en lille fold, hvor der gik mange heste, hvoraf flere var underernærede og led af dermatophilose. Det fremgår af de vedlagte fotos at folden var nedslidt, våd og oprådt. Dyrlægen anmeldte forholdet til politiet.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om at vurdere, om der efter Styrelsens opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller eventuel mishandling af dyr i den konkrete sag.

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at hesten lå på folden i et mudderhul. Den var stærkt underernæret og afkølet og den havde svær dermatophilose (hudbetændelse) og var svækket. Hesten blev straks aflivet.

Der var drikkevand til rådighed på folden. Der var et mindre læskur på ca. 3 x 4 m, hvilket ikke tillod alle hestene samtidig at stå i læ eller ligge på et tørt leje. Der var ej heller mulighed for at isolere de syge dyr fra de raske.

Ved nærmere eftersyn viste yderligere 3 heste sig at være svært afmagrede, grænsende til kakektiske, nedstemte og med udtalt dermatophilose samt tykke ben. Disse 3 heste blev ligeledes aflivet i henhold til Dyreværnsloven.

Yderligere 5 heste på ejendommen vurderedes, at være for tynde og de led af varierende grader af dermatophilose. Dyrlægen anbefalede at disse heste blev grundigt undersøgt og at nødvendig behandling blev iværksat omgående. Desuden blev det anbefalet, at hestene blev flyttet til et sted med bedre opstaldningsmuligheder.

Lægges ovennævnte, samt den medsendte fotodokumentation til grund er det Fødevarestyrelsen opfattelse at hestene i en længere periode ikke har været behandlet omsorgsfuldt, eller huset, fodret, vandet og passet

under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at gå under de beskrevne forhold uden tilstrækkelig fodring og uden at være behandlet for deres sygdomme, således at 3 af hestene var stærkt underernærede og svært afmagrede grænsende til kakektiske har hestene været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 og 3 stk. 1.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Styrelsens side?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-051-00012 (DVS årsberetning 2009) og j.nr. 2007-20-051-00059 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-01007

Skrivelse af 11. juli 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Politiet aflagde 31. januar 2013 på baggrund af en anmeldelse besøg på en ejendom med heste sammen med en dyrlæge fra Fødearestyrelsen.

Spørgsmål 1:

Fødearestyrelsen anmodes om at vurdere om der foreligger uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling af dyr i den foreliggende sag.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring at der fandtes en stor fold mod øst, en fold mod vest, en ladebygning, der blev brugt som stald, samt nogle containere til opbevaring.

På den store fold befandt sig i alt 12 heste. Der var begrænset mængde græs på marken grundet årstiden. Frit på marken stod 3 rundballer pakket ind i plastik (wrappet). Disse var åbnet i toppen, så hestene kunne æde det i ubegrænsede mængder. Kvaliteten af det wrappede græs var ikke egnet til ad libitum fodring af heste. Der var iflg. embedsdyrlægen nærmest tale om ensilage beregnet til fodring af køer.

Klinisk vurdering af hestene i den store fold:

1. Føl født i 2012 af racen varmblod, brunskimlet. Ved inspektion af føllet på afstand sås almenbefindende at være let påvirket. Føllet virkede nedstemt og var uopmærksomt og uinteressert i omgivelserne. Ved nærmere inspektion af føllet fandtes dets øjne matte og indsunkne. Dets pels var udpræget lang (vinterpels), og pelsen var på bagparten og nedad baglårene tilsmudset af gødning som følge af diarré. Alle ribben kunne tydeligt ses gennem pelsen. Nakke, hals, skulder og halerod var fremtrædende, og hoftehjørnerne stak frem. Ved berøring kunne såvel alle ribben som sædebensknogler tydeligt mærkes.

Føllet blev vurderet til at have huldkarakter mellem grad 2 og 3. jf. huldvurdering på heste fra Dyrenes Beskyttelse. Huden var flere steder tør og skællende og med små sår. Embedsdyrlægen vurderede at tilstanden var udviklet over flere uger.

2. 2 brune føl af racen varmblood. Begge født i 2012. Hestene så tilsvarende ud som beskrevet under pkt. 1 - dog havde de to føl ikke tilsmudset bagparti, ligesom de havde lidt mindre fremtrædende nakke, hals, skulder og halerod og hoftehjørner. Huld karakteren blev vurderet til en grad 3. Deres tilstand vurderedes ligeledes at være udviklet over flere uger.

3. En brun åring af racen varmblood født i 2011. Hesten så tilsvarende ud, som de to føl under pkt. 2. Huld karakteren blev her også vurderet til grad 3. Tilstanden vurderedes ligeledes at være udviklet over flere uger.

4. 5 heste, som ved berøring blev vurderet til at have en huld karakter under middel (grad 4).

I den store fold gik yderligere 3 heste, som var i normal foderstand og i vestfolden gik 2 ponyer, begge ligeledes i normal foderstand.

Hestene var om natten opstaldet i velstrøede hestebokse i laden, hvor de blev tildelt halm og roer. I en enkelt boks var en skilleveg defekt, hvilket muligvis kunne forårsage skader på hestene.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hestene beskrevet under pkt. 1 – 4 ved at være fodret utilstrækkeligt så deres foderstand varierede fra under middel til afmagret, har været udsat for betydelig grad af smerte lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra styrelsens side og er der evt. bemærkninger til anklageskriftet?

Svar ad 2:

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-051-00012, supplerende skrivelse af 29. januar, spm. 1 (DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2013-15-2930-01012

Skrivelse af 29. juli 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet aflagde på baggrund af en anmeldelse besøg på en ejendom, hvor der befandt sig flere magre heste. Politiet tilkaldte en praktiserende dyrlæge med henblik på en vurdering af hestenes tilstand.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge X i bilag 1 b tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at besætningsområdet omfattede to staldafsnit bestående af henholdsvis fire bokse og to bokse, herefter benævnt staldafsnit 1 og staldafsnit 2.

I staldafsnit 1 opholdt sig seks heste fordelt i de fire bokse med en ponyvallak alene i en boks, en frieser hingst alene i en anden boks, en varmbloodshoppe med dennes ca. 9 mdr. gamle føl i en tredje boks og en frieser hoppe med dennes ligeledes ca. 9 mdr. gamle føl i en fjerde boks.

I staldafsnit 2 opholdt sig tre heste fordelt i de to bokse, med en stor varmbloodshoppe alene i en boks og en stor varmbloodvallak og en mindre varmbloodshoppe sammen i en anden boks.

Alle bokse fandtes ved dyrlægens besøg tørre og velstrøede, der var foder i form af wrap hør på foderbordet udenfor boksen og der var korn i krybberne. Der fandtes ikke vand i boksene og vandkopperne gav ingen vand.

Ejerens repræsentant fortalte, at vandkopperne var koblet fra pga. fare for frostsprængning og at hestene blev vandet manuelt i baljer med en vandslange dagligt. Der stod såkaldte murebaljer af plastik i boksene, som dog var tomme for vand ved dyrlægens besøg.

Alle hestene blev undersøgt klinisk ved inspektion og palpation af hud og ydre strukturer, temperaturen blev taget og der blev lyttet på hjerte, lunger og bughule. Benene blev befølt og løftet op enkeltvis for at inspicere hovens længde. De to hopper med føl ved siden i stald 1 blev desuden gynækologisk undersøgt og fandtes begge ikke drægtige, mens den store varmbloodshoppe, der gik alene i en boks i stald 2 blev fundet drægtig med et levende foster, skønsmæssigt i 8 drægtigheds måned.

For så vidt angår hestene i stald 1 fandtes ponyen og den unge frieser hingst begge magre, men ikke afmagrede, deres hove var lange og trængte til beskæring, men der var ikke tale om forvoksede hove eller hovdeformiteter. Begge heste fandtes uden sygdomstegn.

For så vidt angår varmbloodshoppen med føl ved siden, fandtes hoppen kakektisk afmagret, dog uden tegn på hungerødem, hovene fandtes lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter. Hoppen fandtes uden sygdomssymptomer i øvrigt. Hoppens føl var magert, størrelsesmæssigt knap alderssvarende, men ikke afmagret, hovene var lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter.

For så vidt angår frieser hoppen med føl ved siden, fandtes hoppen kakektisk afmagret, dog uden tegn på hungerødem. I huden fandtes tegn på ektoparasitter (lus) og hovene fandtes lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter. Hoppens føl fandtes i knap middel huld med blankt og fastsiddende tæt hårlag, hovene var lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter. Føllet fandtes uden sygdomstegn i øvrigt.

For så vidt angår hestene i stald 2 fandtes den store DV hoppe alene i en boks mager men ikke afmagret. I huden fandtes tegn på ektoparasitter (lus) og en bakteriel infektion i hårsækkene (dermatofilose). Hovene fandtes lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter. Denne hoppe fandtes drægtig i ottende måned jf. indledning.

For så vidt angår den lille hoppe i en anden boks fandtes denne mager, men ikke afmagret, i huden fandtes tegn på ektoparasitter (lus) og en bakteriel infektion i hårsækkene (dermatofilose). Hovene fandtes lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter.

For så vidt angår den store vallak i samme boks fandtes denne kakektisk afmagret, dog uden tegn på hungerødem, i huden fandtes tegn på ektoparasitter (lus) samt en bakteriel infektion i hårsækkene (dermatofilose). Hovene fandtes lange, men ikke forvoksede og fri for deformiteter.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte, samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at varmblood-hoppen med føl, frieser hoppen med føl, samt vallakken ved gennem lang tid, at være fodret utilstrækkeligt, således at de fremstod kakektisk afmagrede har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen finder, at de 4 heste, som var magre har været udsat for uforsvarlig behandling.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr 2007-20-051-00059 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 15.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-01033

Skrivelse af 21. august 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Politiet og en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen aflagde på baggrund af en anmeldelse besøg på en ejendom, hvor der befandt sig 2 heste, som var i dårlig foderstand.

Spørgsmål 1:

Jeg anmoder om en udtalelse om, hvorvidt den herved konstaterede adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i en stald med 5 hestebokse var heste i de 2.

I den bageste boks gik en sort vallak af ridehest type. Hesten var i en foderstand langt under middel. Den var så tynd, at huden var spændt ud over knoglerne. Der var ikke noget fedt under huden og muskulaturen var også næsten forsvundet. Hesten var mager. Dens pels var meget dårlig. Den havde delvist skaldede partier og der var tegn på at hesten havde lus.

I boksen ved siden af gik en rød hoppe. Også denne hest var i en foderstand langt under middel og fremstod mager ligesom den sorte vallak. Hverken i stalden eller i nogen af de tilstødende rum var der foder. Der var strøet i de to bokse, men der var ikke muget ud. Sagen var vedlagt 7 fotos af dårlig kvalitet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at de 2 heste har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-051-00007 (DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 3.000 kr.

2013-15-2930-01054

Skrivelse af 20. september 2013 fra Nordjyllands Politi

Politiet aflagde sammen med en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen besøg på en ejendom med heste, foranlediget af en anmeldelse om at der på ejendommen befandt sig en hest med stærkt forvoksede hove.

Spørgsmål 1:

Sagen bedes venligst vurderet om hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der på en fold nordvest for ejendommen gik i alt 5 heste: 3 mørkebrune varmblodsheste og 2 skimlede ponyer. Den ene pony lå ned. Der var tale om en ældre vallak af shetlandsponytype. Ponyens huld var meget under middel med let følbare ribben. Dens pels var lang og tjavset. På ryggen var der nogle større hårløse parlier. Huden i disse områder var rød og skællende. Ponyens hove var meget lange og forvoksede, de var mellem 20 og 30 cm lange, snabelformede og forvredne. Da ponyen blev gennet op, kunne det konstateres, at dens gang var unaturlig, idet den bevægede benene enkeltvis og skridtene var stive og langsomme.

Hesten blev påbudt aflivet straks da embedsdyrlægen vurderede, at hovene ikke kunne rettes op.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hesten ved at gå uden fornøden beskæring i en meget lang periode, således at der havde udviklet sig snabelhove i en grad så den ikke kunne gå normalt, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-051-00062 (DVS årsberetning 2007) samt Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om forvoksede klove eller hove hos produktionsdyr af 20. april 2005.

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2013-15-2930-01067

Skrivelse af 25. november 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Den 22. februar 2012 aflagde NaturErhvervstyrelsen kontrolbesøg på en bedrift, hvor de i bilag 3 og 5 nævnte forhold blev observeret. Der henvises i det hele til disse bilag samt fotos i bilag 6.

Spørgsmål 1:

Såfremt disse observationer, samt sigtedes forklaring til rapport i bilag 2, lægges til grund, skal jeg anmode Fødevarestyrelsen om, at foretage en vurdering af, om de observerede heste har været udsat for uforsvarlig behandling?

I benægtende fald anmodes om en vurdering af, om de observerede heste har været udsat for væsentlig ulempe?

Svar ad 1: Det fremgår af NaturErhvervstyrelsens erklæring, at 2 heste stod opbundet i spiltove. Besættningsejeren oplyste i den forbindelse, at den ene af hestene havde stået opbundet siden aftenen før og den anden hest havde stået opbundet i et par dage.

25 heste, der var på stald under kontrolbesøget, havde, efter besættningsejerens udsagn, ikke været ude af stalden i flere dage. Besættningsejeren oplyste, at de omtalte heste ikke kom ud pga. vejret og det våde føre på markerne, som på grund af voldsom regn var meget sumpede.

Staldforholdene, spiltovenes beskaffenhed og hestenes almentilstand er ikke nærmere beskrevet i NaturErhvervstyrelsens erklæring. Fødevarestyrelsen finder det derfor betænkeligt på det foreliggende grundlag, at udtale sig om en eventuel uforsvarlig behandling af hestene.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Sigtelse imod tiltalte blev opgivet, idet der ikke fandtes at foreligge det til domfældelse fornødne bevis for, at der forelå en overtrædelse af dyreværnsloven.

2013-15-2930-01073

Skrivelse af 12. december 2013 fra Nordjyllands Politi

Politiet og en embedsdyrlæge fra Fødevarestyrelsen aflagde 8. juli 2013 opfølgende besøg i besætning med heste. Ved besøget observerede embedsdyrlægen en brun hoppe, der havde stærkt forvoksede hove. Hesten havde fået forhovene beskåret af en hovbeskærer, som ikke var uddannet beslagsmed. Ud fra ejers forklaring vurderedes det, at beskæringen var sket indenfor de seneste 2 uger.

Hesten blev undersøgt af embedsdyrlægen og en tilkaldt praktiserende dyrlæge, som fandt udpræget smerte-reaktion både under gang og ved visitering af forhovene.

Spørgsmål 1:

Har hesten på baggrund af den foretagne beskæring af de forvoksede forhove og i tiden derefter - frem til den 8. juli 2013 - været udsat for en behandling, der i dyrefaglig henseende har påført den smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægeerklæringerne og de medsendte fotos at hovbeskæringen var blevet foretaget ved at skære de dele af den yderste sidevæg af, der voksede udad. Der var ikke blevet forsøgt at rette op på hovstillingen. Der er tale om en uprofessionel hovbeskæring, det er imidlertid ikke muligt for Fødevarestyrelsen på baggrund af den sparsomme beskrivelse af resultatet af den foretagne beskæring, at vurdere i hvilket omfang denne måtte have bidraget til hestens smerter.

Spørgsmål 2:

Er hesten i tiden fra beskæringen og frem til den 8. juli 2013 behandlet omsorgsfuldt, herunder at den huses, passes og plejes under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer?

Svar ad 2:

Se svar ad 1, samt svar ad 3.

Spørgsmål 3:

Er der i forbindelse med besvarelsen af ovenstående spørgsmål, udvist en adfærd, der i tiden mellem ca. 15. maj 2013 og frem til 8. juli 2013 i dyreværnsmæssig henseende kan karakteriseres som

- a) uforsvarlig adfærd eller
- b) groft uforsvarlig adfærd eller
- c) mishandling?

Svar ad 3:

Det fremgår af erklæringerne fra embedsdyrlægen, at hoppens foderstand var lidt under middel. Baghovene, især den venstre, var forvoksede. Den inderste sidevæg var krum og vokset ind under hoven, så hovene krummede udad; den venstre krummede så meget, at hesten støttede mere på hovens sidevæg end på sålefladen.

Ved besøgets start havde den forbindinger omkring forhovene. Efter at forbindingerne var taget af for hoven, sås det, at begge forhove var vredet stærkt udad. Ved en normal hovstilling kan der, set lige forfra, trækkes en lige linje gennem midtlinjen af forknæ, pibe og kode, der deler hoven i to lige store halvdele. Hos denne hest delte linjen hoven op, så der kun var ca. en femtedel af hoven på indersiden af linjen. Hestens vægt hvilede således mere på sidevæggen end på hovens sål. En så skæv hovstilling fører til en overbelastning af led, ledbånd og seneapparat i hele underbenet.

Hesten bevægede sig kun nødigt. Den stod med stive forben og let understillede bagben, som for at aflaste forbenene. Dens muskulatur på bug, lår og skuldre virkede spændt, bugen var lettere optrukket. Det blev vurderet, at den havde smerter. Når hesten bevægede sig, gik den med små skridt, hvor benene blev flyttet enkeltvis. Bevægelsen var stiv og hesten prøvede, at aflaste forbenene ved at bære mest mulig vægt på bagbenene. Det fremgår af vedlagte videooptagelser, at hesten nødigt bevægede sig og når den gik, skete det med små forsigtige skridt og stiv bevægelse.

Den praktiserende dyrlæge visiterede hovene. Da benet forsøgtes løftet lagde hesten sig hurtigt ned på knæ på modsatte forben. Ved visitering med fingre viste hesten nogen smertereaktion og ved forsigtig visitering med visitertang udløstes en meget kraftige smertereaktion. Hovkvaliteten var meget dårlig, blød og surt lugtende. Pulsen var høj (65). Begge dyrlæger vurderede, at hesten var i konstante smerter og med stor sandsynlighed havde været det i en længere periode. Hesten blev aflivet da det blev vurderet at forandringerne var uhelbredelige.

De afskårne forben blev efterfølgende sendt til obduktion på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Sund, som fandt følgende:

”Ved den patoanatomiske undersøgelse fandtes ydersiden af hovvæggen konkav, med hovvæggen bøjende udad på både højre og venstre forben. Foran på hovene på begge ben var den nederste del af hovvæggen beskåret, således at det yderste lag manglende i et område målende ca. 2 x 5 cm. På indersiden fandtes hovvæggen forvokset i en sådan grad, at den bøjede ca. 3-4 cm ind over sålen på begge forben. Ved sagittal genemsavning fandtes hovbenet normalt placeret på begge ben.

På baggrund af ovenstående observationer kan det fastslås, at der er tale om forvoksede hove på begge forben. Forandringerne har en alder på måneder.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Lægges sagsakterne og de medsendte fotos og videoer til grund, er det Fødevarestyrelsen opfattelse, at hesten ved i adskillige måneder at have gået på stærkt forvoksede hove har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-051-00062 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 10.000 kr. Bøden omfatter flere forhold for overtrædelse af dyreværnsloven.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

De tiltalte skulle betale sagsomkostningerne.

2013-15-2930-01048

Skrivelse af 16. oktober fra Midt- og Vestjyllands Politi

8. november 2012 aflagde politiet efter en anmeldelse besøg på en ejendom med heste sammen med en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen (A) samt en praktiserende hestedyrlæge (B). 12. november 2012 aflagde endnu en praktiserende hestedyrlæge (C) besøg i besætningen. På ejendommen befandt sig 8. november i alt 57 heste, ejet af 2 forskellige personer. Iflg. erklæring fra dyrlæge C befandt der sig 12. november 61 heste på ejendommen. De 2 ejeres heste gik under samme forhold, dels i en staldbygning og dels udendørs i nogle folde.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden udvist af henholdsvis ejer A og ejer B.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge A i bilagene 15 og 16 tiltrædes? Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Vi skal indledningsvis henlede opmærksomheden på, at Fødevarestyrelsen ikke besvarer spørgsmål der lægger op til en bevismæssig vurdering.

Dyrlæge A har udarbejdet 2 erklæringer med udgangspunkt i de angivelige ejerforhold. Iflg. erklæringerne befandt der sig i stalden i alt 13 heste, heraf 12 i bokse samt et utriveligt føl på staldgangen. Desuden en hoppe som forinden var aflivet af dyrlæge B.

Det fremgår af dyrlæge Bs erklæring, at denne hoppe ved hans ankomst fandtes liggende på staldgangen i brystleje ude af stand til at rejse sig. Anmelder oplyste, at hesten var kravlet 10-12 m fra en boks frem til stedet hvor den fandtes ved besøget.

Hesten var ekstremt afmagret, vurderet til huldkarakter 1-2 på Hennekes 9 trins skala. Hesten havde gødningskager på nedre del af kroppen og på lår, der sås desuden adskillige hudlæsioner på både forben, bagben og brystben. Hudlæsionerne virkede friske og de skønnedes, at være opstået i forbindelse med at hesten var kravlet frem på betongulvet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses,

fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hesten ved at være bragt i den beskrevne tilstand har været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Iflg. dyrlæge C's erklæring var der 10 bokse til de 12 heste, således at der i to bokse stod to heste i hver (henholdsvis to små ponyer og en pony og et tinkerføl). Der var adgang til vand i alle bokse, enten vandkop eller en spand med vand og alle heste havde helsædsensilage i boksen. Der trængte til at blive muget ud i alle boksene.

Iflg. dyrlæge A's erklæringer fandtes 2 af de opstaldede heste samt en shetlandspony meget magre og en hest manglede hovpleje.

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at de magre heste og hesten, som manglede hovpleje ikke er fordret og passet i overensstemmelse med deres behov.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Foldene som de i alt 44 udegående heste gik på var meget våde og mudrede. På hver fold stod en åbnet balle med helsædsensilage. Specielt omkring ballerene med ensilage var jorden oprådt, og her var flere steder ca. 20 cm dybt lag mudder. De fleste heste stod samlet omkring disse baller. 15 heste gik på en fold, hvor der var placeret et læskur. Dette læskur gav ikke mulighed for at ligge tørt, da bunden var ren mudder. De øvrige heste havde ikke mulighed for at søge ly, og det var ikke muligt for hestene, at ligge på et tørt leje.

Dyrlæge A vurderede, at 9 af hestene var magre og 4 afmagrede. Enkelte havde diarre, flere trængte til beskæring, men ingen vurderedes at have voldsomt forvoksede hove. En hest, som ikke kunne indfanges, var halt.

Lægges ovennævnte og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hestene ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Ved at befinde sig udendørs hele døgnet i en periode med risiko for vinterlignede vejr på optrådte folde, uden adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidig kunne hvile på et tørt, strøet leje og uden tilstrækkeligt opsyn, således at flere heste var blevet magre/afmagrede, en hest havde udviklet hhv. halthed og andre diarre, har de været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-051-00033 og 2011-20-051-00026, supplerende spørgsmål 1 (DVS årsberetning 2010 - 2011) samt Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets skrivelse til Justitsministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om udendørs hold af dyr i vinterperioden af 7. december 2011.

Afgørelse:

Tiltalte skal betale en bøde på 30.000 kr.

Der er ved bødens fastsættelse taget hensyn til tiltaltes personlige forhold, herunder at tiltalte nu alene modtager efterløn og ikke længere beskæftiger sig med heste.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 14 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

9.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg

2013-15-2930-00908

Skrivelse af 12. februar 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Politiet kørte 11. december 2012 til en mark efter en anmeldelse om, at der på marken gik 15 - 20 kreaturer, som ikke havde mulighed for at søge læ, og ikke havde adgang til foder.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Styrelsens opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller eventuel mishandling af dyr i den konkrete sag.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at politiet ved ankomst til adressen fandt 6 sortbrogede kreaturer der befandt sig udenfor på en mark under åben himmel. Der var 12 graders frost og der lå ca. 20 cm sne på marken hvor kreaturerne befandt sig. De havde ikke mulighed for at søge læ og de havde ikke adgang til foder eller frisk vand.

Politiet kørte herefter til den ejendom hvor ejeren af kreaturerne boede. Her observerede de, at der stod flere kreaturer i en stald på adressen. Forholdene for disse kreaturer var efter politiets opfattelse ringe, idet der i længere tid ikke var blevet muget ud. Kreaturerne havde begrænset adgang til foder (der var halm på jorden som de lå/trådte i), og umiddelbart ingen adgang til frisk vand. Flere af kreaturerne virkede også underernærede.

Politiet besøgte dagen efter igen ejendommen. Det fremgår af politi rapporten, at der i en løsdriftsstald var indrettet en hvileafdeling, hvor der er dybstrøelse. Fra denne hvileafdeling havde køerne adgang til et foderbord, hvor de havde adgang til vand og foder. I den ene side af en maskinhal var der indrettet et område med løse dyr i dybstrøelse.

I den gamle bindestald gik mange kalve men også køer. Nogle kalve gik løse og andre gik i bokse. I en boks i den sydlige side af stalden var der 2-3 kvier, som iflg. politirapporten var meget tynde, og der var også en enkelt ko, som var under middel i huld. Der var mulighed for at dyrene kunne finde tørt leje i denne stald, men det var en rodet stald. I løsdriftsstalden gik der ca. 50 køer. Alle køer med undtagelse af en gik i hvileafdelingen. Hvileafdelingen var ikke strøet optimalt, men lejerne var nogenlunde tørre. Vandet i vandingsautomaten var frosset. Der var fint græsensilage på foderbordet. Køerne var rolige og huldet var i orden.

I ungdyrstalden var der ca. 20 kvier. Her var der ligeledes dybstrøelse. Vandet var ligeledes frosset her. I hallen gik der ligeledes ca. 30 kvier i dybstrøelse, som var helt nystrøet halm. Der var pt. ingen vand og foder ved dyrene.

Besætningsejeren forklarede, at han havde været syg de sidste 14 dage, og at broderen havde problemer med en ankel, som han i næste uge skulle have opereret. Dette var forklaringen på, at de ikke havde fået alle dyrene ind inden vinter og på, at de var lidt bagefter i staldene med hensyn til oprydning/rengøring og mærkning af kalve. Samtidig havde vinteren nu sat ind med ekstrem frost (10-15 minus grader).

Han forklarede, at han samme morgen havde haft store problemer med malkeanlægget på grund af frostvejr, og derfor havde han ikke strøet dyrene endnu i hvileafdelingen og i ungdyrstalden. Frosten havde ligeledes bevirket, at han nu skulle i gang med at tømme vand op til dyrene.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Desuden skal dyr, der er udegående hele døgnet i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidigt kan hvile på et tørt, strøet leje.

Lægges det til grund at de 6 kreaturer på marken har gået ude hele døgnet under de beskrevne forhold uden adgang til læ og tørt leje er det Fødearestyrelsen opfattelse, at de har været udsat for lidelse angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Hvad angår kreaturerne i stalden finder Fødearestyrelsen det på baggrund af den sparsomme kliniske beskrivelse og den meget uskarpe fotodokumentation ikke muligt at vurdere, om kreaturerne har været udsat for uforsvarlig behandling, eller graden heraf.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra styrelsens side?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-052-00035 (DVS indkommende afgørelser 2012) og Det Veterinære Sundhedsråds og Dyreværnsrådets fællesudtalelse om hold af dyr der går ude hele døgnet i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr af 8. november 2012.

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2013-15-2930-00939

Skrivelse af 2. april 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En ko blev leveret til slagting 30. januar 2013. Efter slagtingen konstaterede embedsdyrlægen, at koen var højdrægtig.

Spørgsmål 1:

Fødearestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af om der forligger en overtrædelse af dyreværnsloven og i så fald anmodes også om en vurdering af uforsvarligheden af de i bilag 5 fremhævede forhold.

Svar ad 1:

Fødearestyrelsen har ikke kompetence til at udtale sig om hvorvidt der er sket overtrædelse af regler i lovgivningen, idet dette beror på juridiske overvejelser.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at koen havde et fuldbåret foster i uterus (livmoderen). Ved nærmere undersøgelse af fosteret konstaterede dyrlægen, at fosteret havde frembrud af fortænderne i undermundten og at pelsen var veludviklet og lang som hos et foster tæt på fødsel. Koen var 18. juni 2012 blevet drægtighedsundersøgt af en inseminør og fundet ikke drægtig.

Fødearestyrelsen finder, at transport af en ko i sidste tiendedel af drægtigheden kan udgøre en belastning for moderdyret. For at vurdere forsvarligheden af en sådan transport er det nødvendigt, at der som grundlag for denne vurdering foreligger kliniske observationer af koens almenbefindende ved ankomsten til slagteriet. Da sådanne observationer ikke foreligger finder Fødearestyrelsen det ikke muligt at vurdere, hvorvidt koen har været udsat for uforsvarlig behandling eller eventuelt grovere uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Fødearestyrelsen anmodes om, at vurdere om koen ved det levende syn fremstod som tydeligvis drægtig, og i givet fald hvordan.

Svar ad 2:

Spørgsmålet lader sig ikke besvare, da sagsakterne ikke ses at indeholde en beskrivelse af koens tilstand ved det levende syn.

Spørgsmål 3:

Fødearestyrelsens bemærkninger til det af landmanden og dyrlægen anførte brev af 13. marts 2012 til Pa. X, Midt- og Vestjyllands Politi.

Svar ad 3:

Fødearestyrelsen har ingen bemærkninger til brevet. I øvrigt henvises til spørgsmål 2.

Spørgsmål 4:

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødearestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødearestyrelsens svar.

Svar ad 4:

Fødearestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-052-00190 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 7.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-01000

Skrivelse af 25. juni 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Politiet besøgte sammen med en dyrlæge fra Fødearestyrelsen en ejendom med kvæg, hvor der på en mark befandt sig en ko, som ikke kunne rejse sig. Ejeren oplyste, at koen havde kælvet 14 dage forinden. Den var ikke rigtigt kommet til hæfterne efter kælvningen og havde i de sidste 2 dage haft svært ved at rejse sig.

Spørgsmål 1:

Fødearestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller evt. mishandling af koen, og hvorvidt der efter styrelsens opfattelse bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at koen var afmagret, med indfaldne øjne, tydeligt erkendelige knoglestrukturer på hele kroppen, ryg, hofte, skulder og sider. Desuden var den stærkt dehydreret, hvilket blev konstateret ved nedsat hudelasticitet, og den var meget slinger ved forsøg på at rejse sig.

Lægges ovennævnte til grund, er det Fødearestyrelsens opfattelse, at der for længst burde have været tilkaldt dyrlæge til koen med henblik på behandling eller om nødvendigt aflivning. Ved at være fastliggende i 2 dage uden mulighed for at rejse sig har koen været udsat for betydelig grad af smerte lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmålet om evt. rettighedsfrakendelse beror på en juridisk vurdering, som henhører under retten.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra styrelsens side?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2010-20-052-00031 (DVS årsberetning 2010 – 2011, spørgsmål 1.).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 7.500 kr.

2013-15-2930-01009

Skrivelse af 26. juli 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet og Fødearestyrelsen gennemførte et kontrolbesøg på en ejendom, hvor der i en ældre stald med bokse med fuldspaltegulv befandt sig 67 Hereford kreaturer, heraf 14 ungmokreaturer.

På en græsmark nord for ejendommen gik yderligere et antal kreaturer.

Spørgsmål 1:

Fødearestyrelsen anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen, som beskrevet i bilag 2 af embedsdyrlæge X, tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødearestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødearestyrelsens svar.

Svar ad 1:

1. Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i stalden lå en kvie på spalterne ude af stand til at rejse sig. Kvien var opstaldet i en fuldspalteboks sammen med 2 urolige ungmokreaturer og der var ikke mulighed for aflastning på et blødt leje.

Undersøgelse af kvienes lemmer viste ingen tegn på benbrud, betændelse eller andre tydelige årsager til, at den ikke kunne rejse sig. Kvien var kold på ben, ryg, ører og hale som tegn på en choktilstand, hvor kredsløbet er påvirket således at blodcirkulationen er nedsat i disse perifere væv for at prioritere kroppens livsvigtige organer. Kropstemperaturen blev målt til 36,9 grader, hvor kvægs normale temperatur er 38,5 grader.

Kvien havde tydelige tegn på væskemangel med let indsunkne øjne og huden var helt uden normal elasticitet. Ved at udtrække en hudfold på halsen af kvien, en anvendt klinisk undersøgelsesmetode for at vurdere graden af væskemangel, blev folden stående uden at trække sig tilbage, som tegn på, at kvien led af alvorlig væskemangel.

Kvien var meget afmagret med fremtrædende og synlige knogler på ryg, hofter, ribben og skulderblad gennem en pjusket og usigneret pels. Kvien lå og skar tænder, hvilket kunne tyde på ubehag.

I foderkrybben lå lidt halm. Kvien var ikke i stand til at nå hverken foderkrybbe eller drikkekop og der var ikke sat vand hen til den i boksen. Da den ved tilsynet fik tilbudt vand i spand, drak den ca. 30 liter.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte, samt de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at kvien ved at være fodret og vandet utilstrækkeligt, således at den fremstod afmagret og alvorligt dehydreret har været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere behandlingen af kvien som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

2. I en anden fuldspalteboks gik tre ungkreaturer, hvoraf de to var meget afmagrede med tydeligt fremtrædende knogler på ryg, hofter og sædeben, ribben og skulderblad. Huden sad tæt til rygknogler, skulder- hale- og bækkenparti som tegn på manglende fedtvæv under huden og den samtidigt manglende muskelfylde omkring skulder, ryg, bækken og haleparti tyder på, at kvierne har været nødt til at nedbryde muskelfvæv for at få tilstrækkelig energi. Begge kvier havde desuden et stort hoved i forhold til kroppen; alt sammen som tegn på lang tids underernæring.

Den anden kvie stod med opkneben bug og meget krum ryg, hvilket oftest er tegn på smerter.

Begge kvier havde hudafskrabbinger med små, indtørrede sår på hoftehjørnerne. Disse sår kan skyldes trykninger fra et hårdt underlag (betongulv). Derudover havde begge kvier mange hårløse partier over hele kroppen sandsynligvis som tegn på ektoparasitter (utøj), fx lus.

Foderkrybberne og staldgangen var tomme for foder på nær 3 kartofler, der var indsmurt i gødning.

Ingen af dyrene havde mulighed for et blødt leje trods deres meget afmagrede tilstand.

Lægges ovennævnte, samt den medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at de 2 kvier har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

3. På marken, hvor der gik en større flok Hereford kreaturer (ca. 50 stk.) konstateredes en ko med lange og meget forvoksede bagklove (snabelsko). Koen havde en ændret benstilling og en besværet gang, da den måtte løfte bagbenene ekstra højt for at kunne afvikle klovene fra underlaget.

På marken gik ligeledes en mager kvie/ko med en stor sort misvækst på ca. 15-20 x ca. 10-12 cm, der hang ned fra yveret. Yveret var spændt og rødt i højre side, hvilket kan ses hos nykælvare med ødem (væskeansamling), men også kan skyldes yverbetændelse.

Det var ikke muligt at komme tæt på dyret for nærmere undersøgelse af yveret og for at vurdere om dyret var sygt og behandlingskrævende.

Lægges ovennævnte, samt den medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at koen ved at gå med stærkt forvoksede bagklove har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Det er ikke muligt for Fødevarestyrelsen, at vurdere graden af en evt. uforsvarlig behandling af kvien på grundlag af embedsdyrlægens beskrivelse og de medsendte fotos.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2008-20-052-00205 (DVS årsberetning 2008).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-01062

Skrivelse af 12. november 2013 fra Fyns Politi

Der henvises til Deres brev af 12. november 2013 vedrørende en sag om mulig vanrøgt af kvæg. Sagen er fremsendt med anmodning om Fødevarestyrelsens udtalelse om mulig overtrædelse af lovgivningen samt om forsvarligheden af det beskrevne forhold.

Fødevarestyrelsens besvarer ikke spørgsmål, der lægger op til en vurdering af om der er tale om bestemte lovovertrædelser, jf. vejledning om bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen af 10-06-2005.

Beskrivelsen af kreaturerne tilstand er meget sparsom og det fremgår ikke af de medsendte fotos i hvilket grad kreaturerne klove var forvoksede.

Det er derfor ikke muligt for Fødevarestyrelsen, at vurdere graden af en evt. uforsvarlig behandling på det foreliggende grundlag.

Afgørelse:

Sigtelse blev opgivet, da tiltalte ikke forventedes at blive fundet skyldig i overtrædelse af dyreværnsloven.

2013-15-2930-01063

Skrivelse af 13. november 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Politiet aflagde søndag 10. februar 2013 sammen med en tilkaldt vagtdyrlæge fra Fødevarestyrelsen besøg på en ejendom med kvæg, hvor der blev konstateret flere dyreværnsmessigt kritisable forhold. Den følgende dag gennemførte politiet og Fødevarestyrelsen en nøjere gennemgang af besætningen.

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene i X's besætning af kvæg den 10. og 11. februar 2013 var som beskrevet i afhøringsrapport af Y, jf. bilag 5-8 og efterfølgende mail af 14. februar 2013, jf. bilag 5-9 samt Fødevarestyrelsens besigtigelse af kvægbesætningen den 11. februar 2013, jf. sagens bilag 5-10, samt tilhørende fotodokumentation i bilag 5-3 og 5-5, kan de da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at tilsynet startede i en halvåben dybstrøelsesstald hvor der i den ene side var tre sektioner med kreaturer. Ingen dyr var afhornede.

I første sektion gik en mager ko med en kalv. Koen havde adgang til vand i en spand. I de 2 sidste sektioner gik 2 hhv. 3 kvier.

På fodergangen lå fuldfoder, bestående af snittet halm iblandet pektin ejeren oplyste, at hvert dyr derudover fik tildelt 2-3 kg korn (hvede og byg) dagligt. Dyrene fik efter det oplyste hverken vitaminer eller mineraler.

Samme fodring fik dyrene i den modstående dybstrøelsesafdeling. Her gik der henholdsvis 5 hundyr og en løbetyr, 4 hundyr og 6 hundyr + 2 spædkalve.

Der var udlagt frisk halm oven på dybstrøelsen, som var så fugtig, at dyrene trådte igennem, og havde svært ved at få løftet benene fri.

I flere af vandkopperne var vandet i nattens løb frosset til is. Besætningsejeren oplyste, at han havde været i gang med at prøve at få tøet vandforsyningen. Derudover vandede han dyrene med slange i et kar.

I midten af bygningen var der 3 sektioner, hvor der gik hhv. 4 tyre, 4 kvier samt en kvie. I sektionen hos den enlige kvie lå en død kvie, der efter ejerens oplysning havde været død i 8-10 dage. Hun var angiveligt død efter at have siddet fast ved hornene i forværket.

De fleste af kreaturerne var i foderstand langt under middel, nærmest afmagrede. 2 dyr var ekstremt magre.

I den ene ende af bygningen fandtes en spaltegulvsstald med sengebåse. Her gik 8 kreaturer (hundyr), der havde adgang til samme foder som de øvrige dyr. Der fandtes rindende vand i et af drikkekarrene. De øvrige drikkekar var tilfrosne. I den ene side af spaltegulvsstalden var spaltegulvsarealet fyldt af gødning i 15-20 cm's højde. Gødningen var mere eller mindre frosset. Lejearealerne i sengebåsene var nogenlunde fri for gødning og dækket af gummimåtter. Ved drikkekarrene var vandet flydt over, og der var is på betonspalterne.

I den fjerneste ende af stalden lå et dødt kreatur. Dyret var næsten dækket af gødning, men på bækkenpartiet kunne ses, at dyret havde været afmagret, idet knoglerne sås tydeligt under huden. Øjnene var sunket dybt ind i øjenhulerne og knapt synlige. Dyret havde formentlig været dødt i flere uger.

Ca. midt i stalden mod ydervæggen lå et dødt kreatur, delvist dækket af sne. Dyret sad fastklemt ved hoftehjørnerne mellem en tagbærende jernsøjle og et tykt lodret jernrør, der var en del af forværket i sengebåsene. Dyr lægen anslog at dyret havde været dødt i 1-2 uger. Det lå i brystleje.

I en sengebås lå to døde spædkalve. Kalvene havde været døde i længere tid. Øjnene var næsten tørret helt bort, og huden var pergamentagtig tør, delvist hårløs. Ejeren oplyste, at kalvene havde været født levende, og at de måske var døde af mangel på råmælk.

På spaltegulvet lå enkelte gødningsdækkede knoglerester fra et kreatur.

I enden af stalden mod dybstrøelsesafdelingen var spaltegulvet dækket af 10-15 cm tykt lag gødning. Der lå også en del gødning i sengebåsene. I samme staldområde fandtes en mekanisk foderanordning, hvori der lå fuldfoder af snittet halm og pektin.

Udenfor staldområdet lå 3 døde dyr. Dyrene var magre. To af dyrene så ud til at have været døde i længere tid, mens et ungdyr virkede friskere.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at dyrene ikke har været fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov. De har herved været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Såfremt det kan lægges til grund at et eller flere af de døde dyr i spaltegulvsstalden var døde af sult og/eller tørst er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at dyrene har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil i så fald karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-052-00026 og j.nr. 2010-20-052-00016 (DVS årsberetning 2010-2011).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 30 dages fængsel.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe, eller slagte, eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 5 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

9.3 Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin

2012-15-2930-00893

Skrivelse af 17. december 2012 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Fødevarestyrelsens veterinærrejseshold aflagde besøg i en svinebesætning i forbindelse med kontrol af en praktiserende dyrlæges audit af besætningens egenkontrolprogram.

Fokuspunktet ved besøget var indretning og brug af sygestier og varetagelse af syge dyr.

Under besøget konstateres 2 dyr med alvorlige haltheder.

Spørgsmål 1:

Under henvisning til Fødevarestyrelsens anmeldelse om overtrædelse af dyreværnsloven mod besætnings-ejer, sendes rapporten med obduktionssvaret, med anmodning om at få fastslået graden af uforsvarlighed vedrørende lidelserne hos disse to dyr.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i et staldafsnit befandt sig en ca. 12 uger gammel gris, som var tydeligt afmagret. Grisen havde særdeles alvorlige sår på øreflapperne og kunne ikke rejse sig. Den lå afkræftet og rystende på betongulvet. Grisen vurderedes kun at veje det halve af det forventede i forhold til dyrets alder. Hele skelettets kontur kunne ses med fremtrædende ryg-, bækken-, hofte-, skulder- og ribbensknogler. Den var ikke opstaldet i sygesti.

Grisen havde en stor hævelse ud for venstre bagbens knæled. Ved palpation (undersøgelse ved berøring) kunne det konstateres, at hævelsen var fast, samt at leddet ikke kunne bevæges. Grisen klagede sig under undersøgelsen som tegn på smerter og ubehag. Den vurderedes at være døende.

Besætningsejer meddelte, at alle grisene i stierne blev fodermedicineret, samt at ingen af dyrene i de almindelige stier fik individuel behandling. Det var derfor embedsdyrlægens vurdering, at grisen ikke var blevet behandlet for sine lidelser, idet den var ude af stand til at rejse sig endsige bevæge sig hen til fodertruget. Efter aflivning blev det konstateret, at venstre bagbens knæled var ca. 3 gange så tykt som leddet på højre bagben. Det var ikke muligt at bøje leddet. Vha. en sprøjte kunne der udtages et vandigt, gulligbrunt, uklart, stinkende sekret fra leddet. Venstre øre havde et ca. 12 cm langt og ca. 8 cm bredt sår langs ørets nederste basis og langs øreranden. Højre øre manglede ca. halvdelen af øreflappen. Begge sår var brunsorte, stinkende, stærkt inficerede, fugtige og nekrotiserende (dødt væv).

I en anden sti lå en stor, mager sopolt med slunken bug som tegn på, at dyret ikke havde ædt normalt igennem nogen tid. I samme sti var opstaldet 7-8 andre grise. Dyret var således ikke opstaldet i en sygesti. Sopolten var springhalt (tog ikke støtte) på højre bagben. Ud for knæleddet sås en tydelig, stor hævelse. Højre knæled var ca. 3 gange så tykt som venstre. Hævelsen var fast og leddet kunne ikke bøjes. Sopolstens venstre inderklov var fortykket. Efter aflivning fandtes klovkapslen delvis løsnet fra det underliggende væv. Med en kniv kunne udtages et tykt, brunligt, stinkende sekret. Ved at fjerne lidt af klovkapslen kunne det konstateres, at klovbenet var sæde for knoglebetændelse. Sopolten var alment stærkt påvirket af sin lidelse. Ejeren oplyste og dokumenterede, at sopolten var behandlet for ledbetændelse med antibiotika og smertestilende medicin i 3 dage 3 uger før kontroldatoen.

Højre bagben fra sopolten blev sammen med ørene og venstre bagben fra grisen sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Sund., som fandt følgende:

Smågris:

Højre øre: Skønsmæssigt halvdelen af øret manglede, idet kun den basale del var tilbage. Perifert i den tilbageværende del af øret sås et tværgående skorpebelagt sår, idet der ved indsnit kunne erkendes et 3 mm tykt lag granulationsvæv (reparationsvæv).

Venstre øre: Nedad og fortil på øret, ved ørebasis, sås en skorpebelagt sår dannelse, ca. 7 x 10 cm. Ved indsnit sås granulationsvævsdannelse med en maksimal tykkelse på 3 mm.

Venstre bagben: Ved indsnit på knæleddet (leddene mellem lårbenet og underbenet og lårbenet og knæskallen) sås disse at være sæde for en kronisk ledbetændelse med dannelse af fibrin og pus. Desuden sås granulationsvævsdannelse med en maksimal tykkelse på ca. 4 mm i tilslutning til ledkapslen nedenfor leddet. Samtidig sås kroniske abscesser (bylder) flere steder i vævet omkring lårbens- og underbensknoglen, samt omfattende kronisk knoglemarvsbetændelse i begge knogler, men fraspregning af den nederste del af lårbensknoglen.

Konklusion: I bagbenet forekom kronisk fibrino-purulent knoglemarvsbetændelse i lårbenet og underbenet; nederst i lårbenet omfattede knoglemarvsbetændelsen den inderste af lårbenets kondyler, der var sprængt fra sin tilhæftning på lårbenet. Endvidere forekom kronisk fibrinøs ledbetændelse i knæleddet og bylddannelse perifert for leddet og perifert for den øverste del af lårbenet og den nederste del af underbenet. I begge ører forekom kroniske sår dannelser.

Sopolt:

Ved åbning af knæleddet fandtes leddet mellem lårbenet og underbenet, at være sæde for kronisk fibrinøs og fibrinøs arthritis, leddet mellem lårbenet og knæskallen var sæde for kronisk purulent arthritis, idet ledhulen var kamret udspilet med ca. 0,5 l pus. Der fandtes udtalt fibrosering af ledkapsel og mere perifert liggende væv, idet det nydannede bindevæv stedvist opnåede en tykkelse på 3 cm. Uden om leddet fandtes desuden flere kroniske bylder, mest talrigt nedenfor knæleddet.

Konklusion: Der forekom kronisk, fibrinøs og purulent ledbetændelse i knæleddet. Endvidere udtalt fibrosering og bylddannelse uden om leddet. På baggrund af den omfattende fibrosering vurderedes det at læsionerne havde en alder på flere uger.

Lægges sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsen opfattelse, at de 2 grise ved ikke at have været anbragt i sygesti og underkastet en passende behandling eller om nødvendigt aflivet, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-053-0034 2/2009-20-053-00012, spørgsmål 9 (DVS årsberetning 2009 og 2008-20-053-00322, spørgsmål 8 (DVS årsberetning 2008).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-00899

Skrivelse af 10. januar 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Under et velfærdskontrolbesøg i en svinebesætning konstaterede Fødevarestyrelsens dyrlæge 5 søer/gylte i løbeafdelingens sygestald, der var i behandling for henholdsvis et spinghalt forben, støttehalt forben, alvorligt halebid og støttehalt bagben, samt sår på yderkløve på bagben. Desuden tre søer i drægtighedsstalden med alvorlige skuldarsår og en støttehalt so med ledinfektion. Alle var opstaldet i stier uden blød bund.

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt nævnte adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, j. f. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i løbestalden var et afsnit med 5-6 sygestier. Der var ingen eller meget mangelfuld blød bund i sygestierne. I et par af stierne var der rester af gummimåtter. I den første sti gik en so, der var springhalt på venstre forben efter slagsmål med andre søer i drægtighedsstalden.

I en anden sti gik en so, der var meget støttehalt på højre forben, hvorfor den meget hurtigt gik ned på forknæene. I samme sti gik en so, som var meget støttehalt på venstre bagben.

I andre sygestier gik følgende dyr: En gylt med status efter alvorligt halebid. Gylten var desuden meget støttehalt på venstre bagben. En so i behandling for klovbyld på højre bagben. Tåen var hævet og der sås et sår yderst på tåen. Soen var meget støttehalt på benet. En gylt med sår under begge såler på yderklovene på bagbenene. Den havde desuden slidsår på ydersiden af højre bagtå. Gylten var praktisk taget springhalt på begge bagben. Få sekunder efter at være rejst op lagde den sig igen. Den var sat i sygesti dagen før, og den var i smertebehandling. Det fremgår ikke om disse dyr gik sammen eller hver for sig.

I drægtighedsstalden konstateredes tre søer med alvorlige skulderrår. Staldbunden i drægtighedsstalden bestod af fast betongulv med spaltearealer. Der var meget sparsom halmstrøelse.

En so havde dobbeltsidigt alvorlige skulderrår. Huden var gennembrudt på begge sider. Såret på højre side var ca. 6 cm i diameter. Der var opbrud med udsivning af pus på grund af infektion i såret og under huden lige bag såret. Såret på venstre side var lidt mindre og der var ikke umiddelbart tegn på infektion.

En so havde et alvorligt skulderrår på højre skulder. Såret var ca. 5 cm i diameter.

En so havde et alvorligt højresidigt skulderrår. Såret var ca. 4 cm i diameter.

Ejeren oplyste, at på grund af den igangværende besætningsudvidelse, havde de valgt at få endnu et kuld grise på nogle af de ældre søer, som normalt ville være faset ud til slagtning. Nogle af disse søer havde skulderrår med fra farestalden ind i løbestalden (hvor de stod på dybstrøelse i ca. en måned) og derfra videre ind i drægtighedsstalden.

En so lå med status efter ledinfektion i højre forknæ. Der var et åbent sår på forsiden på ca. 4 cm i diameter. Ejeren oplyste, at den praktiserende dyrlæge havde skåret i bylden ved det seneste besætningsbesøg. Forknæet var ikke ømt ved palpation. Soen var støttehalt i middelsvår grad. Den var ikke i behandling, men havde været behandlet med antibiotika for nogle uger siden.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Syge og tilskadekomne dyr skal opstaldes i særligt indrettede sygestier med blød bund og underkastes en passende behandling. Lægges sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisene ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. Ved at gå under de beskrevne forhold har de været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2008-20-053-00322 (DVS årsberetning 2008).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-00905

Skrivelse af 31. januar 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Et svin med et voldsomt halesår blev leveret til slagteri uden at være transporteret i et særskilt aflukke.

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at svinets tilstand den 1. august 2012 var som beskrevet i Fødevarestyrelsens anmeldelse modtaget 21. august 2012 med tilhørende fotodokumentation, kan det da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Ved den kliniske undersøgelse af det levende svin konstaterede embedsdyrlægen, at dyret havde et voldsomt halesår, der havde bredt sig til et område på ca. 8 x 10 cm. Halen og endetarmsåbningen var bidt væk, således at afføringen kom direkte ud af endetarmen. Der var synlig vævsdød og synlig betændelse i endetarmen. Dyret var smertepåvirket, hvilket kunne ses ved at dyret var nedstemt, havde krummet ryg, ikke var interesseret i sin omgivelse og havde let stiv gang på bagbenene.

Efter aflivning i sygefolden blev følgende konstateret ved den kødtrolmæssige undersøgelse:

Et 8 x 10 cm voldsomt nekrotisk (med vævsdød) sår siddende under haleroden. Der var lommedannelser ind under hudranden ligeledes med vævsdød. Knoglestumpen kunne erkendes i såret. Der var belægninger med vævsdød i endetarmen og de regionale lymfeknuder var forstørrede.

Grisen var bleg og havde cirkulationsforstyrrelser. Der sås akutte blodforgiftningsbylder i lungerne, akut og kronisk knoglemarvsbetændelse og generaliseret muskeldegeneration (muskulaturen er bleg og væskedrivende). Embedsdyrlægen vurderede, at tilstanden havde været til stede i flere uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at svinets situation på et langt tidligere tidspunkt, inden lidelsen udviklede sig til et ekstremt halebid, der omfattede haleroden og endetarmsåbningen, ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet og såfremt behandling ikke var mulig, burde svinet have været aflivet straks. Svinet har i besætningen været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Ved at være transporteret til slagteriet sammen med andre svin har svinet været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet for svinet under transporten som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2008-20-053-00325/2009-20-053-00004, A.: Supplerende spørgsmål (DVS indkommende afgørelser 2012).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 25.000 kr.

2013-15-2930-00909

Skrivelse af 8. februar 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

I forbindelse med et velfærdskontrolbesøg i en svinebesætning tilkaldte NaturErhvervsstyrelsen en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen til nærmere undersøgelse af et springhalt slagtesvin. Slagtesvinet blev på besætnings-ejerens foranledning aflivet inden dyrlægens ankomst, men forinden tog NaturErhvervsstyrelsens kontrollør fotos og optog en videosekvens af svinet.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge X i bilag 3 tiltrædes? Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af erklæringen fra NaturErhvervsstyrelsen, at et slagtesvin på ca. 70 kg var opstaldet på gangen i slagtesvinestalden. Gangen var med fast bund nogle steder og med spalter andre steder. Der var ingen områder med blød bund. Slagtesvinet havde en hævelse på venstre bagben og det støttede ikke på benet. Når det bevægede sig fremad sparkede det frem og tilbage med benet mens det vokaliserede højtlydt. Dette bekræftes af videoklippen, hvoraf det desuden fremgår, at slagtesvinet bevægede sig med understillede ben og under voldsom rysten og kun med største anstrengelse holdt sig stående.

Iflg. embedsdyrlægens erklæring konstateredes følgende efter aflivning: Slagtesvinet havde bylde dannelse og en blød hævelse ud for venstre knæled. Hævelsen blev opmålt til 12 x 9 x 9 cm. Slagtesvinet havde 5 blå streger hen over ryggen, hvilket iflg. ejer betød, at svinet var behandlet 5 gange. Det fremgår ikke hvori behandlingen bestod.

Venstre bagben blev afskåret og sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende:

Ved inspektion af præparatet fandtes der ud for knæledet en større (ca. 10 x 10 x 15 cm) hævelse, der var fluktuerende.

Ved sektion af præparatet fandtes knæledet, at være fyldt med pus og ledfladerne var beklædt med bindevæv. Omkring knæledet var ledkapslen fortykket og målte op til ca. 1,0 cm i tykkelsen. I det periartikulære væv (vævet omkring leddet) fandtes flere konfluerende (sammenhængende) abscesser (bylder) omgivet af bindevævskapsler med tykkelser på op til ca. 2,0 cm. Abscesserne indeholdt fra ca. 0,1 til ca. 0,3 liter pus. På baggrund af forandringerne blev det konkluderet, at venstre knæled var sæde for en kronisk, purulent arthritis (ledbetændelse) med periartikulær fibrose og apostemdannelse (bylde dannelse). Forandringerne i og omkring venstre knæled havde en alder på flere uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Dette indebærer, at alle dyr, når det under det daglige tilsyn konstateres, at de er syge eller tilskadekomne, omgående skal have en passende behandling. Hvis dyret ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge og tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges erklæringerne fra NaturErhvervsstyrelsens kontrollør og embedsdyrlægen, samt videoklippen og obduktionserklæringen fra Institut for Veterinær Sygdomsbiologi til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at slagtesvinet ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med sine behov. Svinet burde have været isoleret i en sygesti med blød bund, og da den behandling, som det angiveligt modtog, ikke havde den fornødne effekt, burde en dyrlæge for længst have været tilkaldt eller svinet burde have været aflivet.

Fødevarestyrelsen finder, at slagtesvinet har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, j. dyreværnslovens §§ 1 og 2, samt bekendtgørelse om beskyttelse af landbrugsdyr § 5. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr. Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-057-00005 (DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-00910

Skrivelser af 8. februar og 13. marts 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et svineslagteri observerede ved kontrollen på slagtegangen en slagtekrop med et større antal slagmærker.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge x i bilag 7 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der da grisen ankom til båndkontrollen blev observeret massive forandringer over ryg og sider, hvorfor grisen blev sendt til efterkontrollen.

Svinet havde normal størrelse og huld. På især ryggens overside men også ned langs siderne sås røde forandringer, der var forenelige med blødning og ødemer (væskeansamlinger).

På huden sås reaktionerne dels som røde striber af varierende længde (fra 5 til 20 cm), dels som røde områder, hvor skaderne var mere ensartede over et område.

Forandringerne gik fra midt på ribbensstykket (midt på brystkassen) til over lænden. Når hud og underhud blev fjernet, sås forandringerne også at involvere fedtvævet. Der var ligeledes blødninger i muskulaturen og reaktion i den lokale lymfeknude.

Det var vanskeligt, at opgøre det præcise antal slagmærker, da der var givet et stort antal slag på samme område. Embedsdyrlægen vurderede, at der kunne være slået med en rem eller en anden flad genstand.

De kraftige ødemer, blødninger samt skader i fedtvæv, og skader der flere steder strakte sig ned i muskulaturen indikerede, at svinet var blevet slået med stor kraft.

Ud fra læsionernes udseende (den kraftige ødemdannelse/mængden af væske i både området og i de regionale lymfeknuder) vurderedes disse at være mere end to timer gamle, og dermed at være påført svinet ude i besætningen, inden transporten til slagteriet.

3 præparater blev udskåret og sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende: Præparaterne, der var frosset ved modtagelsen, omfattede to hudstykker (ca. 85 x 40 cm og 90 x 40 cm) samt et stykke muskulatur (ca. 22 x 9 x 2 cm). Ved inspektion af hudstykkerne fandtes der på disse multiple stribeformede blødninger, som målte ca. 12-17 cm i længden, og ca. 0,3-0,4 cm i bredden. Ved gennemskæring af blødningerne fandtes disse at strække sig ned i den underliggende underhud (spæk) samt stedvist ned i den underliggende muskulatur. Muskelstykket var sæde for udbredt blødning.

Med henblik på histologisk undersøgelse blev der fra hudstykkerne og muskelstykket udtaget repræsentative vævsstykker til histologisk undersøgelse.

Ved den histologiske undersøgelse fandtes i tilslutning til blødningerne i spæklaget og underliggende muskulatur lokale nekroser (vævsdød) og infiltration med neutrofile granulocytter.

På baggrund af de observerede forandringer blev det konkluderet, at blødningerne var forenelige med at være opstået efter stump traumatisering, og at de havde en alder på ca. 3-4 timer i forhold til aflivningstidspunktet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsen opfattelse, at slagtesvinet ved at være påført talrige kraftige slag med omfattende og dybtgående skader til følge har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-053-00205 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Landsretten stadfæstede byrettens dom om frifindelse.

Tiltalte frifandtes, idet retten fandt det overvejende betænkeligt at anse for bevist, at tiltalte havde påført den i sagen omhandlede gris skader. Retten lagde vægt på, at vidnet ifølge sin forklaring alene havde set tiltalte påføre grisen slag på siderne med sit drivbræt, mens det af embedsdyrlægens forklaring fremgik, at skaderne primært er konstateret på grisens ryg, at de konstaterede skader ikke findes overensstemmende med, at de skulle være påført med et drivbræt, og at grisen er tildelt for mange slag til, at de kan tælles.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00915

Skrivelse af 14. februar 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En embedsdyrlæge på et svineslagteri observerede ved kontrollen på slagtegangen 3 slagtesvin med mærker efter slag.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af embedsdyrlægen i bilag 6 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring at alle 3 svin havde slagmærker der vurderedes, at kunne være fremkaldt ved slag med et stangformet objekt. Bredden på slagmærkerne var ca. 1 cm. Ved slag med et stangformet objekt på hud, fremkommer helt typiske læsioner med lineære blødninger i kanten af slagene og kun lettere beskadiget hud midt i læsionen (togskinnekonfiguration).

Svin nr. 1 havde 4 slagmærker af en længde på ca. 15 cm. Slagmærkerne var lokaliseret på tværs af svinets ryg, midt på ryggen. Der sås kraftige blødninger i den underliggende hud, underhud og fedtvæv i en dybde på ca. 3 - 4 cm. Disse blødninger strakte sig over ca. 10 cm i svinets længde.

Svin nr. 2 havde 3 slagmærker af en længde på ca. 10 cm. Slagmærkerne var lokaliseret på tværs af svinets ryg, midt på ryggen. Der sås kraftige blødninger i den underliggende hud, underhud og fedtvæv i en dybde på ca. 3 - 4 cm. Der sås desuden blødninger i den underliggende muskulatur i en dybde på ca. 1,5 cm. Disse blødninger strakte sig over to områder - et på ca. 2 cm i svinets længde, lokaliseret nærmest svinets bækken og foran dette et på ca. 5 cm i svinets længde.

Svin nr. 3 havde 6 slagmærker af varierende længde opmålt til 4 - 5 cm. Slagmærkerne var lokaliseret både på langs og på tværs af svinets ryg, midt på ryggen. Der sås kraftige blødninger i den underliggende hud, underhud og fedtvæv i en dybde på ca. 3 - 4 cm. Disse blødninger strakte sig over ca. 7 cm i svinets længde.

6 hudstykker fra de 3 slagtesvin blev sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende:

Ved inspektion af præparaterne fandtes der på alle hudstykker multiple blødninger i huden. Omkring halvdel af blødningerne havde såkaldt togskinnekonfiguration, hvor blødningerne var parallelle med en opklaring imellem. Blødningerne varierede i længde fra ca. 1,5 cm til ca. 13 cm. Bredden på blødningerne varierede fra ca. 0,2 til 0,3 cm. Opklaringen mellem blødningerne havde en bredde på ca. 0,5 cm. Endvidere fandtes konfluerende blødninger med en bredde på ca. 1 - 2 cm og en længde på ca. 1,5 - 10 cm.

Ved gennemskæring af blødningerne fandtes disse at stække sig ned i subkutis (underhuden) og flere steder ned i den underliggende muskulatur. Med henblik på histologisk undersøgelse blev der udtaget væv fra alle tre slagtesvin.

Ved den histologiske undersøgelse af vævet fandtes ensartede forandringer hos alle tre svin. I underhuden fandtes områder med blødning. I den underliggende muskulatur fandtes både enkeltvis og sammenhængende områder af nekrotiske muskelfibre. Desuden fandtes ødem (væskeudtrængning) i den underliggende muskulatur. Læsionerne er forenelige med at være opstået efter stumpt traume, som vurderedes, at være påført slagtesvinene mellem 2 og 4 timer før aflivningen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at slagtesvinene har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 og 2008-20-053-00318, forhold 3 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 2.500 kr. Bøden er halveret grundet tiltaltes lave bruttoindkomst.

2013-15-2930-00918

Skrivelse af 19. februar 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

I forbindelse med en anmeldelse kørte politiet til en ejendom hvor der i en stald befandt sig 3 grise. Grisene var meget tynde. De havde hverken adgang til foder eller vand og der var ikke strøet hos dem. Staldinventaret var i stykker, så grisene kunne komme til skade på det. Forholdene for grisene var flere gange tidligere blevet påtalt. Det blev aftalt med ejeren at grisene ville blive aflivet inden 1. november.

Ved 3 opfølgende besøg var forholdene uændrede og ved det sidste besøg 20. november var grisenes tilstand så ringe, at en praktiserende dyrlæge blev tilkaldt.

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene i X's svinehold den 20. november 2012 var som beskrevet i sagens bilag 3 og fotodokumenteret på bilag 5, kan de da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at svineholdet omfattede 3 voksne dyr - en ældre orne og to yngre dyr. De blev holdt i et meget forfaldent og mørkt staldrum som mest af alt mindede om et brændeskur, da der lå adskillige store grene på kryds og tværs derinde. Gulvet var af jord og der var ingen strøelse eller stråfoder tilstede. Der hang uafskærmede el ledninger i en højde så grisene kunne nå dem.

Ved dyrlægens ankomst havde politiet givet grisene vand og de havde drukket 3 spande a ca. 12 liter. Dyrene var kakektisk afmagrede med tab af alt fedtvæv og stort svind af muskelvæv. Alle knogler var synlige over ryg, kryds og lår. Det fremgår af de medsendte fotos at grisene hoveder var uforholdsmæssigt store i forhold til kroppene. Huden var sæde for eksematøse forandringer og den var elefanthudsagtigt fortykket. Grisene var livlige og åd med stor iver det foder, der blev smidt ind til dem.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at grisene ved gennem lang tid at gå under de beskrevne forhold uden tilstrækkelig fodring og vanding har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2011-20-053-00066 (DVS indkommende afgørelser 2012) og 2006-20-053-00243 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 14 dages fængsel og en bøde på 10.000 kr.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom. Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe, eller slagte, eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 3 år.

Forvandlingsstraffen var 10 dages fængsel.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00919

Skrivelse af 19. februar 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved aflæsning af et læs slagtesvin på et slagteri observerede embedsdyrlægen et slagtesvin, der var støttehælt til springhalt på venstre bagben. Svinet blev aflivet og derefter kørt på slagtekæden til slagtemæssig behandling.

Spørgsmål 1:

Såfremt der lægges til grund, at slagtesvinet fra X's besætning var i en tilstand som beskrevet i Fødevarestyrelsens anmeldelse (bilag 2) med tilhørende fotodokumentation (bilag 2,7), kan det da betegnes som ufor- svarlig behandling af dyr, groft ufor- svarlig behandling af dyr eller groft ufor- svarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at grisen bevægede sig på 3 ben. Når den stod stille, satte den klovene på jorden, dog uden at tage støtte/lægge vægt på benet. Grisens almenbefindende var upåvirket.

Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes et komplet brud af højre lårben af ældre dato. Bruddet var ikke vokset sammen, og der var dannet et såkaldt "falsk led". Den nederste ende af det brækkede lårben var presset op i muskulaturen ovenover lårbenshovedet. Omkring denne brudende var der dannet en bindevævskapsel af mindst 1 cm tykkelse. Omkring selve brudstedet var der dannet arvæv af bindevæv/knoglevæv af en tykkelse på 1½ - 2 cm, og op til 3 cm på det tykkeste sted. Embedsdyrlægen vurderede, at tilstanden havde været mellem 4 og 9 uger.

Der sås en kraftig muskeldegeneration af rygmuskulaturen, efter al sandsynlighed opstået som følge af belastning i forbindelse med transporten. Muskulaturen var meget lys og fugtig, af udseende som kyllingekød.

Højre lårben blev sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende:

"Ved sektion af præparatet fandtes lårbenet, at være sæde for en komminut tværfraktur (knusningsbrud).

Frakturerne, som ikke var vokset sammen, var omgivet af massive nydannelser af kompakt knoglevæv og der var dannet et pseudoled. Det ny-dannede knoglevæv målte ca. 5 x 3,5 x 5 cm og ca. 3,5 x 3x5 cm ved og omkring henholdsvis den distale (nederste) og den proksimale (øverste) brudende. Omkring pseudoledet og strækkende sig ud omkring lårbenet fandtes fra ca. 1 til 4 cm nydannet bindevæv.

På baggrund af de observerede forandringer kan det konkluderes, at højre lårben er sæde for en komminut tværfraktur med en alder på flere uger."

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisens situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsio- ner har medført tydelig og let erkendelig halthed. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og er således ikke passet omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere ufor- svarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2005-20-053-00196 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte frifandtes, da retten fandt, at anklagemyndigheden ikke med fuldt tilstrækkelig sikkerhed havde bevist, at det pågældende dyr havde en sådan lidelse, at tiltalte skulle have observeret dette forinden udlevering til transport, ligesom det ikke var bevist, at dyret forinden skulle have været behandlet groft uforsvarligt. Retten tog derfor tiltaltes frifindelse påstand til følge.

2013-15-2930-00924

Skrivelse af 22. februar 2013 fra Nordjyllands Politi

I forbindelse med et opfølgende besøg i en svinebesætning konstaterede en dyrlæge fra Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold, at der i en sti gik et springhalt svin sammen med 10 andre svin.

Spørgsmål 1:

Når nu obduktionsattesten i konklusionen erklærer, at ”læsionen har en alder på flere uger”, er det så en vurdering som Fødevarestyrelsen tillige kan erklære sig enig i?

Svar ad 1:

Ja.

Spørgsmål 2:

Såfremt besvarelsen af spørgsmål 1 besvares benægtende udbedes en nærmere begrundelse herfor.

Svar ad 2:

Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Finder Styrelsen, at grisen under sit ophold i besætningen i tiden forud for kontrolbesøget den 20. december 2011 på et langt tidligere tidspunkt burde have været tilset / eventuelt behandlet for sin lidelse af en dyrlæge?

Svar ad 3:

Ja. Se i øvrigt svar ad 7.

Spørgsmål 4:

Er det muligt for Styrelsen at udtale sig noget om, hvor langt forud for den 20. december 2011 dette ”tilsyn/ behandling” burde være sket?

Svar ad 4: Nej.

Spørgsmål 5:

Er det muligt for Styrelsen, at udtale sig om på hvilket ”stadie af læsionen”, dette burde være sket?

Svar ad 5:

Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, jf. bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5.

Spørgsmål 6:

Finder Styrelsen, at grisen i forbindelse med sit ophold i besætningen har været udsat for unødige smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe (dyreværnslovens § 1)?

Svar ad 6:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 7:

Finder Styrelsen, at grisen i forbindelse med sit ophold i besætningen ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder at den huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer (dyreværnslovens § 2)?

Svar ad 7:

Det fremgår af Veterinærrejseholdets erklæring, at der i en almindelig sti gik et slagtesvin på ca. 55 kg sammen med ca. 10 andre dyr. Grisen var synligt mindre end de øvrige dyr i stien. Da dyret rejste sig op, holdede det straks hen til ædetruget og begyndte at æde. Det kunne konstateres, at grisen var springhalt på højre forben. Ved springhalt forstås, at dyret slet ikke tager støtte på benet under gang. Når dyret stod stille, satte den spidsen af højre forbens klove til gulvet uden at lægge vægt på benet. Grisens højre albueled var tydeligt og massivt fortykket med 3 udposninger. Desuden var der en udposning ud for venstre bagbens haseled, som senere viste sig at være en byld i huden. Ved palpation (beføling) af hævelsen omkring albueledet var denne fast på nær ud for de 3 udposninger, der var fluktuerende (eftergivelige/bløde). Desuden kunne det konstateres, at albueledet ikke kunne bevæges. Det var blevet stift. Grisen viste tegn på ubehag og smerte under undersøgelsen.

Besætningsejeren meddelte, at han ikke havde set, at der var noget i vejen med grisen, og at den ikke var behandlet eller tilset af en dyrlæge.

Grisen blev aflivet og forbenet afskåret og sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende:

Ved sektion af præparatet fandtes en hævelse på ydersiden af albueledet. Hævelsen var sammensat af tre tætsiddende, lige store, bløde og fluktuerende hævelser, der tilsammen målte ca. 18 x 14,5 x 7 cm. Det meste af underbenet, strækkende sig fra albueledet til forknæet, var voldsomt fortykket. Ved gennemskæring fandtes hævelsen at bestå af periartikulære abscesser (bylder rundt om leddet) indeholdende ca. 0,5 liter purulent, let blodtilblandet materiale.

Ved langsgående gennemskæring af under- og overarmsben fandtes sammenvoksning af albueledet og periartikulær bindevævs- og knoglenydannelse. Bindevævet og knoglenydannelse havde stedvis en tykkelse på ca. 4 cm. De periartikulære abscesser strakte sig hele vejen rundt om underbenet og der var kommunikation mellem flere af dem. I albueledet var alt bruskelægning borte, og ledhulen var udfyldt af nydannet bindevæv, som målte ca. 2 cm i tykkelse.

Der var tale om en kronisk ankyloserende arthritis med periartikulære abscesdannelser. På baggrund af tykkelsen af det periartikulære bindevæv kunne det konkluderes, at læsionen havde en alder på flere uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at slagtesvinet ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med dets behov. Svinets situation burde for længst have været afhjulpet, enten ved at det var blevet aflivet eller ved at det var blevet tilset af en dyrlæge. Fødevarestyrelsen finder, at grisen har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Finder Styrelsen, at der ved grisens ophold i besætningen og med dens konstaterede læsion/ lidelse er udvist en adfærd, der i dyreværnmæssig (dyrefaglig) henseende kan karakteriseres som:

- a) en uforsvarlig adfærd?
- b) en grovere uforsvarlig adfærd?

Svar ad 8:

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt konkret anledning til yderligere bemærkninger fra Styrelsen? (det præciseres her, at der ikke er spurgt til de øvrige konstaterede forhold i besætningen).

Svar ad 9:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2010-20-053-00048 (DVS årsberetning 2010/2011).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 20.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00930

Skrivelse af 11. marts 2013 fra Østjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et svineslagteri konstaterede ved den rutinemæssige kødkontrol, at et slagtesvin havde 1 slagmærke på ryggen af en længde på ca. 30 cm og en bredde på ca. 1 cm og 3 slagmærker af en længde på ca. 15 cm og en bredde på ca. 1 cm.

2 præparater fra svinet blev undersøgt ved Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som vurderede at slagmærkerne havde en alder på 4 – 6 timer.

Spørgsmål 1:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, skal Østjyllands Politi spørge om, hvorvidt der er tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt jf. 2. eller 3. punkt, ved som besætningsejer med et redskab, at tildele et slagtesving flere slag på ryggen, så der fremkom et slagmærke af ca. 30 cm længde og ca. 1 cm bredde, og tre slagmærker af ca. 15 cm længde og ca. 1 cm bredde og med læsioner som nævnt i erklæring af 12. februar 2013 fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at slagmærkerne var voldsomme og havde forårsaget blødninger i den underliggende hud, underhud, fedtvæv samt dybt i muskulaturen.

Institut for Veterinær Sygdomsbiologi fandt på de 2 hudstykker henholdsvis en enkelt blødning og multiple blødninger i huden. Blødningerne varierede i længde fra ca. 6 cm til ca. 31 cm. Flere af blødningerne havde såkaldt togskinnekonfiguration, hvor blødningerne var parallelle med en opklaring imellem.

Ved gennemskæring af hudblødningerne fandtes disse at strække sig ned i subkutis og i et enkelt tilfælde ned i den underliggende muskulatur. Muskelvævet manglede under flere af hudblødningerne. Ved den histologiske undersøgelse fandtes der blødning og infiltration af neutrofile granulocytter i subkutis og ødem og enkelte nekrotiske muskelfibre med infiltration af neutrofile granulocytter og få makrofager i den underliggende muskulatur.

På baggrund af de observerede forandringer kunne det konkluderes, at læsionerne er forenelige med at være fremkommet ved stumpt traume, og på baggrund af de patologiske forandringer vurderedes de at have en alder på ca. 4-6 timer i forhold til aflivningstidspunktet.

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at blødningerne skyldes slag med en stavformet genstand. Slagtesvinet har herved været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe og er ikke passet omsorgsfuldt.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 / 2008-0053-00318 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2013-15-2930-00951

Skrivelse af 17. april 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Politiet aflagde 24. januar 2013 sammen med en dyrlæge fra Fødevestyrelsen tilsynsbesøg i en besætning med svin på baggrund af en anmeldelse om mulig overtrædelse af dyreværnsloven. Besætningen var under afvikling. Der blev optalt 35 svin. Ved gennemgangen fandtes 3 selvdøde svin, der lå blandt de øvrige, levende svin. 7 svin blev beordret aflivet her og nu, idet de var syge og lidende. De øvrige svin var alle i middelmådig stand.

Spørgsmål 1:

Er der samlet set eller for så vidt angår de enkelte dyr tale om grovere uforsvarlig behandling eller mishandling i henhold til dyreværnslovens bestemmelser herom, såfremt det lægges til grund, at dyrenes tilstand og deres skader samt karakteren af opstaldningsstedet var som beskrevet i bilagene 3 og 4?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at der i besætningen bl.a. befandt sig følgende dyr:

1 gris på ca. 45 kg, afmagret, uforholdsmæssigt stort hoved, sitrende, besværet vejrtrækning, ude af stand til at rejse sig, moribund. Grisen blev påbudt aflivet.

1 gris på ca. 70 kg, mager, kunne kun med besvær komme op i siddende stilling. Grisen blev påbudt aflivet.

1 gris på ca. 50 kg, mager, slinger i bagpart, kunne kun med besvær drives til at gå. Grisen blev påbudt aflivet.

1 gris på ca. 50 kg, afmagret, ude af stand til at rejse sig, moribund. Grisen blev påbudt aflivet.

1 gris på ca. 80 kg. Kunne kun med besvær komme op i siddende stilling. Grisen blev påbudt aflivet.

2 grise på ca. 70 kg. Havde svært ved at gå, slingre i bagpart, den ene stærkt halt. Begge grise blev påbudt aflivet.

1 gris på ca. 70 kg. Mager, kunne ikke rejse sig fra siddende stilling. Grisen blev påbudt aflivet.

1 selvdød gris. Ekstremt afmagret.

1 gris på ca. 60 kg. Afmagret.

Dyrene var placeret i almindelige slagtesvinestier med spaltegulv. Der var intet drikkevand tilgængeligt for dyrene, ifølge ejeren var drikkevandsanlægget gået i stykker den 22. januar om aftenen. I 2 af stierne var der heller intet foder tilgængeligt. I de øvrige stier fandtes rester af vådfoder, i 4 af stierne var dette af meget dårlig beskaffenhed. Ingen af dyrene var i behandling.

Det fremgår ikke af erklæringen om den selvdøde gris var død som følge af sygdom eller mangelfuld fodring, ej heller om de øvrige grises tilstand må antages at skyldes sygdomme og i givet fald hvilke.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisene ved at være bragt i den beskrevne tilstand, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Såfremt spørgsmål 1 besvares benægtende, ønskes der en stillingtagen til, hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling af dyr.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-053-00024, spørgsmål 2 (DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 30 dages fængsel.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00974

Skrivelse af 13. maj 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Den 21. december 2012 konstaterede en dyrlæge ved det levende syn på et svineslagteri et slagtesvin som var svært støttehalt. Slagtesvinet var ikke adskilt fra de øvrige svin i særskilt aflukke med strøelse under transporten.

Spørgsmål 1:

Fødevestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge X i bilag 3 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at svinet ikke var i stand til at bevæge sig ved egen kraft uden smerter, da det konstant forsøgte at aflaste højre forben ved at undgå at lægge vægt på benet. Overladt til sig selv lagde svinet sig omgående ned. Dyret var alment påvirket og skar tænder som tegn på smerter.

Omkring det højre forknæ fandtes en fast hævelse med en diameter på ca. 10 x 10 cm. På forsiden af hævelsen fandtes et sår med en fistelkanal, hvori der sås pus. Muskelmassen i højre forparti var formindsket i forhold til venstre forparti, som tegn på at højre forben har været aflastet og inaktivt gennem en længere periode.

Det vurderedes, at dyret var støttehalt (tydeligt halt, men tog dog støtte på benet) i svær grad på højre forben.

Efter aflivning blev benet undersøgt nærmere og følgende blev konstateret:

Slagtesvinet havde en kronisk purulent, ulcerativ arthritis og purulent periartitis i højre forknæ, hvilket vil sige at der var en kronisk betændelse i og omkring leddet. Omkring leddet sås en bindevævskapsel på ca. 2 cm. Dyrlægen vurderede på den baggrund, at tilstanden havde haft en udviklingstid på minimum 6 uger.

Undersøgelsen efter slagting viste desuden, at slagtesvinet havde en udbredt grad af muskeldegeneration, med blege, bløde og fugtige muskler, som skyldes en voldsom belastning og fysisk udfoldelse, som fx. ved en transport, hvor svinet er yderligere belastet af et dårligt ben.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Slagtesvinets tilstand burde for længst være opdaget ved det daglige tilsyn og en behandling have været iværksat. Hvis behandlingen ikke havde den ønskede effekt burde svinet have været aflivet i besætningen.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at svinet i besætningen og under transporten har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, samt Bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00284 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 13.000 kr.

2013-15-2930-00975

Skrivelse af 13. maj 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En embedsdyrlæge fra Fødevarestyrelsen aflagde besøg på en bedrift med svin, hvor der bl.a. blev konstateret mangelfuld håndtering af syge og tilskadekomne dyr.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af embedsdyrlægen i bilag 2 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i slagtesvineafsnittet befandt sig 5 svin med store brok og 1 svin med et mindre brok. Ingen af disse svin var placeret i sygesti med ekstra blødt leje, hvorved der hos 2 svin var udviklet sår på broksækken.

Gris nr. 1: Brok på over 15 cm i diameter. Overfladisk sår på ca. 12 cm i diameter. Grisen var ikke aflastet ved blødt leje. Grisen viste ikke tegn på, at være påvirket af situationen.

Det blev vurderet at grisen ville kunne helbredes ved aflastning i blødt leje og det blev påbudt at sætte den i sygesti med blødt leje straks.

Gris nr. 2: Brok på over 15 cm i diameter. Brokket blev efter aflivning af svinet målt til 20 cm i diameter med et omfattende og dybt sår med et omfang på ca. 16 x 10 cm.

Sårets dybde blev målt til 4.5 cm, og ved opskæring af brokket sås tarme i såret, kun omgivet af bughindevæggen. Der sås bindevævsdannelse der androg 1,2 – 3 cm i såret. Grisen viste ikke tegn på, at være påvirket af situationen.

Det blev vurderet, at grisen ikke stod til at helbrede, hvorfor den blev påbudt aflivet straks.

På baggrund af de beskrevne forandringer vurderede dyrlægen såret til at være ikke under 2 mdr. gammelt.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt, jf. bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at brokgrisene ved at gå sammen med andre grise i stier uden strøelse og uden fornøden behandling og for grisen med det dybe sårs vedkommende ved ikke for længst være aflivet, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse og angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2010-20-053-00037 og sag med j.nr. 2011-20-053-00068 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-00978

Skrivelse af 27. maj 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Under en ordinær stikprøvekontrol i tilfældigt udvalgt besætning konstaterede Fødevarestyrelsen en gris på ca. 40 kg, som virkede nedstemt og utrivelig. Forholdet blev meldt til politiet.

Spørgsmål 1:

Hvor lang tid vurderes grisen, at have haft de nævnte lidelser?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse at grisen gik på gangen. Den virkede nedstemt og utrivelig. Den bevægede sig meget stift, som følge af at den havde smerter i 3 ben.

Grisen havde store hævelser på begge skuldre forårsaget af ledbetændelse i begge skulderled. Hævelsen ved højre skulder blev vurderet til at være ca. 15 cm lang og 8 cm bred, mens hævelsen på venstre skulder var ca. halv størrelse.

Ved indsnit på højre skulder efter at grisen var aflivet, kunne store mængder grønt fast pus tømmes ud ad skulderleddet. Ledkapslen var udvidet og fortykket på grund af den store mængde pus og blev vurderet til at være ca. 5 mm tyk på det tykkeste sted.

På grisens venstre bagben var den ene tå hævet til ca. 4 gange normal størrelse. Hævelsen var fast og ikke eftergivelig. Der var et stort sår på overgangen mellem klof og hud, hvor der var indlejret store mængder rødt granulationsvæv. Grisen var ikke behandlet.

Embedsdyrlægen vurderede varigheden af såvel ledbetændelser som klofbyld til at være mindst en uge.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse, samt de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at grisen, ved at gå med de beskrevne lidelser i mindst en uge, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Grisen burde for længst have været isoleret i en sygesti og behandlet. Hvis behandlingen ikke havde hjulpet burde den have været aflivet.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Burde grisens lidelser have været afhjulpet/behandlet på et tidligere tidspunkt?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Burde grisen have været aflivet på et tidligere tidspunkt?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Styrelsen bedes vurdere om forholdet må vurderes til at være uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller eventuelt mishandling af dyr.

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-053-00070 (DVS årsberetning 2010 - 2011).

Afgørelse:

Tiltalte modtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2013-15-2930-00982

Skrivelse af 3. juni 2013 fra Sydøstjyllands Politi

Ved levende syn på et svineslagteri konstaterede embedsdyrlægen, at der fra 2 besætninger med samme ejer blev leveret et svin som var højgradigt halt på 2 ben og et andet svin som var springhalt. Svinene var en del af en leverance på i alt 224 dyr, hvoraf 97 kom fra de nævnte 2 besætninger. De 2 svin var ikke adskilt fra de øvrige dyr under transporten.

Spørgsmål 1 og 12:

Vil en tilstand som beskrevet af embedsdyrlægen være tydelig på et svins gang, når det befinder sig i besætningen?

Svar ad 1 og 12:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at det ved den kliniske undersøgelse af svin nr. 1 kunne konstateres, at dyret ikke var i stand til at bevæge sig ved egen kraft uden smerter. Dyret var højgradigt halt på begge forben, der sås at være stærkt misdannede, idet de krummede udad i hele benets længde.

Efter slagting fandtes begge albueled at være sæde for udtalte bruskskader med ca. 2 x 4 cm store defekter i brusken og deforme ledflader. Lidelsen vurderedes, at have krævet meget af svinets muskulatur under transporten, og denne var på slagtetidspunktet sæde for udtalte PSE-forandringer begrundet i overbelastning.

Begge ben blev sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU Sund, som fandt følgende: I begge albueled fandtes ulcerativ artrose på den laterale kondyl af overarmsknoglerne samt let periartikulær fibrosering. På ledfladerne i albueledene fandtes erosionsdannelse og bruskhypertrofi med dissekerende flapdannelse. Ved sagittal gennemsnit af overarmsknoglerne fandtes eburnisering af det til forandringerne underliggende knoglevæv. På den laterale ledflade af radius i begge albueled fandtes ulcerativ artrose.

I forknæddene på venstre forben fandtes synovial hypertrofi samt erosiv artrose i det mest distale forknæled. På venstre forben fandtes en medial deviation af benet fra forknæet og distalt.

Konklusion: Forbenene er sæde for symmetriske artrose-forandringer med erosionsdannelse, bruskhypertrofi og dissekerende flapdannelse i albueledene. Forandringerne er forenelige med dyschondroplasi (formativ udviklingsanomali i ledbrusken) og har en alder på flere måneder.

Svin nr. 2: Ved den kliniske undersøgelse af det levende svin kunne det konstateres, at dyret ikke var i stand til at bevæge sig ved egen kraft uden smerter. Dyret var springhalt på højre forben. Svinets forpart var trukket skæv med højre forben i en position højere og mere ind mod midten end normalt, grundet forkortning af muskulatur og bindevæv efter længere tids aflastning af benet.

Højre forben blev sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU Sund, som fandt følgende: I albueleddet fandtes en diffus hyperplastisk, filamentøs og hyperæmisk synovialmembran. I albueleddet fandtes overarmsknoglens kondyler affladiget. Mellem kondylerne fandtes ulcerativ artrose med pannusdannelse og sekundær, periartikulær fibrosering med en tykkelse på ca. 1 cm. Ledbrusken på overarmsknoglens laterale kondyl var revet løs fra det underliggende knoglevæv og mellem ledbrusk og knogle fandtes granulationsvæv.

Konklusion: Forbenet er sæde for en ulcerativ, deformerende artrose med pannusdannelse, dissekerende flapdannelse og periartikulær fibrosering. Tilstanden er forenelig med dyschondroplasi og vurderes at have en alder på flere måneder.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at svinene ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov.

Tilstandene har en alder på flere måneder og burde for længst have været erkendt ved det daglige tilsyn i besætningen. Svinene burde da straks have været anbragt i sygesti og behandlet. Såfremt behandlingen ikke havde effekt, burde en dyrlæge have vurderet tilstanden eller svinene burde have været aflivet. Svinene var ikke egnede til transport, heller ikke isoleret fra de øvrige dyr.

Svinene har såvel i besætningen, som ved at blive transporteret levende til slagtning været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2 og 13:

Kan Fødevarestyrelsen på baggrund af det beskrevne fra embedsdyrlægen og de vedlagte fotos udtale sig om tilstandens alder?

Svar ad 2 og 13:

Se svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 3 og 14:

Kan den beskrevne tilstand behandles?

Svar ad 3 og 14:

Se svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 4 og 15:

Kan den beskrevne tilstand bedres ved at sætte svinet i sygesti?

Svar ad 4 og 15:

Anbringelse i sygesti med blødt underlag i form af gummimåtte eller rigelig strøelse, vil aflaste dyret og eliminere stress fra stifæller.

Spørgsmål 5 og 16:

Burde et svin med den beskrevne tilstand have været aflivet på et tidligere tidspunkt?

Svar ad 5 og 16:

Se svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 6 og 17:

Hvis spørgsmål 5 besvares bekræftende, er manglende aflivning da uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 6 og 17:

Se svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 7 og 18:

Vil en tilstand som den beskrevne være synlig på svinets gang ved læsning?

Svar ad 7 og 18:

Ja, se i øvrigt svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 8 og 19: Er et svin med den beskrevne tilstand egnet til transport?

Svar ad 8 og 19: Se svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 9 og 20:

Hvis spørgsmål 7 besvares benægtede er transport af svinet da uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 9 og 20:

Se svar ad 1 og 12.

Spørgsmål 10 og 21:

Kan svinets tilstand være forværret under transporten?

Svar ad 10 og 21:

En transport udgør en belastning; det er derfor sandsynligt, at svinets smerter er blevet forværret under transporten. Desuden fremgår det af embedsdyrlægens erklæring, at overbelastning under transporten har medført udtale PSE forandringer i svinets muskulatur.

Spørgsmål 11 og 22:

Kan den beskrevne tilstand og de beskrevne defekter i brusken og deformede ledflader være opstået under transporten?

Svar ad 11 og 22:

Nej.

Spørgsmål 23:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 23:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2010-20-053-00050 (DVS årsberetning 2012).

Afgørelse:

Besætningsejer modtog en bøde på 25.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Chaufføren modtog en bøde på 10.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Transportvirksomheden modtog en bøde på 25.000 kr.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00983

Skrivelse af 7. juni 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et svineslagteri observerede på slagtegangen et slagtesvin som var blevet slået flere gange i hovedet med en tatoveringshammer.

Spørgsmål 1:

Fødevestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af Embedsdyrlæge X i bilag 4 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at det ved efterkontrollen blev konstateret at slagtesvinet var blevet tildelt seks slag med tatoveringshammeren fordelt således: To skinketatoveringer samt fire tatoveringer på højre side af hovedet, heraf tre tatoveringer på kæben og en umiddelbart under øjet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse at slagtesvinet, ved at været tildelt 4 slag i hovedet med en tatoveringshammer, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om overdreven anvendelse af tatoveringshammer af 12. maj 2009 (bilag 1-7).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-00985

Skrivelse af 11. juni 2013 fra Østjyllands Politi

En so blev leveret til slagteriet med et åbent skuldarsår på højre skulder. Soen var transporteret 125 kilometer uden at være adskilt fra de øvrige søer under transporten.

Spørgsmål 1:

Kan det antages, at såret var ophelet og ikke synligt, da læsningen før transport blev påbegyndt?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der ved det levende syn fandtes en so med et alvorligt, åbent skuldersår under begyndende afheling på højre skulder. Såret var cirka 6,5 cm i diameter. Sårrandene var afrundede, og der var en få millimeter bred hårløs, lyserød kant som tegn på begyndende opheling i en mindre del af sårranden. En større del af sårranden var uden tegn på begyndende opheling. Sårbunden var dækket af granulationsvæv, som havde en skinnende overflade. Nederst i sårbunden var der et område med mørkfarvet nekrotisk (vævsdød) overflade. Der var desuden pus og fibrin i denne del af såret som tegn på infektion, og der flød ildelugtende blodtilblandet vandig sårsekret fra området. Ved berøring af sårbunden kunne der mærkes affladet knoglevæv under et tyndt lag granulationsvæv. Omkring skuldersåret var der en fast hævelse, som var cirka 9 - 10 cm i diameter og ca. 2 cm. tyk. Der var sammenvoksning mellem huden og den underliggende knoglestruktur som tegn på, at skaderne under såret gik helt ned til det underliggende fremspring på skulderknoglen. Adhærencen bevirkede, at huden dannede en tydelig fold ovenfor og foran såret, som delvist var krænget ned over den øverste del af såret.

Højre skulderparti fra soen blev obduceret på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU Sund, som ved den patoanatomiske undersøgelse fandt følgende:

Ud for skulderbladsknuden fandtes et næsten cirkulært sår med en diameter på ca. 6 - 8 cm. Såret prominerede ca. 3 cm over hudens overflade og var dækket af flosset granulationsvæv. Ved gennemsavning af såret på tværs af skulderbladsknuden blotlagdes et tværsnit af skuldersåret. Ved inspektion af tværsnittet fandtes abnorm vækst af skulderbladsknuden med ca. 1 - 2 cm nydannet knoglevæv, der var dækket af bindevæv med en tykkelse på ca. 1 cm. Selve knoglenydannelsen var mod overfladen affladet.

På baggrund af de observerede forandringer konkluderede laboratoriet, at skulderregionen var sæde for et grad 4 skuldersår under afheling med en alder på flere uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen, at soens situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at soen på et tidligt tidspunkt inden tilstanden udviklede sig havde fået et blødt underlag at ligge på. Havde behandlingen ikke den ønskede effekt burde soen have været aflivet.

På baggrund af embedsdyrlægens beskrivelse af såret kan det lægges til grund, at såret har været synligt såvel i besætningen, som ved pålæsningen.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at soen, under udvikling af det omhandlede skuldersår til et grad 4 skuldersår og under transporten til slagteriet har været udsat for hhv. høj grad og betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen finder, at soen i besætningen har været udsat for grovere uforsvarlig behandling.

Fødevarestyrelsen finder, at soen under transporten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Spørgsmål 2:

Hvis det må antages, at såret ikke var fuldt ophelet og således synligt under opholdet i besætningen, under pålæsningen og under transporten forespørges:

A: Kan det karakteriseres som uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. § 1 og § 2 og bekendtgørelsen om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5, at

soen under ophold i besætningen pådrog sig et skuldersår af grad 4, uden at dette blev effektivt afhjulpet, soen blev dyrlægebehandlet eller aflivet?

B: Kan det karakteriseres som uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling eller mishandling, at soen liden af et skuldersår af grad 4 blev læsset og transporteret over et længere tidsrum sammen med andre grise, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. § 1 og § 2, jf. transportbekendtgørelsens § 17 og § 35 og transportforordningens artikel 6 og 8?

C: Giver sagen i øvrigt anledning til kommentarer?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-053-00282 (DVS årsberetning 2007), 2006-20-053-00234 (DVS årsberetning 2006) samt Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om skuldersår hos søer (2003) og Supplerende udtalelse om skuldersår hos søer (2008).

Afgørelse:

Besætningsejer modtog en bøde på 18.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Chaufføren modtog en bøde på 5.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Transportvirksomheden modtog en bøde på 13.000 kr.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00988

Skrivelser af 25. juni og 24. september 2013 fra Nordjyllands Politi

Det fremgår af sidstnævnte at kødkontrollen i forbindelse med indleveringen af slagtesvin fra den samme besætning observerede 2 halte svin.

Brevet indeholder et uddrag af embedsdyrlægens erklæring, samt af obduktionsattest fra Sektion for Patologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU (se nedenfor), på baggrund af hvilken der spørges:

Såfremt ovenstående beskrivelser af forholdene, herunder særligt den foreliggende obduktionsattest, lægges til grund ved sagens retlige behandling, skal jeg herved tillade mig at stille følgende spørgsmål til Fødevarerstyrelsen:

Spørgsmål 1:

Finder Styrelsen, at svinene (enten begge eller alene det ene - i så fald bedes oplyst hvilket) allerede forinden pålæsningen til transport til slagteriet i forbindelse med svinenes ophold i besætningen, har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe (dyreværnslovens § 1)?

Svar ad 1: Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der ved det levende syn blev observeret 2 svin der var støttehalte på højre bagben. Det ene (senere mærket K 14 K) var svært støttehalt med usædvanligt snavset klovregion på det afficerede ben. Ved drivning kunne dyret næsten ikke bruge det pågældende ben, og det fremgik klart, at gangen var forbundet med smerte og ulempe for dyret, der, så snart der var mulighed for det, lagde sig ned. Ved palpation af det afficerede ben, tæt på klovområdet begyndte svinet at give lyd fra sig og at trække benet hurtigt ind til sig selv. Kropstemperatur blev målt på begge svin til henholdsvis 37,9 og 38,8 grader C som er normal temperatur for slagtesvin.

Svinene var ikke adskilte under transporten.

Efter fotografering blev de pågældende svin skudt og aflivet i stalden og mærket hhv. K 13 K og K 14 K. Ved den rutinemæssige kontrol efter slagtning blev højre bagben fra de 2 svin undersøgt nærmere. Følgende blev konstateret:

K 14 K: Kronisk eksudativ pododermatitis (betændelse i trædepude) og kronisk ledbetændelse i klovleddet med fistulering. Læsionen vurderedes at være ca. op til en uge gammel.

K 13 K: Kronisk eksudativ pododermatitis samt kronisk lokal knoglebetændelse af det sidste digit i det pågældende ben. Læsionen vurderedes at være ca. op til en uge gammel.

Højre bagben fra begge svin blev sendt til undersøgelse på Sektion for patologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende:

Ved sektion af præparat A (K 13 K) fandtes blotlæggelse af klovbenene dorsalt (oversiden) på begge klove.

Ved sagittal (langsgående) gennemskæring af begge klove fandtes fortykkelse af den inderste klovs trædepude med bindevævsnydannelse og ødem.

Præparat B (K 14 K) målte ca. 59 x 23 cm. Ved sektion af præparatet fandtes blotlæggelse af klovbenene på begge klove. På yderklove fandtes blotlæggelse ved klovkanten (mod sålen) og på inderkloven fandtes en lommedannelse, hvor klovhornet var løsnet fra klovbenet og med indgang fra spidsen af kloven. Ved sagittal gennemskæring af begge klove fandtes fortykkelse af inderklovens trædepude med bindevævsnydannelse og ødem.

Ved den histologiske undersøgelse fandtes i begge præparater blotlæggelse af klovbenet, kronisk knoglemarvsbetændelse domineret af tilstedeværelse af neutrofile granulocytter og bindevævsnydannelse (kronisk purulent osteomyelitis) samt knoglenydannelse i det inderste klovben. Desuden fandtes i præparat B reaktion i synovialmembranen med fibroblast proliferation foruden kronisk betændelse i den inderste trædepude karakteriseret ved absces- og flegmonedannelse (betændelse i vævet), ligeledes med bindevævsdannelse (kronisk suppurativ pododermatitis).

På baggrund af de observerede forandringer konkluderede Sektion for Patologi, at begge slagtesvin havde kroniske betændelsestilstande i knoglemarv henholdsvis knoglemarv, led og trædepude. Forandringerne varierede i alder fra flere dage til uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos og videoer til grund, er det Fødevarestyrelsens vurdering, at svinet mærket K 14 K i besætningen har haft en tydelig og let erkendelig halthed. Svinet har under sygdomsforløbet i besætningen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Finder Styrelsen, at der ved dette ophold i besætningen fra leverandørens side er foretaget en adfærd, der i dyreværns-mæssig henseende kan karakteriseres som:

- a) et uforsvarligt forhold? eller
- b) et groft uforsvarligt forhold?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Finder Styrelsen, at svinene (enten begge eller alene det ene - i så fald bedes oplyst hvilket) har været

- a) Egnede til transport?
- b) Lettere egnede til transport, således at transportreglernes bestemmelser om transport af lettere tilskadekomne dyr finder anvendelse? eller
- c) Er svinet/svinene ganske uegnede til transport?

Svar ad 3:

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at svinet mærket K 14 K ved pålæsningen fra besætningen har haft en tydelig og let erkendelig halvhed. Læsning og transport af et svin i forbindelse med slagtning vil altid udgøre en belastning af svinet. Hvis svinet i besætningen har en lidelse, der medfører en grad af halvhed, vil en sådan halvhed oftest forværres under denne belastning. Svinet var efter Fødevarestyrelsens opfattelse ikke egnede til at blive transporteret levende til slagteriet, men burde i stedet have været aflivet i besætningen. Ved at være sendt levende til slagtning har svinet været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 4:

Såfremt ovenstående forhold lægges til grund (inkl. besvarelsen af spørgsmål 3) har svinet/ svinene da i forbindelse med selve transporten været udsat for unødvendig smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe? Herunder eventuelt påført yderligere lidelser i form heraf?

Svar ad 4:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Finder Styrelsen, at der ved den konkrete transport af svinet/svinene fra leverandøren til slagteriet er foretaget en adfærd, der i dyreværns-mæssig henseende kan karakteriseres som:

- a) Et uforsvarligt forhold? eller
- b) Et groft uforsvarligt forhold?

Svar ad 5:

Se svar ad 4.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Svar ad 6:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00284 (DVS årsberetning 2007), samt Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse om transport af syge og tilskadekomne produktionsdyr (inkl. heste.)

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 6.500 kr. Bøden er halveret grundet lang sagsbehandlingstid. Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

2013-15-2930-01010

Skrivelse af 29. juli 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved et besøg i anden anledning på en ejendom med svin, konstaterede politiet flere dyreværns-mæssigt kritiske forhold. Politiet tilkaldte en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen, som efterfølgende gennemgik besætningen.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge X i bilag 3 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der på ejendommen fandtes en mindre slagtesvinebesætning med 300-400 grise. Rum og inventar fremstod forfaldent og rodet.

I slagtesvinestald I fandtes i 2 stier, som iflg. ejer hver var på ca. 80 m², 6 syge og tilskadekomne grise. Der var ikke tale om sygestier eller aflastningsstier, og der var ikke udlagt nogen form for strøelse eller på anden vis blødt underlag til grisene. Der var ikke etableret områder med ekstra varmemulighed. Det var en kold november dag og temperaturen i stalden var som temperaturen udenfor.

Følgende blev konstateret:

Gris nr. 1: Stor velnæret gris (anslået vægt over 130 kg) - med brok under 15 cm i diameter. På broksækken fandtes der sår efter slitage mod underlaget.

Gris nr. 2: Anslået vægt ca. 70 kg, velnæret gris siddende på bagparten. Grisen kunne ikke umiddelbart rejse sig ved egen hjælp. Da grisen blev hjulpet op at stå, tog den ikke støtte på højre bagben og benet pegede frem under bugen. Grisen tog heller ikke støtte på benet under gang. Ejer oplyste, at lidelsen havde varet ca. en uge. Der var ikke registreret behandling af grisen.

Gris nr. 3 (manglende billeddokumentation): Gris på ca. 50 kg, som ikke tog støtte på højre bagben. Ejer oplyste, at lidelsen havde varet 4 dage. Der var ikke registreret behandling af grisen.

Gris nr. 4: Gris med hævelse ved venstre albueled. Overladt til sig selv hvilede grisen konstant på begge forknæ eller den lå ned. Stående var der kun svag støtte på venstre forben. Ejer oplyser, at han havde opdaget lidelsen for 3 dage siden. Der var ikke registreret behandling af grisen.

Gris nr. 5 og 6: 2 grise som ejer oplyste, var taget fra flokken 3 uger tidligere pga. let halthed. Grisene var ikke behandlet. Grisene var fortsat let halte.

I en klimastald med fuld belægning af slagtesvin fandtes generelt dårligt staldklima, kraftig lugt af ammoniak og megen gødningsforurening i stierne samt utilstrækkelig ventilation.

Ved gennemgang af alle stier fandtes flere syge/tilskadekomne grise. Ingen af disse grise var under behandling eller adskilt fra andre grise eller anbragt i sygestier.

Gris nr. 7: Grisen havde centralnervøse symptomer, som embedsdyrlægen vurderede som akutte.

Gris nr. 8: Gris med anslået vægt på ca. 40 kg. Grisen var væsentlig mindre end øvrige grise i samme sti. Grisen udviste tydelige flankeslag under vejrtrækning og der var vedvarende hoste. Grisen havde således tydelige tegn på respirationsbesvær / respirationslidelse.

Gris nr. 9: Lille mager gris med skarp ryg, tydeligt erkendelige ribben og stort brok. Grisen var væsentlig mindre end øvrige slagtesvin i stien.

Grisen blev indsendt til obduktion på Institut for Veterinær sygdomsbiologi, KU, Sund. Det fremgår af obduktionsrapporten, at grisen vejede 29,75 kg og havde et 25x 12 cm stort brok. På broksækken fandtes 3 sår med sårkorper og herunder arvæv med en tykkelse på 0,5 - 1,0 cm. Ud fra tykkelsen af arvæv kunne lidelsens alder fastslås til ikke under 14 dage.

Gris nr. 10: Gris på ca. 50 kg, med stort brok. Der var et frisk sår på broksækken.

Gris nr. 11+12+13: 3 halte grise med lidelser der blev vurderet som akutte.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte, samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, gris nr. 1 – 6 og 8 - 10 ved ikke være isoleret i sygestier med blødt underlag og varmekilde og behandlet for deres lidelser, subsidiært aflivet, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr 2011-20-053-00068 og 2011-20-053-00070 (DVS årsberetning 2010-2011).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 25.000 kr.

2013-15-2930-01032

Skrivelse af 20. august 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En embedsdyrlæge på et svineslagteri observerede ved kontrollen på slagtegangen 4 slagtesvin med mærker efter slag. En medarbejder hos leverandøren erkendte, at have slået nogle af slagtesvinene med kanten af en træplade i forbindelse med uddrivningen.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet i Fødevarestyrelsens anmeldelse af 25/5-13 tiltrædes?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der på slagtegangen blev observeret 4 slagtesvin med slagmærker på kroppen.

Slagtekrop nr. 1 havde 1 slagmærke med en længde på 35 cm på højre side af brystkassen.

Slagtekrop nr. 2 havde 1 slagmærke med en længde på 12 cm lokaliseret på ryggen.

Slagtekrop nr. 3 havde 2 slagmærker i nakken med en længde på ca. 6 cm.

Slagtekrop nr. 4 havde 5 slagmærker på tværs af ryggen med en længde på ca. 5 cm.

Flere af slagmærkerne havde såkaldt ”togskinnekonfiguration”, som tegn på at de var påført med en smal (”stangformet”) genstand.

Embedsdyrlægen vurderede efter indsnit, at slagene havde forårsaget blødninger i hud, underhud, fedtvæv og muskulatur.

Otte præparater fra de 4 slagtesvin blev undersøgt på Sektion for Patologi, KU, Sund, som fandt følgende: Ved inspektion af præparaterne fandtes der på alle hudstykkerne multiple blødninger i huden. Flere af blødningerne bestod af 2 parallelle blødninger med en opklaring imellem. Bredden på blødningerne varierede fra ca. 0,4 til ca. 1,5 cm. Ved gennemskæring fandtes blødningerne at strække sig ned i underhuden.

Ved den histologiske undersøgelse fandtes i underhuden massiv blødning og infiltration med neutrofile granulocytter og makrofager. Den underliggende muskulatur var ødematøs (væskeinfiltreret), med adskillige nekrotiske (døde) muskelfibre.

Laboratoriets konklusion: Forandringerne er forenelige med at være opstået efter et stumpt traume og vurderes at have en alder på 4 – 8 timer.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at slagtesvinene har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Såfremt der er anvendt en tatoveringshammer, vil det da gøre nogen forskel mht. vurderingen af uforsvarligheden.

Svar ad 2:

Nej.

Spørgsmål 3:

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 3:

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-053-00052/2011-20-053-00057, forhold 3 (DVS årsberetning 2010 - 2011).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2013-15-2930-01040

Skrivelse af 17. september 2013 fra Nordjyllands Politi

Kødkontrollen ved et svineslagteri observerede i forbindelse med aflæsning af et læs slagtesvin en gris, der havde en stor hævelse ud for albuen på venstre forben. Grisen var ikke transporteret adskilt fra de øvrige dyr i et særskilt aflukke.

Spørgsmål:

1. Finder Fødevarestyrelsen, at grisen i forbindelse med sit ophold i besætningen har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentligt ulempe?
Samt finder styrelsen, at grisen i besætningen har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og huset bedst muligt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer?
2. Har grisen var ”egnet” til transport i levende live, herunder eventuelt ”lettere egnet” til transport?
3. Er besvarelsen af pkt. 2) afhængig af, om grisen anbringes i særskilt aflukke, isoleret fra andre grise?
4. Vil en transport af grisen i givet fald udsætte grisen for yderligere unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentligt ulempe?
5. I fald spørgsmål 4) besvares bekræftende, hvorledes vil dette så give sig udtryk? Og er der i den konkrete situation med de angivne beskrivelser fra embedsdyrlægerne tegn herpå, der indikerer dette?
6. Finder Fødevarestyrelsen, at der i forbindelse med opholdet i besætningen er udvist en adfærd, der i dyreværnsmæssig henseende kan karakteriseres som
 - a) et uforsvarligt forhold?
 - b) et groft uforsvarligt forhold?
- 7) finder styrelsen, at der i forbindelse med selve transporten fra leverandøren til slagteriet er udvist en adfærd, der i dyreværnsmæssig henseende kan karakteriseres som
 - a) et uforsvarligt forhold?
 - b) et groft uforsvarligt forhold?
- 8) Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til at fremkomme med bemærkninger?

Svar:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at grisen ved aflæsningen havde en stiv gang og der kunne observeres en kraftig hævelse ud for det ene forben.

Ved den kliniske undersøgelse af det levende svin fandtes en fastsiddende, fluktuerende (væskeholdig) hævelse ud for albuen på venstre forben. Hævelsen målte ca. 17 x 15 cm. På hævelsens underside fandtes et stort åbent sår på ca. 8 x 7 cm. Såret havde rigeligt granulationsvæv (reparationsvæv), ligesom der fandtes granulationsvævsdannelse i sårranden, hvilket indikerer, at lidelsen har stået på gennem længere tid.

Grisen bevægede sig efter hvile rimeligt normalt i gang, men viste udtalt besvær, når det skulle lægge sig/rejse sig, da hævelsen besværliggjorde dette.

Dyret virkede stresspåvirket: Der kunne observeres sitren i hudoverfladen og let besværet vejtrækning. Dyret var normalt af huld.

Ved undersøgelse af selve såret virkede dyret ikke smertepåvirket ved berøring.

Ved kontrollen efter slagtning fandtes hævelse og sårdannelse i overensstemmelse med det i modtagelsen konstaterede, dog var hævelsen bristet under den slagtemæssige behandling. Ved nærmere undersøgelse fandtes udtalt granulationsvævsdannelse i bunden af såret. Under skulderblad/brystet fandtes blodansamlinger. Endvidere fandtes de store muskelgrupper (kamme, mørbrad, skinker) samt flere af de mindre muskelgrupper (bugmuskulatur, bov) at være sæde for muskeldegenerative forandringer, som er forenelige med stressbetinget muskeldegeneration, sandsynligvis fremkaldt af transporten.

Et præparat omfattende venstre forben og skulder samt et hudstykke fra dyrets side blev sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Sund. Ved den patoanatomiske undersøgelse fandtes en hævelse på bagsiden af albuen og overarmsknoglen målende ca. 20 x 17 x 12 cm. Hævelsen var spaltet ved modtagelsen og tømt for indhold. Ved inspektion af hævelsen fandtes på undersiden en ulceration (sårdannelse) karakteriseret ved nekrose (vævsdød), granulationsvæv og med en diameter på ca. 4,5 cm. Ved gennemskæring af hævelsen fandtes der inden i processen reminiscenser af fibrin samt en fortykkelse af huden grundet nydannet bindevæv målende fra ca. 1 til 2,5 cm. I muskulaturen beliggende under skulderbladet fandtes multiple, udbredte blødninger imbiberet i muskelvævet.

Laboratoriets konklusion: Forbenet var sæde for en kronisk, fibroserende og ulcererende proces, sandsynligvis en nydannet bursa, med en alder på flere uger.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen ikke, at grisen i besætningen og under transporten er blevet beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Grisen burde for længst, inden hævelsen udviklede sig til en størrelse, som beskrevet, med et gammelt åbent sår på undersiden, have været tilset af en dyrlæge eller er om nødvendigt aflivet. Som det fremgår af embedsdyrlægens erklæring fandtes efter slagtning udbredt muskeldegeneration og blødninger i muskulaturen, antageligt som følge af stresspåvirkning og overbelastning under transporten.

Fødevarestyrelsen finder ikke, at grisen med de beskrevne forandringer var egnet til at blive transporteret levende, heller ikke adskilt fra de øvrige grise i et særligt, velstrøet aflukke.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisen såvel i besætningen, som under transporten har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-053-00070 (DVS årsberetning 2010-2011), sag med j.nr. 2007-20-053-00289 (DVS årsberetning 2007) og DVS udtalelse om transport af syge og tilskadekomne dyr.

Afgørelse:

Besætningsejer modtog en bøde på 13.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Chaufføren modtog en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Transportvirksomheden modtog en bøde på 40.000 kr.

De tiltalte skulle betale de dem vedrørende sagsomkostninger.

2013-15-2930-01042

Skrivelse af 25. september 2013 fra Østjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et slagtehus observerede ved det levende syn et slagtesvin med et stort navlebrok. På broksækkens underside sås et stort sår. Slagtesvinet var transporteret i et særskilt, velstrøet aflukke, isoleret fra de andre svin.

Spørgsmål 1:

Såfremt ovennævnte lægges til grund skal Østjyllands Politi spørge, hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt eller groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt jf. 2. punkt, ikke at have ladet grisen behandle eller aflive mens den var i besætningen.

Svar ad 1:

Ved den kliniske undersøgelse af det levende dyr konstaterede embedsdyrlægen, at dyret havde et stort navlebrok med sår på undersiden. Svinet forekom ikke bevægelseshæmmet, og det viste ikke tegn på smerteytringer.

Ved den kliniske undersøgelse af dyret lige efter aflivning men inden den slagtemæssige behandling kunne det konstateres, at dyret havde et navlebrok med en diameter på 15 - 20 cm. Broksækken føltes blød med blødt indhold. Midt på broksækken fandtes et cirkulært sår på ca. 10 cm i diameter. Vævet under såret føltes

at være fortykket i forhold til huden på broksækken. Sårstanden mellem såret og det omgivende væv var fortykket. Der var ingen synlig sårskorpe på det cirkulære sår og overfladen fremstod med en nydannet blodig overflade.

Ved den efterfølgende kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes sammenklæbning af tarme i broksækken og afgrænset bylddannelse i bughulen. Såret vurderedes at have en alder på mindst 2-3 uger.

Lægges embedsdyrlægens erklæring og de medsendte fotos til grund skal Fødevarestyrelsen udtale følgende: Grise med store brok skal, medmindre brokket har en karakter så grisen skal aflives, anbringes i sygesti med et tykt lag strøelse, da de er stærkt udsat for stifællers bid, tråd, puf og stød, ligesom der er stor risiko for sår dannelse på broksækken, jf. DVS udtalelse af 02.12.08.

Det fremgår ikke om slagtesvinet har været anbragt i sygesti, det er imidlertid Fødevarestyrelsens opfattelse, at svinet ved at være opstaldet på en måde, som har medført udvikling af et sår på broksækken på 10 cm i diameter, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Såfremt ovenstående lægges til grund skal Østjyllands Politi endvidere spørge, hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1,1. punkt eller groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1,1. punkt jf. 2. punkt, at lade grisen transportere til slagteriet i særskilt aflukke fra de andre svin i en velstrøet vogn.

Svar ad 2:

Slagtesvin med store brok med sår dannelser på broksækken anses af Det Veterinære Sundhedsråd for uegnede til transport. Sådanne grise skal aflives i besætningen.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at slagtesvinet ved at blive transporteret levende til slagtning, selvom det skete i et særskilt, velstrøet aflukke, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 3:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00289 (DVS årsberetning 2007), j.nr. 2008-20-053-00322, spørgsmål 11 (DVS årsberetning 2008) samt Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 2. december 2008 om svin med store / komplicerede navle- og lyskebrok.

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 18.000 kr.

2013-15-2930-01043

Skrivelse af 27. september 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Vi henviser til Deres brev af 27. september 2013, hvori de anmoder om Fødevarestyrelsens udtalelse i en dyreværnssag, som omfatter 4 forhold, der relaterer sig til 4 besætninger med samme ejer.

Forhold 1:

Den 24. oktober 2011 blev der til et slagteri indleveret 30 slagtesvin fra en besætning. Embedsdyrlægen observerede 13 svin med alvorlige lidelser.

Spørgsmål 1: Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af embedsdyrlæge X og veterinærjurist Y i bilag (1,5) tiltrædes?

Svar:

Følgende blev konstateret af embedsdyrlægen ved undersøgelsen af svinene den 25. oktober 2011:

Gris 1: Var springhalt på højre forben (ude af stand til at støtte på benet), som følge af kronisk, uhelbredelig ledbetændelse. Området omkring albueleddet var voldsomt fortykket, og der sås flere lokale hævelser, som var bylder stammende fra ledbetændelsen. Flere steder på den monstrøse hævelse var der sår, der enten var opstået som udefra kommende beskadigelser eller også stammede fra dybere liggende bylder. Hævelsen blev vurderet til at være 22 - 28 cm i diameter.

Det vurderedes, at lidelsen har haft en varighed på ikke under 2 måneder. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 2: Springhalt på venstre forben med monstrøse forandringer omkring albueleddet, som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse med bylder. Der sås flere lokale hævelser såvel indvendigt som udvendigt for leddet. Indvendigt sås et stort sår. Læsionen på gris 2 mindede meget om læsionen på gris 1. Hævelsen havde en anslået diameter på 20-25 cm.

Det vurderedes, at lidelsen havde været ikke under 2 måneder. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 3: Springhalt på venstre forben med monstrøst forandret albueled og lokale bylder som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Hævelsen havde en anslået diameter på 15-18 cm.

Det vurderedes, at lidelsen havde været ikke under 1 måned. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 4: Stærkt halt på højre bagben samt venstre forben som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Området omkring venstre forbens albue og skulder var monstrøst forandret med flere bylder strækkende sig fra albueleddet langs "overarmen" til skulderleddet. Ledbetændelsen omfattede albueleddet og muligvis også skulderleddet. I forbindelse med afskæring af forben blev det klart, at bylterne strakte sig et godt stykke bagud langs ryggen. Det forandrede område ved venstre forben strakte sig ca. 50 cm i længden og ca. 35 cm i højden.

Området ved højre bagbens knæ var monstrøst forandret med overfladiske bylder. Dimensionen af forandringerne var ca. 20 x 20 x 20 cm. Svinet var ikke springhalt. Det er embedsdyrlægens vurdering, at det skyldes, at to ben var medinddraget i lidelsen, hvorfor svinet var nødt til at støtte på benet, selvom det var forbundet med smerte.

Det vurderedes, at lidelsen havde været ikke under 2 måneder. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 5: Stærkt halt på højre bagben med stor hævelse fra knæet strækkende sig op i skinken, som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Hævelsen var ca. 20 x 25 x 20 cm i omfang. Hævelsen var mest fremtrædende på ydersiden af benet.

Grisen var ligeledes halt på venstre forben med hævelse strækkende sig fra albueleddet og langs overarmsknoglen mod skulderleddet som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse, hvor det omgivende væv var blevet medinddraget.

Det vurderes, at lidelsen har varet ikke under 2-3 uger. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 6: Springhalt på højre forben med monstrøse forandringer strækkende sig fra albueleddet til skulderleddet som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Der sås her lokale bylder som udtryk for underliggende infektion, der søgte mod overfladen. Hævelsen havde en anslået diameter på 30 x 20 x 25 cm.

Det vurderedes, at lidelsen havde varet ikke under 2 måneder. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 7: Springhalt på højre bagben med monstrøs hævelse af haseleddet som følge af enten kronisk uhelbredelig ledbetændelse eller ældre lednært brud. Omfanget af leddet var lidt mindre end en håndbold, hvor normalstørrelse er knapt en tennisbold. Hævelsen vurderedes primært at bestå af knoglenydannelse.

Det vurderedes, at lidelsen har varet ikke under 2 måneder. Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 8: Stærkt halt på venstre bagben som følge af byld i den forreste del af skinken og med mulig tilknytning til hoftleddet. Bylden havde en dimension på ca. 25 x 25 x 20 cm. Tilstanden var forbundet med smerte. Lidelsen kunne enten stamme fra ledbetændelse eller bylden kan være opstået af en anden årsag.

Det vurderes, at lidelsen har varet ikke under 3 uger. Det vurderes, at svinet ikke har været egnet til almindelig transport - men muligvis egnet til en skåne- transport/sygetransport.

Gris 9: Halt på alle fire ben som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Gik kun nødigt og i så fald med trippende gang med understillede bagben. Haltheden var mest udtalt på venstre forben. Der var ingen monstrøse forandringer.

Det vurderes, at lidelsen har varet mindst 2 dage, men den kan også have været af ældre dato.

Det vurderes, at svinet ikke har været egnet til transport - heller ikke sygetransport.

Gris 10: Havde monstrøse forandringer på højre forbens albueregion som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Grisen var springhalt. Forandringen havde en diameter på ca. 20 cm. Det vurderedes, at lidelsen havde varet ikke under 6 uger og havde været forbundet med smerte. Det vurderes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Gris 11: Ikke beskrevet eller filmet.

Gris 12: Springhalt på højre forben med monstrøse forandringer i albueleddet med voldsomme knoglenydan-
nelser som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Hævelsen havde en diameter på ca. 25 cm med
mange overfladiske bylder.

Det vurderedes, at lidelsen havde varet ikke under 2 måneder og havde været forbundet med smerter.

Svinet havde ikke været transportegnet - heller ikke til sygetransport.

Gris 13: Grisen var springhalt på højre forben på grund af kronisk uhelbredelig ledbetændelse. Der var monstrøse forandringer omkring højre albueled med en hævelse grundet knoglenydan-
nelser. Hævelsen havde i diameter på ca. 20 cm.

Det vurderes, at lidelsen havde varet ikke under 3 uger og havde været forbundet med smerter.

Svinet havde ikke været transportegnet - heller ikke til sygetransport.

Gris 14: Trippende smertepreget gang på alle fire ben som følge af kronisk uhelbredelig ledbetændelse, lige-
som den havde understillede bagben. Grisen var modvillig til at rejse sig. Havde ingen monstrøse forandrin-
ger. Lidelsen formodes at have varet mindst 2 dage, men har sandsynligvis varet længere tid.

Det vurderedes, at svinet ikke havde været transportegnet - heller ikke på en skånetransport.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Dyr, der ikke kan gå og stå ved egen hjælp, eller dyr, der er springhalte, svært støttehalte eller udpræget gangbesværede på grund af diagnosticeret eller formodet knoglebrud, ledscred, smertefulde betændelsestilstande i lemmerne (ledbetændelse, seneskedebetændelse o. lign.) samt dyr som lider af almen svækkelse, må ikke transporteres levende til slagting eller til levebrug, men skal aflives eller nødslagtes på stedet.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse, samt den medsendte videooptagelse af grisene til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at gris 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 13, såvel i besætningen som ved at blive transporteret levende til slagting, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Grisene burde for længst have været aflivet.

Fødevarestyrelsen vil samlet set karakterisere behandlingen af grisene som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at gris 5 og 8 har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere behandlingen af grisene som uforsvarlig behandling af dyr.

På det foreliggende grundlag finder Fødevarestyrelsen det ikke muligt at udtale sig med sikkerhed om en evt. uforsvarlig behandling af gris nr. 9 og 14.

Forhold 2:

Den 2. november 2011 foretog Fødevarestyrelsen sammen med politiet opfølgende kontrol på virksomhedens 4 besætninger. I 3 af besætningerne, (A, B og C) blev der konstateret flere kritisable forhold.

Spørgsmål 2:

Fødevarestyrelsen anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge Z i bilag (2,6) tiltrædes?

Svar:

Lægges embedsdyrlægens erklæring og de medsendte fotos til grund skal Fødevarestyrelsen udtale følgende: Besætning B: Besætningen bestod af slagtesvin samt fravænningsgrise i klimastalde. Alle stier i både klimastalde og slagtesvinestalde blev gennemgået.

Der var ikke nævneværdige problemer i klimastaldene.

Slagtesvinestaldene fremstod generelt beskidte og dårligt vedligeholdte. I ingen af staldafsnittene var der etableret sygestier til de syge og tilskadekomne svin.

Ved gennemgangen konstateredes bl.a. 12 halte slagtesvin, der gik i stierne sammen med de andre grise. 6 af svinene var springhalte, med varierende grader af hævede led, som vurderedes at skyldes kronisk ledbetændelse. 3 af disse var tillige afmagrede. Svinene blev straks aflivet.

Derudover fandtes et svin med stærkt udspilet bug, som ligeledes blev taget ud af stien til aflivning. Endvidere gik der et slagtesvin med et stort navlebrøk af omfang på ca. 12 til 15 cm i diameter. Dyret blev taget ud af stien til indsættelse i sygesti.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at grisene ved at gå med de beskrevne lidelser uden at være isoleret i sygesti har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Udenfor ejendommen lå der 6 døde slagtesvin under et plastikdækket. 4 af svinene var aflivet ved skud med bolt pistol i panden, men ingen af de 4 svin var afblødt.

Hvis et dyr ikke afblødes efter skud med bolt pistol, er der risiko for at det ikke dør umiddelbart, men først efter en længere periode, ligesom der vil være risiko for, at dyret ikke dør men evt. kan komme til bevidsthed igen. Dyret risikerer således at blive udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil på den baggrund karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Besætning C: Slagtesvinebesætning på ca. 1100 slagtesvin.

Under besætningsgennemgangen konstateredes flere slagtesvin med kroniske haltheder, som ikke var anbragt i sygesti: 2 slagtesvin havde kroniske ledbetændelser i venstre forben. Begge var springhalte og gik sammen med de andre svin i stierne. De blev straks aflivet, da de skønnedes uheldbredelige.

I en sti gik 10 svin der var halte i varierende grad. Der blev givet pålæg om at svinene blev vurderet af besætningsdyrlægen, med dokumentation til Politiet.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr.

Besætning A: Slagtesvinebesætning med ca. 1700 slagtesvin.

Her fandtes ligeledes en del slagtesvin lidende af kronisk uheldbredelige haltheder. Svinene var ikke anbragt i sygesti. Svinene burde iflg. embedsdyrlægen have været aflivet for længst.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 3:

Den 13. marts 2012 foretog Fødevarestyrelsen sammen med politiet opfølgende kontrol på samme 4 adresser, som nævnt i forhold 2. Der blev i en af besætningerne (Besætning D), en sobesætning med 750 søer, observeret flere søer med skuldarsår.

Spørgsmål 3:

Fødevarestyrelsen anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden. Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge Z (3,3) tiltrædes?

Svar:

Lægges embedsdyrlægens erklæring og de medsendte fotos til grund skal Fødevarestyrelsen udtale følgende: Der blev konstateret en del søer med skuldarsår grad 1-2 og 3. Der var i nogle tilfælde iværksat afhjælpende foranstaltninger med salve og spray på sårene, og der anvendtes gummimåtter til aflastning til enkelte søer.

Enkelte søer med skuldarsår grad 3 var aflastet i sygesti med blødt leje med halm, men der var ca. 10 søer med skuldarsår grad 3 der ikke var aflastet i sygesti med blød bund eller med gummimåtte.

En af søerne havde på begge skuldre skuldarsår grad 3 på 4 cm i diameter. Sårene var ubehandlede og fremstod med gennembrud af huden i hele udstrækningen med fugtige glatte og væskende sår.

Der konstateredes ingen heling af sårene fra sårrandene, og soen var heller ikke aflastet med gummimåtte eller taget i behandling med sår salve eller spray. Derudover havde soen gamle åbne bylder på toppen af ryggen, efter trykning mod staldinventaret tidligere.

Søer bør straks det ved de daglige tilsyn konstateres, at et skuldarsår er under udvikling tilbydes et blødere leje i form af halm eller gummimåtte ligesom såret bør behandles med blødgørende desinficerende salve.

Fødevarestyrelsen kan ikke på det foreliggende grundlag vurdere graden af skuldarsår hos de 10 søer. Det er imidlertid Fødevarestyrelsens opfattelse, at de 10 søer ved ikke at være behandlet eller isoleret i sygesti med blød bund har været udsat for en smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 4:

Den 11. juni 2012 foretog Fødevarestyrelsen sammen med politiet igen opfølgende kontrol på besætning D, hvor flere kritisable forhold blev observeret.

Spørgsmål 4:

Fødevarestyrelsen anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge Z i bilag (4,3) tiltrædes?

Svar: Ved gennemgangen af besætningen fandt embedsdyrlægen i laden en orne med tykt bagben og en stor nydannelse i klovspalten, samt 3 søer med varierende grader af skuldarsår. Ornen og de 3 søer gik i hvert sit silorum på betongulv uden strøelse eller vand.

Omen var støtthalt på højre bagben. Højre bagben var fortykket til ca. dobbelt tykkelse, og der konstateredes en stor nydannelse i klovspalten der strakte sig op over forsiden af klovranden.

Besætningsejeren oplyste, at ornen var behandlet med Lincosin, men kunne ikke fremvise optegnelser over behandlingen.

So 1556: Soen gik i et silorum sammen med 2 andre søer. Den havde et stort grad 4 skuldarsår på højre skulder. Der sås røde fremtrædende sårrande ca. 5 cm i diameter, og såret var sæde for granulationsvævsdannelse i kanten og var fastsiddende til de underliggende væv. Ved palpation i dybden konstateredes hul i såret på ca. 1 cm direkte ind på den underliggende skulderkam, og knoglevævet kunne føles som en ru benhård hævelse i dybden af såret og skrubes med neglen. Soen vægrede sig ved at trække sig væk ved undersøgelsen af såret, men var ellers upåvirket.

På venstre skulder konstateredes et afhelet skuldarsår med fast hævelse ca. 4-5 cm i diameter.

So 3349: So med skuldarsår af embedsdyrlægen vurderet til grad 3 på højre skulder, med sårskorpe ca. 3 cm i diameter.

På højre bagben konstateredes en blød forskydelig hævelse med sårdannelse. Antageligt som følge af trykning af hofteknoglen. Soen var halt på højre bagben.

So 9669: So med gammelt afhelet skuldarsår på venstre skulder med en fast hævelse over skulderkammen, og et mindre nyere skuldarsår med skorpe nedenunder diameter ca. 1-2 cm.

Udviklingen af kroniske skuldarsår kan forebygges ved rettidig indgriben fra staldpersonalets side i form af blødt leje, som f.eks. halm eller gummimåtte samt behandling med blødgørende og desinficerende salve.

Lægges ovennævnte og de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at so nr. 1556 under udviklingen af et skuldarsår til grad 4, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere det forhold at ornen samt So 3349 ikke var isoleret i sygesti med blød bund, som uforsvarlig behandling af dyr.

Det er ikke muligt for Fødevarestyrelsen på det foreliggende grundlag, at udtale sig med sikkerhed om en evt. uforsvarlig behandling af so 9669.

Spørgsmål 5:

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 5:

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-053-00070 (DVS årsberetning 2010 – 2011), j.nr. 2007-20-053-00301 (DVS årsberetning 2007) og j.nr. 2006-20-053-00242 (DVS årsberetning 2006 samt DVS udtalelse om skuldersår hos søer (2003), DVS udtalelse om skuldersår hos søer på baggrund af spørgsmål (2008) og FVST revideret meddelelse om skuldersår hos søer (2008).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 240.000 kr.

9.4 Fødevarestyrelsens sager vedrørende hunde og katte

2013-15-2930-00973

Skrivelse af 6. maj 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En hundekennel holdt i tiden frem til d. 2. maj 2012 hunde under følgende forhold:

Virksomhedens 63 hunde blev ikke tilstrækkelig fodret, idet der forefandt hunde i følgende foder stand: Tre hunde under middel, tre hunde under middel til magre, syv hunde magre, 10 hunde meget magre, 2 hunde meget magre til afmagrede og 7 hunde decideret afmagrede.

Hundene blev ikke tilstrækkeligt stimuleret, således at flere hunde viste adfærd af stereotypisk karakter. Mange hunde havde filttotaler i pelsen som følge af utilstrækkelig pelspleje.

En hund havde problemer med bagparten og var slinger/skred ud ved bevægelse.

Virksomheden holdt 47 voksne hunde på trods af, at der d. 11. januar 2008 alene var meddelt tilladelse til hold af 36 hunde over 16 uger.

Virksomheden benyttede isolationsrummet beregnet til nyankomne og syge eller tilskadekomne hunde til føde-/hvalperum.

Virksomheden havde senest dyrlægetilsyn af hundeholdet d. 1. marts 2011.

Isolationsrummet manglede fliser, således at god hygiejnisk standard ikke var opretholdt.

Protokollen over hunde i virksomheden var ikke tilgængelig for Fødevareregionen.

I tiden frem til 31. oktober 2012 holdt kennelen hunde under følgende forhold:

36 hunde var anbragt i mørke i en staldbygning, hvor gulvafløb fra boksene var tilstoppet.

Hundene blev ikke tilstrækkelig stimuleret, således at flere hunde viste adfærd af stereotypisk karakter.

Staldbygningens 36 hunde blev ikke tilstrækkelig fodret, idet der fandtes hunde i følgende foderstand: fire hunde under middel, fire hunde magre og en meget afmagret.

En boks med seks unghunde havde kun to sovepladser (hundekurve).

En hund havde en våd og snavset kurv, således at den ikke havde adgang til tørt leje.

I tiden frem til 19. januar 2013 holdt kennelen hunde under følgende forhold:

36 hunde var anbragt uden adgang til direkte dagslys eller kunstig belysning i en uopvarmet staldbygning.

Hundene blev ikke tilstrækkelig stimuleret, således at flere hunde viste adfærd af stereotypisk karakter.

Flere hunde led af smertefulde sygdomstilstande af kronisk karakter:

En ca. ni år gammel hanhund var halt på venstre bagben i en sådan grad, at modsatte bens trædepuder havde åbne sår som følge af aflastning.

En ca. 10 uger gammel hvalp havde brækket femur (lårbensknoglen) og der var callusformation (arvævsdannelse) omkring bruddet.

En ca. et år gammel hanhund havde ulvekløer, der var så lange, at de var vokset 8 mm ind i trædepuderne.

Flere hunde havde tandlidelser:

En ca. otte år gammel tæve havde tandrodsabsces (tandbyld) med fistelkanal ud gennem kinden og fortykkelse af underliggende maxilla (knogle ved overkæben),

tre hunde havde tandbelægninger med paradentose, kraftig pusdannelse, knogleresorption (knoglehenfald) og synligt tyggebæsvær,

mindst ti hunde havde tandbelægninger med paradentose og ildelugtende ånde,

Samtlige hunde var underernærede og fremstod kakektiske, afmagrede eller magre og hundenes pels var misrøgtet.

I tiden frem til 19. marts 2013 holdt kennelen hunde under følgende forhold:

19 hunde, hvoraf 12 var hvalpe fordelt på to kuld henholdsvis 3-4 uger og 10 - 12 uger gamle blev holdt på adressen til trods for at kennelen d. 11. december 2012 af var blevet meddelt pålæg om inden d. 1. februar 2012 at skille sig af med så mange hunde, at der kun var 10 tilbage, samt forbudt avl af flere hvalpe.

Spørgsmål 1:

Under henvisning til Rigsadvokatens Meddelelse nr. 2/2008 pkt. 5 anmoder jeg om en udtalelse om, hvorvidt den ovenfor beskrevne adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

En embedsdyrlæge fra Fødevarestyrelsen deltog i kontrolbesøgene 2. maj og 31. oktober 2012. En dyrlæge fra Dyrenes Beskyttelse foretog anmeldelse i forbindelse med forholdet af 19. januar 2013.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der udover det ovenfor nævnte blev konstateret følgende ved besøget 2. maj:

Der befandt sig 47 voksne hunde af racen hovawart, samt 16 hvalpe på ejendommen. 37 voksne hunde befandt sig i et afsnit med bokse i staldbygningen. I et hvalperum gik 2 voksne hunde. I isolationsafdelingen var 2 tæver med tilsammen 8 hvalpe. 5 hvalpe på ca. 6 uger gik på græsplænen i baghaven. Inde i huset gik 6 voksne hunde, samt 3 hvalpe.

Der manglede kurve/brikse til mindst 20 hunde, og der var ikke etableret gulvarme i kennelen. Mange af hundene virkede sky og utrygge ved de besøgenes tilstedeværelse og forsøg på håndtering. Dette indikerer mangel på menneskelig kontakt.

De magre og afmagrede hunde manglede muskelfylde. De havde fremstående knoglefremspring (torntappe, tværtappe, ribben, hoftehjørne og sædebenskuder). Hos de decideret afmagrede dyr manglede endvidere periorbitalt fedt (indfaldne øjne). Mange af hundene virkede sky og utrygge ved de besøgenes tilstedeværelse og ved forsøg på håndtering. Dette indikerer mangel på menneskelig kontakt.

Dyrlægen beregnede, at der var foder på ejendommen til mindre et døgn forbrug. Ingen af hundene havde adgang til foder.

Ved besøget 31. oktober blev følgende konstateret:

Stuehuset:

I en indhegning i stuen gik 5 hvalpe 4-5 uger gamle. Hvalpene var lidt tynde. De havde ikke adgang til vand og foder. Hvalpene blev tilbudt en skål vand, som de kastede sig over og tømte med det samme. I stuen uden for indhegningen gik en stor hvalp ca. 10-11 uger gammel. Hvalpen var meget mager/afmagret med tydelige ribben og knoglefremspring på skuldre og bækken. Ejer oplyste, at hvalpens mor var død kort tid efter fødslen. De vidste ikke hvad den havde fejlet og den var ikke blevet tilset af en dyrlæge. Endvidere gik en tæve, som var mager og virkede gammel og trist og manglede venstre øje.

I et værelse i stuehuset gik en meget mager golden retriever tæve med 9 hvalpe ca. 3 uger gamle. Heller ikke denne tæve havde adgang til vand eller foder. Tæven var meget sky og trykket og det var derfor ikke muligt at komme tæt på hende.

I badeværelset lå en tæve med 6 hvalpe ca. 1 døgn gamle. Den ene hvalp var død, men varm endnu. Det var ikke umiddelbart muligt at afgøre dødsårsagen. Tæven havde adgang til vand, men ikke til foder.

I køkkenet gik en mager tæve. Hun var meget utryg og usikker.

Staldbygning:

36 hunde befandt sig i afsnittet med bokse i staldbygningen. Lyset var slukket i bygningen, og det var nødvendigt både at tænde det og samtidig lade døren stå åben for at få lys nok til at kunne inspicere hundene. De to aflange gulv afløb i gangene var stoppet med spåner og var derfor ikke funktionsdygtige.

Der var 18 bokse: 4 bokse med 1 hund, 13 bokse med 2 hunde og 1 boks (oplyst størrelse 11,6 m²) med 6 unghunde.

I 4 af boksene havde hundene ingen vand i skålene. Ingen af hundene havde adgang til foder.

Alle hundene blev forsøgt huldvurderet. 4 af hundene var dog så sky og utrygge, at det ikke var muligt at røre dem. En enkelt af disse var så utryg, at den bed ud efter dyrlægen ved kontaktforsøg. De øvrige hunde var meget kontaktsøgende og faldt ikke til ro, selv når dyrlægen blev stående i boksen et stykke tid. 2 af hundene udviste udpræget tegn på stereotypisk opførsel, dvs. gentagne formålsløse bevægelser som tegn på understimulering. Der var heller ikke legetøj eller anden form adgang til stimulering i boksene. 11 hunde blev vurderet til at være i en normal foderstand, 4 til at være under middel, 4 til at være magre og 1 til at være meget mager/afmagret. De 4 hunde der ikke lod sig håndtere så på afstand ud til at være for tynde.

I boksen med de 6 unghunde var der kun 2 kurve. I en enkelt boks var kurven våd og snavset og hunden havde derfor ikke adgang til tørt leje.

I isolationsafdelingen var en tæve med 4 hvalpe på ca. 1 uge. Tæven var meget mager og meget sky og trykret. Tæven havde ikke adgang til vand og foder. Det er meget vigtigt, at en diegivende tæve har permanent adgang til vand og foder, da hendes behov øges kraftigt i forbindelse med mælkeproduktionen.

I føderummet gik en tæve med 8 hvalpe på 2-3 uger. Tæven var meget utryg og svær at komme i nærheden af. Hundene havde ikke adgang til vand og foder.

Beregnet alene på voksenfoderet og behovet hos de hunde der var over 8 uger, var der foder på ejendommen til mindre end 2 dages forbrug.

Det fremgår af Dyrenes Beskyttelses politianmeldelse at foreningens dyrlæge ved et besøg på ejendommen 19. januar 2013 i forbindelse med overdragelse af i alt 45 hunde til Roskilde Internat konstaterede følgende: Vedr. opstaldningsfaciliteterne: Den ene længe af stalden var uden elektrisk belysning og tillod kun begrænset dagslys gennem små vinduer.

Flere hunde var opstaldet alene uden mulighed for social adfærd.

Der fandtes ingen opvarmning i faciliteterne idet hundene blev huset i en gammel staldbygning.

Ingen af boksene indeholdt legetøj eller andre berigende redskaber, ej heller mulighed for at søge skjul.

Mange hunde var menneskesky og turde ikke komme ud af boksene, hvilket vidnede om manglende individuel håndtering.

Der var ingen luftcirkulation og den manglende ventilation resulterede i stærke dampe fra afføring og urin. På tilsynstidspunktet fandtes kun urin og en smule afføring i boksene; hundenes tilsmudsede ydre vidnede dog om, at der tidligere havde været betydeligt mere snavset i boksene.

Vedr. hundenes sundhedstilstand vurderet ved overdragelse til Dyrenes Beskyttelse henholdsvis d. 15. januar 2013 og d. 19. januar 2013:

Hovawart hanhund, ca. 9 år. Halthed så voldsom på venstre bagben (grad 5/5 -ikke vægtbærende) at modsatte bens trædepuder havde åbne sår som følge af aflastning af det dårlige ben.

Hovawart hvalp, ca. 10 uger med brækket lårben og palperbar callusformation (arvævsdannelse) omkring bruddet.

Hovawart hunhund ca. 1 år: Ulvekløer så lange, at de var vokset 8 mm ind i trædepuderne

Smertefulde tandsygdomme, herunder:

Hovawart tæve, 8 år: Tandrodsabsces (tandbyld) med fistelkanal ud gennem kinden og fortykkelse af underliggende maxilla (knogle ved overkæben). Denne hund udviste smertebetinget adfærd med vedvarende virren med hovedet og smækken med kæberne.

Tandbelægninger med paradentose og kraftig pusdannelse, knogleresorption (knoglehenfald) og synligt tyggebesvær hos 3 hunde, som alle blev aflivede.

Tandbelægninger med paradentose og ildelugtende ånde hos mere end 10 hunde.

Samtlige hunde var afmagrede på overdragelsestidspunktet (huld 1-3, på en skala fra 1 til 9), enten som følge af sygdom (inkl. endoparasitter), stress, mangelfuld fodring eller en kombination af disse.

Hud- og hårlag: Begge hunderacer var langhårede og pelsen generelt misrøgtet, i form af store sammenfiltrede hårknuder, ektoparasitter (lopper) samt urin- og afføringsplamager.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne i øvrigt og de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hundene i en lang periode ikke har været behandlet omsorgsfuldt. De har hverken været huset, fodret, vandet eller passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, ligesom de ikke har været behandlet for deres lidelser. Hundene har herved været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2010-20-054-00020 (DVS årsberetning 2010-2011), samt sag med j.nr. 2006-20-054-00075 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte frakendtes retten til erhvervmæssigt at eje, bruge, passe eller slagte eller på anden måde beskæftige sig erhvervmæssigt med dyr i 5 år.

Hos tiltalte konfiskeredes en tævehund af racen Hovawarth med 7 hvalpe, samt 5 hundehvalpe af racen Golden Retriever.

Tiltalte skulle betale sagsomkostningerne.

2013-15-2930-00904

Skrivelse af 28. januar 2013 fra Nordsjællands Politi

Politiet kørte på baggrund af en anmeldelse til en adresse, hvor der befandt sig 2 hunde alene i et hus. Ved ankomst til stedet observerede politiet gennem en glasdør 2 hunde der stod og gøede.

Politiet fik adgang til huset med hjælp fra en tilkaldt låsesmed. Hundene opholdt sig i et rum på ca. 1,5 x 4,5 m. Der var ingen udluftning i rummet. Der var en meget stærk stank af urin. Gulvet flød med urin og ekskrementer. Bag ved hoveddøren sås en stor skål, der indeholdt en del hundefoder. Ved siden af foderskålen, stod en jernskål, som var tør indvendigt. Da politiet hældte vand i skålen, drak hundene i flere minutter.

Politiet fik kontakt med hundenes ejer, som forklarede, at han ikke boede i huset i øjeblikket, men at han tilså hundene hver dag, hvor de fik hundemad og vand og blev luftet i haven. Hundene blev, når de var alene lukket inde i gangen, som var ca. på 5 m². Rummet blev ikke rengjort.

Spørgsmål 1:

Indebærer ovenstående, at hundene har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. § 1 og § 2.

Svar ad 1:

Hundene blev senere på dagen undersøgt af en praktiserende dyrlæge, som fandt følgende: Der var tale om en hund af blandingsrace og en dansk/svensk gårdhund. Begge hunde fremstod i foderstand lidt over middel. De viste ikke tegn på sygdom eller skader. Begge hunde var særdeles oplejede og ildelugtende. Deres pels var misfarvet og indsmurt i snavs og fækalier.

Blandingshunden med halvlång pels havde kager af snavs siddende på ører, bringe, bryst og faner. Hundenes tilstand bar præg af, at hygiejnen gennem lang tid har været negligeret. Hundene var særdeles tørstige og drak tilsammen 1-1½ liter vand i konsultationen. Hundenes hydreringsgrad under undersøgelsen var normal og dyrlægen vurderede, at der formentlig ikke havde været tale om dehydrering tidligere på dagen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Enhver der holder dyr skal sørge for at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hundene ved at gå under de beskrevne forhold, uden permanent adgang til vand, har været udsat for lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1 og 3.

Spørgsmål 2:

Giver det i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00088 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 2.000 kr.

2013-15-2930-00913

Skrivelse af 13.februar 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet kørte efter en anmeldelse om husspektakler til en adresse, hvor det efterfølgende viste sig, at en hund var blevet forsøgt aflivet af sin ejer.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af om der er tale om mishandling.

Kan mishandlingen som beskrevet af Politiassistent X i bilag 5 tiltrædes?

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at ejeren af en dværgpincher gik ud i hundegården, med henblik på at aflive hunden. Han tog hunden op og lagde hænderne rundt om dens hals, hvorefter han slog dens krop 2 - 3 gange hårdt ned i presenningen på en trailer. Efterfølgende kastede han hunden 4 - 5 meter væk ind på en græsplæ-

ne, hvorefter han jagtede den rundt i haven med en skovl. Han fik iflg. et vidne til sidst fat i hunden igen, tog den om halsen og slog den flere gange ned i græsset og ind i træerne i haven. Det sidste kunne hundeejeren dog ikke erindre at have gjort.

Vidnet tilkaldte sin bror, der er jæger. Da denne ankom til stedet var hunden ikke umiddelbart til at se, men hans jagthund fandt den liggende i et buskads. Hunden blev aflivet med et enkelt skud til forparten.

Politiet foranledigede, at hunden blev sendt til undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, KU, som fandt følgende:

På hundens højre side i skulder/hals-regionen fandtes flere læsioner forenelige med at være forårsaget af skud med et haglgevær, som vurderedes med stor sandsynlighed at have forårsaget hundens død.

I venstre side af bækkenhulen fandtes et område på 4 cm diameter med akut blødning lokaliseret til bindevæv, muskulatur mv. perifert for bughinden. Årsagen til blødningen var akut skrå-fraktur (brud) af bækkenet, idet hofteskålen i venstre side var medinddraget (akut blødning til leddet). Frakturen af venstre del af bækkenet, syntes ikke at have karaktertræk som en skudlæsion, og vurderedes, at kunne være påført hunden på anden vis, sandsynligvis før skydning. Der var dog ikke mikroskopiske eller andre tegn på forskel i alder på det to typer af læsioner.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den der vil aflive et dyr skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit, som muligt.

Lægges ovennævnte til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hunden ved at være holdt fast om halsen og slået adskillige gange, samt ved at være kastet 4 - 5 m ind på en græsplæne, hvorved den pådrog sig et brud på bækkenet har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 13 stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-054-00080 (DVS indkommende afgørelser 2006).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 20 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00920

Skrivelse af 21. februar 2013 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Politiet blev tilkaldt til en adresse efter en anmeldelse om at der skulle foregå vanrøgt af flere katte og hunde. Ved ankomst til stedet fandt politiet en ubeboet ejendom, hvor der i en staldlænge befandt sig to hunde og i stuehuset 11 katte. Der var tillige to katte, som opholdt sig ude.

Kattene, der gik ude, var afmagrede, afkræftede og dehydrerede. Da de blev tilbudt mad, kastede de sig over det. Den ene af disse katte blev aflivet af dyrlægen efter undersøgelsen, da tilstanden blev skønnet kronisk grundet længere varighed, ligesom den viste tegn på kraftige smerter.

Hundene gik i et rum, som var fyldt med ekskrementer og urin. Der var en skål med tørfoder i rummet, men hundene havde ikke adgang til vand. Hundene blev erklæret undervægtige ved den efterfølgende dyrlægeundersøgelse. De 11 katte i stuehuset var velnærede og havde adgang til vand.

Spørgsmål 1:

Dyrlægen beskriver i erklæringen de to udendørskatte som værende afmagrede og dehydrerede. De er begge let ukoordineret, sandsynligvis grundet afmagringen. Den ene kat har store smerter i øjnene og smertefulde sårddannelser ved næsen, der besværliggjorde vejtrækningen. Dyrlægen har i et tillæg beskrevet, hvorfor han fandt katten afmagret. Dette er vedlagt. Hvis det kan lægges til grund, at kattene har været afmagrede og den ene tillige meget smertepåvirket, ønskes oplyst, om de har været behandlet uforsvarligt, grovere uforsvarligt, grovere uforsvarligt med karakter af mishandling eller om der har været tale om mishandling.

Svar ad 1:

Følgende fremgår af dyrlægens erklæring vedr. udendørs kat nr. 1:

Kattens ernæringstilstand var under middel, med udpræget muskelatrofi i bagpart. Den var dehydreret. Der sås fraktur af højre overmunds hjørnetand. Katten var lettere ukoordineret ved gang. Derudover havde katten det efter omstændighederne godt.

Vedr. udendørs kat nr. 2:

Katten blev ved klinisk undersøgelse fundet kakektisk med tydeligt fremtrædende ribben, ryg og hofter, samt generaliseret muskelatrofi. Den var dehydreret. Katten var let ukoordineret sandsynligvis grundet afmagringen. Der sås pus fra begge øjne og venstre øje var tæt sammenknebet og stærkt smertepåvirket. Der sås ødem af slimhinder og øjenomgivelser. Kattens næse havde markante sårddannelser, så den havde svært ved at trække vejret gennem næsen. Der sås udpræget smerteytring ved berøring af næsen.

Katten blev aflivet, da tilstanden var blevet kronisk grundet længere varighed. Det vurderedes at katten længe havde haft brug for dyrlægehjælp.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at kattene ved gennem længere tid at være unddraget tilstrækkelig fodring og vanding og for den enes vedkommende ved ikke at være behandlet for sine lidelser, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Hundene, der gik i rummet i en staldlænge, blev af dyrlægen skønnet undervægtige. Der var ingen adgang til vand og de gik i et rum fyldt med ekskrementer og urin. Hvis dette lægges til grund for bedømmelsen, ønskes oplyst, om der var tale om en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller om der var tale om mishandling.

Svar ad 2:

Dyrlægen fandt begge hunde undervægtige og kraftigt angrebet af tandsten. Pelsen var meget fedtet, beskidt og våd af urin. Der sås ansamlinger af snavs og fæces i knuder i pelsen, specielt under bugen og i fanerne.

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at de 2 hunde ved at gå under de beskrevne forhold og ved ikke at være behandlet for deres tandsten, har været udsat for betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Giver sagen styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2011-20-054-00030 (DVS årsberetning 2011) og 200 7-20-054-00088 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2013-15-2930-00929

Skrivelse af 11. marts 2013 fra Nordsjællands Politi

Politiet kørte foranlediget af en anmeldelse, til en adresse, hvor anmelder havde set en mand slå en kat adskillige gange med en genstand, hvorefter han slog katten hårdt mod gulvet.

Spørgsmål 1:

Har katten efter Fødearestyrelsens opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. §§ 1-2?

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at anmelder stod på sin altan hvorfra hun havde frit udsyn til altanen overfor, hvor en person holdt en kat fast med venstre hånd. I højre hånd holdt han en rød cylinderlignende genstand, som han slog mod katten. Han havde højre arm løftet over hovedet ved hvert slag. På dette tidspunkt lå katten i vindueskarmen på mandens venstre side. Anmelder var sikker på, at han slog mere end 10 gange. Katten slap på en eller andet måde løs, hvorefter den løb til højre på vindueskarmen. Manden tog fat i katten igen, denne gang i halen, så den hang med hovedet nedad. Imens den hang der, slog han katten igen 4 – 5 gange med samme genstand. Derefter slog han den hårdt mod gulvet mens han stadig holdt den i halen.

Katten blev af Falck kørt til en dyrlæge. Det fremgår af dyrlægens erklæring, at katten ved ankomst var svag, ildelugtende og våd. Den rystede og var alment stærkt påvirket. Der sås akut blødning i højre øje og akutte blødninger ved tænderne i højre overmund. Næsten alle kløer var revet af til blods med friske og blødende sår til følge.

Et område på ca. 5 cm midt på halen var blodunderløbet og meget ømt ved undersøgelsen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund, er det Fødearestyrelsens opfattelse, at katten ved at være behandlet, som beskrevet med de konstaterede skader til følge, har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødearestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00089 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 14 dages fængsel.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis følgende var opfyldt 1) tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom 2) tiltalte skulle være under tilsyn af Kriminalforsorgen i 1 år og hvis det fandtes fornødent undergive sig behandling mod misbrug af alkohol og euforiserende stoffer.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe, eller slagte, eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 3 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-00942

Skrivelse af 5. april 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En stærkt underernæret, ca. 12 år gammel Jack Russel terrier blev indbragt til et dyreinternat. Hunden blev efterfølgende undersøgt af en praktiserende dyrlæge.

Spørgsmål 1:

Fødevestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Styrelsens opfattelse foreligger uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr i den konkrete sag?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring at der ved den kliniske undersøgelse af hunden ikke umiddelbart afsløredes nogen sygdomme. Hårlaget var mat og fedtet og hunden fældede lidt. Tænderne var, alderen taget i betragtning, i god stand og uden videre slid eller tandstensbelægninger. Kløer på såvel for som bagben var i normalt slid og af passende længde.

Hunden fremstod afmagret. Vægten var 7 kg, mod en anslået normalvægt på 10 – 11 kg for en hund af denne størrelse. Såvel ribbene som ryggens og hoftens knoglestrukturer var skarpt markerede, uden normal muskelmasse og manglede helt subkutant fedtvæv. Muskulaturen langs ryggraden var tynd og kun svagt palperbar. Muskulaturen på lårene var ligeledes tilbagedannet og lårbensknoglen sås under huden i hele sin udstrækning fra knæ til hoftelid. Ved greb om musklen bag om lårbensknoglen følte muskulaturen meget tyndere end det ville have været forventeligt ved en velnæret hund.

Ved undersøgelsen demonstrerede hunden god appetit og dyrlægen fandt det usandsynligt, at dens afmagrede fremtoning kunne skyldes en form for senil anoreksi eller spisevægring/appetitløshed, der kan observeres hos gamle hunde.

Det vurderedes, at hunden ikke var blevet tildelt foder i tilstrækkelig mængde og / eller kvalitet gennem længere tid og derfor var blevet afmagret med atrofi (tilbagedannelse) af ryg og lårmuskulatur til følge.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte og de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at hunden ved at være tildelt utilstrækkeligt foder i en grad så den fremstod afmagret med ringe muskelfylde og manglende subkutant fedtvæv, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Styrelsens side?

Svar ad 2:

Fødearestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-057-00046, spørgsmål 7 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 3.500 kr.

2013-15-2930-00980

Skrivelse af 22. maj 2013 fra Nordsjællands Polit

Foranlediget af en anmeldelse kørte politiet 13. november 2012 til en adresse hvor der befandt sig flere hunde.

Ved ankomst til stedet konstaterede politiet, at der i en garage på ca. 20 m² som var stærkt forurenset med urin og afføring befandt sig 3 tæver og 18 hvalpe, ca. 10 uger gamle. Hundene havde adgang til en indhegnet have. Anmelder havde inden politiets ankomst bragt en tilskadekomne hvalp, H1, til dyrehospital.

På baggrund af mistanke om overtrædelse af dyreværnsloven tilkaldte politiet dyrlæge X. Dyrlægen vurderede, at der ikke var tale om overtrædelse af dyreværnsloven.

Den tilskadekomne hvalp blev samme dag undersøgt af dyrlæge Y. De øvrige hvalpe blev undersøgt af samme dyrlæge den følgende dag.

Spørgsmål 1:

Har hvalpen H1 efter Fødearestyrelsens opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne, at der foreligger erklæringer fra begge dyrlæger. Dyrlæge X erklæring omfatter ikke den tilskadekomne hvalp.

Iflg. erklæring fra dyrlæge Y var hvalpen 1 ved indlevering på dyrehospitalet d. 13. november 2012 voldsomt nedstemt og afkræftet med en stor hævelse i lysken, samt en stor hævelse ved venstre kæbe. Hævelsen fra lysken strakte sig ned til poten i venstre bagben. Hvalpen lå stille hen og rejste ikke hovedet ved undersøgelsen. Den havde 40,1 i temperatur og var generelt underernæret og vommet. Den var kedelig i pelsen og havde lopper.

Ved undersøgelsen bristede hævelsen i lysken og fra et hul på 2x2 cm flød store mængder pus. Hvalpen blev herefter behandlet med drop, medicin og operation. Omfanget og karakteren af skaderne indikerede, at de havde en alder på 7-10 dage. Vedlagt erklæringen findes en journaludskrift med en beskrivelse af de kliniske fund, hvoraf det bl.a. fremgår, at hvalpen havde flere hudafskrabninger og småsår, pelsen vrimlede med lopper og venstre kæbelymfekirtel var voldsomt forstørret. Dyrlægen vurderede at H1 ville være død uden akut behandling.

Lægges dyrlæge Y's erklæring, samt til dels de medsendte fotos til grund er det Fødearestyrelsens opfattelse, at hunden 1 ikke har været behandlet omsorgsfuldt, og i overensstemmelse med dens sundhedsmæssige behov. Ved ikke for længst, at være undersøgt af en dyrlæge og underkastet fornøden behandling har hvalpen

været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Har de øvrige 17 hvalpe efter Fødevestyrelsens opfattelse været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 2:

Iflg. erklæring fra dyrlæge X undersøgte han 13. november 2012 4 tæver og 15 hvalpe. Alle var i normal foderstand og virkede tillidsfulde. En sort hvalp havde tegn på hudlidelse, som i øvrigt ikke påvirkede den. Erklæringen indeholder ikke yderligere klinisk beskrivelse af hundene.

Iflg. erklæring fra dyrlæge Y var de 17 hvalpe ved undersøgelsen 14. november 2012 generelt underernærede, meget vommede (hvilket tyder på parasitbelastning) og nervøse. De havde alle ringe pelskvalitet og massive mængder lopper samt sår efter bid fra andre hunde.

En hvalp krævede yderligere behandling med antibiotika for en lungeinfektion.

Det er på det foreliggende grundlag ikke muligt for Fødevestyrelsen at afgøre hvorvidt hvalpene var i normal foderstand eller underernærede eller om den afvigende vurdering af deres adfærd skyldes, at den ene vurdering er foretaget i deres vante omgivelser og den anden på dyrehospitalet.

Lægges dyrlæge Y's erklæring samt til dels de medsendte fotos til grund hvad angår de øvrige forhold, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at hvalpene har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil i så fald karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Fødevestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-054-00049 og j.nr. 2005-20-054-00051 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 2.000 kr.

2013-15-2930-00981

Skrivelse af 18. november 2013 fra Østjyllands Politi

Vi henviser til Deres brev af 18. november 2013, hvori de med henvisning til udtalelse i ovennævnte sag af 5. november 2013 fra Det Veterinære Sundhedsråd, anmoder om Fødevestyrelsens vurdering af graden af uforsvarlighed.

Det fremgår af Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse, at hunden X af racen Chihuahua blev indbragt til undersøgelse, efter at ejerens søster var kommet hjem fra arbejde og havde fundet hunden med kraftigt hævet hoved.

Hunden blev bragt til dyrlæge. Ved undersøgelsen konstateredes, at hunden var smertepåvirket og hævet i pande- og tindingeregion på grund af hæmatomdannelse (blodansamlinger) efter traume. Hunden virkede

angst og uvillig til bevægelse. Den var øm for berøring i hovedet og havde blege slimhinder. Øjenomgivelserne var hævede og i øjets slimhinder var der blodudtrædninger efter traume.

På baggrund af dette fandt Det Veterinære Sundhedsråd, at de påviste skader med hæmatomdannelse og blødninger i øjnenes slimhinder var fremkommet som følge af flere aktivt påførte traumer.

Spørgsmål 1:

Såfremt ovenstående lægges til grund skal Østjyllands Politi spørge, hvorvidt aktiv påførelse af oven nævnte traumer er uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. og 3. pkt.?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Lægges Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hunden ved at være påført traumer i et omfang, som har forårsaget de omtalte, alvorlige skader, har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-054-00080 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, idet to af tre dommere fandt, at der ikke efter bevisførelsen var et fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse for bevist, at traumerne på hunden var påført af tiltalte.

2013-15-2930-01059

Skrivelse af 1. november 2013 fra Sydøstjyllands Politi

Spørgsmål 1:

En knap 5 år gammel cockerspaniel bliver lørdag den 9/3 2013 kl. 11.00 til 12.00 indbragt til dyreklinikken A, hvor den dør natten til søndag ca. kl. 04.00.

Hunden er forinden kommet til skade. Der er uenighed om, på hvilket tidspunkt og hvordan hunden er kommet til skade, idet det dog kan lægges til grund, som forklaret af X, der havde hunden i sin varetægt, at den havde været i slagsmål. Efterfølgende var han kommet til at køre hunden over. Hunden var indledningsvis bevidstløs, men da den blev båret hjem vågnede den og løb herefter selv hjem. Fredag aften ville hunden ikke spise, men drak vand. Lørdag morgen ville den ikke ud af boksen og ville ikke spise. Den fik Rimadyhl, intet nærmere.

På klinikken sås ved undersøgelse begyndende choksymptomer (blege, tørre slimhinder og subnormal kropstemperatur 37,1 °C) og dehydrering. Hunden er meget øm ved berøring og manipulation af brystpartiet og begge forben, hvor der var ophobning af luft under huden. Pga. choksymptomer blev hunden alene bedøvet

og der blev foretaget røntgen, hvor der kun sås massiv bløddelshævelse ved forben. Der var mange bidsår på begge forben, ved penis, pungen samt brystkassen. Disse involverede alle dybereliggende strukturer som muskler og sener. Endvidere var der mange skrammer og ridser samt blødninger i underhuden fordelt på hele kroppen. Hundens sår var ikke forinden indlevering til dyreklinikken forsøgt rensset. Hunden havde kastet op. Den blev kraftigt smertebehandlet og givet bredspektret antibiotika og lagt til opvågning i opvarmet miljø under observation. Den vågnede kun langsomt af beroligelsen og fik gradvist mere besværlig vejtrækning. På et nyt røntgenbillede sås ingen tegn på indre blødninger. Temperaturen steg til 39,2 °C og der var stadig choksymptomer og klokken ca. 4.00 døde hunden.

Ved obduktion den 11/3 fandtes punktformede blødninger mellem ribbenene på højre side. Der var intet at bemærke i bryst og bughule inkl. hjertet, men der var kraftig blødning i muskulaturen i begge forben. Der henvises i øvrigt til erklæring fra dyrelægeklinikken med fotos, sagens bilag 7, samt journal, sagens bilag 8. Det fremgår, at hunden efterfølgende blev kremeret.

Hvis ovenstående lægges til grund, er det da på dyrlæge fagligt grundlag muligt at udtale sig om hvornår hunden kom til skade?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at hunden vurderedes at være død af sepsis, dvs. blodforgiftning som følge af bidsår. Med hensyn til alderen på skaderne anså dyrlægen det for plausibelt, at uheldene var sket torsdag aften eller senest fredag formiddag. Dette ud fra farven på blødningerne under huden, forekomsten af blodigt sekret, der flød fra sårene samt hundens generelle tilstand. Det er imidlertid Fødevarestyrelsens opfattelse, at en faglig vurdering af hvornår hunden er kommet til skade indenfor det tidsrum, som anføres i sagsakterne (7. marts om aftenen til 8. marts eftermiddag/aften) forudsætter en fuld obduktion af hunden på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Sund.

Spørgsmål 2:

Hvis det lægges til grund, at hunden er kommet til skade den 8/3 eftermiddag og aften, er den da behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og er den behandlet tilstrækkeligt omsorgsfuldt og hvis ikke, er det da uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 2:

Det fremgår af sagsakterne, at hunden iflg. Ansvarlige X efter påkørslen måtte trækkes ud fra under bilen. Den var efterfølgende groggy/bevidstløs, men efter at være båret et stykke, rev den sig løs og løb selv hjem. Hunden spiste ikke om aftenen, men den drak vand. Næste morgen kl. 8 ville den ikke ud af sin boks og heller ikke spise. Det fremgår, at hunden blev bragt til dyrlæge på foranledning af ejeren.

Dyrlægen konstaterede, at hunden ved ankomst til klinikken var ude af stand til at gå eller stå selv. Den løftede på intet tidspunkt hovedet, men peb ved berøring. Ved den indledende undersøgelse sås begyndende choksymptomer og dehydrering. Hunden var meget øm ved berøring og manipulation af brystpartiet samt begge forben, hvor der var ophobning af luft under huden (emfysem). Pelsen var indsmurt og filtret sammen med mudder og blodtilblandet sekret. Der var multiple sår (bidsår) på især forben og bryst samt enkelte ved penis og testikler. Disse sår involverede alle dybereliggende strukturer som muskler og sener. Endvidere var der mange skrammer og ridser samt blødninger under huden fordelt på hele kroppen. Temperaturen steg gradvis til 39,2 °C og der sås stadig choksymptomer på trods af vedvarende behandling. Ca. kl. 4 natten mellem lørdag og søndag fandtes hunden død.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne i øvrigt og de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hunden ikke er behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med dens behov. Hunden burde have været bragt til dyrlæge umiddelbart efter skadernes opståen. Ved at gå med de omfattende skader, for-

årsaget af slagsmål med en anden hund og efterfølgende kørt over, uden at blive undersøgt og behandlet af en dyrlæge, således at tilstanden udviklede sig til en fatal blodforgiftning har hunden, uanset om skaden er sket 8/3 eller tidligere, været udsat for høj grad af smerte lidelse angst varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Hvis det lægges til grund, at hunden er kommet til skade tidligere, er den da behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og er den behandlet tilstrækkeligt omsorgsfuldt og hvis ikke, er det da uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-054-00072, supplerende skrivelse af 16. november 2006 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-01064

Skrivelse af 8. november 2013 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Politiet modtog den 4. februar 2013 en anmeldelse om, at en hund muligvis blev mishandlet, idet anmelder havde hørt havde hørt voldsomt hundeglam og huyen fra en lejlighed.

Politiet tog derfor til stedet. I forbindelse med deres besigtigelse af lejligheden, kunne de se friske blodstænk flere steder på gulvet i entre, badeværelse og stue. Hunden der var en dansk/svensk gårdhund havde blod på forbenene og viste tegn på skader. Der var en større blodplamage ved sofaen, hvor hunden havde ligget og der lå en tand fra hunden på gulvet. Ejeren oplyste, at han havde haft en konflikt med hunden og havde straffet den.

Hunden blev efterfølgende bragt til en dyreklinik for nærmere undersøgelse.

Spørgsmål 1:

Mener Fødevestyrelsen på baggrund af de beskrevne skader på hunden som anført i journal af 5. februar 2013, at behandlingen af hunden skal karakteriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller som mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1.?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring at hunden ved præsentation i klinikken fandtes rolig, nærmest apatisk. Hunden fandtes alderssvarende og i pæn kondition. Der sås ingen frisk blødning, men på brystparti og begge forben var hårene klistrede sammen af blod. Hunden tog støtte på alle ben og gik uden tegn på halthed. Hunden fandtes ikke at være i chok. Ved venstre mundvig sås et ca. 1½ cm stort sår som gik gennem huden ind i den underliggende muskulatur.

Efter bedøvelsen blev mundhulen undersøgt og det konstateredes at rovtanden i øverste højre side manglede. Tandkødet omkring den manglende tand var flosset og der sås frisk blødning: Den ene af tandens 3 rødder kunne ses og syntes at være brækket af tanden. Dyrlægen vurderede, at tanden manglede som følge af et traume. På kindens såvel inderside som yderside fandtes, hvor tanden havde siddet, beskadigelse både i slimhuden og i huden. Skaden blev syet med 2 sting både indvendigt og udvendigt. Der fandtes ingen tegn på fraktur af kæbeknogler. Den tilbagesiddende rodspids blev fjernet.

Ved yderligere undersøgelse af hunden fandtes et sår i hovedbunden mellem ørerne (syet med 2 sting), et sår på skulderen (syet med 3 sting), et sår under øjet (syet med 1 sting) samt et sår gennem underlæben ved mundviggen som gik igennem fra yderside til inderside (syet med 3 sting udvendigt og 2 sting indvendigt).

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne i øvrigt og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hunden ved at blive påført de beskrevne skader har været udsat for høj grad af smerte lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-054-00056 (DVS årsberetning 2005) og j.nr. 2010-20-054-00018 (DVS årsberetning 2010-2011).

Afgørelse:

Tiltalte modtog 10 dagbøder af 500 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger, dog betalte staten tiltaltes omkostninger til sin beskikkede forsvarer.

9.5 Fødevarestyrelsens sager vedrørende får og geder

2013-15-2930-01065

Skrivelse af 15. november 2013 fra Østjyllands Politi

Ved besøg på en ejendom med får konstaterede politiet 2 nyslagtede lam, som var under slagtemæssig behandling. Lammene var slagtet ved overskæring af halsen med en kniv. De afskårne hoveder havde ikke spor efter bolt pistol eller anden form for bedøvelse. Besætningsejeren oplyste, at han var tidligere jæger og havde erfaring med at aflive vildt på denne måde.

Spørgsmål 1:

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge hvorvidt aflivning af 2 får, som beskrevet er uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. 2. og 3. punkt?

Svar ad 1:

Begge hoveder blev undersøgt på Sektion for Patologi, KU, Sund, som konkluderede at de 2 lam ikke var blevet bedøvet med bolt pistol eller et stump traume forud for, at halsen var skåret over.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Den der vil aflive et dyr, skal sikre sig at dyret aflives så hurtigt og smertefrit som muligt.

Lægges ovennævnte til grund, finder Fødevarestyrelsen ikke at de 2 lam er blevet beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lammene har efter Fødevarestyrelsens opfattelse mindst været udsat for grovere uforsvarlig behandling.

Fødevarestyrelsen kan ikke på det foreliggende grundlag afgøre om lammene har været udsat for grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2009-20-055-00031/2009-20-055-00003 (DVS årsberetning 2009).

I skrivelse af 9. januar 2014 stiller Østjyllands Politi supplerende spørgsmål under henvisning til Fødevarestyrelsens udtalelse i sagen af 3. december 2014. Fødevarestyrelsen oversender spørgsmålene til udtalelse i Det Veterinære Sundhedsråd, da de vurderes principielle.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Sigtede har forklaret, at han har aflivet fårene ved skud med bolt pistol i nakken og derefter skåret halsen over på fårene. Kan denne forklaring være rigtig. Der henvises til Østjyllands Politis høring af 15. november 2013 – herunder Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet fra Københavns Universitet udtalelse af 11. november 2013, der tidligere har været sendt frem til Fødevarestyrelsen

Svar ad 1:

Rådet skal indledningsvis oplyse, at et såkaldt ”nakkeskud” kan udføres enten som et såkaldt occipital-skud, hvor bolten fra bolt pistolen med momentant tab af bevidsthed og bedøvelse til følge trænger ind i hjernen på

dyret, eller som et såkaldt rygmarvs-skud, hvor kun rygmarven læderes, med lammelse af dyrets krop uden tab af bevidsthed eller bedøvelse til følge.

Det fremgår af attest af 11. november 2013, j.nr. 42.718, fra Sektion for Patologi, Institut for Sygdomsbiologi, KU, at der ved inspektion og palpation af de to fårehoveder fandtes, at huden over pande og næseryg var intakt. Ved røntgenfotografering af begge hoveder fandtes normale forhold. Efter afhudning fandtes kranierne at være intakte, og der var ingen blødning i underhuden. Ved saggital gennemsavning i midterlinien fandtes normale forhold i næsehule og sinussystem i begge hoveder. Ved udtagning af hjerne fandtes ingen blødning i hjerne og hjernehinder. Det kunne på baggrund af dette konkluderes, at de to får ikke var bedøvet ved stumpt traume mod hjerneskallen eller med en bolt pistol gennem denne, før halsen blev skåret over.

Rådet finder på baggrund af ovenstående, at de to får er aflivet uden forudgående bedøvelse.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at fårene har været ved fuld bevidsthed under overskæring af halsvernerne, og herved har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, hvilket Rådet vil karakterisere som groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 13, stk. 1, 1. pkt.

Spørgsmål 2:

Såfremt det må lægges til grund, at sigtede har aflivet fårene ved skud i nakken med en bolt pistol skal Østjyllands Politi spørge, hvorvidt aflivning på den beskrevne måde er uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt, jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger.

Svar 3:

Ja. Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke har vist evne eller vilje til at opretholde dyreværnmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold, herunder specifikt udførelsen af en korrekt aflivning af dyr. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jvf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i et tidsrum på 3 år fra dommens dato.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

9.6 Fødevarestyrelsens sager vedrørende andre dyr

2013-15-2930-00911

Skrivelse af 8. februar 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Fødevarestyrelsen aflagde 2. oktober 2012 uanmeldt kontrolbesøg i en minkfarm. I forbindelse med kontrollen blev der observerede flere mink med bidskader.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge X i bilag 3 tiltrædes? Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Iflg. embedsdyrlægen erklæring konstateredes følgende:

Mink nr. 1 En hvid mink, som sad sammen med to andre mink i buret. Den havde omfattende sårddannelser på halen. Minken var ikke behandlet medicinsk ifølge den besætningsansvarliges oplysninger.

Minkens hale samt hele bagpartiet fremstod stærkt tilsølet med sårskorper og indtørret blod. Såret/skaden omfattede halvdelen af halen, udstrækning ca. 10 cm. Huden var flere steder gennembrudt, og det underliggende væv fremstod blottet (i op til 4 cm store områder) med dybe sårddannelser og betændelsesforandringer. Ud fra sårets placering, dets omfang og betændelsesreaktionerne i vævet, blev det vurderet til at have udviklet sig over flere dage.

Mink nr. 2: En hvid mink, som var opstaldet sammen med to andre. Minken var ikke behandlet. Minken havde multiple sår på halen, der blev bedømt til at være flere dage gamle. Flere steder var sårene delvis afhelede, mens de andre steder var åbne, dybe, delvis skorpebelagte og med arvævddannelser.

Mink nr. 3: En hvid mink, som var opstaldet sammen med to andre. Minken var ikke behandlet. Den havde et ca. 5 x 3 cm stort sår ved haleroden. Såret var delvis dækket af hår og indtørret blod.

Ud fra sårets placering, dets omfang og betændelsesreaktionerne i vævet vurderedes det at have udviklet sig over flere dage.

Mink nr. 4: En lysegrå mink, der var opstaldet sammen med to andre. Minken var ikke behandlet. Den havde et ca. 5 x 3 cm stort sår ved haleroden. Såret var dækket af skorper af indtørret blod og forurenet med stråpartikler. Ved indfangning og håndtering af minken, sprang såret op og begyndte at bløde. Ved nærmere undersøgelse af såret, viste det sig at gå dybt ned i de underliggende væv af fedt og muskulatur.

Alle 4 mink blev aflivet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Tilskadekomne og syge pelsdyr skal om fornødent isoleres, således at de kan undersøges og behandles omhyggeligt.

De beskrevne sår er ikke usædvanlige skader hos et fåtal af mink. Det kan ved nogle sår være tilstrækkeligt, at minken er isoleret, og sårets afheling nøje bliver fulgt. For at lette tilsynet bør dette ske i et separat sygeafsnit. Om nødvendigt bør sårene behandles med oprensning, desinfektion og antibiotika - evt. både lokalt og ved injektion. Såfremt behandlingen ikke virker, skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt, eller dyret skal aflives straks.

Lægges embedsdyrlægens erklæring og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at de 4 mink ved i adskillige dage, at have været skadet uden at være behandlet og om fornødent isoleret, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-056-00025 (DVS indkommende afgørelser 2012) og Tema vedrørende mink (DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2013-15-2930-00914

Skrivelse af 8. februar 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Fødevarestyrelsen aflagde uanmeldt kontrolbesøg i en minkfarm med ca. 11.900 dyr. 1.000 dyr samt alle dyr i sygeafdelingen blev kontrolleret. I forbindelse med kontrollen blev der observeret en mink med bidskader.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af Dyrlæge X i bilag 3 tiltrædes? Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Iflg. embedsdyrlægen erklæring konstateredes følgende:

I en af hallerne blev en brun minktæve med et stort sår på venstre bagben observeret. Minken sad i et bur sammen med to andre mink og var ifølge ejers oplysninger ikke blevet behandlet medicinsk.

Minktæven, der var i middel foderstand, havde på venstre lår et stort, urent sår, der målte ca. 6 x 7 cm. Såret havde uregelmæssige, fortykkede rande og bredte sig fra halens basis og ned på bagsiden ad låret. Såret var helt hudløst og fremstod med en nubret blegrød overflade som tegn på granulationsvævsvæddannelse. Der var tydelige betændelsesforandringer i såret, ligesom der var lommedannelser ind under huden i sårrendene. Skaden blev vurderet til at have udviklet sig over flere dage. Minken blev aflivet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Tilskadekomne og syge pelsdyr skal om fornødent isoleres, således at de kan undersøges og behandles omhyggeligt.

Sår er ikke usædvanlige skader hos et fåtal af mink. Det kan ved nogle sår være tilstrækkeligt, at minken er isoleret, og sårets afheling nøje bliver fulgt. For at lette tilsynet bør dette ske i et separat sygeafsnit. Om nødvendigt bør sårene behandles med oprensning, desinfektion og antibiotika - evt. både lokalt og ved injektion. Såfremt behandlingen ikke virker, skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt, eller dyret skal aflives straks. Lægges embedsdyrlægens erklæring og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at minken ved i adskillige dage, at have været skadet uden at være behandlet og om fornødent isoleret, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-056-00025 (DVS indkommende afgørelser 2012) og Tema vedrørende mink (DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Landsretten fandt, at det ikke med tilstrækkelig sikkerhed kunne udelukkes, at såret på tiltaltes mink først var opstået så sent, at der ikke forelå den fornødne uagtsomhed fra tiltaltes side med hensyn til konstatering af såret.

2013-15-2930-00969

Skrivelse af 7. maj 2013 fra Nordjyllands Politi

Politiet fandt i haven ved et ældre misligholdt parcelhus 2 døde kaniner. Kaninerne var anbragt i hver sit bur. Det ene bur var anbragt ovenpå nogle euro paller, det andet var forsynet med ben. Begge bure bar præg af, at det var længe siden, der var gjort rent. I det bur, der var anbragt ovenpå euro pallerne, var der så meget afføring, at det var væltet ud gennem tremmer og ned på pallerne, hvor det lå i store bunker. Der sås hverken føde eller vand i burene.

Begge kaniner blev sendt til obduktion på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Københavns Universitet. Politiet skriver: Såfremt ovenstående beskrivelse af forholdene på stedet sammenholdt med den foreliggende obduktionserklæring lægges til grund for sagens retlige behandling, skal jeg herved tillade mig at stille følgende spørgsmål til Fødevarestyrelsen:

Spørgsmål 1:

Finder Styrelsen, at de fundne kaniner i forbindelse med deres ophold på ejendommen i tiden forud for den 20. februar 2013 har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe?

Svar ad 1:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 2:

Finder Styrelsen, at de fundne kaniner i forbindelse med deres ophold på ejendommen i tiden forud for den 20. februar 2013 har været behandlet omsorgsfuldt, herunder plejet, passet, vandet m.m. under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte videnskabelige og praktiske erfaringer?

Svar ad 2:

Nej.

Spørgsmål 3:

I fald spørgsmål 1 og/ eller spørgsmål 2 besvares benægtende, finder Styrelsen, at der i forbindelse med dette ophold er foretaget en adfærd, der i dyreværns mæssig henseende kan karakteriseres som

- a) et uforsvarligt forhold?
- b) et groft uforsvarligt forhold? eller
- c) mishandling af dyr?

Svar ad 3:

Fødevarestyrelsen forstår spørgsmål 3 således: I fald spørgsmål 1 besvares bekræftende og/eller spørgsmål 2 benægtende ...

Det fremgår af obduktionserklæringen, at ”de to kaniner vejede henholdsvis 1000 g (hvid) og 760 g (grå). De var begge udvoksede (lukkede vækstlinjer i lårbenet).

Der fandtes ingen ydre forandringer, bortset fra hårløse hudpartier på hovedet, opstået post mortem, pga. udsivning af væsker og efterfølgende fasthæftning til underlaget. De var begge stærkt indtørrede og kunne ikke afhedes, og hårene faldt meget nemt af (postmortelle forandringer).

Begge kaniner var kakektiske (sygeligt afmagrede). Åbning af kropshuler viste små mængder mørkebrunt, grødet indhold i tarmkanalen.

Der fandtes ingen tegn på sygdom. Undersøgelse af tænder viste ej heller forandringer.

Diagnoser:

Kakeksi (sygelig afmagring).

Konklusion:

Kaninerne er døde som følge af manglende fodring gennem længere tid. Dehydrering som følge af manglende vandning kan have bidraget til deres død.

Graden af indtørring tyder på, at de har været døde i flere uger. ”

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at de 2 kaniner ved at være efterladt uden foder og vand, hvilket ultimativt førte til deres død, har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 4: Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til at fremkomme med bemærkninger, herunder særligt om sagen har en sådan karakter, at det bør overvejes, at der nedlægges spørgsmål om rettighedsfrakendelse?

Svar ad 4:

Hvorvidt sagen bør føre til hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr, jf. dyrlægelovens § 29, beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene. Fødevarestyrelsen finder dog ikke anledning til sådanne overvejelser.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-056-00053 (DVS årsberetning 2007), samt sag med j.nr. 2006-20-056-00049 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 7.500 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-01011

Skrivelse af 29. juli 2013 fra Midt- og Vestjyllands Politi

I forbindelse med en tyverisag aflagde politiet besøg på en ejendom, hvor der i en hønsegård befandt sig 4 høns hvoraf de 3 var døde.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om, at foretage en vurdering af uforsvarligheden, såfremt det lægges til grund at de 3 høns er døde af sult/tørst.

Såfremt sagen i øvrigt giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Fødevarestyrelsens svar.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten, at der på det halmstrøede gulv i hønsehuset lå 3 døde høns, som politiet antog, var døde af sult og tørst da der ikke sås tegn på at de var aflivede. Der var begyndende tegn på forrådnelse i den ene hønes øje, hvor det havde ligget mod gulvet. Den fjerde høne var levende.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Det er ikke muligt for Fødevarestyrelsen på det foreliggende grundlag at afgøre hvad der har forårsaget hønseenes død.

Lægges det til grund, at hønsene er døde af sult/tørst, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at de har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil i så fald karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr 2005-20-056-00032 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Sagen blev opgivet, da det ikke har været muligt at placere et strafansvar.

2013-15-2930-01013

Skrivelse af 31. juli 2013 fra Sydøstjyllands Politi

Politiet kørte på baggrund af en anmeldelse til en adresse hvor der angiveligt ”foregik noget underligt.” Ved ankomst til adressen bemærkede politiet et stort antal kaninbure i en garage. Kaninerne så ikke ud til at have det godt. Der var ikke gjort rent i burene i lang tid, idet det kunne konstateres, at der lå flere lag afføring, og størstedelen af kaninerne havde ikke adgang til vand og føde.

I husets kælder konstateredes en kraftig lugt af afføring og urin. Alle 4 rum i kælderen var rodede, og der lå ekskrementer på gulvet. I det bageste kælderrum fandtes et bur med 6 magre chinchillaer og 1 død chinchilla. Der var ikke vand eller føde til dyrene, som ikke så ud til at have det godt. Der var yderligere et bur, hvor der lå en død kanin. Der var ligeledes et bur, hvor der lå 2 døde, mumificerede deguer. Desuden lå der en rådden kanin på gulvet.

I stueetagen, hvor der befandt sig 7 hunde og 5 katte var der en kraftig lugt af ammoniak og afføring. Der var hunde- og katte-ekskrementer overalt i stuen og køkkenet. Lugten af afføring og urin var så kraftig, at politiet måtte forlade lokalet.

Politiet tilkaldte efterfølgende 2 praktiserende dyrlæger.

Spørgsmål 1:

Kan Fødevarestyrelsen på baggrund af oplysningerne om, at 3 døde kaniner blev fundet i bure uden adgang til foder og vand udtale sig om dødsårsagen?

Spørgsmål 2:

Såfremt dødsårsagen er manglende fodring/vanding er der i givet fald da tale om uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Spørgsmål 3:

Hvis det lægges til grund, at de levende 43 kaniner i burene i garagen ikke havde adgang til foder eller vand, er der i givet fald da tale om uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Spørgsmål 4:

Er manglende rengøring af burene i et omfang som beskrevet oven for uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Spørgsmål 5:

Udgør den omstændighed at ca. 20 % af kaninerne var afmagrede, ca. 60 % var magre, de resterende tynde og at der varierende problemer som følge af øjenbetændelse (ca. 10 stk.), tegn på pelsparasitter, uredt/sammenfiltret pels (ca. 15 stk.), lange negle (alle) uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Svar ad 1 og 2:

Det fremgår af dyrlægenes erklæring, at der i et skur lå 2 døde kaniner. I kælderens fandtes en mumificeret kanin i et bur uden foder og vand og som ikke var blevet gjort rent meget længe.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Dyrlægeerklæringen indeholder ingen klinisk beskrivelse eller obduktion af de døde kaniner. Det er derfor ikke muligt for Fødearestyrelsen at udtale sig om dødsårsagen på det foreliggende grundlag.

Kan det eftervises, at kaninerne er døde af sult og tørst har de efter Fødearestyrelsens opfattelse været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil i så fald karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Svar ad 3 – 5:

I skuret fandtes desuden 43 levende kaniner. Det blev skønnet at ca. 20 % af kaninerne var afmagrede, ca. 60 % var magre, de resterende var tynde. Kaninerne havde varierende problemer som øjenbetændelse (ca. 10 stk.), tegn på pelsparasitter, uredt/sammenfiltret pels (ca. 15 stk.), lange negle (alle). Det så ikke ud til at der var blevet gjort rent længe og dyrene havde hverken foder eller vand. De 43 kaniner blev aflivet med det samme.

Det Fødearestyrelsens opfattelse, at de 43 levende kaniner ved at gå i bure, som gennem længere tid ikke har været rengjorte, ved at ikke at være fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres behov, så de fremstod som beskrevet i dyrlægeerklæringen samt ved ikke at være behandlet for deres sygdomme, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 6:

Kan Fødevarestyrelsen på baggrund af oplysningerne om, at 2 døde deguer blev fundet i et bur uden adgang til foder og vand udtale sig om dødsårsagen?

Svar ad 6:

Nej. Se i øvrigt svar ad 1 og 2.

Spørgsmål 7:

Såfremt dødsårsagen er manglende fodring/vanding er der i givet fald da tale om uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Svar ad 7:

Se svar ad 6.

Spørgsmål 8:

Udgør manglende rengøring af buret med deguerne uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Svar ad 8:

Lægges de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse burets tilstand har medført væsentlig ulempe for deguerne.

Spørgsmål 9:

Kan Fødevarestyrelsen på baggrund af oplysningerne om, at 1 død og mumificeret chinchilla blev fundet i et bur uden adgang til foder og vand udtale sig om dødsårsagen?

Svar ad 9:

Nej. Se i øvrigt svar ad 1 og 2.

Spørgsmål 10:

Såfremt dødsårsagen er manglende fodring/vanding er der i givet fald da tale om uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Svar ad 10:

Se svar ad 9.

Spørgsmål 11:

Hvis det lægges til grund, at de 6 levende chinchillaer i burene i kælderen ikke havde adgang til foder eller vand, er der i givet fald da tale om uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Spørgsmål 12:

Er manglende rengøring af burene i et omfang som beskrevet oven for uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Spørgsmål 13:

Udgør den omstændighed at chinchillaerne var afmagrede uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3. pkt.?

Svar ad 11 – 13:

Det fremgår af dyrlægeerklæringen, at der var 2 bure med chinchillaer. I det nederste bur fandtes en afmagret og meget sky chinchilla. I det øverste bur fandtes 5 levende chinchillaer, de var afmagrede og sky. Ingen af burene var blevet gjort rent længe og der var ikke foder eller vand.

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at de 6 chinchillaer ved at gå i bure, som gennem længere tid ikke har været rengjorte og ved at ikke at være fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres behov, så de fremstod afmagrede, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 14:

Er hold af hunde og katte under de oven for beskrevne omstændigheder i stueetagen uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1., 2. og 3 pkt.?

Svar ad 14:

I stuen var det iflg. dyrlægeerklæringen svært at få vejret pga. den voldsomme lugt af ammoniak. Forholdene var yderst uhumske med stumper af avispapir, urin, afføring og foder på gulvet. Her befandt sig 4 gravhunde og en mops, alle 5 så ud til at være friske og livlige og i god foderstand. Desuden så dyrlægerne på et tidspunkt 4 katte, som så lidt tynde ud men i øvrigt virkede friske.

I køkkenet, hvor gulvet var dækket af afføring, opholdt sig en cockerlignende hund samt en gravhund, begge friske; foderstanden var svær at vurdere, da dyrlægerne kun kunne kigge ind ad en dør på klem.

Lægges ovennævnte samt de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at dyrene i stueetagen ved at være holdt under de beskrevne forhold gennem længere tid ikke har været passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. De har herved været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 15:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 15:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr 2005-20-056-00036 (DVS årsberetning 2005), sag med j.nr 2007-20-056-00053 og sag med j.nr. 2007-20-054-00092, spm. 6b (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 7.500 kr.

9.7 Fødevarestyrelsens sager vedrørende blandede besætninger

2012-15-2930-00898

Skrivelse af 10. januar 2013 fra Fyns Politi

I forbindelse med aflivning af et større antal dyr i en blandet besætning, observerede den tilkaldte praktiserende dyrlæge 3 kaniner i huld langt under middel, samt en pony der var nedstemt og gullig i huden.

Spørgsmål 1:

Vedlagt sendes relevante akter i sagen mod besætningsejer, med henblik på Fødevarestyrelsens vurdering af, hvorvidt to forhold vedrørende kaniner og heste kan kategoriseres som uforsvarlig behandling af dyr eller grovere uforsvarlig behandling af dyr? Endvidere ønskes Fødevarestyrelsens vurdering af hvorvidt observationerne omkring ponyen taler imod, taler for eller taler stærkt for at den led af diagnosen larval cyathostomose eller om Fødevarestyrelsen på det foreliggende grundlag ikke kan udtale sig herom.

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at der på ejendommen befandt sig 3 kaniner i huld langt under middel med en huldscore på 0,5. Der forligger ingen yderligere klinisk beskrivelse af kaninerne. I en fold befandt sig en pony, som virkede nedstemt og som var gullig i huden. Dyrlægen mente, at dens udseende og kliniske tegn stemte overens med diagnosen larval cyathostomose. Der blev ikke foretaget diagnostik på hesten og erklæringen indeholder ikke yderligere kliniske oplysninger. Iflg. politirapporten var pelsen fyldt med utøj, hårene kunne umiddelbart trækkes af og hårrødderne fremstod gule.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges det til grund at de 3 kaniner er bragt i en foderstand langt under middel, som følge af mangelfuld fodring, er det Fødevarestyrelsen opfattelse, at de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov. De har i så fald været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Det er ikke muligt for Fødevarestyrelsen på det foreliggende grundlag, at udtale sig om hvorvidt ponyen har været behandlet uforsvarligt eller om sandsynligheden for at den led af larval cyathostomose. Der henvises til sag med j.nr. 2011-20-054-00027 (DVS indkommende afgørelser 2012).

Afgørelse:

Sagen er en del af en større sag (se også sag 2013-15-2930-01022).

Tiltalte modtog en bøde på 50.000 kr.

2013-15-2930-00907

Skrivelse af 1. februar 2013 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Politiet modtog 25. september 2012 en anmeldelse om, at der i en stald på en ejendom befandt sig en slagtet ko. I en anden stald stod 4 - 5 køer og en kalv. Staldene var fyldt med alt muligt skidt. På en mark uden græs stod 4 heste uden mulighed for læ.

Da politiet 2 dage senere ankom til ejendommen, fandt de 3 heste i en fold, syd for ejendommen. I staldene fandtes ingen dyr.

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene på ejendommen op til den 25. september 2012 var som beskrevet i politiets rapport (bilag 3-1) og fotodokumenteret på bilag 3-2, 3-3, 3-4 og 3-5, kan det da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af bilag 3-1, at der syd for ejendommen gik 3 ponyer og en hest i en fold. Der var iflg. politirapporten intet at udsætte på deres foderstand, men i folden hvor de gik, var der flere farlige metalgenstande, såsom bildele og stabler af metalhegn.

Lægges de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at de effekter, der var efterladt på marken udgjorde en risiko for at 3 heste kunne komme til skade. Hestene har derved ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov, men har været udsat for væsentlig ulempe, og risiko for smerte, lidelse angst og varigt men, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

I en staldbygning fandtes en gammel bindestald med plads til opbinding af kreaturer i 2 rækker. Der sås tydelige tegn på, at der havde været opstaldet dyr. Der lugtede af kvæg og der var afføring fra kvæg på gulvet. Bindestalden var spærret af i begge ender, så kreaturerne havde kunnet gå frit i det gamle opbindingsområde, som i en løsdriftsstald.

I det område hvor kreaturerne havde gået, lå der spredt talrige farlige genstande som paller, træplader og jernrør. Der var strøet med halm / hø, men ikke meget ud, hvorfor der ikke var tørt leje her, idet halm og afføring var blandet sammen. I den ene ende sås flydende afføring.

I forbindelse med bindestalden fandtes en lille kalveboks. Bunden i kalveboksen var stort set flydende af afføring. Det var ikke muligt, at se hvornår den sidst havde været brugt.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Såfremt det kan lægges til grund, at der i en periode har været opstaldet kreaturer permanent i stalden under de beskrevne forhold er det Fødevestyrelsens opfattelse, at kreaturerne ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov, ligesom de rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, ikke har været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov har været tilgodeset.

De har i så fald været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2010-20-052-00022 (DVS indkommende afgørelser 2012) og 2007-20-052-00185, spørgsmål 4 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2013-15-2930-01022**Skrivelse af 5. august 2013 fra Fyns Politi**

Politiet og en embedsdyrlæge fra Fødevarestyrelsen aflagde på baggrund af en anmeldelse fra Dyrenes Beskyttelse, besøg på en ejendom med et blandet dyrehold, bestående af kødkvæg, ammekøer, kalve til opfodning, får, geder, heste og høns. Dyrene stod dels på hjemadressen, og dels på et græsningsareal tilhørende Naturstyrelsen. Sagen er vedlagt 61 fotos, af hvilke størstedelen er af en kvalitet, som gør dem uegnede til anvendelse i forbindelse med en vurdering af forholdet.

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt de faktiske forhold, såfremt de har været som beskrevet af dyrlæge X, vurderes som værende uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling.

Svar ad 1:

Lægges embedsdyrlægens erklæring samt de anvendelige fotos til grund skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Forhold 1: Det fremgår af dyrlægeerklæringen, at der 16-02-2012 på ejendommen gik shetlandsponyer i 2 folde, som var nedbidte, oprådte og knoldede med store mængder gødningsklatter. Der var en anelse grønt at se i periferien af foldene.

I den første fold var der 5 unge hopper/plage og 2 vallakker på 4 og 8 år. De tre af ponyerne havde let øjenbetændelse. Flere af de unge hopper virkede lidt tynde, men det var ikke muligt, at vurdere dem præcist, da de ikke kunne fanges. Alle ponyerne havde et kraftigt hårlag.

Der var lavet et læskur af en gammel kreaturvogn. Læskuret var $12,5 \text{ m}^2$ i grundareal og ca. 1,8 m. højt. Det var åbent i den ene ende og var delvis dækket af en træplade i den anden ende. Skuret var strøet.

Der var også sat en grisehytte op til ponyerne. Hytten var $6,25 \text{ m}^2$ i grundareal og 1,20 m. høj. Der var ca. 5-10 cm strøelse i bunden af hytten. Højden var ikke tilstrækkelig til at ponyerne kunne rejse hovedet op i normal stilling i hytten. Læskurene var samlet set ikke store nok til at alle ponyer samtidig kunne hvile på et tørt velstrøet leje.

I den anden fold gik 3 brunbrogede shetlandsponyer - 1 hingst og 1 hoppe med føl. Som læskur havde de to grisehytter på 1,2 m i højden og 5 m^2 i grundareal, heraf ca. $3,5 \text{ m}^2$ med fuld loftshøjde.

Ejeren oplyste at han fodrede med hestefoder, wrap, byghalm og mineraler. I den ene fold blev der fodret i et par brønddæksler og nogle små metalkrybber, der lå i folden. Der blev strøet med halm om aftenen. Der var vandspande med frisk vand, til dels frossent. I den anden fold blev der fodret dels i hytterne og dels i en lille metalkrybbe. Alle tre ponyer så umiddelbart ud til at være i rimeligt huld.

Hingsten havde en dyb, blodunderløben fure i forbenenes hove. Furerne sad 2 cm fra kronranden (overgangen mellem hud og hov), og var helt symmetriske. Hovenes facon var ændret. Forandringerne kunne tyde på, at hesten var eller havde været forfangen. Den brogede hoppe var hårløs på koderne, hvilket kunne tyde på en kløende hudlidelse (utøj eller infektion).

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Det er Fødevarestyrelsen opfattelse, at ponyerne ved at gå under de beskrevne forhold med utilstrækkelig mulighed for at alle dyr kunne hvile på et tørt leje og i den ene hytte desuden uden mulighed for at dyrene

kunne stå med hovedet oprejst i normal stilling, har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 2: Får og geder var opstaldet i grisehytter uden at kunne komme ud – bortset fra en enkelt ged. Iflg. ejer havde de stået inde i hytterne siden indbindingen i starten af vinteren.

Fårene var opstaldet i en grisehytte mage til dem, ponyerne havde. Grundarealet var 5 m^2 og der var fuld loftshøjde på $3,5 \text{ m}^2$ af arealet. Der var bundet en træpalle til åbningen både foran og bagved. Når man kiggede ind mellem pallernes tremmer, så der mørkt ud. Strøelsen var nogenlunde tør på toppen, men lidt våd i bunden. Der var intet kraftfoder og ingen fodertrug at se, intet frisk stråfoder og intet sted til opbevaring af stråfoderet (høhæk el. lign.).

Ejeren oplyste, at han fodrede to gange dagligt med wrap og foderpiller, og at han lagde det i strøelsen. Der var en fritstående spand med vand i hytten.

Fårene var franske dværgfår (Ouessant), ca. 45-50 cm høje. Der var fire moderfår og seks store lam mellem 6-12 måneder. Vædderlammene havde meget store horn. Fårenes pels var lang, filtret og mudret, og de trængte til at blive klippet. Dyrenes huld blev manuelt undersøgt stikprøvevis (et voksent får, et lille lam og et stort lam.). Alle 3 var afmagrede, med skarp rygrad, ringe muskelfylde på ryg og lår og manglende fedtlag (huld 1 af 5).

4 ud af de 6 lam var næsten lige så store som moderfårene og da dyr med store horn kræver ekstra god plads til fri bevægelse vurderede dyrlægen, at der var alt for lidt plads til fårene. Lysmængde og luftskiftet blev fundet utilstrækkelig på grund af dyretæthed og den lave indvendige højde især langs hyttens sider.

I et hjørne af græsarealet stod en mellemstor rød ged, der permanent stod tøjret til en hytte på $4,5 \text{ m}^2$. Geden kunne kun stå oprejst i den midterste del af hytten. Strøelsen i hytten var rimeligt tør. Der var foderpiller i strøelsen under lidt halm og møg. Der var hverken frisk halm eller wrap.

Geden havde et reb om halsen der var bundet i en løbeknude med en sikkerhedsknude bagved. Rebet endte i et metaltøj, der var bundet med et langt reb til toppen af hytten. Rebet havde viklet sig rundt om hytten, og sad fast i en metalkant. Geden var mager (huld 2 af 5).

De fem hytter til resten af gederne var lukket foran med en dør med en lille åbning for oven. Bagsiden var fast, men der var en lille åbning med net for. Hytterne var 5 m^2 , og skrånede som de øvrige hytter. Hytterne var strøede, så den maksimale indvendige højde var ca. 1,1 m.

I den første hytte var der to dværggeder, i den næste hytte to dværggeder og en stor boerged (jf. forhold 2a) i den tredje to geder og et kid, i den fjerde fire store bukke og fire kid på ca. 9 måneder og i den sidste to store nubiske/landracegeder med store horn.

Forholdene vedrørende fodring og vanding svarede til fårenes. Det blev oplyst, at der blev fodret i strøelsen. Der var intet kraftfoder eller stråfoder at se, der var ingen fodertrug eller -krybber, og der var løse vandspande.

Gedernes huld blev undersøgt manuelt stikprøvevis. De geder, der blev undersøgt var normale til lidt magre (huld 2 - 3 af 5). Et enkelt kid var afmagret (huld 1). I boksen med fire store bukke og fire kid var der en kraftig overbelægning. Muligheden for naturligt lysindfald og tilstrækkelig luftcirkulation var stærkt begrænset i denne boks. De 2 store nubiske/landracegeder havde også for lidt plads på grund af deres højde og de store horn.

Det er Fødevestyrelsens opfattelse, at får og geder ved at være opstaldet i hytter, som for nogles vedkommende var for små og med for ringe loftshøjde og lysindfald og ved at være fodret utilstrækkeligt, således at

nogle var lidt magre og enkelte afmagrede har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 2a: Boergeden i hytten med to dværggeder havde en voldsom hævelse af bringe, skulder og overben i højre side, og den var springhalt. Geden havde bøjet forbenet, så den støttede på forkoden. Forknæene var meget beskidte (foto 22). Klovene var lange og deforme på både forben og bagben. Lige under albuen var der et bart parti med gamle sårskorper og en frisk åbning i huden. Hævelsens karakter er ikke nærmere beskrevet i erklæringen, men embedsdyrlægen vurderede, at forandringerne tydede på en betændelsestilstand i hele området med en åbning ind til en byld.

De medsendte fotos af geden er meget uskarpe. Ejer forklarede, at geden var kommet til skaden for cirka 3-4 uger siden, og at han havde givet den penicillin i 3 dage. Medicinen havde han haft til overs fra en gang, hestene havde kværke. Geden var ikke blevet tilset af en dyrlæge. Ejer havde angiveligt ikke opdaget, at bylden havde åbnet sig og væskede. Han blev pålagt straks at få geden aflivet.

Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Det er Fødevestyrelsens opfattelse at boergeden ved at gå under de beskrevne forhold i ca. 3-4 uger med en smertevoldende lidelse uden at være tilset af en dyrlæge eller aflivet har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som mindst uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 3, 3a og 4: I en gammel ombygget stald uden foder- eller mellemgang gik 9 store heste (otte tinkere og en krydsning), heraf 2 hingste, i bokse med for lidt plads og for lav loftshøjde. De 2 hingste stødte hovedet mod loftet, når de rejste hovedet. Grundet det lave loft og den store belægning var luftcirkulationen ikke tilstrækkelig til at holde en frisk luft i stalden. Endvidere var specielt en gruppeopstaldningsboks med seks heste meget mørk.

Der var ingen faste fodrings- eller vandingstrug, hvorfor der bl.a. blev fodret i strøelsen. Hestene i gruppeopstaldningsboksen havde som de eneste, adgang til vand i en stor balje. Strøelsen var fugtig og dyrene beskidte, tinkerhestenes kodeskæg var fyldt med møg og specielt to store hingste viste tegn på gener i koderne af møget. Et par af hopperne var lidt kantede og magre, idet såvel fedtlaget som og muskulaturen på lår, kryds, ryg og hals var reduceret.

I en mørk boks bagerst i stalden stod to shetlandshingste opbundet i et meget kort reb(ca. 40 cm). Hestene havde ikke været ude i 10-14 dage.

Bagved de opbundne hingste stod en række paller næsten til loftet og diverse maskineri uden afskærmning. Den ene hingst var opbundet i en snærende halsrem, og et stort spænde generede hesten på halsen og underkæben. Der stod en fyldt vandspand i hjørnet, og der var lidt halm, men det var lige anbragt, og ponyerne havde pt. ikke mulighed for hverken at drikke eller æde.

Dyrlægen vurderede at såfremt ponyerne ind imellem blev løsnet for at drikke og æde, ville der være stor risiko for, at de kom til skade på grund af de uafskærmede materialer i boksen. Den røde pony var lidt tynd (huld 4 af 9), den brune var mager (huld 3 af 10). De var begge beskidte.

I en boks stod en ko, to kvier og et ungdyr. Den ene kvie var mager. I en anden boks en ko med fire ammekalve. Koen så ud til at have utøj af en art, da den havde hårløse partier, og den var afmagret. Boksene var

mørke, dybstrøelsen i begge bokse var fugtig til pløret, og dyrene var beskidte. Der var hverken foder, stråfoder eller vand at se, og der var ikke adgang til fodertrug og vand til alle dyrene.

Dyrlægen vurderede, at der ikke var tilstrækkelig udluftning og ej heller tilstrækkelig plads i boksen med to køer og to store kvier.

Det er Fødevestyrelsens opfattelse, at dyrene, hvoraf nogle ikke var i passende huld, ved at være opstaldet under de beskrevne staldforhold, i mørke bokse, nogle med lav lofthøjde, uden permanent adgang til vand og for 2 ponyers vedkommende opbundet med korte reb har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 5: Ved et besøg 26-02-2012 på Naturstyrelsens areal observerede embedsdyrlægen 24 køer, kvier og ungdyr og en nyfødt kalv - hovedsagelig skotsk højlandskvæg, som gik i en indhegnet fold på ca. 0,6 ha. Folden havde forbindelse til et lavtliggende vådområde med rørskov. Der lå en minibigballe halm og ca. 1/6 balle wrap uden for indhegningen. Endvidere var der en åbnet balle wrap i folden, som dyrene åd af direkte fra plastikken.

I folden var der et godt, velstrøet læskur, som Naturstyrelsen havde sat op med et frostsikret vandingstrug. Skuret var 84 m² inkl. to bokse på hver 6 m². Der var derfor ca. 3 m² lejeareal pr. kreatur. På grund af dyrenes varierende størrelse, hornenes størrelse og blandingen af højdrægtige, nykælvere, tyre, ungdyr og kalve vurderede embedsdyrlægens, at læskuret var for lille til at alle dyr kunne ligge på et tørt leje samtidig.

I den ene af boksene i læskuret var der to shetlandsponyer og i den anden en Dexter ko med kalv. Der kunne ses en spand med vand til hestene. Der var ingen mulighed for, at ponyerne kunne motioneres i folden. Ponyerne var ikke mudrede.

Hovedparten af folden var trådt fuldstændig op, så kreaturerne stod i pløre til over forknæene og havde store kager af mudder på benene og på kroppen. I periferien af folden var der lidt græsdække.

En kalv var halt, og bevægede sig nødigt, en ko med meget tykke kager på benet var halt, og en stærkt afmagret ko havde en skade i højre bagben eller kryds, så benet sank ned ved gang. Koen brugte mange kræfter på at gå i pløret. Den havde huld 1 af 5.

Der blev set et par meget magre kalve med skarp rygrad og ingen fylde over ryggen (huld 1½ af 5). Køerne var generelt tynde eller magre, (huld 2 – 2½). Flere køer var drægtige. En drægtig ko havde tydelige hofte- og sædebensknogler, intet fedtlag omkring haleroden og nedsat fylde af lår- og bækkenmuskulatur (huld 2). Koen havde en intens kløe, og stod uafbrudt og kløede sig på brønddækslet. De øvrige kreaturer havde også en intens kløe og flere gnubbede sig næsten manisk.

Lægges ovennævnte til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at køerne ved at gå under de beskrevne forhold på en pløret mark, i en foderstand under middel, utøjsbefængte og under utilstrækkelig opsyn, idet en kalv og 2 køer var tydeligt halte, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2011-20-051-00026, 2011-20-052-00032 (begge DVS årsberetning 2010-2011), 2009-20-057-00003 og 2008-20-055-00026, spm. 2 (begge DVS årsberetning 2009).

Afgørelse:

Sagen er en del af en større sag (se også sag 2013-15-2930-00898).
Tiltalte modtog en bøde på 50.000 kr.

2013-15-2930-00935

Skrivelse af 20. marts 2013 fra Østjyllands Politi

Politiet aflagde i slutningen af januar på baggrund af en anmeldelse besøg på 2 adresser, hvor der befandt sig dyrehold bestående af heste, hunde og katte. På begge adresser konstateredes flere dyreværnmæssigt betænkelige forhold. Ejeren af dyreholdene var i februar 2012 dømt for overtrædelse af dyreværnsloven i en lignende sag.

Der henvises i svarene til dyrlægeerklæringen.

Spørgsmål 1:

På adressen A befandt sig 20 heste på markerne. Hestene beskrives som sultne og med langtåede og flossede hove hvoraf flere gik på dragterne, jf. erklæring fra dyrlæge, bilag 1/10, side 1.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om dyrene ved manglende fodring og pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring, at der på adressen befandt sig 20 heste gående på flere marker. Der var både store heste og ponyer samt et føl på ca. syv mdr. i flokken. Alle dyr var magre; 17 heste med huldscore to og tre heste med huldscore 1½. Fire af de udmagrede heste var tydeligt drægtige. Alle hestene var meget vommede, hvilket blev tolket som tegn på at, de var fodret med hvedehalm som eneste næringskilde samt at de med stor sandsynlighed led af en betydelig endoparasitær infektion.

Hestene bar præg af betydelig mangelfuld hovpleje idet alle hestene var meget langtåede, havde flossede hove og flere af dem gik på dragterne. En enkelt hest havde et voldsomt dybdegående, udbredt angreb af dermatophilose (hudbetændelse) på ryggen med betydelig ømhed til følge.

Hestene var alle kontaktsøgende og virkede sultne. Der var anbragt to bigballe hvedehalm på marken som de åd af. Ingen af hestene bar grimer eller var chipmærkede. Der fandtes to badekar med gennemfrosset vand i bunden. Der fandtes to faldefærdige skure uden halm i, som hestene havde varierende adgang til.

Dyrlægen vurderede at hestene med rette fodring samt beskæring og antiparasitær behandling kunne reddes, og at ingen i denne flok skulle aflives i henhold til dyreværnsloven.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos og videoer til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hestene ved ikke at have modtaget passende hovpleje og behandling og ved at gå under de beskrevne forhold uden tilstrækkelig fodring og uden permanent adgang til vand har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

På adressen A befandt sig 5 hunde i små aflukker på 2 x 2 meter uden kontakt til hinanden og uden tørt leje. Hundene var ekstremt aggressive og gøende og bed i fårenettet foran deres bure. Hundene blev aflivet.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om hundene på grund af manglende pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 2:

Burene havde jordbund. To af hundene havde gravet en tunnel under plankerne, så de på den måde stod sammen. Der var ingen tørt leje i nogen af de 5 bure. Gulvet flød med ekskrementer og urin. Hundene var fodret med slagteaffald ifølge ejer, herunder betydelig mængder gamle knogler som optog en ret stor del af pladsen i burene. Der var ingen friske knogler og kun 2 tomme poser der kunne have indeholdt hundemad. Hundene havde spande med vand af uhumsk kvalitet med rådden lugt. Vandet var bundfrossen. Alle hundene havde huld under middel.

Ved forsøg på at nærme sig hundene var de tydeligt frustrerede og bar ikke præg af nogensinde at være håndteret af mennesker. Ifølge ejeren var hundene blevet indkøbt som 8 uger gamle, hvor de var lukket ind i burene og de havde aldrig været udenfor disse. Da dyrlægen vurderede, at hundene ikke var normalt præget på mennesker og desuden udviste en voldsomt aggressiv adfærd, blev de aflivet af en jæger ved skud i hovedet.

Lægges ovennævnte, samt de medsendte fotos og videoklip til grund er det er det Fødevestyrelsens opfattelse, at hundene ved at opholde sig under de beskrevne forhold har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1. Hundene var ikke sikret adgang til tilstrækkeligt foder og frisk vand. Burene var ikke var indrettet og vedligeholdt på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset herunder, at de havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

På adressen B gik 3 hingste udenfor. Hingstene var meget kontaktsøgende og virkede tørstige og sultne. Deres huldscore var 3.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om dyrene ved manglende fodring og pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 3:

Iflg. dyrlægeerklæringen gik de 3 hingste på et mindre jordstykke med en faldefærdig lade som stald. Her var der tørt leje i den ene ende, men intet læ da siderne flere steder var ikke eksisterende. Der var intet vand på folden. Hestene havde en huldscore på 3.

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevestyrelsen opfattelse, at hingstene har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1. Jf. i øvrigt svar ad 1.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 4:

I staldene var placeret 3 ponyhingste i hver sin boks. Der var betydelige mængder gødning i boksene. 2 af hestene havde huldscor 2. Hovene var lange og uplejede og var ikke beskåret i flere år. Den tredje var kakektisk i foderstand og inficeret med store mængder lus. De blev aflivet.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om dyrene ved manglende fodring og pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 4:

Der var en kraftig lugt af urin og gødning og et betydeligt ammoniakindhold i luften i alle staldafsnit, ligesom der løb store, fede rotter rundt over hele staldområdet.

Der var betydelig mængde gødning (½ meter) og Ingen strøelse i boksene. De to af ponyerne var afmagrede med huldscor 2. Hovene var lange og uplejede og de var efter dyrlægens vurdering ikke beskåret i flere år. Der fandtes ikke vand i deres boks. Den tredje hingst var kakektisk (ekstremt afmagret) og inficeret med store mængder lus. Den var alment nedstemt. Hovene var ligeledes meget lange og mangelfuldt beskåret. Iflg. Dyrlægens erklæring blev kun denne hingst aflivet.

Der henvises i øvrigt til svar ad 7.

Spørgsmål 5:

I den lange del af stalden stod 7 hingste i bokse. Huldscor 1 – 2½. 1 hingst var dog voldsomt kakektisk og dehydreret og blev aflivet.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om dyrene ved manglende fodring og pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 5:

Hingstene stod i 2 ½ x 2½ m bokse med et lille vindue. De havde aldrig været ude af boksene ifølge oplysninger fra ejeren. Hingstene varierede i størrelse fra stor pony til stor hest. Hestene stod på en 1 meter høj gødningsmåtte uden nogen former for halm eller anden strøelse. Hestene havde Ikke adgang til frisk vand da vandet var bundfrossen. Der fandtes ingen stråfoder som f.eks. hø, wrap eller frøgræshalm på hele ejendommen. Der fandtes 2 halve bigballe hvedehalm, men boksene bar ikke præg af at være blevet strøet i ugevis. Der fandtes 6 tomme sække hvori der har været kraftfoder og en sæk med ca. 5 kg kraftfoder tilbage.

Da hestene skulle undersøges måtte bokslågerne løftes af i hængslerne da de var rustet fast i rullemekanismen. Hestene var naturlig reserverede men ikke bange for mennesker. De havde dog tydeligvis ikke været håndteret længe og det var ikke muligt, at give dem grimer på.

De 7 hingste i denne afdeling var alle magre, med huldscor fra 1 – 2½. En hingst var dog kakektisk og dehydreret og den blev aflivet i henhold til dyreværnsloven. Alle hestene var langtåede i varierende grader og dyrlægen vurderede, at de ikke blevet tilset af smed i flere år.

Der henvises i øvrigt til svar ad 7.

Spørgsmål 6:

I staldens højre side var der 10 hundebure på 2½ x 2 meter. I et bur var der 2 hunde. Der var 5 Alaskan Malamute og 2 Berner Sennen hunde. Der var ingen strøelse i burene, der var derimod massive mængder af ekskrementer og urin. Hundene var alle magre og uden adgang til vand eller mad.

De 5 Alaskan Malamute var aggressive og virkede frustrerede og udsultede. De to Berner Sennen hunde var apatiske og sad i et hjørne af deres bur og havde givet op. Hundene blev aflivet.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om dyrene ved manglende fodring og pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 6:

Iflg. dyrlægens erklæring var lågerne ind til burene bundet med mange lag bindegarn og havde ikke været åbnet igennem længere tid. Hundene var alle magre og uden adgang til vand eller mad. Der sås ingen poser der kunne have indeholdt hundemad eller andet foder. Hundene blev aflivet af en jæger.

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at hundene har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. i øvrigt svar ad 2.

Spørgsmål 7:

I vinklen af stalden var der flere løsdrift bokse. I en boks var der hingste mellem 6-8 år. Huldscore 2 og lange uplejede hove. De var meget sultne og kastede sig over den halm de fik. Ved siden af stod en ponyhingst over 20 år gammel. Den havde huldscore 1 1/2 og var voldsomt inficeret af lus. Den havde snabelsko på alle fire hove. Den blev aflivet.

Ved siden af stod også en gammel skimlet pony hingst. Den havde tumorøse dannelser i spytkirtlerne i begge ganacher, 15 x 5 x 5 cm. Ponyen var kakektisk og havde lange snabelsko på alle fire ben. Den blev aflivet. Der stod endvidere en shirehingst. Den havde de længste hove af alle hestene og havde snabelsko. Den var inficeret af skabmider på alle fire ben. Huldscore 1½. Den blev aflivet.

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg spørge, om dyrene ved manglende fodring og pleje har været udsat for uforsvarlig/grov uforsvarlig behandling eller mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. punkt. jf. 2. og 3. punkt.

Svar ad 7:

Det fremgår af dyrlægens erklæring at den kakektiske ponyhingst var over 20 år gammel. De tumorøse dannelser i spytkirtlerne var meget ømme for tryk. Shirehingsten var inficeret med skabmider på alle 4 ben, med voldsom kløe og hudinfektion til følge. På bagbenene havde angrebet spredt sig indvendigt op ad begge bagben til scrotum (pungen) og præputium (forhuden).

Lægges dyrlægens erklæring samt de medsendte fotos og videoklip til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at hestene i staldene på adressen B (spørgsmål 4, 5 og 7) ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres behov.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at hestene ved ikke at have modtaget passende hovpleje og behandling for deres sygdomme og ved at gå under de beskrevne forhold uden tilstrækkelig fodring, så 3 af hestene var kakektiske og måtte aflives, og for i hvert fald nogles vedkommende uden at have adgang til det fri, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdene som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 8:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 8:

Iflg. dyrlægens erklæring var alle de aflivede heste svære at håndtere. Ingen af hestene kunne pålægges en grime. Ved hjælp af stor tålmodighed og god tid samt kraftfoder som lokkemad, lykkedes det at liste en snor om halsen på dem. Efter nogen tid kunne dyrlægen forsigtigt injicere Domosedan (et beroligende middel).

Da hestene var dybt beroligede kunne der pålægges en grime og aflivningen kunne udføres. Ved fem af hestene var det svært at stase v. jugularis (halsvenen) op pga. meget lavt blodtryk og afmagring. Blodet var ved samtlige heste meget mørkerødt, nærmende sig det sorte, som tegn på underernæring og dehydrering.

Fødevestyrelsen vil samlet set karakterisere forholdene på de 2 ejendomme som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2011-20-057-00010 (DVS årsberetning 2010-2011), 2009-20-051-00012 (DVS årsberetning 2009), supplerende spørgsmål af 29. januar, spm. 1 og 27. september 2010, spm. 1.

Afgørelse:

Tiltalte modtog en bøde på 7.500 kr.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 10 dage.

Tiltalte fratages retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens delvise omkostninger.

10 Afgjorte sager fra tidligere år

2010-20-04-00025

Skrivelse af 16. maj 2011 fra advokat

En hest blev i september måned undersøgt af dyrlæge D1 for halthed på venstre bagben (vb): hesten vurderedes at være 4 grader (ud af 5) halt og blev betegnet som værende springhalt. Der var ingen temperaturforøgelse, og halthedsårsagen vurderedes at komme fra venstre bagknæ, hvor der fandtes en lettere hævelse om/ved knæskallen. Hesten blev ordineret smertestillende og boksro i 8 dage. Hesten blev ca. 3-4 dage efter haltfri. Ca. 1 måned efter var hesten igen springhalt, 4 grader på vb. Ud for venstre bagknæ var der en lettere galleansamling, og hesten var feberfri. Hesten fik smertestillende og boksro. Smertebehandlingen blev gentaget 2 dage efter. Tre dage efter fik hesten forstoppelse og blev sendt til hestehospital H1 med henblik på behandling af forstoppelsen og sekundært røntgenundersøgelse og udredning af venstre bagbens halthed. Hestehospital H1 kunne intet finde på røntgenbillederne på venstre bagknæ, men kunne oplyse, at der var mistanke om bækkenbrud. Efter hjemsendelsen kunne dyrlæge D1, 14 dage efter indlæggelse på hestehospital H1, ikke verificere diagnosen bækkenbrud ved rektalundersøgelse, men fandt at gallen omkring knæledet var tiltagende. Hesten blev i samråd med ejer sendt til en tysk hesteklinik K1, til udredning af haltheden ved bl.a. knogle Scintigrafi. Hesten blev tilset og behandlet før transporten til Tyskland, hvor der fandtes øget galle omkring knæledet (ca. 2 mdr. efter første konsultation for halthed vb). Hesten fandtes på hesteklinik K1 at være kraftig halt vb, idet den ikke tog støtte på benet, og dens almenbefindende var kraftigt påvirket. Bækkenfraktur kunne ikke verificeres, men ved ultralydsundersøgelse af venstre bagknæ kunne der ses øget cellerig væske, og der var mistanke om defekt i det forreste menisk-område. Der blev udtaget ledvæske til undersøgelse, hvor der kunne påvises infektion med *Staphylococcus aureus*. Hesten blev løbende behandlet i en periode på 14 dage uden bedring, og hestens almentilstand var fortsat påvirket af infektionen. Da hesten ikke blev bedre, blev det besluttet at lave arthroskopi, og hesten blev behandlet i fuld narkose. Ved afslutning af operationen faldt hestens blodtryk, og den fik irreversibelt hjertestop. Man fandt, at der kunne være en årsagssammenhæng mellem at hesten fik hjertestop, og at den i længere tid havde haft en infektion i bagknæet, der påvirkede dens almentilstand.

Ejer sagsøgte hestehospital H1, idet man fandt, at hestehospitalet H1 burde have foretaget yderligere undersøgelser for at afdække årsagen til haltheden på venstre bagben. Hestehospital H1 fandtes ikke erstatningsansvarlig.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes gennemgå de i sagens bilag 11 fremlagte røntgenbilleder og vurdere, hvorvidt de pågældende røntgenbilleder er egnet til brug for diagnosticering af årsag til hævelse i et knæ på en hest.

Svar ad 1:

Der foreligger optagelser af venstre bagknæ, hase, kode samt distale led (bilag 11), som er optaget på hospital H1 d. 22. oktober 2007 og 25. oktober 2007. Alle billeder er taget med venstre bagben flekteret, dvs. ikke-vægtbærende, jf. oplysning om at hesten var springhalt ved indlæggelsen. Det er vanskeligt at opnå optimal projektion i situationer, hvor hesten er ikke-vægtbærende på et ben. Rådet finder på denne baggrund, at optagelserne er tilfredsstillende og bedømmer derfor billederne som værende egnede til brug for diagnosticering af årsag til hævelse i knæet.

Spørgsmål 2:

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 1, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, hvorvidt de røntgenbilleder, som er fremlagt som bilag 12, er bedre egnet til at foretage en korrekt diagnosticering af årsagen til hævelser i bagbenet på en hest.

Svar ad 2:

De foreliggende billeder (Bilag 12) er optaget på klinik K1 den 19. november 2007. Der foreligger 3 billeder af venstre bagknæ. Billederne er af god kvalitet og egnede til diagnostisk formål. Idet der ej heller på de pågældende billeder kan diagnosticeres en årsag til hestens halthed, kan Rådet ikke beskrive billederne som værende bedre egnede.

Spørgsmål 3:

På baggrund af Det Veterinære Sundhedsråds besvarelse af ovenstående spørgsmål 1 og 2, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, hvorvidt sagsøgte burde have optaget nye og bedre røntgenbilleder for at kunne gennemføre en korrekt diagnosticering af årsagen til hævelserne på hestens venstre bagben.

Svar ad 3:

Den endelige diagnose blev stillet via ledpunktur samt diagnostisk artroskopi som blev gennemført efter en ultralydsscanning. Det var ikke muligt at stille en diagnose på røntgenbillederne, hverken fra hospital H1 eller klinik K1. På denne baggrund finder Rådet det ikke sandsynligt, at nye og flere optagelser på hospital H1 ville have muliggjort en tidligere diagnose af hestens problem.

Spørgsmål 4:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes beskrive en normal procedure på et dyrehospital i forbindelse med gennemførelse af halthedsundersøgelser.

Ved besvarelsen bedes Det Veterinære Sundhedsråd lægge til grund, at dyrlægeklinikken ifølge egen hjemmeside er specialister i behandling og diagnosticering af heste, jfr. sagens bilag 2.

Svar ad 4:

En halthedsundersøgelse består af 4 dele:

1. optagelse af sygehistorie,
2. observation af hestens bevægelse, (inspektion, palpation, mønstring, longering),
3. bøjepøver, og
4. evt. yderligere diagnostiske tests (røntgenoptagelse, ultralyd, blokader, etc.)

I øvrigt skal Rådet henvise til relevant lærebogsmateriale, som omhandler de mange forskellige differentialdiagnostiske overvejelser der indgår i en halthedsundersøgelse.

Tilladelse til at betegne sig som specialist meddeles af Ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri jævnfør Lov om dyrlæger nr. 433 af 9. juni 2004 (senest ændret ved lovbekendtgørelse nr. 1101 af 30. nov. 2011).

Der findes ikke en specialist i Danmark, som har tilladelse til at bruge betegnelsen: ”specialist(er) i behandling og diagnosticering af heste”.

Spørgsmål 5:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes efter en gennemgang af sagens bilag 3 (journal fra det sagsøgte dyrehospital) vurdere, om de gennemførte undersøgelser er i overensstemmelse med sædvanlig god dyrlægeskik i forbindelse med gennemførelse af halthedsundersøgelser.

Svar ad 5:

På det foreliggende grundlag kan Rådet ikke udtale sig med nogen grad af sikkerhed. Dette ville kræve, at hændelsesforløbet på hospital H1 blev detailbeskrevet, så beslutningsgrundlaget blev kendt.

Spørgsmål 6:

I forlængelse af det Veterinære Sundhedsråds besvarelse af spørgsmål 4 og 5 bedes det Veterinære Sundhedsråd oplyse, hvorvidt det er normalt at foretage analyse af væskeansamling i hævede knæled på en hest i forbindelse med gennemførelsen af halthedsundersøgelse.

Ved besvarelsen bedes Det Veterinære Sundhedsråd lægge til grund, at dyrlægeklinikken er specialist i netop halthedsundersøgelser, jfr. egen hjemmeside (sagens bilag 2).

Svar ad 6:

Det er ikke almindeligt at foretage analyse af væskesamling i hævede bagknæ hos hest i forbindelse med en halthedsundersøgelse, med mindre sygehistorien og den kliniske undersøgelse giver særlig anledning til at foretage en sådan undersøgelse. Det skyldes, at analyse af synovi fra ikke-inficerede led sjældent giver hjælp til diagnosticering af et eventuelt problem.

Leddene kunne med fordel have været blokeret (bedøvet) intraartikulært, med mindre klinikeren anså haltheden for at være for svær, og risikoen for komplikationer derfor for høj, eller anså at risikoen for, at hesten blev inficeret i leddet, var for høj baseret på eksterne observationer i området.

Ingen af disse overvejelser fremgår af sagens akter.

Vedrørende dyrlægers tilladelse til at anvende betegnelsen specialist skal Rådet henvise til svar ad spørgsmål 4.

Spørgsmål 7:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes vurdere, hvorvidt det må anses for en dyrlægefaglig fejl at stille diagnosen bækkenbrud ved en hest med halthed, når det lægges til grund, at hesten på tidspunktet for undersøgelsen ikke led af bækkenbrud.

Ved besvarelsen bedes det lægges til grund, at der forekom væskeansamling omkring knæskallen på venstre bagben.

Svar ad 7:

Nej, ikke nødvendigvis.

Spørgsmål 8:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes vurdere, hvorvidt det må anses for dyrlægefagligt korrekt ikke at fraråde transport til privat stald af en hest, der umiddelbart forinden har fået stillet en diagnose om mulig bækkenfraktur.

Svar ad 8:

Dette beror på en konkret vurdering.

Spørgsmål 9:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om det er muligt at foretage en egentlig halthedsudredning af en hest uden på et tidspunkt i processen at punktere huden på hesten i form af en blokadeundersøgelse. I forlængelse heraf bedes endvidere oplyst, hvorvidt det er i overensstemmelse med god dyrlægeskik i forbindelse med en halthedsundersøgelse at udtage prøve af eventuel tidligere konstateret galde eller på anden måde at undersøge den konstaterede galde nærmere.

Svar ad 9:

Se svar på spørgsmål 4 og 6.

Spørgsmål 10:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes på baggrund af en gennemgang af sagens bilag 4 a og 4 b vurdere, hvorvidt en korrekt behandling og undersøgelse af hesten kunne have afdækket den konstaterede bakterie *Staphylococcus aureus*.

Svar ad 10:

Det kliniske billede indtil hestens død på klinik K1 var afebrilt, til trods for en dokumenteret infektion af leddet samt mistanke om en phlegmone, beskrevet som: ”*hele det venstre bagben var lidt til middelsvært betændt og der var en tydelig diffus hævelse omkring knæleddet med tegn på smerte ved tryk*”. Sådanne kliniske observationer er ikke typiske for en ledinfektion, men er mere typiske for en phlegmone, eventuelt med underliggende ledinfektion.

Den lokale hævelse, eventuelt repræsenterende ledgalle, som blev beskrevet af dyrlæge D1, havde været til stede i en længere periode inden indlæggelsen på hospital H1. I den periode havde hesten været både haltfri samt springhalt og afebril, hvilket ikke umiddelbart giver anledning til mistanke om ledinfektion.

Det forekommer derfor ikke sandsynligt, at hesten havde en *Staphylococcus aureus* infektion ved indlæggelsen på hospital H1.

Spørgsmål 10 a:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes i forlængelse af spørgsmål 10 oplyse, hvordan en hest kan pådrage sig bakterien *Staphylococcus aureus*, herunder navnlig hvorvidt den kan pådrages i forbindelse med en hudafskrabning eller en injektion.

Svar ad 10 a:

Staphylococcus aureus er en hyppigt forekommende, opportunistisk bakterie, som ofte kan findes hos raske heste, for eksempel har 10 % af raske heste kolonisation af denne bakterie i næsehulen, uden at være klinisk påvirket af dette. Bakterien kan også findes i mave/tarm systemet og på hudoverfladen.

Det er muligt at pådrage sig en infektion med bakterien i forbindelse med for eksempel et dybt og voldsomt traumatisk / accidentielt sår med ekstensiv bløddels beskadigelse eller i forbindelse med en injektion.

Det er usandsynligt, at en ukompliceret overfladisk hudafskrabning kunne resultere i en lokal og/eller systemisk *Staphylococcus aureus* infektion.

Spredning af *Staphylococcus aureus* fra et primær fokus er afhængig af forskellige faktorer såsom værtens resistens, vævsbeskadigelse, exotoxin frigørelse m.m. via komplekse processer. Blandt exotoxiner, der kan frigøres, er blandt andet ”*toxic shock syndrome toxin 1 (TSST-1)*”.

Spørgsmål 11:

I forlængelse af Det Veterinære Sundhedsråds besvarelse af spørgsmål 10 bedes det oplyst, hvorvidt en konstatering af bakterien *Staphylococcus aureus* i oktober måned 2007 efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse kunne være behandlet og helbredt.

Svar ad 11:

Mulighederne for helbredelse er bedre jo tidligere der iværksættes en korrekt behandling; men generelt responderer ledinfektioner oftest dårligt på selv bredspektret systemisk antibiotika, medmindre dette kombineres med artroskopisk skylning af leddet med store mængder væske (20-40 liter), og selv da er resultaterne ofte dårlige. Hurtig diagnosticering og korrekt behandling er derfor essentielt for et godt resultat.

Spørgsmål 12:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes i forlængelse af besvarelsen af ovenstående spørgsmål oplyse, hvorledes bakterien typisk behandles, og om hesten, i tilfælde af at bakterien ikke behandles, kan risikere at afgå ved døden som følge af et infektionsangreb med bakterien.

Svar ad 12:

Se svar ad spørgsmål 10A og 11.

Frigørelse af exotoxiner kan lede til såkaldt "toxic shock syndrome" som, via multiple komplicerede processer systemisk samt på vævsniveau, kan resultere i cellenekrose og patientens død.

Staphylococcus aureus er generelt følsom for forskellige antibiotika som f.eks. amoxicillin, gentamycin, enrofloxacin, m.fl. Som beskrevet i svar ad 11, skal systemisk antibiotika behandling af ledinfektion altid kombineres med mekanisk skylning af leddet, ofte i flere omgange, samt intraartikulær antibiotika.

Spørgsmål 13:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorledes bakterien angriber hestens legeme, herunder om bakterien kan vandre i kroppen, herunder ved infektioner udløse symptomer, der minder om bækkenfraktur (ømhed ved rektal undersøgelse).

Svar ad 13:

Bakteriers evne til at resultere i sygdom hos en patient er generelt afhængigt af en kombination af en række faktorer tilknyttet bakterien, heriblandt virulens, lokale miljøforhold samt værtsdyrets immunforsvars kapacitet.

Bakteriæmi betegner bakteriens spredning i organismen via kredsløbet og derfra til essentielle organer med eventuelt multipelt organsvigt og patientens død.

Symptomer, der kunne ligne en bækkenfraktur, er ikke sandsynlige, med mindre det drejede sig om en absces (byld) i bækkenet eller infektion i bækkenknoglerne.

Spørgsmål 14:

I forlængelse af Det Veterinære Sundhedsråds besvarelse af ovenstående spørgsmål bedes det oplyst, hvorvidt det havde været muligt at behandle infektionen i knæleddet, såfremt det var konstateret under opholdet hos sagsøgte, således at hesten ikke kunne dø under en senere operation.

Svar ad 14:

Hvis en ledinfektion med Staphylococcus aureus var blevet konstateret under opholdet hos sagsøgte, ville der sandsynligvis have været en bedre mulighed for succesfuld behandling, dog stadigvæk afhængigt af infektionstidspunktet samt bakteriens virulens, og en generelt dårlig prognose ved ledinfektioner. Svaret er baseret på, at hesten ville have påbegyndt behandlingen ca. 14 dage tidligere, samt hestens generelt bedre helbredstilstand på det tidspunkt sammenlignet med behandlingen på klinik K1, på hvilket tidspunkt hestens chance for at overleve 2 narkoser var betydeligt forringet.

Spørgsmål 15:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om det er en skærpende omstændighed, at det sagsøgte dyrehospital har tilkendegivet at være specialist i behandling og diagnosticering af heste. Det bedes i forlængelse heraf også oplyst, hvorvidt det er normal dyrlægepraksis at være ekstra agtpågivende ved behandling af en særlig værdifuld avlshoppe.

Svar ad 15:

Kvaliteten af det veterinære arbejde bør ikke generelt være afhængigt af hestens værdi, men ejeren af dyret kan indikere, hvorvidt hestens værdi er en begrænsende faktor eller ej, for hvor meget man er villig til at

betale for diagnostik og behandling. Det er ikke muligt at besvare, hvorvidt hestens ejer i denne sag indikerer hestens værdi samt eventuelle økonomiske klausuler for behandlingen.

Spørgsmål 16:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt et bakterieangreb kan udvikle sig i et knæled med en galdeansamling. I forlængelse heraf bedes oplyst, hvilke febersymptomer hesten vil udvise under en udvikling i bakterieangrebet.

Svar ad 16:

En bakteriel ledinfektion kan opstå enten som resultat af et traumatisk sår, en ledpunktur hvor bakterier kommer ind i leddet, eller som resultat af en hæmatogen (via blodbanerne) spredning af bakterier til leddet.

Galdeansamlingen (væskeansamling) i forbindelse med en ledinfektion er resultat af infektionen og inflammationen og ikke en prædisponerende faktor for infektionen. Et led med for eksempel osteochondrose er derfor ikke prædisponeret for infektion, til trods for ledgallen.

Ved ledinfektion kan forventes febersymptomer (temperaturstigning).

Spørgsmål 17:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse hvorvidt det er i overensstemmelse med god dyrlægeskik ikke at tilføje febermålinger til journalen, når det forudsættes, at heste har en halthed og en væskeansamling, hvis årsag ikke umiddelbart kan diagnosticeres.

Svar ad 17:

Det er normal hospitals praksis at foretage klinisk registrering i form af daglige parametre så som æde- og drikkelyst, defækation og urinering, temperatur, puls, respirationsfrekvens for alle indlagte patienter, men det kan, afhængigt af patienttype, blive gjort meget hyppigere.

Denne registrering er ikke udelukkende beregnet til dokumentation på langt sigt, men også for at eventuelle andre dyrlæger i hospitalet/praksis, som måtte blive tilkaldt til en eventuel kritisk situation eventuelt udenfor normal kliniktid, kan underrette sig om hestens status og igangværende behandling m.m.

Tydelig smerte og halthed af ukendt årsag burde være grund nok til have disse parametre dokumenteret dagligt i hestens journal.

Spørgsmål 18:

I forlængelse af ovennævnte spørgsmål bedes oplyst, hvorvidt det er i overensstemmelse med god dyrlægeskik udelukkende at føre en problemorienteret journal, når det forudsættes, at de igangværende undersøgelser ikke afdækker årsagen til halthed eller væskeansamling ved venstre knæ.

Svar ad 18:

Se svar ad spørgsmål 17.

Rådet skal bemærke, at på tidspunktet, hvor hesten var indlagt på sagsøgte dyrehospital, var diagnosen stortarmsforstoppelse med en sandsynlighedsdiagnose om en mulig bækkenfraktur, og der var angiveligt ingen temperaturstigning i forløbet og derfor tilsyneladende ikke mistanke om en infektion i venstre knæ.

Spørgsmål 19:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt det er i overensstemmelse med god dyrlægeskik at udskrive en hest med konstateret halthed og væskeansamling uden endelig diagnose og uden medfølgende journal med angivelse af de gennemførte undersøgelser og resultaterne heraf.

Svar ad 19:

Det er ikke usædvanligt, at en endelig diagnose ikke kan stilles. En hest med konstateret halthed og væskeansamling uden endelig diagnose kan derfor godt udskrives, idet god dyrlægeskik dog foreskriver, at der er en plan for, hvad der efterfølgende skal ske, og at hesten i øvrigt dyreværnsmæssigt forsvarligt kan transporteres fra dyrehospitalet.

Hvorvidt der samtidig med udskrivelsen skal medfølge journal med angivelse af de gennemførte undersøgelser og resultater heraf, må bero på en lokal vurdering og aftale parterne imellem.

Spørgsmål A:

Kan Det Veterinære Sundhedsråd fastslå objektivt, hvad hesten er død af?

Svar ad A:

På det foreliggende grundlag kan Rådet ikke besvare spørgsmålet med nogen grad af sikkerhed. En regelret obduktion kunne efter Rådets opfattelse i væsentlig grad have bidraget til forståelse af sygdomsforløbet og dermed eliminere de mange spekulative antagelser.

Patogenesen for infektion med *Staphylococcus aureus* involverer en række toxiner, heriblandt såkaldt *toxic shock syndrome toxin 1 (TSST-1)* som sammen med *alpha toxin* kan være dødelige for patienten. Eftersom journalen fra klinik K1 omtaler: *lidt til middelsvær betændelse og tydelig diffus hævelse omkring knæleddet med tegn på smerte ved tryk*, samt at der foreligger en bakteriologisk bekræftelse af en infektion af knæleddet med *Staphylococcus aureus*, finder Rådet, at det er muligt, at hesten døde af toxic shock syndrom i kombination med 2 narkoser indenfor en tidsperiode på kun lidt over en uge.

Spørgsmål B:

Kan en eventuel infektion med stafylokokker ses på røntgenbilleder?

Svar ad B:

I den konkrete sag er det ikke muligt.

Spørgsmål C:

Er det korrekt dyrlægemæssig fremgangsmåde ikke at lægge diagnostiske bedøvelser på en hest med mistanke om fissur/fraktur, således at følgeskader eller forværringer af hestens tilstand undgås.

Svar ad C:

Ja, se svar ad spørgsmål 4.

Spørgsmål D:

Er det korrekt dyrlægemæssige fremgangsmåde, når infektion med *Staphylococcus aureus* konstateres i et led 8. november 2007, at vente med at foretage aggressiv ledskylning ved artroskopi indtil 23. november 2007 og ikke foretage denne straks.

Forekommer det sundhedsrådet overvejende sandsynligt eller mindre sandsynligt endsige umuligt, at den konstaterede *Staphylococcus aureus*-infektion er introduceret til hesten via en hudafskrabning på højre bagben, når hesten på dette tidspunkt i forløbet ikke har udvist feber?

Kan Det Veterinære Sundhedsråd på baggrund af sagens oplysninger konstatere, at hesten er

- a) død, eller
- b) påført *Staphylococcus aureus*-infektion

på grund af dyrlægefaglige fejl eller forsømmelser foretaget af hospital H1?

Svar ad D:

Det fremgår af journalen fra klinik K1 at tapning af knæleddet, hvor der konstateres en bakteriel infektion i leddet, fandt sted d. 8. november 2007, omend sikker identifikation af Staphylococcus aureus først forelå senere. Den første artroskopiske skylning af leddet fandt sted d. 14. november 2007, dvs. 6 dage senere, og derfor ikke d. 23. november 2007 som anført i spørgsmål D. Det er ikke klart for Rådet, hvorfor denne artroskopi blev udsat 6 dage og ikke udført straks. Årsagen til denne udsættelse er ikke at finde i den ellers meget detaljerede journal.

Med hensyn til introduktion af bakterien, Staphylococcus aureus, der slutteligt bidrog til hestens død, er det mindre sandsynligt, at denne infektion er blevet introduceret i organismen via hudafskrabninger på højre bagben. Som nævnt i forbindelse med svar ad 10a, er mange raske patienter inficeret med Staphylococcus aureus i næsehulen uden kliniske symptomer. Spredning af sådanne opportunistiske bakterier via kredsløbet til eventuelt beskadigede væv er en mere sandsynlig forklaring på ledinfektionen.

Der er ikke veterinærfagligt belæg for at kunne konkludere, at hesten erhvervede infektion med bakterien Staphylococcus aureus under opholdet på sagsøgte hospital H1, eller at opholdet på sagsøgte hospital H1, via dyrlægefaglige fejl eller forsømmelser, på anden vis bidrog til hestens død.

Spørgsmål E:

Hvis det lægges til grund, at hesten i perioden primo september 2007 til den før ultimo 2007 har været feberfri og hvis det lægges til grund, at hesten på intet tidspunkt er injiceret i det relevante led i venstre bagben, endside artroskopieret i samme led på hospital H1, bedes det oplyst, om Det Veterinære Sundhedsråd anser det for sandsynligt eller usandsynligt, at hesten er død af en infektion af Staphylococcus aureus introduceret til den på hospital H1.

Svar ad E:

Det anses som værende usandsynligt, at hesten er død af en infektion af Staphylococcus aureus introduceret, medens hesten var indlagt på sagsøgte hospital H1. Jævnfør svar ad spørgsmål D.

Afgørelse:

Sagsøger hævdede sagen. Der blev ikke givet nærmere begrundelse herfor.

Sagsøger skulle betale sagsomkostninger til hospital H1 med 100.000 kr. til dækning af advokatbistand.

2008-20-04-00056/2009-20-04-00001

Skrivelse af 22. september 2008 fra advokat

En dyrlæge blev tilkaldt om aftenen kl. ca. 19.00 til en 15 årig veltrænet Grand Prix hest, som havde kolik. Ved undersøgelse af hesten fandtes tavse flanker, kolikuro, puls 50 og upåvirket kredsløb. Ved rektalundersøgelse fandtes i venstre side "hævede" tarme, obs. strengdannelse. Hesten blev behandlet med olie og smertestillende, 20 ml finadyne. Hesten blev observeret i 30-45 minutter, hvorefter der kom lidt gang i tarmene, men uden effekt på smerterne. Hesten blev indlagt på dyrehospital, hvor man vurderede at hesten skulle have væske og behandles medicinsk og observeres. Næste dag kl. 10.00 blev det besluttet at operere hesten. Ved operationen fandtes et nyremiltbåndshernie, som blev reponeret og cæcum evacueret. Colon var væskefyldt, men ellers pæn. Tyndtarmen var ok. Under operationen beskrives respirationen som lidt overfladisk. Efter operationen blev hesten urolig og døde i opvågningsfasen. Det var ejers opfattelse, at der var begået fejl dels ved hensyntagen til risiko for komplikationer i forbindelse med hestens lidelse, anlæggelse af drop og vrikning heraf, anvendelse af narkoseform og virkning heraf samt overvågning i opvågningsfasen herunder, at da ejerne ankom, var der ikke sat overvågningskamera til og hesten fandtes død, da den skulle hentes fra opvågningsboksen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvilken lidelse skal X (i det videre forløb beskrevet X) behandles for på DH1 den 12. og 13. september 2006?

I den forbindelse bedes oplyst, om der er flere typer af lidelser inden for samme kategori af lidelser, som den X behandles for.

Svar ad 1:

Hesten indlægges på dyrehospital grundet kolik (dvs. smerter fra bughulen), der vedvarer trods smertestillende behandling. Ifølge dyrlæge D1s beskrivelse jf. bilag 2 er der mistanke om nyremiltbånds hernie/ophængen, hvilket bekræftes under operationen.

Der er flere typer af lidelser inden for samme kategori, som hesten behandles for. Nyremiltbåndshernie tilhører gruppen/kategorien af lidelser: Lejeforandringer af stortarmen.

Spørgsmål 2:

Er der ved en i øvrigt sund og rask hest risiko for tilstødelse af komplikationer ved den lidelse, som X har?

Det bedes i den forbindelse oplyst, om der kan ske ophobning af giftstoffer i kroppen og hvor lang tid der går, før ophobning finder sted?

Svar ad 2:

Der er altid en vis lav risiko for komplikationer ved bedøvelse/operation – også for en i øvrigt rask og sund hest. Rådet finder ikke, at en hest, der har vist koliksymptomer før en operation, kan karakteriseres som en sund og rask hest.

Der kan i sjældne tilfælde af nyremiltbåndshernie ses, at giftstoffer fra tarmindeholdet (endotoksiner) overføres til blodbanen. Få timers beskadigelse af tarmslimhindens overflade vil medføre mulighed for, at giftstoffer kan overføres til blodbanen.

Spørgsmål 3:

Vil en eventuel ophobning af giftstoffer i kroppen svække hesten og i bekræftende fald, hvordan?

Svar ad 3:

Endotoksiner vil kunne svække hesten ved at hæmme kredsløb, vejrtrækning og tarmkanalens normale funktioner. I alvorlige tilfælde vil hestens blodtryk falde drastisk, den kan blive dehydreret, få lungeødem og tarmperistaltikken kan gå i stå. Den samlede virkning vil være en dårlig iltning af kroppens væv, hvilket ubehandlet fører til kredsløbskollaps/shock.

Spørgsmål 4:

Bør en dyrlæge ved behandling af en hest med denne lidelse være opmærksom på risiko for giftophobning og deraf følgende svækkelse? I afkræftende fald bedes givet en beskrivelse af korrekt fremgangsmåde og hvorfor.

Svar ad 4:

Rådet finder, at dyrlægen hos alle kolikheste bør være opmærksom på risiko for påvirkning af giftstoffer (endotoksiner), hvorfor den kliniske undersøgelse ved kolik hos en hest blandt andet indeholder en vurdering af legemstemperatur, respirationsfrekvens og kredsløbsparametre (slimhindernes farve, kapilærfyldningstid, hudtemperatur, pulsfrekvens samt vurdering af hjertelyden).

Spørgsmål 5:

Er der efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse holdepunkter for at antage, at X var påvirket af giftophobning og svækkelse da narkose og operation blev påbegyndt den 13. september 2006 kl. 10:45.

Svar ad 5:

På det foreliggende grundlag, finder Rådet ikke holdepunkter for at antage, at X var påvirket af giftophobning.

Spørgsmål 6:

Hvordan behandles Xs lidelse dyrlægefagligt korrekt? Såfremt der er flere måder at behandle denne lidelse på bedes disse oplyst. Ligeledes bedes oplyst, om en behandlingsmåde er mere anvendt og/eller korrekt end en anden.

Svar ad 6:

Nyremiltbåndshernie kan behandles på principielt 3 forskellige måder. Hestens kliniske tilstand samt praktiske forhold er bestemmende for valget af metode.

A) Konservativ behandling: Smertestillende midler, væske, motion og hødiæt eller faste. Anvendes i milde tilfælde.

B) Rulning samt støttende behandling som nævnt under A): I total bedøvelse rulles hesten og bugvæggen masseres mhp af få tarmen til at trække sig på plads.

C) Operation. Vælges i alvorligere tilfælde, hvor hesten bliver påvirket kredsløbsmæssigt eller bliver ved med at have koliksmærter.

Spørgsmål 7:

Preoperationelt er der anlagt drop i halsvenen på X (se foto på sagen). Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om fremgangsmåden i forbindelse med droppet er dyrlægefagligt korrekt. Navnlig om slangen fra dropflasken og til droppet i Xs vene hænger korrekt?

I afkræftende fald bedes givet en beskrivelse af korrekt fremgangsmåde og hvorfor.

Svar ad 7:

Kvaliteten af det medfølgende foto er meget ringe, hvorfor Rådet ikke finder det muligt at vurdere, hvorvidt droppet er tilsluttet korrekt til et korrekt anlagt kateter. Placeringen af dropflasken i forhold til slangens forløb giver ikke Rådet anledning til kommentarer.

Spørgsmål 8:

Såfremt spørgsmål 7 besvares afkræftende, bedes oplyst hvilke konsekvenser det kan have ved forkert fremgangsmåde som sket, når droppet løber tørt. Det bedes i den forbindelse navnlig anføres, om der er risiko for luft i blodbanen på hesten, hvilke konsekvenser dette kan have for hestens helbredsmæssige situation samt sandsynligheden for og hyppigheden af disse konsekvenser. Ligeledes bedes anført om luft i blodbanen umiddelbart forud for operation, kan have betydning i forbindelse med opvågning efter narkose, og i bekræftende fald hvordan.

Svar ad 8:

Hvis et drop løber tørt og der er luftadgang kan undertrykket i de centrale vener evt. suge luftbobler ind i blodbanen. Store mængder luft i blodbanen vil kunne øge risikoen for luft-blodpropper. Disse tilfælde må anses for værende meget sjældne, men mistanke om enkelte kliniske tilfælde af luft-blodpropper er beskrevet i faglitteraturen fra 2005 og 2007. Luft-blodpropper må derfor i sjældne tilfælde kunne antages at have betydning for opvågning efter narkose. I de beskrevne tilfælde, hvor der var mistanke om luft-blodpropper, var der tegn på lungeødem og neurologiske symptomer.

Såfremt det kan eftervises, at droppet indlagt i hestens halsvene stod luftfyldt i 45 minutter, som anført i stævningen 24. januar 2007 fra Advokat A, finder Rådet ikke, at hesten har været under tilstrækkeligt tilsyn under behandlingen.

Spørgsmål 9:

Er der forud for operation mulighed for flere former for narkose i Xs tilfælde?

I bekræftende fald bedes oplyst om nogen former for narkose påvirker hestens kredsløb m.v. mere end andre, og om hestens tilstand kan svækkes som følge af narkosen.

Svar ad 9:

Ja, det er forud for operation muligt at vælge flere former for narkose. Nogle former for narkose påvirker hestens kredsløb mere end andre og hestens tilstand kan svækkes som følge af narkosen. Rådet vil anføre, at fuld narkose altid er forbundet med risiko for patienten.

Spørgsmål 10:

Bør en hest med Xs diagnose og symptomer og under de i øvrigt foreliggende omstændigheder i opvågningsfasen efter narkose overvåges intenst frem til et bestemt tidspunkt?

I bekræftende fald bedes givet en beskrivelse af, hvorledes denne intense overvågning bør finde sted, herunder om delvis tilsyn med jævne mellemrum eller 100% konstant overvågning er tilstrækkeligt og forsvarligt, både generelt og konkret i Xs tilfælde.

Ligeledes bedes givet en beskrivelse af, hvor lang tid denne intense overvågning bør finde sted, samt hvorfor intens overvågning er nødvendig.

Svar ad 10:

Opvågningen efter fuld narkose er et kritisk tidspunkt ved enhver operation på hest og ofte den fase, som er vanskeligst at kontrollere, idet det er forbundet med stor fare for personer at nærme sig hesten. Når hesten vågner, er der eksempelvis tilfælde, hvor hesten begynder at rejse sig for tidligt, den falder, bliver ophidset, hvilket vil få den til at forsøge desto mere på at komme op med stor risiko for udmattelse, muskel- og knoglebeskadigelser. Ved det ideelle forløb vil hesten ligge i brystleje indenfor ca. 20 minutter og være oppe at stå indenfor en time.

Der findes ikke egentlige danske retningslinier for, hvorledes overvågningen skal foregå, men specielt indtil hesten ligger i brystleje er overvågning vigtig. Det anses for god skik at have konstant overvågning, indtil hesten kan ekstubereres (dvs når den har synkerefleks), herefter intensiv observation (min. høreafstand) af hestens bevægelse og stilling samt vejtrækningsbevægelser af brystkassen med henblik på unormal adfærd som eksempelvis fastliggen, rallen eller snorken. Hesten observeres på denne måde, indtil den er i brystleje og respirationen vurderes som stabil.

Når først hesten gør forsøg på at rejse sig – i de sene stadier af opvågningen - anses det for farligt for personalet at gå ind i opvågningsboksen.

Det Veterinære Sundhedsråd finder, at opvågningsfasen udgør en særlig risiko, hvorfor der som minimum skal etableres overvågning, således at der i fornødent omfang kan interveres.

Spørgsmål 11:

Med henvisning til journalmaterialet (Bilag 2) bedes oplyst om hændelsesforløbet fra klokken 12:00 til klokken 12:35 omkring Xs tilstand, burde have afstedkommet reaktion fra DH1s side – herunder tilkaldelse af bagvagt, undersøgelse, behandling eller lignende.

Svar ad 11:

Dyrehospitalet beskriver:

”11.55: hesten extuberet og med normal respiration og synkerefleks

12.00: urolig i opvågning

12.15: meget urolig i opvågning, tilset flere gange

12.30: stille, løfter hovedet, puster

12.35: død i opvågning, slimhinder normale-cyanose”

Rådet kan på det foreliggende grundlag ikke finde holdepunkter for at personalet kunne have forandret hændelsesforløbet fra klokken 12.00 – 12.35.

Spørgsmål 12:

Er der efter Det Veterinære Sundhedsråds opfattelse begået dyrlægefaglige fejl fra DH1s side ved hele forløbet omkring X? I bekræftende fald bedes givet en beskrivelse af hvilke fejl, der er begået.

Svar ad 12:

Rådet kan på det foreliggende grundlag ikke finde dokumentation for, at der er begået dyrlægefaglige fejl.

Spørgsmål 13:

Under forudsætning af, at X, ud over det konkrete tarmproblem, er en i øvrigt sund og rask hest, hvad er sandsynligheden så for, at X i det aktuelle tilfælde afgår ved døden ved optimal og fejlfri behandling på DH1?

Det Veterinære Sundhedsråd bedes angive om dette vil ske med sikkerhed (100 %), om det er overvejende sandsynligt at det vil ske (over 50 %), om det er sandsynligt (20–50 %), sjældent (5–20 %), meget sjældent (0–5 %) eller aldrig (0 %).

Svar ad 13:

Fra udenlandsk side angives 92% af heste, opereret for samme lidelse som X, at overleve.

Spørgsmål 14:

Kan Det Veterinære Sundhedsråd uden foretagen obduktion fastslå, hvad X er død af?

I afkræftende fald bedes Det Veterinære Sundhedsråd ud fra de foreliggende omstændigheder og under forudsætning af, at X ud over det konkrete tarmproblem i øvrigt er en sund og rask hest oplyse, hvad der er den mest nærliggende årsag til Xs død.

Svar ad 14:

Nej.

På det foreliggende grundlag er det ikke muligt for Rådet at udtale sig om årsagen til hestens død.

Spørgsmål 15:

Giver hændelsesforløbet i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 15:

Nej.

Skrivelse af 5. maj 2010 fra advokat

Rådet fik stillet supplerende spørgsmål:

Spørgsmål 16:

Rådet anfører i besvarelsen af spørgsmål 10, at en hest i opvågningsfasen – efter at den har fået synkereflex – bør observeres intensivt, og at dette bør minimum ske i høreafstand. Rådet anmodes på denne baggrund om på ny at besvare spørgsmål 11, hvis det lægges til grund, at hændelsesforløbet beskrevet af Dyrehospitalet i perioden kl. 11.55 – 12.35 alene er beskrevet på baggrund af en overvågningsmonitor/skærm, som befinder sig i et i forhold til opvågningsboksen separat kontorlokale, som ikke er i høreafstand fra opvågningsboksen.

Svar ad 16:

Rådet besvarede oprindeligt spørgsmål 11 ”Med henvisning til journalmaterialet (Bilag 2) bedes oplyst om hændelsesforløbet fra klokken 12:00 til klokken 12:35 omkring Xs tilstand, burde have afstedkommet reaktion fra DH1s side – herunder tilkaldelse af bagvagt, undersøgelse, behandling eller lignende”, med følgende svar:

”Dyrehospitalet beskriver:

”11.55: hesten extuberet og med normal respiration og synkereflex

12.00: urolig i opvågning

12.15: meget urolig i opvågning, tilset flere gange

12.30: stille, løfter hovedet, puster

12.35: død i opvågning, slimhinder normale-cyanose”

Rådet kan på det foreliggende grundlag ikke finde holdepunkter for at personalet kunne have forandret hændelsesforløbet fra klokken 12.00 – 12.35.”

Såfremt hændelsesforløbet som beskrevet af Dyrehospitalet i perioden kl. 11.55 – 12.35 alene er beskrevet på baggrund af en overvågningsmonitor/skærm, som befinder sig i et i forhold til opvågningsboksen separat kontorlokale, som ikke er i høreafstand fra opvågningsboksen, og det anførte ”tilset flere gange” henviser til at se på en skærm, finder Rådet, at overvågningen ikke har været tilstrækkelig.

Spørgsmål 17:

Såfremt det lægges til grund, at X ikke blev tilset – hverken fysisk eller via en overvågningsmonitor – af DH1 i perioden 12.00 – 12.35 (og således i opvågningsfasen) frem til X afgik ved døden, anmodes rådet om at oplyse, om dette manglende tilsyn må antages at have forårsaget Xs død, herunder om Xs død antages at kunne have været undgået, om DH1 havde ført det fornødne tilsyn.

Svar ad 17:

Rådet kan ikke med nogen grad af sandsynlighed hverken af- eller bekræfte at Xs død kunne have været undgået under de beskrevne omstændigheder, men Rådet finder, at manglende tilsyn i sig selv har forhindret en eventuel rettidig indgriben.

Spørgsmål 18:

Såfremt det lægges til grund, at hesten har været overvåget intenst (minimum høreafstand) i tidsrummet 11.55 til 12.35 og journalen således er retvisende, bedes det oplyst, om Rådets svar på spørgsmål 16 og 17 giver Rådet anledning til at ændre på svarene på spørgsmål 12 og 14?

Svar ad 18:

Nej.

Afgørelse:

Sagsøgerne hævdede sagen.

Sagsøgerne, skulle inden 14 dage til sagsøgte DH1, betale 18.709,74 kr. med procesrente. Inden samme frist skulle sagsøgerne i sagsomkostninger til sagsøgte betale 75.500 kr.

2010-20-04-00021/2012-20-04-00038

Skrivelse af 21. juni 2010 fra advokat

En hoppe blev afleveret d. 4. maj om aftenen til en dyrekliniks reproduktionsafdeling med henblik på insemination. Af dyreklinikkens journaler fremgik det, at hoppen blev skannet ca. 20 gange i perioden d. 28. april – d. 9. maj. D. 8. maj institueredes terapi med antibiotika og Finadyne ifølge journalen grundet ”Let kolik, for meget græs...”. Dyr lægen oplyste efterfølgende at have haft flere differentialdiagnoser, da der blev iværksat terapi d. 8. maj: Slimhindebeskadigelse af rektalslimhinden, virusinfektion eller kolik, der kunne medføre forfangenhed. Hoppen blev behandlet med antibiotika og Finadyne indtil d. 16. maj, ligesom den blev skannet og insemineret. Fra d. 16. maj suppleredes behandlingen med vand og olie samt mavesårsmidicin, indtil hoppen blev henvist til et hestehospital d. 18. maj, hvor hun ved ankomst var i kredsløbsshock og døde. Den efterfølgende obduktion viste bughindebetændelse sandsynligvis forårsaget af en 10 gange 10 cm stor ruptur af rektum.

Ejer oplyste at hun flere gange i forløbet havde gjort opmærksom på, at hesten var nedstemt.

Rådet udtalte:

Efter gennemlæsning af de 49 stillede spørgsmål samt sagsakterne, der kun indeholder få og ufuldstændige kliniske observationer, finder Det Veterinære Sundhedsråd at besvarelse af de mange og fagligt detaljerede spørgsmål ikke vil belyse sagens veterinærfaglige kerne, og derfor med stor sandsynlighed vil afstedkomme yderligere spørgsmål til Rådet. Rådet har derfor helt usædvanligt valgt at uddrage de væsentlige veterinærfaglige aspekter af sagsakterne:

Hoppen blev afleveret d. 4. maj om aftenen til dyreklinikkens reproduktionsafdeling med henblik på insemination.

Af dyreklinikkens journaler fremgår det, at hoppen skannes ca. 20 gange i perioden d. 28. april – d. 9. maj. D. 8. maj institueres terapi med antibiotika og Finadyne ifølge journalen grundet ”Let kolik, for meget græs...”. Dyr lægen oplyste efterfølgende at have haft flere differentialdiagnoser, da der blev iværksat terapi d. 8. maj: Slimhindebeskadigelse af rektalslimhinden, virusinfektion eller kolik, der kunne medføre forfangenhed. Hoppen behandledes efterfølgende med antibiotika og Finadyne indtil d. 16. maj, ligesom hun blev skannet flere gange og insemineret. Fra d. 16. maj suppleredes behandlingen med vand og olie samt mavesårsmidicin, indtil hoppen henvistes til et hestehospital d. 18. maj, hvor hun ved ankomst var i kredsløbsshock og døde. Den efterfølgende obduktion viste bughindebetændelse sandsynligvis forårsaget af en 10 gange 10 cm stor ruptur af rektum.

Ejer oplyser, at hun flere gange i forløbet gjorde opmærksom på, at hesten var nedstemt, samt at hun er forholdt oplysninger i forløbet.

- Baseret på sagsakterne finder Det Veterinære Sundhedsråd det sandsynligt, at der under rektalskanning er påført hoppen en hændelig læsion af rektalslimhinden.
- Det Veterinære Sundhedsråd finder, at dyrlægen/erne burde have oplyst ejeren om, dels risikoen for dette før skanning blev foretaget, dels om mistanken, da denne opstår.
- Det Veterinære Sundhedsråd finder, at dyrlægen/erne burde have udført yderligere diagnostik for at af-/bekræfte mistanken, om at en læsion kunne være opstået ved rektalskanning.
- Det Veterinære Sundhedsråd finder, at Finadyne er et godt smertestillende og inflammationsdæmpende middel, hvor fuld dosis imidlertid kan sløre symptomerne hos den akutte kolik hest, hvilket

ikke er ønskeligt, når spørgsmålet om diagnose og prognose, som i det beskrevne tilfælde, ikke er afklaret. Rådet finder det sandsynligt, at en kombination af intensiv og langvarig behandling med Finadyne (8-10 ml, 2 gange dagligt over ca. 10 dage) der har sløret de kliniske symptomer samt gentagne skanninger og manglende kliniske observationer og yderligere diagnostik har forhindret rettidig behandling af hoppens tilstand.

- Det Veterinære Sundhedsråd finder, at en klinisk journal bør opfylde følgende:
 - At journalen har en sådan kvalitet, at sagen problemfrit kan overdrages til en kollega
 - At journal udfærdiges over det materiale/dyr, som den enkelte dyrlæge har undersøgt
 - At det af journalen fremgår, hvilke diagnoser, differentialdiagnoser, undersøgelser og behandlinger, der knytter sig til det undersøgte dyr/ materiale
 - At journalen udformes således, at såvel patient som ejer entydigt kan identificeres
 - At journalen angiver, hvilke instrukser der er meddelt ejer
 - At journalen indeholder prognose for patientens helbredelse, eventuelle forslag til yderligere undersøgelser samt givne anbefalinger.

Rådet finder ikke, at den i sagsakterne forelagte journal opfylder ovenstående.

På baggrund af ovenstående finder Rådet, at den/de behandlende dyrlæger ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med udøvelse af dyrlægegeringen, jf. dyrlægelovens § 8, stk. 1 og 2.

Såfremt der er behov for yderligere spørgsmål på baggrund af ovenstående, står Rådet til rådighed.

Skrivelse af 9. maj 2011 fra advokat

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål 29:

Hvis det lægges til grund, at scanningen har medført en ”lille ridse,” bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse, om hoppens død havde været uafvendelig, hvis en korrekt og adækvat behandling havde været iværksat med det samme?

Svar ad 29:

Såfremt korrekt og adækvat behandling iværksættes hurtigt, således at beskadigelsen ikke udvikles yderligere end en Grad I beskadigelse (”en lille ridse”) er overlevelsesraten på kort sigt 100 %.

Spørgsmål 30:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om det have forbedret chancen for hoppens overlevelse, hvis der var blevet fortaget et operativt indgreb i tide?

Svar ad 30:

Ja.

Spørgsmål 31:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse om prognose i aktuelle tilfælde, hvis det lægges til grund, at hoppen var 5 år gammel, rask, i god foderstand og med god kondition, og hoppen straks var blevet undergivet korrekt behandling?

Svar ad 31:

Se svar ad 29.

Spørgsmål 32:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvilke tiltag der kunne have forbedret prognosen, hvis det forudsættes, at diagnosen tarmruptur/tarmperforation var blevet stillet få timer efter skadens opståen?

Svar ad 32:

Dyrlægens valg af behandling vil blandt andet være afhængig af, hvilken lokalisation og klassifikation beskadigelsen har. Idet der i øvrigt henvises til lærerbøger indenfor området kan beskadigelserne groft opdeles i følgende typer: Grad I, hvor tarmens slimhinde er beskadiget, Grad II hvor slimhinden er ubeskadiget, men muskellaget er beskadiget, Grad III, der involverer alle lag undtagen serosa og grad IV, der involverer alle lag og derved giver fri adgang fra tarmen til bughulen. Uanset graden af beskadigelse er det af største vigtighed at forhindre at læsionen bliver større. Det gøres blandt andet ved at give læsionen mest muligt ro og forsøge at forhindre at læsionen udfyldes og derved udvides med fæces. I den milde grad gøres dette ved anvendelse af afførende/blødgørende fodermidler, i alvorligere grader anvendes desuden ”rektal tampon” og faste. Opmærksomheden skal hele tiden være henledt på, at der over tid kan ske en forværring af tilstanden, således at det kan blive fatalt forløbende med tarmruptur/bughindebetændelse. Ubehandlet vil risikoen for at skaden over tid udvikler sig fra eksempelvis en mindre slimhindebeskadigelse (Grad I) til en livstruende perforation (Grad IV) øges væsentligt. Grad I beskadigelser kan ofte behandles succesfuldt medicinsk med NSAID, antibiotika, tetanus antitoxin og afførende midler, som eksempelvis olie/hørfrø. Grad III og IV kræver hurtigt indsat behandling og henvisning til hospital med operationsfaciliteter for ikke at tilstanden udvikles til bughindebetændelse og hestens død.

Spørgsmål A:

Hvorledes er prognosen for en hoppe med ruptur af rektum?

Svar ad A:

Prognosen for overlevelse ved Grad I og II beskadigelser angives i litteraturen at være tæt på 100 %, mens prognosen for overlevelse falder til under 10 % ved Grad IV beskadigelse.

Skrivelse af 18. september 2012 fra advokat

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål B:

Rådet har i svar på spørgsmål 10 i udtalelse af 29. marts 2012 i rådets j.nr. 2011-20-04-00030ES/anumo (fremlagt som del af bilag D i den foreliggende sag) oplyst, at det er i overensstemmelse med god dyrlægeskik at undlade at oplyse om de velbeskrevne, men yderst sjældent forekommende risici, der er forbundet med rektalscanning. Rådet har i udtalelse af 26. november 2010 i den foreliggende sag udtalt, at dyrlægen/erne – inden scanningen blev foretaget – burde have oplyst ejeren om risikoen for en hændelig læsion af rektalslimhinden ved en rektalskanning.

Rådet bedes oplyse, om rådet – henset til udtalelsen af 29. marts 2012 – fortsat er af den opfattelse, at dyrlægen/erne burde have oplyst om risikoen ved rektalskanning i den foreliggende sag.

I bekræftende fald bedes baggrunden herfor nærmere begrundet, herunder bedes det oplyst, på hvilke punkter nærværende sag i relation til den anførte oplysningspligt adskiller sig fra sagen, som rådet afgav i udtalelsen af 29. marts 2012.

Svar ad B:

Rådet finder fortsat, at dyrlægen/erne burde have oplyst om risikoen ved rektalskanning i den foreliggende sag.

Rådet finder, at de to sager adskiller sig fra hinanden på flere væsentlige punkter:

- I den aktuelle sag er hoppen opstaldet på Dyreklinik 1 og hermed overdraget Dyreklinik 1s varetægt både før, under og efter rektalskanning udføres, modsat sag 2011-20-04-00030, hvor en dyrlæge udfører en rektalskanning på en hoppe opstaldet i anden mands (ikke dyrlæges) varetægt.
- I den aktuelle sag foregår kommunikationen omkring aftaler/ydelse direkte mellem hoppeejer og Dyreklinik 1, modsat sag 2011-20-04-00030, hvor kommunikationen foregår mellem dyrlæge og ejers repræsentant (hvor hoppen er opstaldet).
- I den aktuelle sag udfører Dyreklinik 1 gentagne rektalskanninger dagligt over flere dage under indlæggelsen, modsat sag 2011-20-04-00030, hvor der er tale om 4 rektalskanninger udført over 10 dage.
- I den aktuelle sag er de udførte rektalskanninger en mindre del af en større ydelse (indlæggelse, observation, et egentligt behandlingsforløb) modsat sag 2011-20-04-00030.
- I den aktuelle sag er der tale om flere involverede dyrlæger fra samme dyreklinik i patientforløbet, modsat sag 2011-20-04-00030, hvor en enkelt dyrlæge er involveret.

Spørgsmål C a:

Med reference til rådets udtalelse af 29. marts 2012 i rådets j.nr 2011-20-04-00030ES/anumo, spørgsmål 11 og den pågældende sags bilag A – begge dele fremlagt som bilag D i den foreliggende sag – bedes det oplyst, om rådet fortsat er af den opfattelse, at journalføringen i den foreliggende sag ikke er i overensstemmelse med god dyrlægeskik?

Såfremt rådet fortsat er af den opfattelse, at journalføringen i den foreliggende sag ikke er i overensstemmelse med god dyrlægeskik, bedes det konkret angivet, på hvilke punkter ved journalen ved den foreliggende sag ikke opfylder god dyrlægeskik, ligesom kravene til journalføring i denne sag bedes begrundet og en eventuel hjemmel hertil bedes angivet.

Svar ad spørgsmål C a:

Der skal indledningsvis henvises til Rådets tema i årsberetning fra 2002, ”Klagesager over dyrlæger- hvad klages der over?” samt Rådets tema i årsberetning fra 2004, ”Kvalitetssikring af arbejdet i veterinærklinisk praksis”.

I henhold til dyrlægelovens § 29 og bekendtgørelse nr. 120 af 28. februar 2005 kan der i civile retssager samt i straffesager forelægges konkrete veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd. Der er ikke i loven fastsat begrænsninger for, hvilke veterinærfaglige områder, Rådet kan udtale sig om, eller tage op af egen drift.

For blandt andet at sikre og dokumentere en sufficient behandling samt at sikre, at behandlingen af dyret kan overdrages til andre behandlende, er det Rådets opfattelse, at der som minimum kan stilles følgende krav til journalføring for at en klinisk journal opfylder lovens krav til dyrlæger om at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, jf. lovens § 8:

Rådet finder, at følgende hovedelementer bør være opfyldt i en klinisk journal:

- At journalen har en sådan kvalitet, at sagen problemfrit kan overdrages til en kollega
- At journal udfærdiges over det materiale/dyr, som den enkelte dyrlæge har undersøgt
- At det af journalen fremgår, hvilke diagnoser, differentialdiagnoser, undersøgelser og behandlinger, der knytter sig til det undersøgte dyr/ materiale
- At journalen udformes således, at såvel patient som ejer entydigt kan identificeres
- At journalen angiver, hvilke instrukser der er meddelt ejer.

I den konkrete sag, hvor en hoppe overdrages i Dyreklinik 1s varetægt, rektalskannes gentagne gange dagligt over en længere periode, udviser unormal adfærd og hvor der iværksættes længerevarende medicinsk behandling, finder Rådet, at journalføringens kvalitet ikke er i overensstemmelse med god dyrlægeskik, idet journalen ikke indeholder basale observationer af hestens almenbefindende (adfærd, temperatur, puls- og

respirationsfrekvens), ikke indeholder symptombeskrivelser i forbindelse med iværksat behandling eller diagnostiske eller differentialdiagnostiske overvejelser.

Spørgsmål C b:

Findes der lovhjæmmel eller andre skriftligt fastsatte retningslinjer for dyrlægers udfærdigelse af journaler?

I givet fald bedes rådet henvise hertil.

Svar ad spørgsmål C b:

Se svar ad C a.

Spørgsmål D:

Rådet anfører i udtalelse af 26. november 2010 i den foreliggende sag, at rådet, baseret på sagsakterne, finder det sandsynligt, at der under rektalscanningen er påført hoppen en hædelig læsion af rektalslimhinden.

Hvornår i forløbet er det rådets opfattelse at denne hædelige læsion er påført hoppen?

Svar ad spørgsmål D:

Der er ikke ved obduktionen foretaget supplerende histopatologiske undersøgelser og journalen indeholder ikke notater vedrørende daglige observationer af hestens almentilstand, symptomer eller overvejelser bag den iværksatte behandling. Rådet finder det sandsynligt - med baggrund i parternes udtalelser i sagen samt tidspunktet for de iværksatte behandlinger - at læsionen er påført i tiden før 8. maj 2008.

Spørgsmål E:

Under henvisning til rådets besvarelse af spørgsmål 32 og spørgsmål A i udtalelse af 16. september 2011 i den foreliggende sag, bedes det oplyst, hvilken grad af beskadigelse (I-IV) den hædelige læsion af rektalslimhinden efter rådets opfattelse medførte ved dens indtræden?

Besvarelsen bedes begrundet.

Svar ad spørgsmål E:

Med reference til litteraturen indenfor området beskrives specielt rektallæsioner større end grad 1 at forværres over tid, såfremt der ikke iværksættes adækvat behandling. Rådet er af den opfattelse, at der netop har været tale om en læsion, som er forværret over tid.

Spørgsmål F:

Hvad er hoppens dødsårsag?

Svar ad spørgsmål F:

Ifølge henholdsvis attest af 22. maj 2008 fra Hestehospital H1 "... blev hesten aflivet ifølge lov om værn for dyr". Det fremgår af obduktionserklæringen 23. maj 2008 (Hestehospital H1) at "...Disse obduktionsfund underbygger mistanken om beskadigelse af rektum og forklarer at hesten kom i kredsløbschok."

Spørgsmål G:

Hvor længe har hoppens dødsårsag efter rådets opfattelse været under udvikling, jf. attest af 18. maj 2008 fra dyrlæge D1, Hestehospital H1, sagens bilag 13?

Svar ad spørgsmål G:

Se svar ad D.

Spørgsmål H a:

Rådet har i udtalelsen af 26. november 2010 i den foreliggende sag udtalt, at dyrlægen/erne burde have oplyst ejeren om mistanken om en hædelig læsion af rektalslimhinden, da denne mistanke opstod.

Idet rådet bedes lægge til grund, at der ikke var blod på handsken, bedes rådet oplyse, hvornår denne mistanke efter rådets opfattelse opstod eller burde opstå?

Svar ad spørgsmål H a:
Se svar ad D.

Spørgsmål H b:

Rådet har i udtalelsen af 26. november 2010 i den foreliggende sag videre udtalt, at dyrlægen/erne burde have ført yderligere diagnostik for at af-/bekræfte mistanken. Rådet bedes oplyse, hvilke diagnostiske handlinger der burde have været udført?

Svar ad spørgsmål H b:

Med reference til den konkrete sag og litteraturen indenfor området finder Rådet, at det ville have været indikeret at foretage gentagne grundige kliniske undersøgelser af hesten, herunder temperaturtagning, suppleret med yderligere undersøgelse som forsigtig rektalpalpation, eventuel ultralydsundersøgelse af rektalslimhinden, eventuelt proktoskopi med henblik på at fastslå læsionens eventuelle tilstedeværelse og udbredelse (efter anlæggelse af lokalanalgesi), udtagelse af bugvæske med henblik på at vurdere en eventuel bughindebetændelse (peritonitis) samt graden af denne, udtagelse og undersøgelse af blodprøver med henblik på at vurdere inflammationsparametre.

Spørgsmål H c:

Rådet bedes videre oplyse, hvilke handlinger dyrlægen/erne burde have foretaget, hvis yderligere diagnostik havde bekræftet mistanken? Rådet bedes herunder oplyse, om sådanne handlinger med sikkerhed eller overvejende sandsynlighed kunne have reddet hestens liv, jf. bl.a. rådets besvarelse af spørgsmål E, F og G.

Svar ad spørgsmål H c:

Der henvises til litteraturen indenfor området for besvarelse af første del af spørgsmålet. Adækvat iværksat behandling er en forudsætning for et eventuelt positivt behandlingssvar, men Rådet finder det ikke muligt at udtale sig om behandlingssikkerheden for hestens overlevelse, da dette spørgsmål har hypotetisk karakter.

Afgørelse:

Sagen blev forliget.

Der foreligger ingen nærmere begrundelse herfor.

2010-20-07-00008

Skrivelse af 1. marts 2010 fra advokat

A købte et 5 måneder gammelt hingsteføl af B efter at dyrlæge D1 havde foretaget en handelsrøntgenundersøgelse november 2006. Ca. 5 måneder senere oplevede A hævelser i hestens ben, hvorfor den blev undersøgt og røntgenfotograferet april 2007 af dyrlæge D2, som konstaterede OCD laterale rullekam V knæled og led effusion. Hesten blev ordineret konservativ behandling og afventning et år. Da var der fortsat problemer og hesten blev igen røntgenfotograferet april 2008, hvor der stadig sås OCD venstre knæ udvendig rullekam med fragment og led galle. Endvidere fik dyrlæge D2 mulighed for at vurdere dyrlæge D1s optagelser fra november 2006. Dyrlæge D2 konkluderede i attest af 6.7. 2008 ”røntgenundersøgelse af samme hest 16.11.2006 udført af dyrlæge D1 viser begyndende tegn på osteochondrose på udvendige ledrulle i bagknæet på venstre bagben.” og videre ”Det kan ud fra ovenstående attesteres, at hesten har været behæftet med en væsentlig fejl på handelstidspunktet den 20.11.2006.”

Køber A ønsker derfor, at dyrlæge D1 skal betale erstatning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

DVS bedes oplyse, hvorvidt der på røntgenbillederne af 18. juni 2009 kan konstateres røntgenforandringer, herunder røntgenforandringer i form af OCD, i hestens venstre bagknæ.

Ved bekræftende besvarelse bedes DVS oplyse om årsagen til forandringerne, eller kimen hertil må antages at have været til stede den 20. november 2006.

Svar ad 1:

Der foreligger 5 optagelser på CD alle mærket 1.

Der er ingen markering på billederne, Rådet går ud fra, at optagelserne er af venstre knæ. På optagelserne ses leddet let udspilet med tegn på effusion (ledgalle), og midt på trochlea femoris lateralis ses et brud i det normale forløb af kondylen, en lacunær defekt. Endvidere ses et mindre knoglefragment. Af billede 5, hvor leddet er flekteret, ses fragmentet at være fikseret sandsynligvis til ledkapselen.

De beskrevne forandringer er forenelige med diagnosen OCD i venstre knæled, udvendig rullekam (trochlea femoris lateralis sin).

Rådet finder det ikke meget sandsynlig, men kan ikke helt udelukke, at årsagen til forandringerne eller kimen hertil må antages at have været til stede den 20. november 2006; dels kan Rådet ikke se forandringer i venstre knæ på røntgenoptagelser af samme hest den 16. november 2006, dels viser nyere undersøgelser, at heritabiliteten (arvbarheden) af osteochondrose på netop dette sted i trochlea femoris er lav (mellem 0.05-0.1 af 1.0), og at de fleste tilfælde af OCD på dette sted udvikler sig, medens hesten er fra 3 til 8 måneder.

Spørgsmål 2:

DVS bedes oplyse, hvorvidt der på røntgenbillederne af 16. november 2006 kan konstateres røntgenforandringer eller tegn på begyndende røntgenforandringer, herunder røntgenforandringer i form af OCD i hestens venstre bagknæ.

Eventuelle røntgenforandringer bedes beskrevet.

Svar ad 2:

Der foreligger en CD med 12 optagelser af god kvalitet af alle 4 tæer (lateral) begge haser (lateral og skrå) og begge knæ (lateral) alle mærket: 2. Alle optagelser er mærket enten HF, HB, VF eller VB.

Rådet kan ikke konstatere røntgenforandringer eller tegn på begyndende røntgenforandringer, herunder røntgenforandringer i form af OCD i hestens venstre bagknæ. Der ses heller ikke tegn på væskeansamling i leddet.

Der er efter Rådets opfattelse tale om normale forhold i venstre knæled for en hest på 5 ½ måned.

Spørgsmål 2a:

Må de eventuelt konstaterede forandringer antages at have anden baggrund end osteochondrose?

Svar ad 2a:

Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Såfremt spørgsmål 1 og 2 besvares bekræftende, bedes DVS oplyse hvorvidt røntgenforandringerne på billederne af 16. november 2006 er af samme art (osteochondrose) som røntgenforandringerne på billederne af 18. juni 2009 herunder, hvorvidt de eventuelt konstaterede forandringer befinder sig samme sted på bagknæet.

Svar ad 3:
Bortfalder.

Spørgsmål 4:

Såfremt spørgsmål 1 og 2 besvares bekræftende, bedes DVS oplyse om den lidelse, der udløste røntgenforandringer på røntgenbillederne af 16. november 2006, har været medvirkende årsag til udviklingen af tilstedeværelsen af de røntgenforandringer, der kan konstateres på røntgenbillederne af 18. juni 2009.

Svar ad 4:
Bortfalder.

Spørgsmål 4a:

Såfremt DVS finder, at hesten på røntgenbillederne af 16. november 2006 havde forandringer på venstre bagkæns indvendige rullekam, bedes det oplyst, om der er evidens for en sammenhæng til den eventuelt senere konstaterede osteochondrose på venstre bagkæns udvendige rullekam.

Svar ad 4a:
Bortfalder.

Spørgsmål 5:

DVS bedes oplyse om det var dyrlægefagligt korrekt, såfremt dyrlæge D1 vurderede røntgenbillederne af 16. november 2006 af hestens venstre bagkæns som værende rene og uden anmærkninger.

Svar ad 5:
Ja, Rådet finder, at dyrlæge D1 har handlet dyrlægefagligt korrekt ved sin vurdering af røntgenbillederne af 16. november 2006.

Spørgsmål 5a:

Hvorledes forstår DVS udtrykket ”rene” om røntgenbilleder?

Svar ad 5a:

Rådet forstår udtrykket ”rene” røntgenbilleder således: At der på undersøgelsestidspunktet ikke findes radiologiske forandringer, som må antages at kunne påvirke hestens fremtidige anvendelse.

Afgørelse:

Sagsøger hævdede sagen, idet man ikke fandt, at der var belæg for at køre sagen videre på baggrund af Det Veterinære Sundhedsråds vurdering i sagen.

Sagsøger skulle betale 25.000 kr. til sagsøgte til dækning af advokatbistand.

Sagsøger skulle tillige godtgøre sagsøgte dennes udgifter til syn og skøn med 10.997,57 kr.

2012-20-051-00041

Skrivelse af 14. august 2012 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Efter en politianmeldelse aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge besøg i en hestehandlers hestehold. Herved blev der konstateret en hest med en ældre alvorlig skade på et bagben, magre heste og udegående dyr, der ikke havde mulighed for at søge ly, læ og tørt leje. Desuden heste med massiv luseinfestation og muk.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af dyrlæge D1 i bilag 3 tiltrædes?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 16. marts 2012 samt af det ledsagende fotomateriale, at den efter en politianmeldelse sammen med politiet d. 21. februar 2012 aflagde besøg i sigtedes hestehold. En skimlet hest, hvis højre bagben var helt deformt, gik sammen med to ponyer i en boks. Koden, kronen og hoven sad i en vinkel på ca. 100 graderudad i forhold til piben og lå næsten vandret i forhold til underlaget. Hesten gik med en meget besværet og humpende gang, hvor den var stærkt støttehalt på benet. Når den satte benet til jorden, knækkede den nærmest sammen under bevægelsen, sandsynligvis på grund af smerte og lagde hurtigt vægten over på de raske ben. Hesten fremstod som værende mager i huldkarakter i underkanten af 3 med skarp ryg, tydeligt markerede hoftehjørner, ribben, brystkasse og brystben samt uden muskelfylde i højre bagben som tegn på, at dyret i lang tid ikke havde brugt musklerne i benet. Hesten blev påbudt aflivet straks.

Politiet aflagde igen besøg i hesteholdet d. 23. februar, hvor den omhandlede hest ikke længere opholdt sig i stalden.

Embedsdyrlægen foretog d. 24. februar sammen med en kollega og politiet et fornyet tilsyn i hesteholdet, hvor det konstateredes, at den skimlede hest nu igen var opstaldet på ejendommen. Sigtede erkendte, at han havde flyttet hesten til en anden adresse og senere tilbage igen. En tilkaldt praktiserende dyrlæge aflivede straks hesten. Embedsdyrlægerne konstaterede efterfølgende, at koden var hævet til dobbelt tykkelse med en omkreds på 48 cm. Hævelsen var benhård. På kodens underside, hvor hesten havde taget støttet mod underlaget, var der et tryksår/hudafskrabning, hvor hårene var slidt af i et område på 7x6 cm.

Efter indsendelse til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi konstaterede sektionerne jf. obduktionsattest af d. 16. maj 2012, at grundlaget for hævelsen i kodeleddet bestod i en vinkling og rotation af tåen i kodeleddet med en deformation af kodeleddet med samtidig udvikling af erosive, sår- og bindevævsvdannende læsioner i leddet samt med udtalt bindevævs- og knoglenydannelse omkring leddet. Det konkluderedes, at de omfattende forandringer i og omkring kodeleddet kunne være forårsaget af et ledskred (subluksation), og at tilstanden var af kronisk karakter og havde en anslået alder på adskillige uger.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hestens langvarige, adskillige uger, sygdomsforløb på et langt tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Rådet skal udtale, at hesten ved at gå ubehandlet i den beskrevne situation har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Embedsdyrlægen konstaterede ved besøget d. 24. februar 2012, at der ude i en fold stod en shetlandspony, der var ekstremt afmagret med fremtrædende knogler og nærmest ingen muskelmasse med en huldkarakter, som blev vurderet til 1. Ponyen var sløv, apatisk, nedstemt og reagerede stort set ikke på omgivelserne. Dens bevægelse var usikker og slingrende. Hudelasticiteten var nedsat som følge af væskemangel. Højre bagbens hov var forvokset (11 cm) og var dobbelt så lang som de øvrige. Embedsdyrlægen vurderede sammen med en kollega og den praktiserende kollega, at ponyen ikke kunne helbredes, hvorfor den efter pålæg fra politiet blev aflivet. Rådet finder, at shetlandsponyens situation som ekstremt afmagret, med manglende hovpleje og tydelige symptomer på sygdom på et langt tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Rådet skal udtale, at hesten ved at gå ubehandlet i den beskrevne situation har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og

sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Ved besøget d. 21. februar 2012 observerede embedsdyrlægen en sort shetlandspony i folden, hvor den stod afsides fra flokken. Dens almenbefindende var påvirket, og dens vejrtrækning var besværet med høje pibende lyde og udspilede næsebor. Ved bevægelse i skridt blev vejrtrækningsproblemerne forværret. Dens pels var usoigneret, sammenfaldet og stiv som pap pga. indtørret mudder og manglende pelspleje. Ponyen, der var afmagret med fremstikkende knogler på ryg, hofter, halerod, ribben og skuldre med en vurderet huldkarakter på mellem 1 og 2, havde ikke adgang til ly, læ og tørt leje. Sigtede blev af politiet påbudt, at ponyen straks skulle anbringes i sygeboks og tilses af en dyrlæge. Ved besøget d. 24. februar 2012 konstateredes, at ponyen gik i laden sammen med 10-12 andre heste og sigtede oplyste, at den ikke var blevet tilset af en dyrlæge. Ponyen blev undersøgt af den tilkaldte praktiserende dyrlæge, der konstaterede, at den var lidende af en kronisk, uhelbredelig luftvejslidelse (engbrystighed) og havde en tydelig markeret engbrystighedsfure langs ribbenskurvaturen. Rådet finder, at den sorte shetlandsponys situation ved at være udegående uden muligheder for ly, læ og tørt leje, og som afmagret med tydelige symptomer på en kronisk luftvejslidelse, på et langt tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Rådet skal udtale, at hesten ved at gå ubehandlet i den beskrevne situation har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Ved besøget d. 21. februar 2012 observerede embedsdyrlægen endnu en shetlandspony, der var opstaldet i laden sammen med 7-8 andre heste. Ponyen havde udbredt hårtab på store dele af kroppen sandsynligvis på grund af luseinfektion. Den virkede sløv og nedstemt og var mager. Politiet påbød mundtligt, at ponyen straks skulle tilses af en dyrlæge. Ved besøget d. 24. februar 2012 konstateredes, at ponyen ikke var tilset af en dyrlæge. Den praktiserende dyrlæge undersøgte sammen med embedsdyrlægen ponyen og fandt den nedstemt og sygeligt afmagret med spids ryg og ribben og uden udfyldning af muskel- og fedtvæv. Dens huldkarakter blev vurderet til 1-2. På baggrund af dens afmagrede og alment påvirkede tilstand blev ponyen aflivet. Rådet finder, at shetlandsponyens tilstand som afmagret i huldkarakter 1-2 og nedstemt på et tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Rådet skal udtale, at hesten ved at gå ubehandlet i den beskrevne situation har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Embedsdyrlægen konstaterede ved besøget d. 24. februar 2012, at flere heste blev vurderet magre eller afmagrede samt med behov for særlig pleje:

I en boks vurderedes en fjordhest og en sort-hvid broget pony som sygeligt afmagrede i huldkarakter 1-2, hvor ryg, skulderblad og ribben stod tydeligt frem trods et tykt, mat og stridt hårlag.

I en boks fremstod en rød hest som sygeligt afmagret med synlige, fremstående knogler på ryg, hofter, ribben, skuldre og hoved og blev vurderet i huldkarakter 2. Hesten havde et hævet højre bagben sandsynligvis på grund af muk i kodebøjningen.

To røde ponyer, der gik på en mudret fold uden mulighed for ly og læ og tørt leje sammen med en flok andre heste, var afmagrede med en skønnet huldkarakter på 2.

En lille skimmelhest og 3 ponyer skønnedes uden nærmere beskrivelser at have behov for særlig pleje, ligesom det var det generelle indtryk, at yderligere ca. 20 heste skønnedes i dårlig foderstand.

Rådet skal udtale, at hestene ved at gå under forhold uden mulighed for passende ly, læ og tørt leje samt ved ikke at have fået sufficient fodring til opretholdelse af normalt huld har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvor flere af hestene har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset, herunder at dyrene var sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Ved besøget d. 21. februar 2012 observerede embedsdyrlægen i folden sammen med 20 andre heste en hvid skimmelhest med en hævelse på næseryggen, hvorfra der flød tykt, gult betændelsessekret. Politiet påbød sigtede, at hesten straks skulle undersøges af en dyrlæge. Ved tilsynet d. 24. februar 2012 var hesten flyttet til laden, hvor den gik sammen med 10-12 andre heste og ponyer, men var ikke undersøgt af en dyrlæge. Den praktiserende dyrlæge undersøgte hesten med røntgen, hvorved det konstateredes, at der var brud midt på næseryggen med ansamling af betændelsesmateriale i pande og/eller bihuler. Rådet finder, at hesten ved ikke at være undersøgt, behandlet eller aflivet med den beskrevne lidelse har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Embedsdyrlægen konstaterede ved besøget d. 24. februar 2012, at en sort friserlignende hest opstaldet i spiltov havde udbredt muk på begge bagben med hårløse, skællende områder med skorpedannelser strækkende sig fra ca. 20 cm over hasen og ned til kodebøjninger. Begge bagben var hævede som følge af betændelsestilstanden i benene. Rådet finder, at hesten ved ikke at være undersøgt eller behandlet for den konstaterede lidelse har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Embedsdyrlægen konstaterede ved besøget d. 21. februar 2012, at 1 hest og 6 ponyer opbundet i kobåse, 1 pony opbundet til en høhæk på staldgangen samt 4 ponyer i en fællesboks ikke havde adgang til vand. Politiet påbød sigtede at sørge for, at hestene fik fri adgang til drikkevand. Ved tilsynet d. 24. februar 2012 havde de samme opbundne dyr med undtagelse af 1 pony stadig ikke fri adgang til drikkevand. Rådet finder, at de beskrevne heste ved ikke at have haft fri adgang til frisk drikkevand har været udsat for en betydelig grad af væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Embedsdyrlægen konstaterede ved besøget d. 21. februar 2012, at 31 heste og ponyer stod permanent opbundne. Ved tilsynet d. 24. februar 2012 var de beskrevne heste fortsat opbundne, dog med undtagelse af en pony. Rådet finder, at de beskrevne heste ved at være permanent opbundne har været udsat for en betydelig grad af væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til rettens overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte modtog en udenretlig bøde på 125.000 kr. og en betinget frakendelse af førerretten i 3 år. Det førstnævnte forhold vedrørende skimmelhesten medførte et klip i medfør af dyreværnslovens § 29b, st.1, nr. 7. Tiltalte havde udover ovenstående forhold tillige transporteret heste til og fra Holland, uden at hestene var ledsaget af sundhedscertifikater og -attester. Tiltalte var også tiltalt for 20 tilfælde af mangelfuldt udfyldt diagramark i forbindelse med erhvervs-mæssige kørsler.

2010-20-051-00024

Skrivelse af 18. oktober fra Midt- og Vestsjællands Politi

En dyreværnsorganisation anmeldte dyreværns-mæssigt kritisable forhold vedrørende en hoppe og en knobstrubbervallak. Ejeren havde overladt pasningen af de 2 heste til sin lejer, mens han var på ferie i 10 dage. Den ene hest kunne ikke komme på fold, idet den var gået igennem indhegningen dagen før ejer skulle afrejse. Vallakken var derfor opstaldet i en boks på 2 x 6 m med ca. 2 meter til tværgående hanebånd i loftet. I stalden lå et op til 1 meter højt lag gammel gødning. På folden, der var opdelt i 3, var den del, der var tættest på bygningerne, ujævnt optrådt og fyldt med gamle murbrokker, som hestene skulle igennem for at komme ind og ud. Længere væk fra staldbygningen lå der en del plastik, et betonrør og en vandslange delvist nedtrådt i jorden. På midterste fold lå en del plastik. Den bagerste fold var der lukket af til. Folden var hegnet ind med en blanding af hegnstråde og halmsnore. Vallakken fremstod usoigneret, muskelfattig, i rimelig foderstand, langtået og trængte til smed. Den røde hoppe havde muk på alle 4 ben og det væskede fra åbne sår. Den var langt under middel i foderstand og havde meget lange hove. Dyrlægen vurderede, at hoppen krævede øjeblikkelig behandling og den blev indlagt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at hestens tilstand var som beskrevet i blandt andet bilag 8, vil der så være tale om uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af skrivelse af d. 22. april 2010 (bilag 8) fra behandlende dyrlæge, at den røde hoppe d. 13. april 2009 blev indlagt og ved indlæggelsen var nedstemt, meget afmagret og usoigneret. På alle 4 ben sås voldsom grad af smertefuld, kronisk hudbetændelse med stinkende betændelse/pus og en udtalt fortykkelse af huden, som udtryk for, at lidelsen havde stået på i meget lang tid. Hesten havde desuden meget lange, oplejede hove, der ikke havde været beskåret i lang tid.

Det fremgår endvidere, at hesten tidligere var blevet tvangsfjernet og indlagt på H1. Af skrivelse af d. 22. juli 2006 fra Hospital H2 fremgår, at hoppen d. 14. juli 2006 var blevet indlagt på hospitalet med sur stråle, kronisk purulent hudbetændelse i kodebøjning og på ballerne af alle 4 ben samt inflammationsforstyrrelser og hævelser op i benene. Hesten blev hjemsendt d. 22. juli med instrukser til ejeren om daglig behandling samt passende opstaldningsforhold. Endvidere skulle ejeren kontakte egen dyrlæge, såfremt processen ikke kunne styres til fuld ophealing i løbet af 8 uger.

Af sagsakterne fremgår det endvidere, at ejeren i det videre forløb herefter ikke havde ønsket at købe de rette midler til behandling, da disse var brugt op.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hoppens situation for længst burde have været afhjulpet. Under det meget lange sygdomsforløb under de beskrevne forhold har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Hoppen er i lang tid ikke blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvor den har været holdt har endvidere ikke tilgodeset dyrets behov.

Lægges ovennævnte samt fremsendte sagsakter med fotos til grund, finder Rådet, at hoppen er blevet behandlet groft uforsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Det fremgår endvidere af sagsakterne at knobstruppervallakken var opstaldet i en boks på 2 x 6 m og ca. 2 meter til tværgående hanebånd i loftet. I stalden lå et op til 1 meter højt lag gammel gødning. Vallakken fremstod usoigneret, muskelfattig, i rimelig foderstand, langtået og trængte til smed.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at vallakken ved ikke at blive beskåret samt ved at være opstaldet under de ovennævnte forhold har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, varigt mén, angst og væsentlig ulempe. Hesten er i en længere periode ikke blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vurderer, at vallakken har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Det fremgår af sagsakterne, at sigtede igennem længere tid, måneder til år ikke har sørget for passende behandling og pleje af den røde hoppe. Lægges dette samt det beskrevne vedrørende opstaldningsforholdene, knobstrubbervallakkens tilstand samt svar ad 1 til grund finder Rådet, at oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværnmæssigt forsvarlige forhold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jvf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev staffet med fængsel i 20 dage.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med heste i 5 år.

Retten lagde vægt på, at den dårlige behandling af den røde hoppe havde stået på i årevis, hvilket medførte, at dens lidelser angående muk ikke kunne helbredes, men kun lindres.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Sagen blev anket.

Østre Landsret ændrede byrettens dom således, at straffen nedsattes til fængsel i 14 dage, som ikke skulle fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart forhold i en prøvetid på 1 år regnet fra landsrettens dom.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig med heste i 3 år regnet fra landsrettens dom.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2012-20-051-00040

Skrivelse af 21. december 2012 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En embedsdyrlæge tilkaldtes til at assistere Plantedirektoratet ved et dyrevelfærdsbesøg i et hestehold. En pony kom ikke ud, fordi den gik dårligt, men holdtes inde i en boks i en lade uden dagslys. Begge ponyens forhove var forvoksede og deforme, således at hovenes indvendige hornvæg havde omvokset sålefladen og stråle. Ponyen blev aflivet og begge forben blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan omstændighederne at heste står i mørke uden at komme ud have indflydelse på deres almen velbefindende?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 19. juli 2011, at denne d. 14. juli 2011 assisterede Plantedirektoratet i et dyrevelfærdsbesøg på sigtedes adresse, idet der var opstået tvivl om, der forelå en overtrædelse af dyreværnsloven vedrørende en 4 år gammel pony af racen Dansk Gotlands Russ. Ponyen stod i en stor og velstrøet boks og var i normal foderstand og pelspleje. Der var ikke dagslys, hvor hestens boks var midt i laden, så hesten havde det meste af tiden stået i mørke.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet skal udtale, at konstant ophold i mørke har en væsentlig indflydelse på et dyrs velbefindende, ligesom konstant mørke ikke beforder normal dannelse af f.eks. D-vitamin, dyrets mulighed for at bevæge sig passende, dets døgnrytme, kontaktmuligheder til andre artsfæller samt mulighed for tilstrækkelig observation af dyret m.m.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at ponyen ved at være holdt indendørs i mørke igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Med grundlag i Fødevareregionens kliniske erklæring og i obduktionserklæringerne fra Det Biovidenskabelige Fakultet anmodes om Rådets udtalelse om ponyen i den verserende sag var udsat for uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller har der var tale om mishandling?

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 19. juli 2011, at begge ponyens forben var stærkt deformerede således, at begge forben fra kodeleddene og ned var drejet i en 70 graders afvigelse udad. Ponyen støttede på begge hoves indvendige hovvæg, og disse var ikke beskåret. Herved var hovvæggene vokset ind over sålefladerne. Hesten gik meget nødigt, og ved gang gav den udtryk for smerte for hvert skridt. Det blev oplyst, at den ikke kom ud, fordi den gik så dårligt. Ponyen blev efterfølgende aflivet, og de to forben blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU LIFE.

Ved sektion konstateredes, at begge hove var udadrejede.

Højre hov var forvokset til en snabelskoform, hvor undersiden (sålefladen) og strålen ikke kunne erkendes, da hovens indvendige side var vokset indover sål og stråle. Herved kunne hoven udelukkende tage støtte på den forvoksede, indvendige hovvæg.

Venstre hov var ligeledes forvokset til snabelskoform, hvor hovens såleside med sål og stråle ikke kunne iagttages på grund af indvækst af hovens indvendige hornvæg. Ved radiologisk undersøgelse fandtes begge hove forvoksede, men uden forandringer i knogler og led. Det konkluderedes, at begge hove var deformerede og forvoksede, hvor den indvendige hornvæg på begge hove havde omvokset sålen og strålen, hvorved ponyen udelukkende har taget støtte på hovens indvendige hornvæg.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at ponyen, ved at være unddraget sufficient beskæring og hovpleje, hvorved den kun har kunnet tage smertefuld støtte på hovens indvendige hornvæg, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anmodning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalen blev opgivet, da videre forfølgning af sagen ikke ventedes at kunne føre til straf.

2010-20-052-00023

Skrivelse af 28. september 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Fødearestyrestyrelsens Veterinærrejsehold foretog som led i kampagnen ”hvil på samlesteder” kontrol af kalve indbragt på et eksportmarked med henblik på samhandel til Tyskland og Holland. Kalvene var indbragt fra besætninger i Sydvestjylland og skulle forinden den videre transport være opstaldet i 6 timer. Under opholdet på eksportmarkedet blev kalvene tilbudt lunkent vand. Embedsdyrlægen vurderede, at mange kalve udviste sutteadfærd/-trang og var kontaktsøgende til hinanden og mennesker. Ved sammenholdelse af afhentnings- og ankomsttidspunkter blev det beregnet, at kalvene ville være unddraget fodring/mælketildeling i mindst 15 timer.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er kalvene i alderen 21 dage og derunder fodret tilstrækkeligt hyppigt under landevejstransport og under ophold på samlesteder, til at fodringen kan siges, at være sket under hensyntagen til kalvenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte og videnskabelige erfaringer?

Svares der benægtende på spørgsmål 1 a ønskes oplyst hvor lang tid der maksimalt burde være hengået imellem fodringerne.

- a) Var den mælkefodring der blev tilbudt kalvene tilstrækkelig til at opfylde deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte og videnskabelige erfaringer?
- b) Svares der benægtende på spørgsmål 1 c ønskes oplyst hvilken type foder der burde have været anvendt.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 4. september 2009, at 2 embedsdyrlæger fra Fødevarerstyrelsens Veterinærrejseshold (VRH) d. 11. juni 2009 foretog kontrol af 44 kalve, der var transporteret fra 14 forskellige leverandører i Sydvestjylland til Kolding Eksportmarked med henblik på samhandel til Tyskland og Holland. I alt blev der den pågældende dag samlet 383 kalve til samhandel. Embedsdyrlægerne konstaterede, at mange kalve i alle staldafsnit var urolige, brølede ofte, udførte fødesøgningsadfærd i form af puffen til andre kalve, forsøgte at sutte på andre kalves navler og kønsorganer, puffen til inventar og hvis et menneske gik ind i boksene, forsøgte flere kalve at tage kontakt og prøvede at sutte på bukser samtidigt med, at de stødte hovederne opad. Nogle kalve opsøgte vandtrug med lunkent vand, og nogle drak af det. Kalvene blev under opholdet ikke fodret. Embedsdyrlægerne konkluderede, at 31 kalve under 3 uger blev samhandlet og transporteret til Tyskland i et forløb på mere end 15 timer uden på noget tidspunkt at være fodret med et egnet mælkefoder, og heraf var 24 kalve transporteret i mere end 18 timer uden fodring.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

- a) Rådet finder på baggrund af de givne oplysninger, der imidlertid ikke indeholder informationer om mængde og tidspunkter for tildeling af foder/mælk før afhentningen samt mængde af optaget væske under hvileopholdet på eksportmarkedet, det ikke muligt med sikkerhed at afgøre om vandtilbuddet alene til kalvene over og under 21 dages alder har ydet passende hensyntagen til kalvenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte og videnskabelige erfaringer. Afhængigt af ovennævnte samt tidspunktet for, hvornår kalvene senere er blevet tildelt energirigt foder/mælk, kunne kalvene ved at være unddraget foder-/mælketildeling i mindst 15 timer have været i risiko for at blive udsat for uforsvarlig behandling.
- b) Bortfalder.
- c) Se svar ad 1 a.
- d) Bortfalder.

Spørgsmål 2:

- a) Er kalvene i alderen over 21 dage fodret tilstrækkeligt hyppigt under landevejstransport og under ophold på samlesteder, til at fodringen kan siges, at være sket under hensyntagen til kalvenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte og videnskabelige erfaringer?
- b) Svares der benægtende på spørgsmål 2 a ønskes oplyst hvor lang tid der maksimalt burde være hengået imellem fodringerne.
- c) Var den mælkemængde der blev tilbudt kalvene tilstrækkelig til at opfylde deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte og videnskabelige erfaringer.
- d) Svares der benægtende på spørgsmål 2 c ønskes oplyst hvilken type foder der burde have været anvendt.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Indebærer den beskrevne fodring af kalvene i alderen 21 dage eller derunder en forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 3:

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet det ikke muligt med sikkerhed at vurdere den forefundne affodring i forbindelse med kalvenes afsendelse til eksportmarked, det regelforeskrevne hvileophold og den fortsatte transport og dennes forsvarlighed.

Spørgsmål 4:

Indebærer den beskrevne fodring af kalvene i alderen over 21 dage en forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 4:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Indebærer den beskrevne håndtering af kalvene i alderen 21 dage eller derunder en forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 5:

Rådet finder ikke i sagsakterne en tilstrækkelig beskrivelse af håndteringen af kalvene, der kan danne grundlag for med sikkerhed at vurdere forsvarligheden eller graden af uforsvarlighed af håndteringen af kalvene.

Spørgsmål 6:

Indebærer den beskrevne håndtering af kalvene i alderen over 21 dage en forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 6:

Se svar ad 5.

Spørgsmål 7:

Giver det ovenfor beskrevne og sagen som helhed i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 7:

Rådet noterer sig, at regelsæt for transport af dyr er baseret på dyreværnmæssige hensyn samt dyrenes sundhed. Rådet finder det dog kun muligt at vurdere dyreværnmæssige uforsvarlige forhold og dyreværnmæssige relationer til f.eks. regelsæts detaljerede tidsangivelser, når der foreligger kliniske undersøgelser med klare veterinærfaglige beskrivelser af symptomer og eventuelle kliniske parametre. Den beskrevne adfærd hos kalvene med fødesøgningsadfærd, brægen og kontaktsøgen er almindelig selv hos kalve, der har været mælkefodret adækvat kort tid forinden. Såfremt kravet om ophold på mindst 6 timer på samlestedet alene er begrundet i, at dette så kan anføres som afgangssted for transporten, finder Rådet, at regelsættet u hensigtsmæssigt kompromitterer dyrenes fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådets besvarelser af spørgsmål 1 – 6 er bl.a. afgivet med en forudsætning af, at alle kalve enkeltvis er synet ind på eksportmarkedet af en embedsdyrlæge. Indsyningen skal tilsikre, at transporterede dyr har været transportegnede og deres sundhedstilstand. Embedsdyrlægen skal ligeledes drage omsorg for, at opholdet på eksportmarkedet sker under dyreværnmæssige forsvarlige rammer, ligesom embedsdyrlægen - forinden den videre transport – skal kontrollere, at alle dyr fortsat er transportegnede. Fødevarestyrelsens embedsdyrlæger

har siden åbningen af Det Indre Marked d. 1. juli 1992 varetaget opgaverne vedrørende ind- og udsyning af samhandelsdyr fra eksportmarkeder og samlestalde. Såfremt Fødevarestyrelsen eventuelt med baggrund i ny veterinærfaglig viden eller strammere regelsæt fandt det hensigtsmæssigt at ændre på vurderingen ved indsyning til ophold på - og udsyningen fra samlestalde og eksportmarkeder, finder Rådet, at Fødevarestyrelsen har en udvidet instruktionsforpligtigelse til embedsværket.

Afgørelse:

Tiltalen blev opgivet. Man vurderede, at tiltalte ikke ville blive fundet skyldig, idet Det Veterinære Sundhedsråd ikke i den konkrete sag kunne udtale sig om forsvarligheden af den manglende fodring og behandlingen af kalvene.

2011-20-052-00043

Skrivelse af 2. december 2011 fra Østjyllands Politi

Efter flere domme for overtrædelse af dyreværnsloven blev en ældre ejer af en mindre landbrugsejendom i flere omgange frakendt retten til at eje, bruge, passe eller beskæftige sig med dyr. Den sidste dom fra september 1996 frakendte ham retten for bestandigt. Rådet har tidligere udtalt sig i sager vedrørende forholdene i denne besætning.

Efter anmeldelse for at have erhvervet 6 kreaturer, nogle få høns og nogle duer fandtes der atter flere kritiske forhold i dyreholdet og stalden var rodet og forfalden og ejeren uden forståelse for de påpegede problemer.

Efter anbefaling reduceredes besætningen til 2 kreaturer plus lidt fjerkræ under skærpet tilsyn fra politiets side indtil sagen kommer for retten.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Stalden ved ejendommen X er beskrevet i min forelæggelse den 18. juli 2011, samt i vedlagte politirapporter m.v. Jeg skal på den baggrund anmode om Rådets vurdering af, om det er dyreværnsmæssigt forsvarligt at holde kreaturer i stalden.

Svar ad 1:

Det fremgår, af fotos, politirapporter samt rapport fra Fødevarestyrelsens dyrlæges besøg d. 10. november 2010, at der dengang på ejendommen befandt sig en kødkvægsbesætning bestående af 6 kreaturer (3 køer, 2 kvier og en tyr). Stalden var en ældre lille binstald med plads til 4 dyr. Der var lav loftshøjde, og luften i stalden var tung og lugtede stærkt og kraftigt af ammoniak. Der var meget mørkt i staldrummet. Dyrene var magre og var bundne med korte tynde reb, der ikke gav dyrene den fornødne bevægelsesfrihed under optagelse af foder, drikke og ved hvile. Dyrene havde ikke adgang til drikkevand, men viste ikke tegn på væskemangel. De blev efter ejers oplysninger vandet 3 gange daglig fra spand.

Tilsynet fandt, at der var overtrædelse af såvel dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 samt §§ 9 og 10 og bekendtgørelse nr. 707 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr. De forskellige overtrædelser vurderes i Fødevarestyrelsens rapport enten som ”væsentlig ulempe” eller ”uforsvarlig behandling” og det konkluderes, at forholdene nemt kunne rettes op, og det angives, at ejeren under fortsat tilsyn kunne være i stand til vel-færdsmæssigt forsvarligt i den lille og lavloftede stald at huse og passe 2 køer/kvier.

Besætningen er efterfølgende reduceret til en ko, en lille kalv og en kvie. Det fremgår af politiets vedlagte journalsøgningsliste, at politiet i perioden fra d. 10. november 2010 til d. 25. november 2011 har aflagt ca. 35 besøg i besætningen og fundet forholdene for den reducerede besætning stort set i orden ved hvert besøg.

Lægges disse oplysninger til grund, finder Rådet, at det kan være dyreværnsmæssigt forsvarligt at holde kreaturer i stalden under forudsætning af at staldens båse, lysforhold, ventilation, inventar m. m. kan bringes i

en tilstand, der opfylder lovkravene til hold af dyr, jf. dyreværnsloven, bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr og andre gældende retningslinjer for hold af kvæg.

Spørgsmål 2:

Såfremt dette er tilfældet skal jeg anmode om en udtalelse om, hvor mange kreaturer, der kan holdes i stalden.

Svar ad 2:

Rådet kan ikke angive hvor mange kreaturer, der kan holdes i stalden, idet dette afhænger af antal funktionsdygtige båse og hvilke lys-, drikkevands- og ventilationsforhold, der kan tilvejebringes.

Spørgsmål 3:

Jeg skal endvidere anmode om en udtalelse om, hvor mange kreaturer sigtede efter Rådets opfattelse vil kunne passe.

Svar ad 3:

Ifølge landsretsdom af d. 19. september 1996 er sigtede frakendt retten til at eje, bruge, passe eller i det hele taget personligt beskæftige sig med dyr for bestandigt.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Rådet finder således ikke at sagsakterne giver anledning til overvejelse om ændring af ovenfor nævnte dom, dette beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Spørgsmål 4:

Giver sagen Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte frifandtes for den i denne sag nedlagte påstand om, at han frakendes retten til at holde dyr for bestandigt.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2012-20-053-00095

Skrivelse af 11. juni 2012 fra Syd-og Sønderjyllands Politi

Ved det levende syn på et slagteri fandtes en gris at have et stort navlebrok på 15 cm i diameter. På broksækken fandtes et stort åbent sår på 12 cm i diameter med tyndtarmsfremfald. Grisen var ikke adskilt fra de andre grise under transporten. Ved nærmere undersøgelse af grisen havde det et 12 cm stort sår med sorte nekrotiske (dødt væv) sårrende, og der hang 30 cm tyndtarm ud af såret på broksækken. Grisen var afmagret og havde et afhelet halebid med bylddannelser omkring. Besætningsejeren oplyste, at grise med navlebrok normalt blev aflivet ved ankomst til besætningen, da de ikke ønskede disse grise i besætningen. Han oplyste, at belysningen på læsserampen og opstaldningsområdet var gode. Pålæsning af grisene blev overværet af to ansatte samt chaufføren. Han var af den opfattelse, at brokket måtte være sprunget op under indtransporten.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter Rådets opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller eventuelt mishandling af dyr i den konkrete sag.

Svar ad 1:

Det fremgår af Sektion fra Patologi attest af 4. juni 2012, at afdelingen den 8. maj 2012 modtog to præparater til patoanatomisk undersøgelse fra et slagtesvin, der var aflivet den 8. december 2010. Præparaterne omfattede en sækformet udposning fra navleregionen sammenhængende med hudstykke fra skinkeområdet, ca. 54 x 41 cm på længste og bredeste sted.

Ved undersøgelsen af den sækformede udposning fandtes denne uden indhold og med en brokport på ca. 1,5 cm i diameter. Hele udposningen målte ca. 13 cm i diameter. Ventralt (under) på broksækken fandtes et ca. 9 x 11 cm stort irregulært sår, med åben kommunikation til broksækkens indre. Sårets rande var røde og nekrotiske. Ved gennemskæring af broksækken gennem sår og brokport fandtes rødme og ødem i hele broksækkens væg. Desuden fandtes bindevæv i en tykkelse af ca. 1 cm.

Ved undersøgelse af det medfølgende tarmstykke fandtes dette nekrotisk og hæmorrhagisk i to områder, der målte henholdsvis ca. 30 og 17 cm i længden. Desuden fandtes tarminvagination (intussusception) i 3 områder af tarmstykket. Efter udretning af invaginationerne fandtes tarmområderne at være uden cirkulationsforstyrrelser. Tarmen målte ca. 207 cm i udrettet længde.

På baggrund af den patoanatomiske undersøgelse blev det konkluderet, at slagtesvinet havde en kronisk navlebrok med sår dannelse og tarmfremfald. Navlebrokken og såret derpå havde en alder på flere uger. Fremfaldet af tarmstykker igennem såret blev vurderet at være akut.

Det fremgår endvidere af Fødevarerstyrelsens anmeldelse af 8. december 2010, at grisen ved levering til slagteriet havde et navlebrok på 15 cm i diameter med et stort åbent sår på 12 cm i diameter med tyndtarmsfremfald. Grisen fandtes at være afmagret. Den var ikke adskilt fra de andre grise under transporten.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at grisen havde et 15 cm stort brok med et stort alvorligt sår, hvor der er opstået akut tarmfremfald, der er med stor sandsynlighed er opstået under transporten, hvor grisen blev transporteret uden at være adskilt fra de andre grise. Rådet finder dyr med store alvorlige sår uegnede til transport. Grisens situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at den blev aflivet.

Rådet finder, at grisen under transporten ved at blive transporteret med et i diameter 15 cm stort navlebrok med et i diameter 12 cm stort alvorligt sår uden at være adskilt fra de andre dyr, således at den har fået tyndtarmsfremfald, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisen har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Rådets side.

Svar ad 2:

Rådet skal henvise til Rådets redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Der blev ikke fundet grundlag for at pålægge tiltalte et ansvar for medvirken. Tiltalte var ikke rette ansvarssubjekt for det forhold, der var rejst tiltale for.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2012-20-053-00088**Skrivelse af 24. januar 2012 fra Fyns politi**

Ved ankomst til et slagteri observeredes en gris ved aflæsningen at være mager, skarprygget og med strittende hårlag. Grisen var ikke adskilt fra de andre dyr under transporten. Grisen havde et mindre navlebrok med åbent sår og fremfald af tyndtarmen. Grisen viste tydelige tegn på besvær ved at rejse og lægge sig. Den begyndte at sitre og viste tegn på stress. Den blev skudt i sygefalten. Den vejede 57 kg slagtet vægt. Ingen fra besætningen var bekendt med grisen. Den kom fra en enhed i besætningen, som skulle tømmes, hvilket besætningsejeren oplyste, gjorde, at grisene var uens af størrelse.

Rådet udtalte:Spørgsmål 1:

Vurderes forholdet som værende uforsvarlig/groft uforsvarlig eller mishandling af dyr?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens skrivelse af 19. september 2011, at grisen ved aflæsning ikke fulgte de andre grise i flokken. Ved undersøgelse fandtes grisen ”væsentlig mindre end de andre, den var mager, skarprygget og med strittende hårlag.” ”Grisen bevægede sig kun nødtigt frem og stod med krummet ryg. Grisen havde et mindre navlebrok (ca. 5 x 5 cm) med åbent sår og fremfald af et stykke tyndtarm.” Tarmen var beskadiget. Grisen lagde og rejste sig med besvær. Grisen ”begyndte at sitre og udviste tegn på stress.” Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes grisen mager. Tarmene var fastgroet til brokningen, luftfyldte og uden foderindhold.

Af obduktionsattesten af 13. august 2012 fra Sektion for Patologi, fremgår det, at præparatet bestod af et afskåret hudstykke (39 x 71 cm) med en central placeret læsion. Huden stammede fra navleregionen og var slagtemæssigt behandlet, og bestod ud over dermis (huden) af underliggende fedtvæv, hvori kunne identificeres to separate muskellag. Læsionen var centralt placeret og sås fra hudoverfladen at være en ca. 8,5 cm i diameter stor hulhed lejret under huden, idet den nederste del af dannelsen (ventralt) var sæde for sår dannelse, og således var et område på 5,5 x 2,5 cm uden hudbeklædning. Ud gennem dette sår stak nogle flossede mørkfarvede vævselementer, identificerbare som dele af tyndtarmen. Efter indsnit på hulheden sås denne ligeledes at indeholde tyndtarm, der kommunikerede med den del der stak ud gennem såret, og desuden sås tyndtarmen at fortsætte videre gennem en bindevævsbegrænset indsnævring, 2 cm i diameter, beliggende i dybden af (dorsalt for) hulheden. Overfladen der begrænsede hulheden var nekrotisk og bestod i øvrigt af vitalt granulationsvæv og nydannet bindevæv med en samlet tykkelse på op til 0,9 cm. Ved undersøgelse af tarmstykket fandtes den del der stak ud gennem såret at være nekrotisk (med vævsdød) og lacereret (med flosset sår dannelse). Den del af tyndtarmen, der var lejret inde i hulheden, var rødlig misfarvet og væggen var udtalt fortykket, og den del, der var begrænset af bindevævsindsnævringen, var på overfladen sæde for fibrinudsvedning og blødning. I samme område fandtes samtidig bindevævsnydannelser, der adhærerede tarmen til indsnævringen. Tarmstykket havde en samlet længde på ca. 35 cm, og den del, der stak ud gennem såret, var ca. 9 cm lang. I dybden for indsnævringen (dorsalt) fandtes tyndtarmen normal, idet tyndtarmslymfeknuderne i krøset her var udtalt forstørrede. Baggrunden for læsionen er med stor sandsynlighed et navlebrok med indeklemning af broksækkens indhold, altså en del af tyndtarmen. Initialt kunne broksækken have været beklædt med intakt hud, men på nuværende tidspunkt præsenterer broksækken sig med manglende hudbeklædning og blotelse af navlebrokkets indhold (tyndtarm) mod omgivelserne og med deraf opståede læsioner. Navlebrok er oftest medfødt, men med udgangspunkt i broksækkens granulations- og bindevævsdannelse anslås det, at disse læsioner har en alder på flere uger. Navlebrokkets indhold har ligeledes, bedømt på tilstedeværelsen af bindevævsdannelserne ved indsnævringen, været permanent lejret i broksækken i flere uger. Det kan ikke umiddelbart fastslås, hvor lang tid indeklemningen har stået på, eller hvor lang tid broksækken har været uden hudbeklædning.

Rådet finder at grise, hvor broklidelsen medfører dårligt almenbefindende, væksthæmning eller tydelig bevægelsehæmning, skal aflives straks.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at grisens situation for længst burde have været opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at den var blevet aflivet. Rådet finder, at grisen i besætningen samt ved at blive læsset og transporteret har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe samt ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at grisen igennem længere tid har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Af anmeldelsen er grisens navlebrok målt til 5 x 5 cm. Hvordan passer det sammen med Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse som vedrører store navlebrok på over 15 cm?

Svar ad 2:

Se svar ad 1 samt Rådets udtalelse af 2. december 2008 om svin med store/komplicerede navle- eller lyskebrok.

Spørgsmål 3:

Kan det udelukkes at grisen var transportegnet ved læsning fra leverandør?

Svar ad 3:

Ja. Grise med indeklemt brok, dårligt almenbefindende og tydeligt væksthæmning, finder Rådet ikke er transportegnede. Se tillige svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Såfremt man finder forholdet som groft uforsvarligt / mishandling af dyr, bør der nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse?

Svar ad 4:

Rådet finder ikke i sagsakterne oplysninger, der giver Rådet anledning til overvejelse om, at der skal hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte landmand blev straffet med bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 12 dage.

Man lagde vægt på, at arvævets viste, at skaden var ca. 24 dage gammel. Der var således ingen tvivl om, at grisens tarm havde hængt ud af hullet i brokken i ugevis, og at grisen derfor for længst burde have været aflivet.

Tiltalte chauffør blev straffet med bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 10 dage.

De tiltalte skulle betale egne sagsomkostninger.

Dommen blev anket til landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2011-20-053-00071

Skrivelse af 15. juni 2011 fra Østjyllands Politi

Ved det levende syn konstateredes en so med prolaps af endetarm og skede. Chaufføren oplyste, at soen ikke havde prolaps ved begyndelsen af transporten, men var oplyst af besætningsejeren om, at soen havde en tendens til endetarms- og skedekrængning. Efter slagtingen og ved en efterfølgende patoanatomisk undersøgelse konstateredes forandringer i de bagerste dele af endetarm og skede, der skønnedes at have haft en varighed af 2-3 uger.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er det sandsynligt, at soen ikke havde prolaps ved transportens start som forklaret af besætningsejer og chauffør?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 10. november 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at veterinærkontrollen ved modtagelse af en transport med bl.a. 6 søer fra sigtedes besætning konstaterede, at en so, der var adskilt fra de øvrige dyr, ved aflæsningen havde skedekrængning (vaginalprolaps). Soen stod ved undersøgelsen med krum ryg og understillede lemmer og trippede ofte med bagbenene som tegn på smerter. Soens nederste analrand og endetarmsslimhinde var krænget let ud af endetarmsåbningen. Soen havde en skedekrængning, der målte 10 cm i diameter og 11 cm lang. Prolapsen var udfyldt af organer, og slimhinden var hævet og ødematøs og havde landkortagtige tegninger på overfladen med mørkfarvede områder med vævsdød og områder med betændelsesreaktion samt områder, der var væskedrivende. Efter slagting konstateredes patologiske forandringer i såvel den bagerste del af endetarmens slimhinde og skedevæggen. De patologiske forandringer blev indsendt til undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU LIFE.

Ved undersøgelsen konstateredes, at de bagerste 9 cm af endetarmen var sæde for forandringer i form af fortykket væg, foldet overflade og manglende slimhinde som følge af sår dannelse, der omfattede et 3 cm langt segment. Ved gennemskæring fremkom et nydannet 10 mm tykt bindevævslag under sår dannelsen. De bagerste 18 cm af skeden var sæde for lignende forandringer som i endetarmen i form af fortykket væg, foldet overflade og sår dannelse, der omfattede et 10 cm langt segment, som var dækket af fibrin (pus). Ved gennemskæring af skedevæggen vistest et ca. 7 mm tykt lag sår væv under sår dannelsen. Fundene diagnosticeredes som status efter prolaps af endetarm og skede. Det konkluderedes, at mængden af sår væv (granulationsvæv) tydede på en varighed på mindst 3 uger for endetarmsprolapsen samt en varighed på mindst 2 uger for skedeprolapsen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at soens prolaps af både henholdsvis endetarm og skede har været tydelig og synligt til stede under soens ophold i besætningen i en grad, der burde have betinget, at soen ikke skulle transporteres levende til slagteriet. Rådet anser det for sandsynligt, at soen havde symptomer på prolaps ved transportens begyndelse.

Spørgsmål 2:

Er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt. at undlade at lade soen behandle, mens den opholdt sig i sygesti i besætningen?

Svar ad 2:

Jf. Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af d. 30. oktober 2009 om svin med rektalprolaps finder Rådet, at dyr med rektalprolaps (fremfald af endetarm) skal ydes adækvat og sufficient undersøgelse og behandling, når lidelsen opstår. Rådet finder, at tilsvarende skal ske ved vaginalprolaps (skedefremfald). Rådet finder, at den beskrevne so med ubehandlet endetarmsfremfald og skedefremfald igennem uger har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt. at lade soen transportere levende til slagtning adskilt fra andre dyr?

Svar ad 3:

Jf. Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse af d. 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste anser Rådet, at dyr med endetarms- eller skedeprolaps ikke er egnede til transport. Rådet finder, at transport af en so med de i svar ad 1 beskrevne lidelser har udsat soen for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte svineavler blev straffet med bøde på 18.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Retten lagde vægt på, at soen havde en endetarmsprolaps, som havde varet i mindst 3 uger, og en skedeprolaps, som havde varet i mindst 2 uger. Tiltalte svineavler har derfor vidst, at soen ikke var rask og derfor ikke var egnet til transport.

Tiltalte chauffør blev straffet med bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte vognmandsfirma blev straffet med bøde på 18.000 kr.

De tiltalte skulle hver især betale egne sagsomkostninger.

Dommen blev anket til landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom med samme begrundelse som byretten.

De tiltalte skulle hver især betale egne sagsomkostninger for landsretten.

2012-20-053-00093

Skrivelse af 18. juni 2012 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Rådet anmodedes fra Politiet om at besvare spørgsmål i en sag, der var blevet udsat mod en dyrlæge og en landmand, idet der var opstået tvivlsspørgsmål i sagen. Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold havde efter en kontrol med dyretransporter foretaget anmeldelse, idet man på et vogntog med slagtesvin havde fundet 2 slagtesvin med navlebrok, hvorpå der var nogle mindre sår. Svinene var transporteret i et aflukke med 5 grise med navlebrok, og de var 3 dage inden transporten blevet undersøgt af landmandens besætningsdyrlæge, der havde udstedt en transportattest vedr. grise med navlebrok og her givet tilladelse til den foretagne transport. Der var dog ikke i attesten sikret en helt entydig identifikation af dyrene.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan en dyrlæge – uden derved at overtræde de dyreetiske regler – vurdere, at en gris kan transporteres med et åbent sår, hvis dyrlægen vurderer, at der er tale om et ældre sår, der ikke vil springe op under transporten?

Svar ad 1:

Ja. Såfremt et mindre sår (under 2-3 cm i diameter) efter en grundig undersøgelse af en dyrlæge vurderes af ældre dato, sæde for afheling med rigeligt arvæv og grisens almenbefindende og bevægelsesmønster er uforstyrret, og det er dyrlægens vurdering, at såret på ingen måde risikerer at springe op under den påtænkte skånetransport adskilt fra helt raske dyr, finder Rådet, at en dyrlæge, uden derved at overtræde de dyreetiske regler, kan vurdere en sådan gris transportegnet.

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene på dyretransporten på traktor med reg.nr. XX den 12. november 2010 var som beskrevet i Fødevarestyrelsens anmeldelse af 25. november 2010 (bilag 5) og på fotodokumentation fra stedet (bilag 11), kan de pågældende grise da efter rådets opfattelse betegnes som transportegnede?

Svar ad 2:

Rådet opfatter spørgsmålet som omhandlende forholdene på dyretransporten på traktor med reg.nr. XX, hvilket reg.nr. også fremgår af Fødevarestyrelsens anmeldelse og foto nr. 12.

Det fremgår af anmeldelsen fra Fødevarestyrelsens Veterinærrejseshold, at ovennævnte køretøj under en vejkontrol husede 36 stk. slagtesvin fordelt i 4 rum, fordelt med 2 x 15 normale slagtesvin i rum et og to, 5 slagtesvin med navlebrok i rum tre, og 1 slagtesvin med navlebrok i rum fire. Der medfulgte en dyrlægeattest på 5 grise vedr. transport af grise med navlebrok. Attesten var udfærdiget af besætningsdyrlægen 3 dage forud for transporten.

Ved inspektion af de 5 brokgrise i rum tre på vognen blev det erkendt, at flere af brokgrisene havde sår på broksækkene, hvorfor de efterfølgende på slagteriet blevet taget fra til nærmere undersøgelse.

Af anmeldelsen fremgår følgende kliniske fund:

Ved aflæsningen vurderedes alle 5 grise som værende i normal foderstand og med et uforstyrret almenbefindende.

To af grisene (A og B) vurderedes til at have sår på broksækken.

Vedr. gris med hvidt øremærke nr. A (foto nr. 13, 14, 15 og 16):

Stort brok (over 15 cm i diameter). Der var et ca. 2x2 cm stort sår nederst på broksækken. Såret havde røde sårrende som tegn på, at der var infektion (betændelse) i såret.

Ved nærmere inspektion af såret på broksækken ses i bunden af såret et hvidligt granulationsvæv (arvæv) delvist dækket af gødnings- og strølesrester og formentlig tillige betændelsessekret (pus). Bunden af såret

var skarpt afgrænset af en flere millimeter høj kant mod sårranden i huden. Huden omkring såret var kraftigt rødfarvet som tegn på, at der var aktiv betændelsesreaktion i såret.

Ud fra fundet af arvæv i såret vurderede anmelder, at såret var mindst 1-2 uger gammelt og sandsynligvis over 1 mdr. gammelt. Infektionen i såret kunne være af nyere dato, men vurderedes til at være mindst 2 – 3 dage gammel.

Undersøgelse efter slagtning (Notat fra embedsdyrlægen ikke vedlagt sagen, men refereret af anmelder): Grisen havde et brok af størrelsen 20 x 15 x 15 cm. Ventralt (nederst) på broksækken var et inficeret (betændt) sår på ca. 2 x 2 cm. Såret blev vurderet til at være mindst 1 måned gammelt ud fra tykkelsen (1½ cm) af det omkringliggende arvæv.

Fotomateriale vedr. denne gris svarer til det ovenfor beskrevne.

Lægges det til grund, at grisen under transporten var adskilt fra raske grise, at såret var af ældre dato (mindst 1 måned) og ca. 2 x 2 cm i diameter, at der var 1½ cm tyk arvæv, at grisen ved aflæsningen var velnæret og med uforstyrret almenbefindende, og at grisen 3 dage inden transporten var undersøgt af besætningsdyrlægen og her fundet transportegnet, finder Rådet, at grisen kan betegnes som egnet til den foretagne transport.

Vedr. gris med hvidt øremærke nr. B (foto nr. 17, 18, 19 og 20):

Mindre brok (under 15 cm). Der var flere ældre afhelede sår af forskellig størrelse på broksækken.

Undersøgelse efter slagtning (Notat fra embedsdyrlægen ikke vedlagt sagen, men refereret af anmelder): Grisen havde et gammelt brok med svagt erkendelig broksæk. Der var enkelte sår på overfladen af broksækken. I det underliggende væv var der multiple abcesser (mange bylder) med bindevævskapsler (Gammelt arvæv).

Fotomateriale vedr. denne gris svarer til det ovenfor beskrevne. (Foto nr. 20 dog ikke vedlagt sagen.)

Lægges det til grund, at grisen under transporten var adskilt fra raske grise, at dens brok var et mindre brok, at der udelukkende var enkelte afhelede sår på overfladen af broksækken, at byldeerne i det underliggende væv havde bindevævskapsler af gammelt arvæv, at grisen ved aflæsningen var velnæret og med uforstyrret almenbefindende, og at grisen 3 dage inden transporten var undersøgt af besætningsdyrlægen og her fundet transportegnet, finder Rådet, at grisen kan betegnes som egnet til den foretagne transport.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte dyrlæge og tiltalte landmand blev frifundet.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger.

2012-20-053-00102

Skrivelse af 21. september 2012 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved det levende syn på slagteriet konstateredes et slagtesvin med endetarmsprolaps. Ved rettens behandling fremkom diverse udsagn om lidelsen, herunder også en aldersbedømmelse af denne. Et præparat af prolapsen blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse på KU-SUND.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Finder Det Veterinære Sundhedsråd – såfremt den anmeldende dyrlæges observationer ved det levende syn samt indholdet af obduktionserklæringen kan lægges til grund – at det kan forekomme, at endetarmsprolapsen har været skjult for besætningsejer/chauffør umiddelbart forud for pålæsningen?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 16. august 2010, samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 4. august 2010 ved det levende syn af slagtesvin modtog et svin med en endetarmsprolaps på ca. 8 cm. Svinet var transporteret sammen med de øvrige svin fra en besætning. Prolapsen havde ældre sår- og arvævsdannelser.

Et præparat af prolapsen omfattende den bagerste del af endetarmen samt hudstykke med identifikationsmærke med tatovering blev i frosset tilstand indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Sektion for Patologi, KU-SUND.

Af obduktionserklæringen af d. 22. juli 2011 fremgår, at præparatet blev modtaget d. 17. juli 2011 i frosset tilstand. Ved sektionen fandtes en del af endetarmen (rektum) at være sæde for fremfald igennem endetarmsåbningen (prolaps). Prolapsen havde en længde på ca. 6 cm og en diameter på ca. 7,5 cm. Overfladen af prolapsen var sæde for dødt væv (nekrose). Ved gennemskæring af prolapsen fandtes det nekrotiske væv at ligge over et ca. 0,5 cm tykt nydannet sårvæv (granulationsvæv). Ved histologisk undersøgelse blev tilstedeværelsen af det nekrotiske væv på overfladen og det underliggende granulationsvæv bekræftet. Det konkluderedes, at prolapsen var af kronisk karakter og havde været til stede i adskillige dage.

Det fremgår af vidneafhøringerne, at ejeren ca. 6 uger før leverancen opdagede, at grisen havde endetarmsprolaps, hvorfor den blev isoleret i sygesti og behandlet med penicillinindsprøjtning og fik påsmurt penicillinsalve på prolapsen. Efter 7-10 dage fortog prolapsen sig fuldstændig, hvorfor den ikke behandlede yderligere, da grisen så ud til at have det fint. Besætningsdyrlægen havde sagt, at grisen efter udløb af medicinens karensdage kunne sendes til slagteriet på normal vis. Ca. 6 uger efter behandlingsstart blev grisen sendt af sted, og hverken ejer eller chauffør kunne ved pålæsningen se nogle tegn på endetarmsprolaps.

Lægges ovennævnte til grund, kan Rådet ikke afvise, at prolapsen har været skjult forud for og under pålæsningen, idet det er velkendt, at nogle prolapses uanset alder kan veksle mellem at være til stede og skjulte (reponerede).

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Sigtelsen blev opgivet, idet man ikke forventede, at tiltalte ville blive fundet skyldig i overtrædelse af dyreværnsloven på baggrund af udtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd.

2012-20-053-00101

Skrivelse af 3. september 2012 fra Midt- og Vestjyllands Politi

NaturErhvervsstyrelsens kontrollanter fandt under et besøg i en sobesætning med henblik på kontrol af dyrevelfærd, at der i hver sin sygesti befandt sig 2 søer med rektalprolaps. De hidkaldte en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen til at bistå dem i vurderingen af søernes forhold. Den ene so var ved dyrlægens ankomst blevet aflivet, da ejeren ikke mente, den havde mulighed for at komme sig af lidelsen. Den pågældende so, der havde en større rektalprolaps, var først blevet behandlet med antibiotika og smertestillende medicin to dage i træk i dagene lige før tilsynet efter at have opholdt sig i sygestien i en uge. Dens almene tilstand blev af NaturErhvervsstyrelsens kontrollanter betegnet som upåvirket. Den anden so, der havde en mindre rektalprolaps, var blevet behandlet med antibiotika og smertestillende medicin dagligt efter indsættelsen i sygesti, og dens forhold gav ikke anledning til sanktionering.

Rådet udtalte:

Det fremgår af politiets skrivelse, at NaturErhvervsstyrelsen d. 16. maj 2012 aflagde et kontrolbesøg i en sobesætning, hvor de i bilag 1,4 fremhævede forhold blev observeret. Der henvises i det hele til dette bilag.

Spørgsmål 1:

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af X i bilag 1,4 tiltrædes?

Svar ad 1:

Det fremgår af Naturerhvervsstyrelsens anmeldelse til Politiet, at styrelsen d. 16. maj 2012 aflagde kontrolbesøg i sagens sobesætning med henblik på kontrol af reglerne om dyrevelfærd. Ved besøget blev det konstateret, at der i polteafdelingen befandt sig to søer med rektalprolaps i hver sin sygesti. Sygestierne, hvor søerne gik, var begge indrettet med en gummimåtte som blød bund, ligesom der forefandt enkelte halmstrå i stierne.

So nr. 1 havde en forholdsvis stor rektalprolaps. Soen gik omkring i stien, og dens almene tilstand syntes upåvirket. Soen var fravænet d. 9. maj 2012 og var behandlet med 15 ml Ethacillin og 4 ml Metacam d. 15. og 16. maj 2012. Det oplystes, at soen var sat i sygesti i forbindelse med fravæning, der af vedlagte sokort ses at være sket d. 9. maj 2012.

Da NaturErhvervsstyrelsens kontrollører fandt, at forholdet skulle politianmeldes, blev en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen tilkaldt for at fremkomme med en vurdering af omstændighederne vedr. de 2 søer med rektalprolaps.

Af tilkaldte dyrlæges erklæring (Bilag 1,4) fremgik følgende:

Vedr. so nr. 1:

Ved dyrlægens ankomst havde besætningsejeren valgt at aflive so nr. 1, som lå udenfor og blev undersøgt her.

Soen var i passende huld og havde en ikke-reponibel rektalprolaps af størrelsen 15 x 15 x 15 cm. Prolapsen blev beskrevet som havende en ildelugtende rådagtig lugt med delvis afstødning af væv. Der var multiple flap-dannelser af væv under afstødning på overfladen af prolapsens mørkebrune (nekrotiske) til grønligt farvede yderside. Efter gennemskæring af prolapsen fandtes tarmvæggen 2-2,5 cm tyk og vævet var fast fibrøst. I snitfladen kunne erkendes en grålig, flæsket stribe granulationsvæv med en tykkelse på ca. 0,5 cm. På dette grundlag vurderedes prolapsen at have en alder på ikke under 14 dage.

Det vurderedes i erklæringen vedrørende so nr. 1, der var placeret i sygesti d. 9. maj 2012 og først var behandlet med smertestillende medicin en uge efter indsættelsen, at soen herved havde været påført unødigt smerte og lidelse og ikke var behandlet omsorgsfuldt, og Fødevarestyrelsen vurderer i erklæringen, at forholdet vedr. so nr. 1 var grovere uforsvarlig behandling af denne.

Lægges ovennævnte samt sagsakter i øvrigt, herunder fotomateriale, til grund finder Rådet, at so nr. 1 ved at have gået i sygesti med en større rektalprolaps uden behandling eller smertelindring i en uge har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke er behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at ejeren, straks rektalprolapsen blev opdaget, burde have aflivet soen eller have sørget for, at den blev tilset af en dyrlæge. Såfremt rektalprolapsen vurderedes egnet til behandling, burde ejeren udover straks at isolere soen i sygesti tillige straks have indledt smerte- og evt. antibiotika-behandling.

Rådet vil karakterisere behandlingen af so nr. 1 som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen i øvrigt giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Det Veterinære Sundhedsråds svar.

Svar ad 2:

Sagen giver ikke Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Tiltalte modtog et udenretligt bødeforelæg på 5.000 kr.

2011-20-053-00059

Skrivelse af 27. april 2011 fra Østjyllands Politi

Under et tematiseret kontrolbesøg vedrørende opstaldning af drægtige søer konstaterede Fødevarestyrelsen ca. 150 søer, der var opstaldet i enkeltdyrsbokse, der ikke ydede dyrene plads nok til, at de kunne lægge sig, rejse sig og hvile ubesværede.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Under henvisning til fotos og til dels veterinærrejseholdets beskrivelse af forholdene i anmeldelsen af 8. oktober 2010 anmodes om en udtalelse, om søerne på foto 2 – 81 (hvoraf nogle fotos viser samme dyr) på grund af de viste pladsforhold har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén, væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

I bekræftende fald anmodes om en udtalelse, om behandlingen kan karakteriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig, eller om der har foreligget mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 8. oktober 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne ved et kontrolbesøg i svinebesætningen d. 15. september 2010 konstaterede, at 2 søer havde skader efter tryk fra inventaret. So (nr. A) havde et aflangt, overfladisk sår på haleroden og ned ad halestumpen samt et overfladisk sår på ca. 5 cm i diameter under halen og et sår på skamlæberne. So (nr. B) havde et ca. 1½ cm rundt overfladisk sår i mellemkødet.

I den lille og store drægtighedsstald kunne det konstateres, at mange af søerne (ca. 50 % svarende til ca. 150 søer) stod klemte i boksene. Søerne var i boksene nødsaget til at ligge med hovederne på krybbekanten og med bagparten klemt mod baglågen i boksen. Søerne havde besvær ved at rejse sig ligesom det skønnedes, at de havde besvær ved at finde passende hvile.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres,

vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at to af søerne - ved at være opstaldet i for små enkeltboksede, der har givet anledning til sårdannelse på bagparterne af 2 søer har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom pladsforholdene ikke har ydet passende muligheder for, at ca. 150 drægtige søer har haft tilstrækkelige muligheder for at finde passende hvile og under de givne pladsforhold har haft besvær ved at rejse og lægge sig - har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe. De har endvidere ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De bokse, hvor søerne opholdt sig, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov er tilgodeset, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

I relation til det sidste forhold vedrørende sygestier anmodes om en udtalelse, om bestemmelsen i bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. C af 6. maj 2003 § 11 a, stk. 4 efter Rådets opfattelse skal forstås således, at der kan stilles krav om, at sygestier stedse er forsynet med varmekilder eller om det er tilstrækkeligt, at en varmekilde installeres, når stien tages i brug.

Svar ad 2:

Det fremgår af bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. 1120 af d. 19. november 2004 følgende:

»§ 11. Svin, som holdes i flok, men som er syge eller skadede, kan opstaldes midlertidigt i sygestier, herunder i individuelle stier. § 10, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.«

»§ 11 a. Der skal være et tilstrækkeligt antal sygestier, således at der altid er mindst én sygesti klar til brug til svin, der er syge eller skadede, jf. § 11, 1. pkt. Når en sygesti er fyldt op, skal producenten straks gøre mindst én yderligere sygesti klar til brug.

Stk. 2. Hvis søer og gylte holdes i en sygesti, skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal der i den enkelte sti være mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal. I sygestien må der anbringes op til tre dyr.

Stk. 3. Hvis smågrise, avls- og slagtesvin holdes i en sygesti, skal der være et frit tilgængeligt stiareal på mindst

1) 0,36 m² pr. svin, der vejer fra 7 kg op til 15 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 0,41 m² frit tilgængeligt stiareal.

2) 0,58 m² pr. svin, der vejer fra 15 kg op til 30 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 0,69 m² frit tilgængeligt stiareal.

3) 0,91 m² pr. svin, der vejer fra 30 kg op til 60 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 1,14 m² frit tilgængeligt stiareal.

4) 1,29 m² pr. svin, der vejer fra 60 kg op til 100 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 1,70 m² frit tilgængeligt stiareal.

5) 1,53 m² pr. svin, der vejer fra 100 kg op til 130 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 2,05 m² frit tilgængeligt stiareal.

6) 1,69 m² pr. svin, der vejer fra 130 kg op til 150 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 2,28 m² frit tilgængeligt stiareal.

Stk. 4. I sygestier skal der være afkølingsfaciliteter og varmekilde, således at dyrenes kropstemperatur kan reguleres. Sygestier skal være indrettet, så træk i sygestien undgås.

Stk. 5. I sygestier skal mindst 2/3 af det samlede minimumsgulvareal, jf. stk. 2 og 3, være med et blødt underlag. Underlaget kan bestå af en gummimatte eller strøelse i en tilstrækkelig mængde, så dyrene ikke er i direkte kontakt med gulvet.«

Det Veterinære Sundhedsråd har alene kompetence til at udtale sig om veterinærfaglige spørgsmål. Vedrørende det i §11 a, stk. 4 anførte krav er det Rådets vurdering, at det afhænger af en juridisk fortolkning af bestemmelsen, om varmekilde skal være installeret fast eller om en sådan kan installeres, når der opstår et behov herfor.

Spørgsmål 3:

Der anmodes under henvisning til beskrivelsen på side 2 i Veterinærrejseholdets udtalelse af 29. marts 2011 og fotos af 3 af de 8 søer (bilag 2/4) om en udtalelse, om de 8 søer på grund af de viste pladsforhold har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén, væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling. I bekræftende fald anmodes om en udtalelse, om behandlingen kan karakteriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig, eller om der har foreligget mishandling.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 29. marts 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne under et opfølgende kontrolbesøg sammen med politiet i sigtedes sobesætning d. 15. marts 2011 konstaterede, at 8 søer var opstaldet i enkeltdyrsbokse, der ikke ydede plads nok til, at de 8 søer pga. dyrenes størrelse kunne rejse sig, lægge sig eller hvile uden besvær. Rådet skal udtale, at søerne ved at være opstaldet under de beskrevne forhold har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe. De har endvidere ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De bokse, hvor søerne har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov er tilgodeset, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 20.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Der er ved bødefastsættelsen taget hensyn til, at tiltalte i et væsentligt omfang er blevet frifundet for den rejste tiltale og til den tid, der er forløbet, siden de strafbare forhold blev begået. Det er endvidere taget i betragtning, at der er tale om overtrædelser i forhold til et stort antal dyr, og at der er tale om forhold under udøvelse af erhvervsmæssige forhold.

2012-20-054-00050

Skrivelse af 22. november 2012 fra Midt-og Vestjyllands Politi

Politiet modtog en anmeldelse om påkørsel af en hund ved en ejendom. Det fremgår af anmeldelsesrapporten, at ejeren af hunden finder sin hund svært tilskadekommet efter påkørslen.

Videoovervågningen på ejendommen viser, at en personbil den pågældende dag om eftermiddagen kommer kørende ned ad en grusvej med en hastighed på ca. 15-20 km/t. Pludselig svinger bilen til højre ud i rabatten og rammer hunden, der står synligt i vejkanten. Personbilen fortsætter herefter med uændret fart ned af grusvejen. Samme dag konstateres det hos dyrlæge, at hunden har meget svære skader, og på grund af en mistanke om indre blødninger aflives hunden.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at foretage en vurdering af graden af uforsvarlighed, såfremt det lægges til grund, at sigtede, som fører af personbilen XX med en hastighed på ca. 15-20 km/t, forsætligt påkører hunden med de i bilag 8 fremkomne skader til følge og undlader straks efter påkørslen at yde hunden hjælp.

Svar ad 1:

Det fremgår bl.a. af udateret attest fra dyrlæge D1:

”Vedrørende Golden retriever, ca. 40 kg. Fredag d. 31.08.12 sent eftermiddag bliver undertegnede kontaktet af X. X forklarer, at hans hund er blevet meget dårlig og ikke kan rejse sig. Det aftales, at han skal komme på klinikken i Y så hurtigt som muligt.

Ved ankomsten er hunden voldsomt påvirket. Hunden har meget svær respiration og er ved at gå i shock. Den kliniske undersøgelse viser ligeledes, at hunden har svære neurologiske symptomer, og undertegnede får mistanke om en skade på ryggraden, hvorfor røntgen af ryggraden udføres.

Røntgenbilledet viser en særdeles svær skade på ryghvirvler, som er knust. Pga. den svære skade på ryggraden og mistanke om indre blødninger aflives hunden umiddelbart derefter.

En skade på ryghvirvler som fundet på ovennævnte hund, vil kun kunne fremkomme ved et voldsomt traume, ex. påkørsel med en vis fart.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Dersom det lægges til grund, at hunden forsætligt er påført de i D1s attest beskrevne skader ved den ovenfor beskrevne påkørsel og derefter ikke straks er forsøgt ydet hjælp, finder Rådet, at hunden ved påkørslen og i forløbet derefter har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Rådet anmodes endvidere om at vurdere, om der er tale om en overtrædelse af dyreværnsloven og i givet fald graden af uforsvarlighed, såfremt det lægges til grund, at sigtede ikke har påkørt hunden forsætligt, men har undladt straks efter påkørslen at yde hunden hjælp.

Svar ad 2:

Hvorvidt dyreværnsloven er overtrådt er en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Rådet forstår dog spørgsmålet derhen, at politiet ønsker at vide, hvorvidt det at efterlade et påkørt dyr, som ikke er dødt, er at påføre dyret yderligere smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Som det fremgår af ovenstående hændelsesforløb, er hunden ved påkørslen påført omfattende alvorlige og stærkt smertefulde skader. Ved ikke straks at blive forsøgt ydet hjælp har hunden været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte dette forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt færdselslovens § 9, stk. 1 og stk. 2, nr. 6.

Spørgsmål 3:

Såfremt sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger, bedes disse ligeledes anført i Rådets svar.

Svar ad 3:

Rådet har ikke yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen var betinget og skulle ikke afsones, hvis tiltalte ikke begik ny kriminalitet i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte frakendtes førerretten i 6 måneder fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Dommen blev anket til landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2010-20-054-00017

Skrivelse af 9. juni 2010 fra Østjyllands Politi

En politipatrulje undersøgte en anmeldelse om indbrud og konstaterede ved undersøgelse af den lejlighed, hvori mistænkte opholdt sig, at en hund, labrador på 3-4 mdr., var i en meget dårlig forfatning. Den blev fundet underernæret og livløs liggende på gulvet, tøjret i en meget kort metalkæde ligesom der ved nærmere undersøgelse på dyrehospitalet blev konstateret skader i et sådant omfang, at hunden måtte aflives.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at hunden den 25. april 2008 var bundet med en kort stram jernlænke til en værktøjskasse af jern og ikke havde adgang til vand eller mad og ved undersøgelse henholdsvis på adressen X, og ved den efterfølgende undersøgelse hos dyrlægen var ukontaktbar, i tonisk krampe, havde lysstive pupiller, ufrivillige øjenbevægelser og blodudtrædning i højre øjes årehinde samt i huden under samme øje samt hævet kæbe og kind er det uforsvarlig behandling af dyr, mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne med politirapporten med vedlagte fotos og af erklæring af d. 28. april 2008 fra dyrlæge D1, at hunden ved politiets efterforskning på adressen X blev fundet bundet med en kort stram jernlænke til en værktøjskasse af jern og ikke havde adgang til vand eller mad og ved den efterfølgende undersøgelse hos dyrlægen var ukontaktbar, i tonisk krampe (opistotonus), havde lysstive pupiller og

ufrivillige øjenbevægelser, og der fandtes blodudtrædning i højre øjes årehinde (sclera) samt i huden under samme øje.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Ved at være tøjret i en meget kort stram jernlænke uden adgang til vand eller mad og ved at være bragt i en tilstand, hvor hunden var ukontaktbar, i tonisk krampe (opistotonus), havde lysstive pupiller og ufrivillige øjenbevægelser og havde blodudtrædning i højre øjes årehinde (sclera) samt i huden under samme øje samt uden at være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling af sin tilstand, er hunden ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Hunden har i den beskrevne tilstand været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at hunden den 25. april 2008 ved undersøgelse henholdsvis på adressen X og ved den efterfølgende undersøgelse hos dyrlægen var ukontaktbar, i tonisk krampe, havde lysstive pupiller, ufrivillige øjenbevægelser og blodudtrædning i højre øjes årehinde samt i huden under samme øje samt hævet kæbe og kind, kan det være opstået som følge af akut traumatisk skade på kraniet?

Svar ad 2:

Ja.

Spørgsmål 3:

Såfremt det lægges til grund, at hunden den 25. april 2008 ved undersøgelse henholdsvis på adressen X og ved den efterfølgende undersøgelse hos dyrlægen var ukontaktbar, i tonisk krampe, havde lysstive pupiller, ufrivillige øjenbevægelser og blodudtrædning i højre øjes årehinde samt i huden under samme øje samt hævet kæbe og kind, kan det udelukkes, at tilstanden er opstået ved at hunden faldt 4-5 trappetrin ned af en trappe den 25. april 2008 og landede for foden af trappen?

Svar ad 3:

Rådet kan ikke udelukke, at tilstanden er opstået ved, at hunden faldt 4-5 trappetrin ned af en trappe den 25. april 2008 og landede for foden af trappen.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 4 måneder.

1 måned af straffen blev afsonet straks. Resten af straffen skulle ikke afsones, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 2 år fra endelig dom. Tiltalte skulle tillige i et år være under tilsyn af Kriminalforsorgen og skulle efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelser i denne periode undergive sig en struktureret, kontrolleret misbrugsbehandling.

Tiltalte skulle betale en bøde på 16.500 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 20 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, i 10 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Straffen er udmålt på baggrund af flere strafbare forhold, og er således ikke kun begrundet i ovenstående sag.

2011-20-054-00037/2013-32-054-00059

Skrivelse af 12. august 2011 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En hundeejer til et større hundehold med 6 voksne Staffordshire terriere og 23 hvalpe fordelt på 2 kuld blev sigtet for overtrædelse af dyreværnsloven. Det ene kuld med 13 hvalpe blev af ejer oplyst at have en alder på ca. 6 uger, mens det andet kuld med 10 hvalpe blev skønnet til en alder på ca. 4 uger.

Hvalpene fandtes alle i varierende grad vommede som følge af indvoldsorm. De ældste fandtes mest angrebne. En del af hvalpene fandtes underernærede; heraf fandtes 4 hvalpe fra kullet med de 13 hvalpe så underernærede, at disse måtte aflives.

Rådet udtalte:

Politiets beskrivelse af faktuelle omstændigheder:

Tiltalte er sigtet for overtrædelse af dyreværnsloven, ved at have haft hundehold under nedennævnte omstændigheder, ved politiets henvendelse på adressen, den 23.03.11, fandtes i alt:

- 6 stk. voksne Stafford-Shire terrier, heraf 4 stk. tæver og 2 stk. hanhunde
- 23 stk. hvalpe, fordelt på 2 kuld, hvor mødrene var to af de tilstedeværende tæver.

Det ene kuld (kuld 2 med 13 stk. hvalpe) blev af ejer oplyst med alder cirka 6 uger, mens det andet kuld (kuld 1 med 10 hvalpe) skønnet til alder cirka 4 uger.

Hvalpene fandtes, alle, i varierende grad, vommede, som følge af indvoldsorm. De ældste fandtes mest angrebne. En del af hvalpene fandtes underernærede, heraf fandtes 4 stk. hvalpe fra kuld 2 (med 13 stk. hvalpe) så underernærede, at disse måtte aflives.

Tævehund (moder til kuld 1) fandtes med huld, lidt under middel, samt med tynd, tør og skællet pels. Tævehund (moder til kuld 2) fandtes med huld lidt under middel samt med blodigt udflod og rødt yver.

Der henvises i det hele til den af dyrlægen udfærdigede erklæring (bilag 1/3) samt sagens øvrige oplysninger, herunder fotos.

Spørgsmål 1:

Der anmodes om udtalelse om, hvorvidt det i forbindelse med ovennævnte - samt sagens akter i øvrigt – oplyste, indebærer uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jævnfør dyreværnslovens § 1, § 28 stk. 1 og § 29 stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår bl.a. af attest af d. 22. marts 2011 fra dyrlæge D1:

”Undertegnede dyrlæge har onsdag 22/3-2011 på foranledning af X, XX Politi, foretaget sundhedseftersyn på 23 konfiskerede hvalpe af amstaff/pitbull lignende type. Hvalpene var fordelt i to kuld med henholdsvis 10 og 13 hvalpe.

Kuld 1: Moren til hvalpene er en sort/hvid amstaff lignende tæve. Lidt under middel i huld. Hun har en smule blodigt udflåd. Pelsen fremstår tør og skællende, og der er ydermere partier i hovedet samt på kroppen hvor

tæven er meget tyndpelsset. Hun er ekstremt nervøs og reserveret – også de noget specielle omstændigheder taget i betragtning.

- Hvalp 1: Han, sort/hvid. Vommet udseende
- Hvalp 2: Han, blå m. hvidt på forpoter samt brystet. Vommet udseende
- Hvalp 3: Han, sort m. hvidt på venstre bagpote, begge forpoter samt brystet. Vommet udseende
- Hvalp 4: Han, blåtigret, hvidt på begge bagpoter. Vommet udseende
- Hvalp 5: Tæve, sort m. hvidt på alle fire poter. Meget vommet udseende
- Hvalp 6: Han, rød m. lidt hvidt. Meget vommet udseende
- Hvalp 7: Tæve, sort m. hvidt på brystet. Lidt vommet udseende
- Hvalp 8: Tæve, tigerstribet m. hvidt på begge bagpoter, samt lidt på forpoterne. Meget vommet udseende
- Hvalp 9: Tæve, sort m. lidt hvidt på brystet. Lidt vommet udseende
- Hvalp 10: Han, blåtigret m. hvidt bryst, hvidt på højre bagpote. Vommet udseende.

En enkelt hvalp vejes til 2540 gram. Hvalpene er ensartede i størrelse, og i middel huld, hvorfor kun den ene hvalp vejes.

Alle hvalpene er i varierende grad udspilet i deres bug. Det giver et såkaldt "vommet" udseende.

På især de sorte hvalpe ses udtynding af pelsen i enkelte områder, tydeligst i pandeområdet. Forandringerne svarer til de forandringer der ses hos tæven.

Alle hvalpe tjekkes med otoskop, og ørerne findes rene og uden tegn på infektion. Auskultation af hjerte og lunger viser ingen tegn på unormale tilstande

Hvalpene er aktive, forholder sig til deres omverden og interagerer med hinanden i leg og småslagsmål. De har nogenlunde koordination på alle fire ben. Hvalpene vurderes ud fra deres fysiologiske og sociale udvikling, til at være omkring 5- 6 uger gamle.

Kuld 2: Moren til hvalpene er en lys, tigerstribet med hvidt, amstaff lignende type. Hun er i lidt under middel i huld. Hun har lidt blodigt udflåd, og er noget rød i yveret.

- Hvalp 1: Han, blå m hvidt. Vejer 470 gram, er ekstremt underernæret. Hvalpen aflives
- Hvalp 2: Han, brun m. hvidt. Vejer 490 gram, er ekstremt underernæret. Hvalpen aflives
- Hvalp 3: Tæve, sort m. hvidt. Vejer 623 gram, voldsomt underernæret. Hvalpen aflives
- Hvalp 4: Han, tigerstribet m hvidt. Vejer 590 gram, voldsomt underernæret. Hvalpen aflives
- Hvalp 5: Tæve, Tigerstribet m. hvidt på venstre bagben. Vejer 960 gram. Meget lille. Vommet udseende
- Hvalp 6: Tæve, blå m. hvidt. Vejer 1350 gram. Vommet udseende
- Hvalp 7: Han, sort med hvidt hoved. Vejer 1180 gram. Lidt vommet udseende
- Hvalp 8: Han, sort med hvid blis, hvide forben. Vejer 1350 gram. Lidt vommet udseende.
- Hvalp 9: Tæve, sort m. hvidt bryst, hvidt på bagpoter + hagen. Vejer 1390 gram. Lidt vommet udseende
- Hvalp 10: Tæve, sort m hvid bred blis. Vejer 960 gram. Lidt vommet udseende.
- Hvalp 11: Han, tigerstribet m. hvid blis samt lille hvid plet i nakken, hvide poter. Vejer 1100 gram. Vommet udseende
- Hvalp 12: Tæve; sort m hvid bred blis, hvidt bryst samt alle fire poter. Vejer 1190 gram. Vommet udseende
- Hvalp 13: Tæve, sort m hvidt bryst, hvid smal blis. Hvidt alle 4 poter. Vejer 1150 gram. Lidt vommet udseende.

Alle hvalpene har nogenlunde koordinering på alle fire ben. De er begyndt så småt at interagere med hinanden. Alle hvalpe tjekkes med otoskop, og ørerne findes rene og uden tegn på infektion. Ved auskultation af hjerte og lunger på hvalpene, findes ingen tegn på unormale forhold.

Der er meget stor variation i størrelse. Hvalp 1-4 er så ekstremt underernærede, at deres chancer for at overleve uden intensiv pleje, vurderes som ringe, hvorfor de aflives med det samme.

Hvalpenes fysiologiske og sociale udviklingstrin taget i betragtning, er det min vurdering at de er omkring 4 uger gamle.

Generel vurdering af hvalpene: Hvalpene bærer præg af mangelfuld pasning, enten ved betydelig parasitinfektion eller ved varierende grader af underernæring.

Kuld 1: Alle hvalpene er vommede foreneligt med en betydelig infektion med endoparasitter (indvoldsorm). Flere af hvalpene er tyndpelsede især hovedregionen. Dette kan være begyndende tegn på demodikose (forhøjet antal hårsækmider i huden).

Demodikose kan give anledning til mere udtalte hudproblemer, hvorfor ovennævnte symptomer altid bør følges nøje.

Det oplyses at ejer har anført hvalpenes alder til omkring 8 uger.

Ved kontakt til tidligere opdrætter af amerikansk staffordshire terrier (også kaldet amstaff), oplyses det at amstaff hvalpe, typisk vejer omkring 3500-4000 gram ved 8 ugers alderen.

Kuld 2: Alle hvalpene i kuld 2 har i varierende grad, et vommet udseende.

En tæve har typisk 8 dievorter. Det betyder, at hvis der er mælk i alle dievorter og der er "fuld belægning", kan 8 hvalpe die på samme tid. Kuld på mere end 8 hvalpe, kræver nøje overvågning, og det vil som regel være nødvendigt, at give nogle af hvalpene supplement med flaske, for at alle får hvad de har brug for. Overlades et stort kuld til at klare sig selv, vil der ske det, at de stærkeste hvalpe vælger de dievorter der giver mest mælk (ofte de bagerste) som de holder fast på til de har drukket sig mætte. Først når de har drukket færdig og giver slip, kan de mindste hvalpe komme til. På den måde vil små hvalpe bruge en masse energi på at mase rundt, i forsøg på at finde et sted de kan komme til en ledig dievorte. Når de så finder en ledig plads, vil der være begrænset mælk tilbage. Med 13 hvalpe i kullet, har der været kamp om selv de forreste dievorter, som ellers ofte bruges som en slags "reserve".

Et spænd på 470 gram for den mindste hvalp, til 1390 gram for den største, i kuld 2 er så markant, at det må være tydeligt for enhver der ser hvalpene, at her er enten tale om sygdom hos, eller ekstrem underernæring af, de mindste hvalpe i kullet. Ved min kliniske undersøgelse af hvalpene, fandt jeg ingen tegn på sygdom, der kan forklare så mangelfuld udvikling, hvorfor deres fysiske tilstand tilskrives ekstrem underernæring. For hvalp 1-4 ses et endvidere et voldsomt misforhold mellem størrelsen på deres hoveder og deres kroppe. Dette tyder på at den mangelfulde ernæring har stået på nogen tid, sandsynligvis hele deres levetid.

Det oplyses at ejeren har anført hvalpenes alder til omkring 6 uger.

I kuld 2 har vi hvalpe på omkring 4 uger der vejer fra 470 gram. De formodes at nå en voksenalvægt på omkring 22-28 kg (Undertegnede har til sammenligning vejet 3 uger gamle, normalt udviklede, dværggravhundehvalpe til 720 gram. De formodes at nå en voksenalvægt på omkring 7 kg.)

Hvalpene i kuld 1 er betydeligt mere vommede end hvalpene i kuld 2. Dette kan tilskrives at de er omkring 2 uger ældre, og dermed har haft længere tid til at opbygge en massiv parasitinfektion.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Lægges sagens akter med politirapport og dyrlægeattest til grund fremgår det, at begge kulds hvalpe var vommede som følge af indvoldsorm, hos kuld 1 inkl. tæve var der symptomer på hudlidelse, og i kuld 2 var der meget stor variation i hvalpenes størrelse, og 4 af dem var voldsomt til ekstremt underernærede med ringe

chance for at overleve, hvorfor de blev aflivet. Hundene er således ikke behandlet forsvarligt eller passet i overensstemmelse med deres behov. Der burde langt tidligere være søgt dyrlægehjælp til udredning og behandling af hudlidelse, parasitbelastning og underernæring. Ved at undlade dette har hundene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Der anmodes om udtalelse om, hvorvidt sagen i øvrigt giver styrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Rådet har ikke yderligere bemærkninger.

Skrivelse af 23. juli 2013 fra Sydsjælland og Lolland-Falsters Politi

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål.

Politiets sagsfremstilling:

”D. 19. januar 2012 har Det Veterinære Sundhedsråd afgivet udtalelse i en sag mod Y (j.nr. 2011-20-054-00037ES). Jeg har herefter truffet beslutning om, at der skal rejses tiltale mod Y således:

1.
overtrædelse af dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. §§ 1 og 2 ved i tiden fra midten af februar 2011 til d. 21 marts 2011 på ejendommen YY at have behandlet to kuld på i alt 23 hundehvalpe uforsvarligt, idet Y undlod at behandle dem for hudlidelser, parasitbelastning og underernæring, hvorved de påførtes en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe,

I mellemtiden er fremkommet yderligere forhold, hvor Y er sigtet i forbindelse med følgende faktiske forhold:

5.
overtrædelse af dyreværnsloven ved i tiden fra omkring februar 2011 til d. 26. oktober 2011 på adresserne YY og ZZ at have avlet i alt fem kuld hundehvalpe, nærmere 10 hvalpe (kuld 1), 13 hvalpe m (kuld 2), 9 hvalpe (kuld 3) 3 hvalpe (kuld 4) og 15 hvalpe (kuld 5), uagtet han vidste eller bestemt formodede, at de pågældende hundehvalpe som konsekvens af avlsforbuddet i hundelovens § 1a ville blive aflivet, hvis politiet fik kendskab til deres eksistens, alt hvorved han udsatte hvalpene og moderdyret væsentlig ulempe og tilsidesatte deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

8.
overtrædelse af dyreværnsloven ved i tiden frem til d. 31. januar 2012 på adressen ZZ at have avlet yderligere hundehvalpe, nærmere 8 hvalpe (kuld 6), uagtet han vidste eller bestemt formodede, at de pågældende hundehvalpe som konsekvens af avlsforbuddet i hundelovens § 1a ville blive aflivet, hvis politiet fik kendskab til deres eksistens, alt hvorved han udsatte hvalpene og moderdyret væsentlig ulempe og tilsidesatte deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

11.
overtrædelse af dyreværnsloven ved i tiden frem til d. 14. marts 2012 på adressen VV at have avlet yderligere hundehvalpe, nærmere 9 hvalpe (kuld 7), uagtet han vidste eller bestemt formodede, at de pågældende hundehvalpe som konsekvens af avlsforbuddet i hundelovens § 1a ville blive aflivet, hvis politiet fik kendskab til deres eksistens, alt hvorved han udsatte hvalpene og moderdyret væsentlig ulempe og tilsidesatte deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Det bemærkes ad antallet af hvalpe, at de under 1. nævnte kuld er medregnet i de under 5. beskrevne kuld.”

Spørgsmål 1:

Idet jeg vedlægger sagsakter i form af bilag 5/1 – 5/4, bilag 8/1 – 8/2 og bilag 11/1 – 11/10, skal jeg anmode om en udtalelse om, hvorvidt ovennævnte indebærer uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Det kan lægges til grund, at der gantagne gange på samme tæver er blevet avlet hvalpe af hunderacen Amerikansk Staffordshire Terrier trods forventelig aflivning af hvalpene. Det kan ligeledes lægges til grund, at avleren har fortsat avlen af racen på trods af, at tidligere kuld af racen er blevet aflivet i hans hundehold.

Ved at der bliver avlet trods forventelig udsættelse af tæve og hvalpe for foranstaltninger til beslaglæggelse og aflivning af hvalpene er hverken tæve eller hvalpe behandlet forsvarligt eller beskyttet bedst muligt mod lidelse, angst og væsentlig ulempe. De er ved den beskrevne handlemåde ikke behandlet omsorgsfuldt og de er ikke passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt sagen i øvrigt giver rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Vedrørende forhold 1, skal Rådet henvise til Rådets tidligere udtalelse af 19. januar 2012, j.nr. 2011-20-054-00037.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med 20 dagbøder af 2.000 kr. Forvandlingsstraffen for bøderne var fængsel i 20 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert i 3 år.

Tiltalte fik konfiskeret personbil.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte var ialt tiltalt for 18 forhold, hvorfor dommen ikke kun afspejler de for Det Veterinære Sundhedsråd forelagte forhold.

2012-20-055-00015

Skrivelse af 24. september 2012 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Efter en politianmeldelse aflagde politiet sammen med en praktiserende dyrlæge besøg i et fårehold, hvor der udover et døende får fandtes flere døde får og lam i varierende henfald.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene i Xs fårebesætning den 28. august 2012 var som beskrevet i bl.a. dyrlægeerklæring (bilag 7) og fotodokumentation (bilag 4), kan det da betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport af 30. august og af det ledsagende billedmateriale samt af den praktiserende dyrlæges erklæring af 4. september, at disse den 28. august 2012 aflagde besøg i sigtedes fårehold i to sammenhængende folde. Indenfor leddet til folden var der en stærk kadaverøls lugt fra et dødt får i forrådnelse. Lidt længere inde konstateredes et moribund (døende) får i kramper som, bedømt ud fra mængden af afføring der lå i en omkreds rundt om det, sandsynligvis havde ligget der længe. Afføringen var af varierende karakter, men det sidst afsatte var tynd og vandig diarre. Fåret blev straks aflivet. På arealet konstateredes 13 døde får og lam, hvoraf nogle lam var små og spæde. Flere kadavere lå i eller tæt på et lille vandhul og var i varierende grader af henfald. Flere var skeletterede med pergamentagtig hud trukket over skelettet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne får igennem længere tid ikke har været observeret sufficient, undersøgt og behandlet af en dyrlæge eller aflivet. De har herved været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 10 dage. Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Der blev ved straffen lagt vægt på, at der var tale om groft uforsvarlig behandling af dyr og på antallet af fundne døde dyr.

2012-20-057-00014**Skrivelse af 13. februar 2012 fra politiet i Sydøstjylland**

En dyreværnsorganisation anmeldte til Fødevarerstyrelsen, at der fra en ejendom solgtes kød. Man havde iagttaget grise med store navlebrok samt døde svin på adressen. Fødevarerkontrollens rejsehold foretog kontrol i besætningen. Herved fandtes ikke bevis for fødevareraktivitet på adressen, medens der konstateredes et mindre svinehold. På afstand bemærkedes et svin, der gik rundt uden at tage støtte på sit højre forben og en so havde et mindre skuldersår. Rejseholdet havde ikke kompetence til at afgøre, om der forelå et strafbart forhold, hvorfor sagen sendtes til politiet.

Efterfølgende aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge et kontrolbesøg, hvorved der konstateredes en ko, der ikke kunne rejse sig på grund af flere liggesår, betændelser i kronrand og kode samt manglende muskelfylde i lår. Flere høns med kyllinger opholdt sig i bure, hvor der ikke var passende rengjort. Ved et senere aflagt opfølgende besøg konstateredes flere svin, der opholdt sig i stier med oprådt gødning samt en støttehalt ko.

Rådet udtalte:Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt de konstaterede forhold på ejendommen vedrørende de omhandlede dyregrupper ved de to besøg må anses for at have indebåret en uforsvarlig behandling af dyrene, en grovere uforsvarlig behandling af dyrene eller mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29.

Svar ad 1:

Det fremgår af afhøringsrapporten af d. 22. august 2011, at sigtede d. 1. august 2011 transporterede en RDM ko (CKR.nr. A) i en hestetrailer, selvom koen havde et betændt liggesår ud for omdrejeren samt på knæ og has på højre bagben. Koen havde ligeledes infektion i dette bens kronrand på yderkloven og betændelse med opbrud i kodeleddet. Lårmuskulaturen var atrofisk, og koen var mager.

Af embedsdyrlægeerklæringen af d. 4. august 2011 samt af det ledsagende billedmateriale fremgår, at denne sammen med politiet d. 3. august 2011 tilså forholdene i sigtedes dyrehold. Herved konstateredes, at den ovenfor omtalte ko lå i en indhegning ved maskinhuset. Bag koen lå en stak gødning som tegn på, at koen havde ligget der i nogen tid. Koen havde et betændt liggesår ved omdrejeren og på knæ og has samt infektion i kronranden på yderklov og kodeled på højre bagben. Fra kodeleddet var der opbrud som tegn på, at betændelsen havde varet i mindst 14 dage ligesom atrofi af lårmuskulaturen også var et tegn på, at lidelsen havde stået på i nogen tid. Koen var mager og viste ingen tegn på æde- eller drikkelyst. Koen blev straks aflivet. Herefter konstateredes ligeledes liggesår ud for venstre omdrejere og ud for knæ og has på venstre bagben. På dette bens inderklov var der påsat en klovsko. I ca. 10 kaninbure opholdt sig høns med kyllinger, hvor burene ikke var rengjorte i længere tid, hvorved der havde ophobet sig et flere cm tykt lag af gødning og foderrester. I halvdelen af burene var der ikke vand til hønsene.

Af embedsdyrlægens erklæring af d. 21. december 2011 fremgår, at denne sammen med politiet atter tilså sigtedes dyrehold. Herved konstateredes i en sti i laden en mager so med et ikke nærmere beskrevet skuldersår på venstre skulder, som sammen med 2 grise gik rundt i noget oprådt gødning. I en anden sti gik 5 grise ligeledes i noget oprådt gødning. Ingen af grisene havde strøelse, vand eller foder. Mellem de to stier opholdt sig 2 køer, hvoraf den ene (Simmentaler CKR. nr. B) ikke tog støtte på venstre bagben, hvor den havde infektion i klov og kode. Både svin og køer gik i mørke, idet der kun kom sparsomt lys ind fra en åbning i siden af laden. I laden lå der 4-5 døde geder, der var i forrådnelse.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at ko RDM CKR. nr. A ved at være transporteret i den beskrevne tilstand samt ved at henligge i samme tilstand med liggesår og infektion i kronrand og kodeled og ude af stand til at rejse sig har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder endvidere, at de beskrevne høns ved at gå under de beskrevne forhold og uden foder og vand til rådighed, de beskrevne svin (en so og 7 grise) ved at gå i stier med optrådt gødning og uden strøelse, vand eller foder samt koen (Simmentaler, CKR. nr. B) ved at gå uden at kunne støtte på venstre bagben på grund af infektion i klov og kode, alle har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere disse forhold som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Skrivelse af 21. maj 2012 fra Sydøstjyllands politi

Rådet blev stillet supplerende spørgsmål.

Spørgsmål a:

Under forudsætning af, at det lægges til grund, at 30 grise ikke blev fodret, vandet og huset efter deres fysiologiske behov, idet de ikke havde adgang til vand eller foder, og derfor var magre, langhårede og med store hoveder, ligesom størstedelen af dem ikke havde tørt leje, men gik på vådt underlag og ligesom de var placeret i en mørk bygning, kan det da lægges til grund at der var tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad a:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 2. april 2012 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med politi og medarbejdere fra X Kommune d. 28. februar 2012 aflagde besøg i sigtedes dyrehold. I den gamle kostald konstateredes, at 29 grise i 6 bokse alle var magre, langhårede og med store hoveder. En død gris var misfarvet/blålig og med et stort navlebrok. Alle vandtrug og foderkrybber var tomme. I 2 bokse var der strøelse i bunden, medens bunden i de øvrige bokse var våd og med beskidt strøelse, hvorved dyrene ikke havde adgang til tørt leje.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne grise ved at være holdt i bokse uden adgang til tørt leje samt ved ikke at have været fodret og vandet sufficient har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, så dyrenes behov er blevet tilgodeset, herunder en sikring af fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål b:

Under forudsætning af, at det lægges til grund, at en so var slap og slingrende når den kom op at stå og ikke kunne bevæge sig rundt mellem de andre grise, at den ikke var isoleret fra de øvrige svin og at den manglede vand, foder samt adgang til tørt leje, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarligt forhold eller grovere uforsvarligt forhold?

Svar ad b:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 2. april 2012 fremgår, at en so virkede slap og mest sad ned. Når den rejste sig slingrede den og den kunne ikke bevæge sig rundt mellem de øvrige grise uden at vælte. Boksens bund var våd og sjappet. Soen havde ikke adgang til foder eller vand. Soen blev aflivet under besøget.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at soen ved ikke på et tidligere tidspunkt at være behandlet, undersøgt af en dyrlæge eller aflivet samt ved ikke at have været anbragt i en sygesti isoleret fra dens raske stifæller og ved at have gået i en våd boks uden adgang til vand har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke er passet omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. Dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål c:

Under forudsætning af, at det lægges til grund, at en gris, der var halt på højre forben og hvor albueleddet var kraftigt fortykket, ikke var behandlet eller aflivet, ikke var isoleret og manglede foder og vand, kan det da lægges til grund, at der var tale om uforsvarlige forhold eller grovere uforsvarlige forhold?

Svar ad c:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 2. april 2012 fremgår, at en gris var halt på højre forben, som var tydeligt fortykket ved albueleddet. Grisen var mager med tydeligt markeret rygsøjle og havde ikke adgang til foder eller vand. Grisen blev aflivet under besøget.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at grisen ved ikke på et tidligere tidspunkt at være undersøgt og behandlet af en dyrlæge eller aflivet, samt ved ikke at have været anbragt i en passende indrettet sygesti har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke er passet omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål d:

Under forudsætning af, at det lægges til grund, at en gris, der var delvist lammet i bagparten og kravlede på forbenene, ikke var behandlet eller aflivet eller havde adgang til vand eller foder, kan det da lægges til grund, at der var tale om et uforsvarligt forhold eller grovere uforsvarligt forhold?

Svar ad d:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 2. april 2012 fremgår, at en gris på gangen i kostalden var delvist lammet i bagparten. Den kravlede af sted på forbenene. Grisen var langhåret med stort hoved og med tydeligt markeret rygsøjle. Grisen blev aflivet under besøget.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at grisen ved ikke på et tidligere tidspunkt at være behandlet, undersøgt af en dyrlæge eller aflivet, samt ved ikke at have været anbragt i en passende indrettet sygesti har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke er passet omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Hvis det lægges til grund, at 20 ponyer blev holdt i en lade, hvor der alene kom lys ind langs kanten fra overgang mellem væg og tag, at der var manglende adgang til vand, utilstrækkelig fodring, idet de var magre med palperbare ribben, mulighed for at komme til skade, idet der var kanter på boks og fodertrug, som dyrene kunne komme til skade på, gulvet var vådt og glat og der ikke var tørt leje er der da tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 4:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 2. april 2012 fremgår, at der var i alt 20 ponyer, hvoraf en opholdt sig i en boks i kostalden, 18 i en boks i laden samt en pony udenfor boksen i laden. I boksene var bunden våd, sjappet og glat. Ponyerne havde ikke adgang til foder eller vand, og alle havde lang, usoineret pels og blev vurderet som magre med tydeligt fremstående og palperbare ribben. I boksen i laden var der en lav adskillelse bestående af træ og metal med skarpe og ujævne kanter, hvorpå dyrene kunne beskadige sig.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de beskrevne ponyer ved at være holdt i bokse uden adgang til tørt leje samt ved ikke at have været fodret og vandet sufficient har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktisk og videnskabelige erfaringer. De rum, hvor dyrene har været holdt, har med de beskrevne indretninger med lave adskillelser med ujævne og skarpe kanter ikke været indrettet på en måde, hvormed dyrenes behov er blevet tilgodeset, herunder en sikring af fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1,2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværns-mæssige forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 5 måneder og en bøde på 1.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale 7.887,70 kr. til Sydøstjyllands Politi med tillæg af procesrente, for udgifter til foder og pleje af dyr.

Tiltalte fik konfiskeret en varebil.

Tiltalte frakendtes for et tidsrum af 10 år fra endelig dom retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at der er tale om pådømmelse af seks tilfælde af kørsler uden førerret for 8. gang, samt otte tilfælde af uforsvarlig behandling af dyr, hvoraf de to af tilfældene vedrører grovere uforsvarlig behandling. Herudover er der lagt vægt på tiltaltes mange forstraffe for ligeartet kriminalitet.

2012-20-057-00017

Skrivelse af 13. marts 2012 fra Nordjyllands Politi

I en sag, hvortil Rådet tidligere har afgivet udtalelse (sag nr. 2010-20-057-00009 i årsberetning for 2012), blev der konstateret yderligere forhold, hvor et halt slagtesvin med ledbetændelse ikke var undersøgt, behandlet eller aflivet. Desuden opholdt andre slagtesvin og kreaturer sig i staldforhold, der ikke ydede mulighed for tørt leje, ligesom adgangen til et udeareal bestod af frossent mudder og gødning, hvor der samtidig lå brædder med udstikkende søm samt forvredne pandeplader. En del af de udegående kreaturer var magre med udstikkende ribben og knoglestrukturer i bækkenpartier.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 5:

Finder Rådet, at X vedrørende svinet beskrevet i forhold 3 f, ved ikke at tilkalde dyrlæge eller lade dyret aflive, har handlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 15. februar 2012 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med politiet under et besøg i sigtedes besætning d. 2. februar 2012 i en svinestald konstaterede et slagtesvin på ca. 70 kg, der var meget halt på venstre forben. Benet var hævet omkring forknæet, og det blødte fra sår på hævelsen. Svinet var ikke tilset af en dyrlæge.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at det halte svin burde have været undersøgt og behandlet af en dyrlæge eller aflivet. Svinet har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 6:

Finder Rådet, at X vedrørende de øvrige forhold, beskrevet i forhold 3, har handlet uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 6:

Det fremgår ligeledes af ovennævnte embedsdyrlægeerklæring samt af det ledsagende billedmateriale, at ca. 30 svin i varierende størrelser gik på et gulv, der var dækket af et 10-15 cm tykt lag af gødning uden strøelse, hvorved svinene ikke havde adgang til tørt leje. Svinene havde ikke adgang til frisk vand.

I en passage til et udeareal, hvortil svinene havde adgang, bestod bunden af frossent mudder og gødning, som besværliggjorde adgangen. Uden for passagen lå der brædder med udstikkende søm og forvredne pandeplader, hvorpå dyrene kunne beskadige sig.

På udearealet gik ca. 50 kreaturer, hvoraf ca. 10 køer og kvier var magre med fremstående ribben og knoglestrukturer i hoftepartier. Disse køer blev vurderet i huldkarakter 1,75 – 2. Kreaturerne havde via ovennævnte passage adgang til bindestalden til kvæget, hvor gulvet var dækket af et 5 – 10 cm tykt lag af gødning. Der blev ikke konstateret strøelse på gulvet.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne svin og kreaturer ved at være unddraget mulighed for tørt leje, udsat for mulighed for at beskadige sig ved passage fra og til staldområdet, og svinene ved at være unddraget frisk vand, alle har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene opholdt sig, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov, herunder en sikring af fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 7:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Staffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Dommen blev anket til landsretten.

Landsretten stadfæstede byrettens dom med den ændring, at tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig med kreaturer og svin i 5 år, dog således at rettighedsfrakendelsen er begrænset til en besætning på mere end 25 kreaturer (moderdyr og avl) samt 30 svin.

Rettighedsfrakendelsen er gældende fra den 1. februar 2014.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2012-20-057-00019

Skrivelse af 21. august 2012 fra Fødevarestyrelsen

I et blandet dyrehold gik 5 underernærede heste på en mudret jordfold uden adgang til tørt leje. På ejendommen var der i alt 16 hunde, alle mere eller mindre underernærede og nogle magre til ekstremt afmagrede. Hundene opholdt sig dels i ejendommens bolig og i garage og stald. To af hundene i boligen blev fundet døde. Ved senere oprydning på ejendommen fandtes yderligere 5 døde hunde og en død skeletteret shetlandspony. Ejeren af dyreholdet var i december 2011 blevet anmeldt for dyreværnsmæssigt uacceptable forhold i hesteholdet. Der var derefter foretaget et opfølgingsbesøg d. 4. januar 2012 og igen d. 1. februar, hvor politiet først her registrerede, at der var et hundehold på 16 hunde. Ejeren af dyreholdet var efter et psykisk nedbrud endt med at gå fra sit dyrehold d. 24. januar 2012. Hundene havde ikke fået foder eller kun i mindre omfang, idet ejeren ikke havde penge til det. Hestene fik ejer en veninde til at passe, men ikke hundene. D. 1. februar 2012 ankom politiet for at

følge op på en anmeldelse fra tidligere, december 2011, vedrørende hesteholdet, og fandt tillige det misligholdte hundehold.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

For så vidt angår hesteholdet foreligger udtalelse af 13. marts 2012, bilag 1/9, fra dyrlæge D1 vedrørende besøg på ejendommen X den 22. december 2011 og den 31. januar 2012. Der foreligger endvidere erklæring af 25. april 2012 fra embedsdyrlæge D2 vedrørende besøg på stedet den 1. februar 2012 sammen med Østjyllands Politi.

Den 22. december 2011 og den 31. januar 2012 vurderede dyrlæge D1, at 5 tydelig underernærede heste gik på en mudret jordfold uden adgang til tørt leje.

Embedsdyrlægen vurderede den 1. februar 2012, at hestenes foderstand var fra almindelig til let mager, dog havde de et kraftigt og tæt hårlag.

1. Såfremt ovenstående vurderinger og iagttagelser lægges til grund skal Østjyllands Politi anmode om en udtalelse om, hvorvidt der er tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., at undlade at give tilstrækkelig foder og lade heste uden tilstrækkelig foder gå på en mudret jordfold uden adgang til tørt leje i perioden 22. december 2011 til 1. februar 2012?

Svar ad 1:

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 13. marts 2012 fra dyrlægerne D1 og D3, at der ved inspektion af forholdene den 22. december 2011 var 5 ponyer/heste, som gik på en mudret jordfold. Tre af hestene var tydelig underernærede med fremstående ryg og ribben. Hestene havde adgang til frisk drikkevand og stråfoder, men ikke til et areal, hvor alle heste kunne hvile på et tørt, strøet leje. Ved kontakt til den lokale dyrlæge blev det oplyst, at han ikke havde tilset dyreholdet eller haft hestene i behandling. Den 23. december 2012 blev det af ejeren af dyreholdet oplyst, at hestene havde fået noget dårligt stråfoder, og at hun var ved at fede dem op med noget andet stråfoder samt korn. Det blev meddelt hende, at hestene skulle tage på indenfor den næste måneds tid, og hun blev opfordret til at søge dyrlæge, hvis det ikke var tilfældet. Samtidig blev det indskærpet, at hestene skulle have adgang til et tørt, strøet leje, som der fandtes på en anden fold på hendes ejendom.

Ved inspektion af forholdene den 31. januar 2012, var de 5 heste fortsat underernærede og gik på samme mudrede jordfold som den 22. december 2011. Der havde i en længere periode op til den 31. januar 2012 været frostvejr, og hestene havde ikke adgang til vand ved dagens tilsyn, idet dette var frossent. Hestene var tørstige, idet vandtruget bar tydelig præg af, at hesten havde savlet i truget i forsøg på at få væske. Desuden fandtes en af ponyerne med en så stram grime, at den gik ind i ponyens næseryg.

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 25. april 2012 fra Fødevarestyrelsens embedsdyrlæge, at der den 1. februar fandtes et hestehold på 5 heste, bestående af 1 rød hest, 1 broget hest, 2 unge røde heste og en broget shetlandspony, der gik på en fold på ca. 8 x 12 m. Adgangen til en meget større fold var lukket med et rustikt hegn på besøgets tidspunkt. Der fandtes ikke friske ekskrementer på den store fold, der kunne antyde, at hestene havde været på folden for nyligt. Der var klare tegn på, at hestene i lang tid kun havde gået på den lille fold, idet der på folden lå en stor koncentration af både gamle og nye heste ekskrementer spredt ud over hele folden. Hestene havde ikke adgang til læskur og gik ude hele dagen, selvom der var frostvejr også i dagtimerne. En stor rundbuestald lå på folden, hvor hestene gik, men hestene kunne ikke gå derind, idet adgang til den var afspærret af ”gammelt ragelse” i form af plæneklippere, jernaffald, gamle cykler, m.m. Affald/”ragelse” var spredt over hele folden. Meget af affaldet/”ragelse” havde skarpe kanter og var potentielt farligt for hestene, da de nemt kunne komme til skade på det/i klemme i det.

I folden, hvor hestene gik, fandtes der flere store wrapballer pakket i plastik. Der fandtes klare tegn på, at hestene havde bidt i plastikken for at få adgang til wrappen.

Der fandtes en gammel fodervogn samt en plastikbalje til drikkevand. Der var bundfrossent vand i begge beholdere. En vandslange var frosset fast i fodervognen og ikke tilsluttet til vandhanen ved vandboringen. Der blev tilbudt vand til hestene, og de viste tegn på at være tørstige. Ved undersøgelse af hestene kunne det konstateres, at hestenes foderstand var fra almindelig til let mager, dog havde de et kraftigt og tæt hårlag.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejrlig og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte beskrivelser til grund, har hestene under de nævnte forhold været underforsynet med foder, idet tre af hestene var tydeligt underernærede, ikke haft konstant adgang til frisk drikkevand, ikke haft adgang til læmulighed med tørt strøet leje, hvor alle heste kunne hvile samtidigt, og de har været holdt under forhold, hvor de kunne komme til skade. Hestene har således ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. Hestene har under de beskrevne forhold været udsat for en betydelig grad af lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdene for hestene for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Hundeholdet på ejendommen er beskrevet i udtalelse af 25. april 2012 side 4 ff, fra embedsdyrlæge D2, ligesom 3 hunde er obduceret, jf. erklæring af 13. februar 2012 fra Det Biovidenskabelige Fakultet, bilag 1/5.

En lille dalmatiner blanding, foto 8 og 11, der var kraftig afmagret, så ribben, rygradshvirvler og bækkenknogle var fremtrædende(er obduceret) og en lille samojede blanding, mager som lille dalmatiner, blev aflivet på grund af ekstrem afmagring.

2. Såfremt ovenstående lægges til grund, er der tale om uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. 2. pkt. at undlade at fodre tilstrækkelig så hundene opnåede ekstrem afmagring?

Svar ad 2:

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 25. april 2012 fra Fødevarestyrelsens embedsdyrlæge, at en lille dalmatinerblanding (foto 8) var kraftig afmagret, så ribben, rygradshvirvler og bækkenknogle var fremtrædende, og en lille samojedeblanding (foto 11) med langt hår, der ved palpation fandtes at være i samme foderstand. Begge hunde så sygelige ud og rystede af kulde. Begge hunde blev senere taget til et dyreinternat, hvor de blev aflivet på grund af ekstrem afmagring. Dalmatinerblandingen blev undersøgt på Sektion for Patologi, Københavns Universitet den 3. februar 2012.

Det fremgår af obduktionsattest af 13. februar 2012 fra Sektion for Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, Københavns Universitet, at den ovenfor nævnte dalmatinerblanding, benævnt hund nr. 1 fandtes at være en ung hund med blivende tænder og åbne vækstlinier, hvilket er foreneligt med en alder på ca. 1 år, vægt: 8,76 kg. Maven indeholdt store mængder ekskrementer og forskellige fremmedlegemer (bl. a. plastikposer, dele fra en badmintonbold og en sut). Normalt indhold i den bagerste del af tyktarmen. Tarmkanalen var ellers tom. Resterende fedtvæv var sæde for serøs atrofi som tegn på sygelig afmagring (kakeksi). Det kunne konkluderes at hunden var kakektisk og at hundens foderstand skyldtes langvarig underernæring. En præcis fastlæggelse af tidslængden var ikke mulig, der var dog ingen tvivl om, at den var af flere ugers varighed.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil lægge til grund, at den lille dalmatinerblanding benævnt hund nr. 1 og den lille samojedeblanding omtalt ovenfor har udviklet sygelig afmagring pga. utilstrækkelig fodring og pasning i flere uger. Ved at gå i omgivelser med adgang til at æde uegnede og skadelige emner og ved at blive stærkt underforsynet med foder, således at de var tvunget til at optage næring ved at æde ekskrementer, er hundene ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har under de beskrevne forhold været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for den lille dalmatinerblanding benævnt hund nr. 1 og den lille samojedeblanding for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum.

Spørgsmål 3:

I huset fandtes to døde hunde, en stor hvid samojede, der var afmagret men ikke ekstrem, og en sort rottweiler (obduceret) (foto 12 og 15). Rottweilieren havde ifølge obduktionsrapporten lidt af svært akut lungebetændelse samt svær afmagring inden dødens indtræden.

3. Såfremt ovenstående lægges til grund, er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. 2. pkt. at undlade at fodre en stor hvid samojede tilstrækkelig, der fremtrådte afmagret?

Svar ad 3:

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 25. april 2012 fra Fødevarestyrelsens embedsdyrlæge at der i huset fandtes en stor hvid samojede (foto 12). Samojeden lå i entreen og havde været død mellem 12 og 24 timer. Dødsstivhed var til stede endnu. Hunden var afmagret. Ukendt dødsårsag. Afmagringstilstanden var dog ikke ekstrem og mentes ikke at være kraftig nok til selv at forårsage døden.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive bragt i en tilstand af afmagring er samojedehunden, der blev fundet i entreen, ikke behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret i overensstemmelse med dens behov. Under udviklingen af den afmagrede tilstand har samojedehunden været udsat for en høj grad af lidelse og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for samojedehunden for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Såfremt ovenstående lægges til grund, er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. 2. pkt. at undlade at fodre tilstrækkelig og dyrlægebehandle en rottweiler, der fremtrådte svær afmagret med akut lungebetændelse?

Svar ad 4:

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 25. april 2012 fra Fødevarestyrelsens embedsdyrlæge, at der i huset fandtes en sort rottweiler (foto 15) i stuen, der var død. Den var stærk afmagret, og den manglede det meste af bagparten, et bagben, en del af det andet og det meste af bækkenet.

Af obduktionsattest af 13. februar 2012 fra Sektion for Patologi, Københavns Universitet, fremgår det, at den ovenfor nævnte rottweiler, benævnt hund nr. 3, var en udvokset hund, sygelig afmagret med en vægt på 17,24 kg. Hunden var delvist ædt. Således manglede det meste af bagparten (højre bagben, den øverste del af venstre bagben, samt det meste af bækkenet), samtlige bughuleorganer (på nær en del af leveren) og bækkenhuleorganer. Begge lunger var sæde for fortætninger i de forreste lapper. Begge hjertekamre indeholdt såkaldte spækkoagler, som er blod, der er størknet post mortem, efter at det er blevet adskilt i blodceller og plasma. Ved mikroskopisk undersøgelse fandtes i begge lunger akut betændelsesreaktion med pusdannelse og aflejringer af fibrin. Det kunne konkluderes, at rottweilieren var sygeligt afmagret og havde en akut dobbeltsidig, fibrinopurulent bronkopneumoni, samt at hunden var sæde for kannibalisme efter døden. Hundenes foderstand skyldtes langvarig underernæring. En præcis fastlæggelse af tidslængden var ikke mulig. Der var dog ingen tvivl om, at den var af flere ugers varighed. Hunden har været stærkt svækket på grund af lungebetændelse og afmagring inden dødens indtræden. Det mest sandsynlige var, at lungebetændelsen og den almene svækkelse har forårsaget hundens død. Fundet af spækkoagler tyder på forhøjet blod-sænkning, hvilket er karakteristisk for dyr med generaliseret påvirkning pga. sygdom.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at udvikle sygelig afmagring over flere uger og ved at lide af akut lungebetændelse i tre dage uden at blive tilset og behandlet af en dyrlæge har rottweilieren ikke været behandlet omsorgsfuldt eller fodret og passet efter sine behov. Den har under udviklingen af den sygelige afmagring og ved at lide af ubehandlet akut lungebetændelse i tre dage været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for rottweilieren for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

I garagen fandtes 3 dalmatinere, hvoraf en senere en obduceret, med foderstand fra magre til afmagrede.

5. Såfremt ovenstående lægges til grund, er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt. at undlade at fodre tilstrækkelig så hundene fremtrådte magre til afmagrede?

Svar ad 5:

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 25. april 2012 fra Fødevarestyrelsens embedsdyrlæge, at der i garagen fandtes tre dalmatinerblandinger, med en foderstand fra magrede til afmagrede. En af dem blev senere aflivet på dyreinternatet og sendt til obduktion.

Det fremgår af obduktionsattest af 13. februar 2012 fra Sektion for Patologi, Københavns Universitet, at den ovenfor nævnte dalmatinerblanding, benævnt hund nr. 2 var en ung hund med blivende tænder og åbne vækstlinier, hvilket var foreneligt med en alder på ca. 1 år, vægt 11,08 kg. Maven indeholdt moderate mængder ekskrementer og forskellige fremmedlegemer (bl.a. plastikposer og avis-papir). De samme fund som hos hund nr. 1, hvad angår foderstand og tarmindehold (se svar ad 2). Det kunne konkluderes, at hunden

var kakektisk (sygelig afmagret), og at hundens foderstand skyldtes langvarig underernæring. En præcis fastlæggelse af tidslængden var ikke mulig. Der var dog ingen tvivl om, at den var af flere ugers varighed.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil lægge til grund, at den lille dalmatinerblanding benævnt hund nr. 2, og de to andre dalmatinerblandinger omtalt ovenfor har udviklet grader af afmagring til sygelig afmagring pga. utilstrækkelig fodring og pasning i flere uger. Ved at gå i omgivelser med adgang til at æde uegnede og skadelige emner, og ved at blive stærkt underforsynet med foder er hundene ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har under de beskrevne forhold været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for de tre dalmatinerblandinger for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Det fremgår bl.a. af dyrlægeerklæring af 13. marts 2012 fra D1 og D3, at en af ponyerne havde en så stram grime, at den gik ind i ponyens næseryg.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Tilsvarende finder anvendelse på bindsel, tøj og lignende indretninger.

Ved at gå med en grime, der er så stram, at den går ind i næseryggen, har ponyen været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Rådet vil anse dette forhold for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 2.

Rådet finder samlet, at hundene i dyreholdet har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværnsomt forsvarlige forhold i henhold til sin træning af heste. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte ikke begik noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Tiltalte frakendtes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i et tidsrum af 2 år fra denne doms dato.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2012-20-06-00003

Skrivelse af 20. december 2012 fra politiet i Syd- og Sønderjylland

Rådet fik forelagt spørgsmål vedrørende brug af suxameton i veterinær praksis.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

I hvilke situationer kan en dyrlæge anvende suxameton på kæledyr?

Svar ad 1:

Suxameton (succinylcholin) kan anvendes som depolariserende muskelafslappende (skeletmuskulatur) middel i forbindelse med anæstesi. Særligt er suxameton anvendelig ved vanskelig endotracheal intubering, da virkningen indtræder hurtigt og almindeligvis aftager hurtigt (kat 2-3 min, hund ca. 20 min.) uden behov for indgivelse af antagonist.

Spørgsmål 2:

Ved anvendelse af suxameton til kæledyr, hvilke krav til behandling skal iagttages?

Svar ad 2:

Da suxameton giver anledning til neuromuskulær blokade uden beroligende, anæstetisk eller analgetisk effekt, er det af afgørende betydning, at stoffet kun anvendes på dyr, som er forsvarligt anæsteserede og dermed bevidstløse. Den neuromuskulære blokade påvirker skeletmuskulaturen herunder respirationsmuskulaturen, hvorfor det er nødvendigt at kontrollere ventilationen af dyret, enten ved mekanisk ventilation eller manuel ventilation via endotracheal tubus, indtil muskelstyrken er genoprettet.

Suxameton har følgende kliniske kontraindikationer ved brug: Glaukom, forhøjet intrakranielt tryk, bradykardi, hyperkalæmi samt dyr der er i behandling med cholinesteraseinhibitorer.

Følgende bivirkninger ses ved anvendelsen af suxameton og bør imødekommes/behandles: Apnø (se ovenfor), bradykardi, muskelfiberskade resulterende i muskelsmerter efter brug, frigivelse af intracellulært kalium.

Spørgsmål 3:

Skal en dyrlæge være i besiddelse af en bestemt form for udstyr når dyrlægen anvender suxameton på kæledyr?

Svar ad 3:

Dyrlægen skal være i stand til på forsvarlig måde at kontrollere dyrets ventilation; dvs. foretage endotracheal intubering og forestå kunstig ventilation. Desuden er det afgørende, at stoffet kun anvendes på tilstrækkeligt bedøvede dyr, hvorfor udstyr til etablering af dette skal forefindes og anvendes. Endvidere er vurderingen af anæstesidybden hos et muskelrelakseret dyr vanskeligere at bedømme end hos et ikke-paralyseret dyr grundet fravær af almindelige anæstesidybdeindikatorer (spontan bevægelse som respons på smertevoldende stimulus, palpebral refleks og kæbetonus). Dette stiller krav til anæstesiologens evner udi etablering af tilstrækkelig dyb kirurgisk anæstesi.

Spørgsmål 4:

En udtalelse om, hvorvidt flg. fremgangsmåde er fagligt korrekt og forsvarlig:

En dyrlæge har forklaret, at han benytter sig af flg. fremgangsmåde: Under operation af kæledyr har han altid en sprøjte indeholdende suxameton liggende, idet der altid er fare for, at dyret kan gå i krampe. En indsprøjtning med suxameton kan herefter afhjælpe krampen.

Svar ad 4:

Krampeanfald under anæstesi med moderne anæstesimidler er ikke almindeligt forekommende, men skulle det forekomme, kan årsagerne være mange, hvorfor anvendelse af suxameton må antages at være fagligt ukorrekt.

I tilfælde, hvor der ikke forinden er sikret tilstrækkelig anæstesidybde, vil anvendelsen af stoffet ikke være forsvarlig, idet dyret frarøves sin bevægelsesevne i ikke-bevidstløs tilstand.

Det er korrekt, at en indsprøjtning med suxameton vil kunne afhjælpe kramper og spasmer, der kan opstå under induktionen af anæstesi, f.eks. kan der udløses kramper i svælget, som kan vanskeliggøre intubering.

Suxameton blokerer muskelaktivitet, men der er her tale om symptombehandling.

Spørgsmål 5:

Afslutningsvis skal jeg anmode om en udtalelse om, hvorvidt flg. fremgangsmåde kan karakteriseres som uforsvarlig, groft uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling:

Ved aflivning af kæledyr gives først suxameton til et i forvejen ikke bedøvet kæledyr (hund), hvorefter aflivningsmidlet T61 i umiddelbar tilslutning anvendes.

Svar ad 5:

Fremgangsmåden, hvor et ubedøvet dyr gives suxameton før indgivelse af aflivningsmidlet T61, kan ikke betragtes som en veterinær faglig korrekt måde at foretage en aflivning. Dette begrundes i, at den generelle muskelafslappelse af skeletmuskulaturen inklusive åndedrætsmuskulaturen indtræder meget hurtigt efter indgivelse, hvorfor dyret i vågen, men paralyseret tilstand, ikke selv kan respirere, hvilket resulterer i kvælning.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at det ubedøvede dyr, som gives suxameton med den nuværende viden, har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med anerkendt veterinærfaglig viden og praksis. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Der skal endvidere henvises til Rådets meddelelse om anvendelse af neuromuskulært blokerende midler ved aflivning.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Nej.

Afgørelse:

Sigtelsen blev opgivet. Man fandt ikke, at tiltalte ville blive fundet skyldig i bedrageri.

11 Register

Handelssager		
2013-32-03-00011	Unghest handlet – efterfølgende fundet uegnet til ridebrug pga. halthed	S. 9
2013-32-03-00010	Handel med hest – mistanke om væsentlig mangel på leveringstidspunktet – rethaset og bløde koder	S. 11
2013-20-03-00009	Hest med kodeledsbetændelse	S. 14
Ansvarssager vedrørende heste		
2013-20-04-00040/ 2014-32-014-00001	Hest pådrog sig åben fraktur under halthedsundersøgelse	S. 16
Dyreværnsager vedrørende heste		
2013-32-051-00044	Mishandling af hestehold	S. 20
Dyreværnsager vedrørende kvæg		
2013-32-052-00061/ 2014-32-0151-00002	Transport af ko med kroniske forandringer efter hofteskred	S. 23
2013-32-052-00059	Transport af ko for kort tid efter kælvning	S. 25
2012-20-052-00046/ 2013-20-052-00055	Ko med kronisk hofteskred og bækkenbrud	S. 27
2013-32-052-00062/ 2014-32-0151-00010	Ko med infektion i mundhulen behandlet med Noropen Vet samt Dinalgen – slagtekroppen kasseret	S. 32
2013-32-052-00056	Udendørs hold af herfordkvæg manglende læ, ly, vand, o.a.	S. 34
2012-20-052-00050/ 2013-20-052-00054	Kvæg opstaldet i 60-80 cm afføring og urin, manglende klovbeskæring	S. 36
Dyreværnsager vedrørende svin		
2013-32-053-00114	Springhalt gris transporteret til slagtning	S. 39
2011-20-053-00069/ 2013-32-053-00113	Besætning med grise med skuldarsår, magre, halebid, støttehalt etc.	S. 42
2013-32-053-00109	So med udskridning, grise med halebid, uden rodemateriale etc.	S. 54

2013-32-053-00110	Kakektiske svin	S. 56
2011-20-053-00054/ 2013-20-053-00103	Svin i klemme i luftgitter, medens vogndækket blev hejst	S. 58
2013-20-053-00106	Svinebesætning med flere dyreværns-mæssigt uacceptable forhold	S. 60
Dyreværns-sager vedrørende hunde og katte		
2013-32-054-00058	Manglende afblødning af hunde ved aflivning	S. 65
2013-32-054-00055	Bullmastiff forsøgt aflivet med salonriffel, skudt i låret med for lille kaliber	S. 66
2013-32-054-00054	Nedslibning af hjørnetænder på cokerspaniel hvalpe - hundehvalp alment påvirket	S. 67
2013-32-054-00056	2 hunde udsat for vold	S. 68
2013-32-054-00060	Hund udsat for slag, spark og kvælning	S. 70
2013-32-054-00053	Hundehvalp, labrador, sat udenfor i snevej med elsatikker om snuden, så den ikke skulle gø	S. 71
2013-20-054-00052	To hunde muligvis misrøgtede	S. 72
2013-32-054-00057	Forrådnelse i hunds ben - efterfølgende aflivning	S. 73
Dyreværns-sager vedrørende får og geder		
2013-32-055-00017	Vanrøgt af fårehold - døde og underernærede dyr - angrebet af spyfluelarver	S. 76
Dyreværns-sager vedrørende andre dyr		
2013-32-056-00048	Adskillige døde fugle i voliere grundet manglende vand og foder	S. 79
2013-32-056-00047	Afkræftede Bul-bul fugle smuglet ind i lille kasse fra Iran	S. 81
Sager vedrørende dyrlægers virksomhed		
2013-20-07-00016	Klage over kliniks behandling af hund med Milbremax	S. 82
2011-20-07-00012/ 2013-20-07-00015	Dyrlæges behandling af hoppe i forbindelse med løsning af efterbyrd	S. 85

Høringer		
2013-32-08-00109	Erhvervsmæssig handel med dyr, privates hold af særlige dyr, anbringelse af levende dyr i forretningslokaler og anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer inden for erhvervsmæssig handel med dyr	S. 91
2013-32-08-00108	Veterinær kontrol	S. 91
2013-32-08-00107	Ophævelse af visse bekendtgørelser på veterinærområdet	S. 92
2013-32-08-00106	Lovovervågning af lov om hold af heste	S. 92
2013-32-08-00105	Kapitler til OIEs Terrestrial Animal Health code	S. 92
2013-32-08-00104	Slagtning og aflivning af dyr	S. 92
2013-32-08-00103/ 2013-32-08-00100	Forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjerkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjerkræ m.m.	S. 93
2013-32-08-00102	Ændring af hundeloven og forslag til ændring af mark- og vejfredsloven	S. 93
2013-32-08-00101	Ændring af lov om hold af dyr	S. 94
2013-32-08-00099	Ændring af lov om indendørs hold af drægtige søer og gylte	S. 94
2013-32-08-00098	Harmoniseret resistens overvågning i EU	S. 95
2013-32-08-00097	Udarbejdelse af en liste over anvendelsesområder for foder med særlige ernæringsformål	S. 95
2013-32-08-00096	Offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på anvendelsen af fødevarer- og foderstoflovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed, planteformeringsmateriale og plantebeskyttelsesmidler	S. 95
2013-32-08-00093	Kapitler om dyrevelfærd til OIEs Terrestrial Animal Health code	S. 96
2013-32-08-00092	Forretningsorden for Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer	S. 96
2013-20-08-00091	Beskyttelse af pelsdyr	S. 96
2013-20-08-00088	Uddannelse af personer der beskæftiger sig med aflivning af dyr og dermed forbundne aktiviteter	S. 96
2013-20-08-00087	Ændring af lov om udendørs hold af svin	S. 96

Andre sager		
2013-32-09-00032	Fortolkning af fællesudtalelsen om hold af dyr, der er udegående om vinteren	S. 98
Fødearestyrelsens sager vedrørende heste		
2013-15-2930-00903	Vanrøgt af udegående heste	S. 100
2013-15-2930-00976	Stærkt underernæret hest med svær dermatophilose	S. 101
2013-15-2930-01007	Heste fodret utilstrækkeligt med dårligt wrappet græs	S. 102
2013-15-2930-01012	Hestehold med flere magre heste og nogle kaketisk afmagrede	S. 103
2013-15-2930-01033	Heste i dårlig foderstand	S. 105
2013-15-2930-01054	Hest med stærkt forvoksede hove	S. 106
2013-15-2930-01067	Heste opbundet i spiltove og 25 heste havde ikke været ude af stalden i flere dage	S. 106
2013-15-2930-01073	Hoppe med stærkt forvoksede hove	S. 107
2013-15-2930-01048	Magre heste opbevaret under dårlige forhold	S. 109
Fødearestyrelsens sager vedrørende kvæg		
2013-15-2930-00908	Kreaturer uden adgang til læ og foder	S. 112
2013-15-2930-00939	Højdrægtig ko leveret til slagtning	S. 113
2013-15-2930-01000	Ko kunne ikke rejse sig efter kælvning	S. 114
2013-15-2930-01009	Misligholdt dyrehold opbevaret under dårlige forhold	S. 115
2013-15-2930-01062	Mulig vanrøgt af kvæg	S. 117
2013-15-2930-01063	Kvægehold med flere dyreværns-mæssigt kritisable forhold	S. 117
2012-15-2930-00893	2 svin med alvorlige haltheder	S. 120
2013-15-2930-00899	Søer/gylte som bl.a. var springhalt, støttehalt, havde halebid, skulderrår, ledinfektion og sår på yderklove og bagben	S. 121
2013-15-2930-00905	Svin med voldsomt halesår leveret til slagtning uden at være transporteret i særskilt aflukke	S. 123

2013-15-2930-00909	Springhalt slagtesvin	S. 124
2013-15-2930-00910	Slagtekrop med et større antal slagmærker	S. 125
2013-15-2930-00915	3 slagtesvin med mærker efter slag	S. 126
2013-15-2930-00918	Kakektisk afmagrede svin opstaldet under dårlige forhold	S. 128
2013-15-2930-00919	Støttehalt til springhalt svin leveret til slagting	S. 129
2013-15-2930-00924	Springhalt svin gående i sti med andre svin	S. 130
2013-15-2930-00930	Slagtesvin med flere slagmærker	S. 132
2013-15-2930-00951	Svinebesætning med svin i middelmådig stand, syge svin og selvdøde svin	S. 133
2013-15-2930-00974	Svært støttehalt slagtesvin ikke adskilt fra øvrige svin	S. 135
2013-15-2930-00975	Svinebedrift med mangelfuld håndtering af syge og tilskadekomne dyr	S. 136
2013-15-2930-00978	Nedstemt og utrivelig gris	S. 137
2013-15-2930-00982	Springhalt svin samt svin der var højgradigt halt på 2 ben leveret til slagting	S. 138
2013-15-2930-00983	Slagtesvin slået flere gange i hovedet med tatoveringshammer	S. 141
2013-15-2930-00985	So med åbent skuldarsår leveret til slagting	S. 141
2013-15-2930-00988	2 halte svin leveret til slagting	S. 143
2013-15-2930-01010	Svinebesætning med dyreværns-mæssigt kritisable forhold	S. 146
2013-15-2930-01032	4 slagtesvin med mærker efter slag	S. 147
2013-15-2930-01040	Slagtesvin med stor hævelse ud for albuen på venstre forben, ikke adskilt fra øvrige dyr under transport	S. 148
2013-15-2930-01042	Slagtesvin med et stort navlebrok	S. 150
2013-15-2930-01043	Svinebesætning med kritisable forhold og svin med alvorlige lidelser og skuldarsår	S. 152
Fødevarerstyrelsens sager vedrørende hunde og katte		
2013-15-2930-00973	Vanrøgt af hunde	S. 158

2013-15-2930-00904	Uplejede og ildelugtende hunde opholdt sig alene i hus, hvor ejer ikke boede	S. 161
2013-15-2930-00913	Hund forsøgt aflivet med slag	S. 162
2013-15-2930-00920	Hunde og katte i dårlig stand i ubeboet ejendom	S.163
2013-15-2930-00929	Kat udsat for adskillige slag	S. 165
2013-15-2930-00942	Jack Russel terrier afmagret grundet for lidt fodertildeling	S. 166
2013-15-2930-00980	Hundehvalp med hævelse i lysken, samt en stor hævelse ved venstre kæbe indbragt til dyrehospital	S. 167
2013-15-2930-00981	Chihuahua med hæmatomdannelse efter traume	S. 168
2013-15-2930-01059	Hund skadet i hundeslagsmål og efterfølgende påkørt ved et uheld	S. 169
2013-15-2930-01064	Hund med manglende rovtand og flere sår grundet påført traume	S. 171
Fødevarerstyrelsens sager vedrørende får og geder		
2013-15-2930-01065	Lam slået ved overskæring af halsen med en kniv	S. 173
Fødevarerstyrelsens sager vedrørende andre dyr		
2013-15-2930-00911	Mink med bidskader	S. 175
2013-15-2930-00914	Mink med bidskader	S. 176
2013-15-2930-00969	Kaniner fundet døde som følge af manglende fodring gennem længere tid	S. 177
2013-15-2930-01011	3 høns muligvis døde af tørst og sult	S. 178
2013-15-2930-01013	Mislighold af hunde, katte, kaniner og deguer	S. 179
Fødevarerstyrelsens sager vedrørende blandede besætninger		
2012-15-2930-00898	Hest muligvis med diagnosen larval cyathostomose samt 3 kaniner i huld langt under middel	S. 183
2013-15-2930-00907	Heste og køer gående på områder med farlige genstande	S. 183
2013-15-2930-01022	Dyrehold opstaldet under dårlige forhold	S. 185

2013-15-2930-00935	Blandet dyrehold med flere dyreværnsmessigt betænkelige forhold	S. 189
Afgjorte sager fra tidligere år		
2010-20-04-00025	Hest fik irreversibelt hjertestop under operation	S. 194
2008-20-04-00056/ 2009-20-04-00001	Hest med nyremiltbåndshernie – død under opvågning fra operation	S. 201
2010-20-04-00021/ 2012-20-04-00038	Hest død af bughindebetændelse	S. 207
2010-20-07-00008	Hest behæftet med en væsentlig fejl på handelstidspunktet	S. 212
2012-20-051-00041	Hos hestehandlers hestehold fandtes en hest med en ældre alvorlig skade på et bagben, magre heste og udegående dyr, der ikke havde mulighed for at søge ly, læ og tørt leje	S. 214
2010-20-051-00024	Flere kritisable forhold vedrørende en hoppe og en knobstrubbervallak	S. 218
2012-20-051-00040	Pony med forvoksede og deforme forhove	S. 220
2010-20-052-00023	Kalve unddraget fodring/mælketildeling i mindst 15 timer under transport	S. 221
2011-20-052-00043	Til trods for frakendelse af retten til at eje dyr for bestandig, fandtes dyr på ejendommen	S. 224
2012-20-053-00095	Gris med stort navlebrok på 15 cm i diameter. På broksækken fandtes et stort åbent sår på 12 cm i diameter med tyndtarmsfremfald	S. 225
2012-20-053-00088	Gris med mindre navlebrok med åbent sår og fremfald af tyndtarmen transporteret til slagtning	S. 227
2011-20-053-00071	So med prolaps af endetarm og skede transporteret til slagtning	S. 229
2012-20-053-00093	2 slagtesvin med navlebrok, hvorpå der var nogle mindre sår, fundet på vogntog	S. 231
2012-20-053-00102	Slagtesvin med endetarmsprolaps	S. 233
2012-20-053-00101	2 søer med rektalprolaps	S. 234
2011-20-053-00059	150 søer, opstaldet i enkeltdyrsbokse, der ikke ydede dyrene plads nok til, at de kunne lægge sig, rejse sig og hvile ubesværet	S. 235

2012-20-054-00050	Hund påkørt forsætligt	S. 238
2010-20-054-00017	Hund fundet underernæret og livløs liggende på gulvet, tøjret i en meget kort metalkæde	S. 239
2011-20-054-00037/ 2013-32-054-00059	I større hundehold fandtes hvalpene i varierende grad vommede som følge af indvoldsorm. En del af hvalpene fandtes underernærede og måtte aflives	S. 241
2012-20-055-00015	I fårehold fandtes døende får, flere døde får og lam i varierende henfald	S. 246
2012-20-057-00014	Blandet dyrehold med flere dyreværns-mæssigt betænkelige forhold	S. 247
2012-20-057-00017	Slagtesvin og kreaturer opbevaret i staldforhold, der ikke ydede mulighed for tørt leje. Adgangen til et udeareal bestod af frossent mudder og gødning, hvor der lå brædder med udstikkende søm m.v. En del af de udegående kreaturer var magre med udstikkende ribben og knoglestrukturer i bækkenpartier	S. 251
2012-20-057-00019	Underernærede hunde og heste	S. 252
2012-20-06-00003	Brug af suxamethon i veterinær praksis	S. 258